T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLAHİYAT ANA BİLİM DALI
TASAVVUF BİLİM DALI

FEVZİ EFENDİNİN MENAKIB-I AHMED ZİYAEDDİN ESERİNİN ARAŞTIRILMASI (İNCELEME-METİN)

Yüksek Lisans Tezi

Nuh Mehmet GÜZEL

İSTANBUL - 2009

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLAHİYAT ANA BİLİM DALI
TASAVVUF BİLİM DALI

FEVZİ EFENDİNİN MENAKIB-I AHMED ZİYAEDDİN ESERİNİN ARAŞTIRILMASI (İNCELEME-METİN)

Yüksek Lisans Tezi

Nuh Mehmet GÜZEL

Danışman: DOÇ.DR. SAFİ ARPAGUŞ

İSTANBUL - 2009

Marmara Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Tez Onay Belgesi

İLAHİYAT Anabilim Dalı TASAVVUF Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi NUH MEHMET GÜZEL nın FEVZİ EFENDİNİN MENAKIB-I AHMED ZİYAEDDİN ESERİNİN ARAŞTIRILMASI (İNCELEME-METİN) adlı tez çalışması ,Enstitümüz Yönetim Kurulunun 16.07.2009 tarih ve 2009/12-34 sayılı kararıyla ile oluşturulan jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Öğretim Üyesi Adı Soyadı	**İmzası**
Tez Savunma Tarihi :	25/11/2009	
1) Tez Danışmanı :	**YRD. DOÇ.DR. SAFİ ARPAGUŞ**	S. Arpaguş
2) Jüri Üyesi :	**PROF. DR. REŞAT ÖNGÖREN**	
3) Jüri Üyesi :	**YRD. DOÇ.DR. GÜLGÜN UYAR**	

ÖZET

Tezimiz giriş ve iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Menkabe ve Menakıbnâme kültürü ile beraber kaynaklarda geçen şekliyle Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevi'nin hayatı aktarılmıştır. İlk bölümde Mustafa Fevzi B. Numan'ın hayatı ve eserleri ile beraber; Nakşibendiyye tarikatı, Nakşibeniyye tarikatında Halidiyye kolu ve kısaca Halid-i Bağdadi'nin hayatı, Halidilikte de Gümüşhanevi kolunu incelemiş bulunmaktayız. Musatafa Fevzi b. Numan'ın *Hediyyetül Halidin* isimli eserinde geçtiği şekliyle Ahmed Ziyaeddin Günüşhanevi'nin çocukluğundan itibaren hayatını, hocalarını, şemaili dediğimiz fiziki özellikleriyle ahlaki özelliklerini, Gümüşhanevi'ye ait menakıbları, talebelerinin memleketlerinin isimleriyele listesi, talebelerinin ve kendisinin başından geçen olaylar ve hatıraları, tasavvufi esasları, düşünceleri ve özlü sözlerini de aktarmış bulunmaktayız. Manzum olan (şiir şeklinde) eserde ayrıca Allah Teala'ya münacat Peygamber Efendimiz'e naat ve Nakşibendiyye tarikatının silsilesi (şeyhlerin mürşidlerin isim listesi) kendisinin Gümüşhanevi'ye yazdığı kasideler ve en sonunda da farsça medhiyelerle eseri bitirmektedir.

ABSTRACT

Our thesis has got a two parts. At the entrance chapter with a manaqıbname, its culture, and Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevi's life story has been explained. At the first chapter we studied about Mustafa Fevzi B. Numan's life and his works, Nakshi sects, halidiyye department in Naqshi sect, Halid-i Bağdad-i's life story and Gümüşhanevi department of Halidiyye. Also we studied about, Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevi's life since his childhood like at the Mustafa Fevzi b. Numan's book, *Hediyyetül Halidin*; his teachers, his appearence, his character, stories whichs belong to him, his pupils name and their countries list, his experiences, his memories, sufism rules, his thoughts, his aphorisms.

At the work which has been written at the style of poem, there is a begging to Allah. Also there are praisings to prophet Mohammad, series of Nakşibendiyye sect, (list of the names of mullahs). There are long poets whichs was written about Gümüşhanevi. At the end he finishes his work with the praisings whichs were written in Persian.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER I
KISALTMALAR III

GİRİŞ 1
I. **MENÂKIB VE MENÂKIBNÂME** 3
II. **GÜMÜŞHANEVÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ**..... 6
1. HAYATI 6
2. AİLESİ 7
3. HAC YOLCULUĞU 8
4. EVLİLİĞİ 9
5. 93 HARBİNE KATILMASI 9
6. II. HAC YOLCULUĞU..... 10
7. VEFAT 11
8. ESERLERİ 13

BİRİNCİ BÖLÜM

I. MUSTAFA FEVZİ B. NU 'MAN

1. HAYATI..... 16
2. ESERLERİ 18

II. NAKŞİBENDİLİKTE HALİDİYYE

1. NAKİŞBENDİLİK TARİKATI 18
2. HÂLİDÎ BAĞDÂDÎ VE HÂLİDÎYYE TARİKATI 20
3. HÂLİDÎLİK'TE GÜMÜŞHÂNEVÎ KOLU 21

İKİNCİ BÖLÜM

HEDİYYETÜ'L-HÂLİDÎN FÎ MENÂKIB-I AHMED ZİYAÜDDİN

I. MENÂKIBNÂMEDE GÜMÜŞHANEVÎ'NİN HAYATI

1. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN ÇOCUKLUĞU 22
2. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN BABASI 23
3. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN İSTANBUL'A GELİŞİ 24

4. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN ŞEYH ERVÂDÎ İLE KARŞILAŞMASI .. 24
5. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN HAC YOLCULUĞU …… 26
6. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN EVLENMESİ, GAZASI VE SON HACCI 27
7. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN VEFATI …… 28

II. MENÂKIBNÂMEDE GEÇEN KERAMETLERİ

1. İSEVÎ'NİN HUZURU …… 29
2. MÜBTEDİ TALEBENİN BELİĞ VAAZI ……..… 30
3. NEFSİNE DÜŞKÜN BEKTAŞİNİN İŞİTTİĞİ …… 31
4. ALTI AYLIK HASTA HAMİLE KADININ DOĞUMU …… 33
5. GÜMÜŞHANEVİ HZ.LERİNİN HARAM MEYVEYİ BİLMESİ.… 33
6. İHTARA RAĞMEN NASİHAT DİNLEMEYEN TALEBE…… 34
7. HAYALDE BÜYÜYEN ÇOCUKLAR ……... 35
8. GAFİL KALP ……..... 36
9. TÜTSÜLENEN ŞEYHİN ŞALI …… 36
10. KÜRSÜDE HATİFTEN GELEN SES ……..… 36

III. MENAKIB-I AHMED ZİYAÜDDİN ……..…..... 38
SONUÇ ……..…..... 156

BİBLİYOGRAFYA ……..…..... 157

EK: OSMANLICA METİN..... 161

KISALTMALAR

a.g.e. : adı geçen eser

a.g.b. : adı geçen bildiri

a.g.m. : adı geçen makale

b. : bin, ibn

Bkz. : bakınız

DİA : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

çev. : Çeviren

Nşr. : Neşreden

Haz. : Hazırlayan

s. : Sayfa

S.B.E. : Sosyal Bilimler Enstitüsü

sy. : Sayı

thk. : Tahkik Eden

Trc. : Tercüme Eden

vs. : Vesaire

vr. : Varak

vd. : ve diğerleri

GİRİŞ

Bu araştırmamızla, Osmanlı'nın son dönemlerinde yaşamış âlim, mutasavvıf ve ayrıca edebî yönüyle de dikkatleri çeken Kâtib Mustafa Fevzi b. Nu'man Efendi'nin hayâtı, eserleri ile Osmanlı muhaddis-sûfî geleneğinin son temsilcilerinden Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî hakkında yazmış olduğu menâkıbı gün yüzüne çıkarmayı amaçladık. Böylece son dönem Osmanlı mutasavvıf-aydın tipinin seçkin bir örneğini teşkil eden ve tarihin tozlu raflarında unutulmaması gereken bu eseri günümüz insanlarının dikkatine sunma noktasında katkıda bulunmayı ümit etmekteyiz.

Bu çalışmamızın ana malzemesini, Kâtib Mustafa Fevzi b. Nu'man Efendi'nin yazmış olduğu Hediyyetü'l-Hâlidîn isimli eseri oluşturmaktadır. Eseri ve müellifi incelerken kullandığımız usule kısaca değinmek gerekmektedir. Mustafa Fevzi Efendi hakkında bilgi toplamak için öncelikle yazmış olduğu kitapların tespit edilip elde edilmesi, varsa akrabalarının araştırılıp bulunması gerekiyordu. Biz ise ilk olarak kütüphane kayıtlarını inceleyip Kâtib Mustafa Efendi'nin eserlerini temin etmekle başladık. Bu kitapların tespit ve temininden sonra, Mustafa Efendi'nin akrabasının olup olmadığını araştırma ihtiyacı duyduk. Netîcede Mustafa Fevzi Efendi'nin torunu olan Numan ERDEM Beyefendi ve ailesine ulaşmamız mümkün oldu ve ondan Kâtib Mustafa Efendi'nin basılmamış kendi el yazısıyla yazmış olduğu eserlerini ve bir de onun fotoğrafını elde ettik. Son olarak da müellifimizin resmi görevleri hakkında bilgi edinebilmek ümidiyle Osmanlı arşivlerinde araştırmalar yaptık; fakat henüz Osmanlı arşivlerinin tasnif ve tesbit işlemlerinin tamamlanmamasından olsa gerek, orada herhangi bir bilgiye rastlayamadık. Bahriye kâtipliği yapmış olmasından dolayı da Beşiktaş Deniz Müzesinde bulunan arşiv bölümünü de inceleme imkanımız oldu. Burada da önemli görevlerde yer almamış olmasından dolayı da bilgi edinemedik. Böylece tez çalışmamız hakkında gerekli olan araştırmalar tamamlanmış ve müellifimizin kitapları bütünüyle elde edilmiş oldu. Cerîde-i Sûfiyye mecmuasında kaleme aldığı sayılara da ulaşma imkanımız oldu.

Bu araştırmalar sonunda elde ettiğimiz kaynakların hemen hemen tamamına yakınının manzum olduğunu gördük. Böyle olunca da bu dokümanları inceleyip konulara göre tasnif etme ve günümüz Türkçe'siyle anlaşılır hâle getirmek gerekti. Biz

de bu usûl üzere çalışmamızı binâ ettik. Esâsen Mustafa Fevzi Efendi'nin hayâtıyla ilgili kaynaklarda yeterli bilgi bulunmaması, bizi zorlayan hususlardan biri oldu. Ancak, mevcut bilgileri derleyip müellifin hayatını ana hatlarıyla tesbit etme imkânını bulduk.

Tezimiz görüleceği üzere asıl itibariyle iki bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünün akabinde menkabe ve menâkıbnâmeler, kültürümüzde menâkıbnâmelerin üstlendiği roller, tarih bilincinde ve kaynaklık teşkil etmesindeki önemi üzerinde durduk. Daha sonra da Ahmed Ziyaeddin Gümüşhânevî'nin hayatı ve eserlerine kısaca değindik.

Birinci bölümde Mustafa Fevzi b. Numan'ın hayâtı ve eserlerini inceledik. Nakşibendîlik-Hâlidî yolundan gelen Gümüşhânevî'yi anlamak için Nakşibend ve Hâldî tarikatının esasları ile beraber tasavvuf ve tarikat anlayışlarına yer verdik. İkinci bölümde de Hediyyet'ül-Hâlidîn eserindeki Gümüşhânevî'ye ait ailevî bilgiler, hayatı, tedrisi ve vefatına ait MustafaFevzi Efendi'nin anlattıklarını nesr şeklinde alıntıladık. Menâkıbnâmelerin vazgeçilmezi sayılan şeyhe ait kerâmâtı da eklemeyi unutmadık.

Ve en sonunda da Gümüşhânevî'nin hayatını, kerâmetlerini, dergâh hayatını anlatan Hediyyetü'l-Hâlidîn adlı eserinin transkripsiyonunu ekledik. Ek bölümünde de eserin müellif hattı orjinalini dahil ettik.

MENKABE VE MENAKIBNAME

Arapça "menkabe" kelimesinin çoğulu olan "menâkıp" kelimesi bir insanın fazilet, hüner meziyet, gibi methedilecek vasıflarını ifade eder.[1] Menâkıp, ıstılâhı anlamda; din büyüklerinin hayatları etrafında teşekkül eden olağanüstü hâller, yani kerametlerini anlatan kitaplardır.[2]

Terim çoğul ve bu anlamlarıyla ilk dönem hadis kitaplarında yer almaktadır. Bu anlamda Hz. Peygamber'in Ashâbının meziyet ve faziletlerinden bahseden hadîslerin toplandığı bölümlerin isimlerinde çoğunlukla menâkıb kelimesi kullanılmaktadır.[3] Daha sonra sadece mutasavvıflar hakkında değil sahabe ve İslam büyükleri hakkında menakıpnameler yazılmıştır.[4] İslam dünyasında çeşitli alanlarda kendini göstermiş insanların övünülecek niteliklerinden bahseden Dânişmendnâme, Battalnâme kitaplarının yanı sıra zühd ve takvasıyla ün yapmış kişilerin hayatlarının anlatıldığı menâkıbnâme eserleri kaleme alınmıştır.[5]

Tasavvuf edebiyatında yine aynı özelliklere sahip "velâyetname" de bir tarz olarak mevcut iken[6] menâkıbnâme'nin konusu Hacı Bektaş-ı Velî'nin hayat ve kerâmetleri veya genel olarak Bektaşilikle ilgili olduğu zaman "velayetnâme" adını almaktadır.[7]

XI. yüzyıldan itibaren Kâdiriyye ve Rıfâiyye gibi ilk büyük tarikatların teşekkül etmesiyle birlikte menâkıbnâmelerin muhtevasına "kerâmet" kavramı da eklenmiş, Abdülkâdir Geylâni, Ahmed er-Rıfâî gibi tarikat pirleri veliler için vefatlarının ardından yazılan eserlerde gösterdikleri kerâmetlerin anlatılmaya başlanmasıyla tasavvufî bir tür olarak menâkıb yazma geleneği ortaya çıkmıştır.[8]

---

[1] Asım Efendi, *Kâmus Tercümesi*, nkb maddesi, c.I, Cemal Efendi Matbaası,İstanbul 1304, s.513
[2] Abdurrahman GÜZEL, *Dinî Tasavvufî Türk Edebiyatı,* Akçağ Yay., Ankara, 2006 s.121.
[3] "Menâkıb", *DİA* . bu tür örnekler için Sahih Buhârî'nin *Bâbu Menâkibi'l-Muhâcirîn ve Bâbu Menâkıbi'l-Ensar* başlıkları altında Hz. Ömer, Hz. Ali, Zübeyr b. Avam gibi zevât hakkında anlatılan meziyet ve faziletler vardır. Bkz. Muhammed b. İsmail el-Buhârî, *Sahîhu'l-Buhârî,*c.V, Dâru't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, s.2-47
[4] Örnek olarak bkz. Şemseddîn Sivâsî, *Menâkıb-ı Çehar Yâr-i Güzîn,* Takvimhane-i Âmira, İstanbul, 1278
[5] Örneğin bkz. *Keşfü'z-Zünûn,* İstanbul, 1943, c.II, s. 1835-1844; Feridüddîn Attar, *Tezkiratü'l-Evliya,* (trc S. Uludağ), Erdem Yay., İstanbul 1991.
[6] Abdurrahman GÜZEL, *Dinî Tasavvufî Türk Edebiyat,* s.122
[7] Esat Coşan, *Makâlât-ı Hacı Bektaş-ı Veli,* (sad.H.Özbay), K.B. Yay., Ankara 1996, s.82
[8] Haşim Şahin "Menâkıbnâme", *DİA,* XXIX

Tasavvuf tarihi açısından menâkıbnâmelerin önemi oldukça büyüktür. Menâkıbnâmeler, genellikle tasavvuf tarihinde sûfîlerin izhar ettikleri kerâmetleri anlatan eserler olmakla beraber, bu tür eserlerde ele aldıkları sûfînin hayatıyla ilgili bol malzeme bulmak mümkündür.

Sûfîlerin, menkabevî, destânî, ve efsânevî mahiyetteki şahsiyetleriyle tarihî ve hakikî şahsiyetleri arasında tabii olarak belli farklar ortaya çıkmaktadır. Ancak, tasavvufun kendine has bir mantığı ve düşünme tarzı olduğu unutulmamalıdır. Mistik muhayyile, mutasavvıfların kimliklerini çoğunlukla olduğundan farklı bir şekilde takdim eder. Fakat insan psikolojisi, sosyal psikoloji, tarih şuuru, cemiyete hâkim olan kanunlar gibi esaslardan yola çıkanlar, bu tür menâkıbnâmelere dayanarak, yazıldığı döneme ait tarihî, ictimaî, dinî ve insanî gerçekleri tesbit ve teşhis edebilirler.[9]

Zeki Velidi Togan Bahâeddin Nakşibend'in menkıbelerinden hareketle o devirde Çağatay emîrleri arasında mücadele ve entrikalar, kıtlık dolayısıyla yükselen ekmek fiyatları ve adlî adı verilen Hârizm dinarlarının kullanılması hakkındaki bilgilere ulaştığını belirtmiştir.[10]

Kerametler, fevkalâde ve manevî olayları inandırıcı bir şekilde anlatmak gayesiyle telif edilen bu tür eserleri, tarihî hatalar olarak değerlendirip atıvermek, değerli bilgilerden mahrum kalmak demektir.[11]

Menâkıbnâmeler muhteva açısından da iki kısma ayrılmaktadır. Bunlardan ilki baştan itibaren sadece şeyhin hayatını ve kerametlerini ele alan menâkıbnâmelerle; bir tarikata mensup silsilelerde yer alan mutasavvıfları ihtiva eden menâkıbnâmelerdir. Menâkıbnâme müelliflerin hemen hemen hepsinin eserin anlatıldığı zâtın yakın müridi veya en azından aynı tarikatın mensubu olması dikkat çekicidir. Bu açıdan da menâkıbnâmeler ele aldığı zatı çok seven ve aşırı sevgi psikolojisiyle yer yer abartılara başvuran bir halet-i ruhiye içerisinde yazılmışlardır.[12]

Tezimizin konusu olan Mustafa Fevzi Efendi de pîr Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî'nin yakın talebesi olmuş bu aşk ile eserini kaleme almıştır.

---

[9] Mustafa AŞKAR, *Tasavvuf Tarihi Literatürü,* İz Yay., İstanbul, 2006, s.191.
[10] Zeki Velidi Togan, *Tarihte Usûl,* Enderun Kitabevi*,* İstanbul, 1985*, s.49.*
[11] Hayrani Altıntaş, "Tasavvuf", *AÜİF Dergisi,* c.XXXI, Ankara, 1989, s.82.
[12] Mustafa AŞKAR, *Tasavvuf Tarihi Literatürü,* s.194.

Gümüşhânevî'nin kerametlerini de bu zaviyeden bakıldığı zaman aşırıya kaçmadan ve mantıklı açıklamalara büründürdüğü görülmektedir.

Başlıca evliya menâkıbnâmeleri şunlardır:

Menâkıb-u Ma'ru el-Kerhî[13]; Menâkıb-ı Ahmed er-Rıfâi[14]; Menâkıbu'l-Kudsiyye[15]; Menâkıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî[16]; Menâkıb-ı Sipehsalar[17];Menâkıbü'l-Arifîn[18].

[13] Abdurrahman İbnü'l-Cevzî, *Menâkıbu Ma'ruf el-Kerhî,* Süleymaniye Kütüphanesi (Böl: Şehid Ali Paşa), No:1424, 60 v.
[14] Abdülhalim Ken'ân, *Menâkıb-ı Ahmed er-Rıfâi*, Matbaa-i Âmira, İstanbul 1340.
[15] Elvan Çelebi, *el-Menâkıbu'l-Kudsiyye,* (Haz.İ.Erünsal-A.Y.Ocak), TTK Yay., Ankara 1995
[16] Sefer Aytekin, *Vilâyetnâme-i Hâcı Bektaş-ı Velî,* Ankara 1956, Abdülbakî Gölpınarlı, *Menâkıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî,* İnkılap Yay., İstanbul, 1958.
[17] Feridüddîn b. Ahmed, *Menâkıb-ı Hazret-i Mevlâna Celaleddîn Rûmî,* (Trc. Ahmed Avnî), Dersaadet, İstanbul, 1331
[18] Ahmed Eflâkî, *Menâkıbü'l-Arifîn,* (Trc.T.Yazıcı), Kabalcı Yay., İstanbul, 2006

AHMED ZİYÂEDDİN GÜMÜŞHÂNEVÎ HAYATI VE ESERLERİ

1. Hayatına Dair Genel Bilgiler

Gümüşhânevî'nin hayatı hakkında bilgi veren kaynaklarda onun tam adı şöyle geçmektedir: Ahmed b. Mustafa b. Abdurrahman el-Gümüşhânevî.[19] Ziyâüddîn ise mahlasıdır.[20] Gümüşhânevî nisbesi ile de şöhret bulmuştur[21]. Gümüşhânevî, o zamanlar Trabzon iline bağlı bir sancak olan Gümüşhane'nin Emirler Mahallesinde dünyaya gelmiştir. Doğum tarihi hakkında kaynaklarda değişik tarihler verilmektedir. Mustafa Fevzî, önce 1235/1819 tarihini sonra da 1228/1813 tarihini zikretmiştir[22].

Hocazâde 1228/1813 yılını doğum tarihi olarak vermiştir[23]. Kevserî ise *İrğâmü'l-merîd*'de 1235/1819 ve 1227/1812 tarihlerini, *et-Tahrîru'l-vecîz*'de ise sadece 1227/1812 tarihini zikretmiştir[24].Gündüz, Mustafa Fevzî'nin Gümüşhânevî'nin vefat ettiği zaman 83 yaşında olduğunu ve Hüseyin Vassâf'ın Gümüşhânevî'yi gördüğünde seksen yaşının çok üstünde olduğunu söylemesinden hareketle doğru olan tarihin 1228/1813 olduğu kanaatine varmıştır[25]. Fakat İrfan Gündüz'ün bu değerlendirmesinde bir bilgi eksikliği bulunmaktadır. Gündüz'ün, Mustafa Fevzî'den naklen Gümüşhânevî'nin 83 yaşında vefat ettiğini naklettiğini belirtmiştik. Hâlbuki Mustafa Fevzî eserinde sadece 83 yaşından bahsetmemektedir. O, iki yaştan söz eder. Bunlardan birisi 76 diğeri 83'tür. Ayrıca yaşla ilgili bu bilgileri verdikten sonra "Hak bilir a'lem" demektedir. Yani işin aslı Mustafa Fevzî, herhangi bir tarih tercihinde bulunmamaktadır. Bu durumda onun söylediklerinden hareketle Gümüşhânevî'nin 83 yaşında iken vefat ettiği kanaatine varmak oldukça zordur[26]. Fakat Gümüşhânevî'nin seksenin üzerinde bir yaşa sahip olduğunu başka kaynaklar da belirtmektedir.

---

[19] Mustafa Fevzî b. Numân, *Hediyyetü'l-Hâlidîn*, s. 15; Hocazâde, *Mevlânâ Ahmed Ziyâüddin* el-*Gümüşhânevî*, Cerîde-i Sûfiyye, s. 6; Mehmed Zâhid b. Hasan el-Kevserî, *İrgâmü'l-Merîd*, s. 70; *et-Tahrîru'l-vecîz*, s.47

[20] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 15; Serkis, Yusuf Elyan, *Mu'cemü'l-matbûâti'l- Arabiyye*, s. 1569.

[21] Gündüz, İrfan, Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddin Hayatı-Eserleri Tarikat Anlayışı ve Hâlidiyye Tarikatı, s.11.

[22] Mustafa Fevzî*, a.g.e*., s. 16.

[23] Hocazâde, *a.g.m.*., s. 6.

[24] Kevserî, *İrğâm*, s. 70; *et-Tahrîr*, s. 47.

[25] Gündüz, *a.g.e*., s. 11.

[26] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 49

Hüseyin Vassâf'ın onu gördüğünde seksen yaşın üstünde olduğunu söylemesi[27] ve Gümüşhânevî'nin ölümünden hemen sonra Hükümdar'a sunulan arîzada doksan yaşlarında bir piri fani olduğunun belirtilmesi onun seksenin üstünde bir yaşta hayata gözlerini yumduğunu göstermektedir[28]. Bu sebeple olsa gerek kaynaklarda da genel olarak 1227/1812[29] ve 1228/1813[30] tarihleri tercih edilmiştir. Bu durumda Gümüşhânevî doğum tarihinin 1235/1819 olmaktan ziyade, 1227/1812 veya 1228/1813 tarihlerinde birisinin olma ihtimali daha yüksektir.

2. Ailesi

Gümüşhânevî'nin ailesi hakkında pek fazla malumat bulunmamaktadır. Kaynaklarda baba adının Mustafa, dede adının Abdullah olduğu bilgisi vardır. Bunun yanında bir amcası ve bir de ağabeyi olduğu ifade edilmekte yalnız herhangi bir isim verilmemektedir. Trabzon Lisesinden emekli edebiyat öğretmeni olan Sabahat Ülker isminde bir hanımefendi, Gümüşhânevî'nin Lâle isminde bir kız kardeşinin bulunduğunu iddia etmektedir. Ona göre Lâle ismindeki bu kız kardeş babasının babaannesidir ve kendi ailelerinden yani Kömürcüoğullarındandır[31].

Gümüşhânevî, Gümüşhane'nin Emirler Mahallesinde doğmuştur. Bu da onun ailesinin Gümüşhane'li olduklarını göstermektedir. Bununla birlikte dedesinin Horasan'dan göç ettiğine dair bir iddianın da bulunduğunu burada belirtmek isteriz[32]. Onun "Emirler" sülâlesinden olduğu ve bu sülâlenin Gümüşhane'nin bir mahallesine adlarını verdirecek kadar geniş nüfûzlu bir sülâle olduğu İrfan Gündüz tarafından ifade edilmektedir[33]. Gündüz'ün bu neticeye ulaşmasına Mustafa Fevzî'nin şu cümleleri neden olmuştur:

"Mahalle ismine dirler emirler – o şâhın hanedanı hep emirler."[34]

---

[27] Gündüz, *a.g.e.,* s. 11.
[28] Arslan, Ahmet Turan, *Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî'nin Verdğii Bazı İcâzetnâmeler (Ahmed Ziyâüddin* Gümüşhânevî Sempozyum Bildirileri içinde) s. 116.
[29] Kevserî, *et-Tahrîr*, s. 47; Kehhâle, Ömer Rıza, *Mu'cemü'l-müellifîn*, II, 6; Ziriklî, el-*A'lam*, I, 242.
[30] Hocazâde, *a.g.m.*., s. 6.
[31] San, Sabri Özcan, *Ahmed Ziyâüddin Gümüşhanevî'nin Hayatı Hakkında Kaynaklarda Bulunmayan Mahalli Tespitler ve Şahsi Tereddütlerimiz* (Ahmed Ziyâüddin Gümüşhânevî Sempozyum Bildirileri İçinde) s.52.
[32] San, Sabri Özcan, *a.g.b*., s. 53.
[33] Gündüz, *a.g.e*., s. 11-12.
[34] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 16.

Gümüşhânevî'nin ailesi ile ilgili söylenebilecek en net bilgilerden birisi, ticaretle meşgul olan bir aile olduğudur. Çünkü kaynaklarda babasının Trabzon'a ticaret için göç ettiği ve orada iken dükkânda babasına yardımcı olduğu belirtilmektedir[35]. Ticaretle sadece babası değil aynı zamanda hem amcası hem de ağabeyi meşgul olmaktadır. San, ailenin Trabzon'a göçü nedenine dair Gümüşhane'de bilinen bir rivayetten bahseder. Buna göre, yoldan geçen iki kişi kavga ederler ve birisi kendini kurtarmak için Ahmed Ziyâüddin'lerin evine girer ve ambar içine saklanır. Diğeri onu orada bulur ve bıçaklayarak öldürür. Akşam olunca Gümüşhânevî'nin babası olayı öğrenir ve "artık ben bu evde yaşayamam" der ve Trabzon'a göç ederler[36].

3. Hac yolculuğu

Gümüşhânevî'nin ilk hac yolculuğu 1280/1863 yılında gerçekleşmiştir[37]. Bu yolculuk için kendilerine bir gemi tahsis edilmiştir. Lüleburgazlı Mehmed Eşref Efendi (1339/1935) de seyahat esnasında ona eşlik etmiştir. Yol boyu namazlar cemaatle kılınmış, hatm-i hâceler yapılmıştır. İlk durak İskenderiye olmuş ve orada on üç gün kalınmıştır. O zaman zarfında evliyaların mezarları ziyaret edilmiştir[38]. Kevserî, Gümüşhânevî'nin bu on üç günlük zaman içersinde tarikat telkininde bulunduğuna işaret etmektedir[39].

Gümüşhânevî daha sonra Kâhire'ye gitmiş ve orada bir ay kalmıştır. Bir aylık zaman zarfında mübarek yerler ile mezar ziyaretleri yapılmıştır. Gümüşhânevî orada Mevlânâ Hâlid'in halifelerinden Küçük Âşık Efendi (1300/1883) ile görüşme imkânı da bulmuştur[40]. O sıralar Mısır hidîvi olan İsmail Paşa, Gümüşhânevî'yi ziyaret etmek istemesine ve birkaç kez davet etmiş olmasına rağmen bu mümkün olmamıştır[41]. Fakat İsmail Paşa, Gümüşhânevî'ye gerekli ikramlarda bulunmaktan da geri kalmamıştır.

Gümüşhânevî Mısır'dan Medine'ye geçmiş ve orada on bir gün kalmıştır. Kaldığı bu zaman zarfında birçok ikram ve izzet görmüştür. Medine'den Mekke'ye geçen Gümüşhânevî, hac farizasını yerine getirmiştir. Mekke Emiri Abdullah Paşa da

---

[35] Kevserî, *İrğâm*, s. 70.
[36] San, Sabri Özcan*, a.g.b.,* s. 54.
[37] Hocazâde, *a.g.m.*., s. 7; Kevserî, *İrğâm*, s. 71; *et-Tahrîr*, s. 48.
[38] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 41; Kevserî, *İrğâm*, s. 72.
[39] Kevserî, *İrğâm*, s. 72.
[40] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 41; Hocazâde, *a.g.m..,* s. 7; Kevserî, *İrğâm*, s. 72
[41] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 41-42.

(1294/1877) ona çok büyük hürmet göstermiştir. Gümüşhânevî, Mekke'de iken gecelerini Harem'de geçirmiştir. O sırada yanında bulunan Eşref Efendi ile birlikte hac görevini yerine getirdikten sonra da İstanbul'a geri dönmüştür. Bu ilk yolculuğun belki de en önemli olaylarından birisi, Gümüşhânevî'nin Mustafa el-Mübellit'ten (1284/1863) icazet almış olmasıdır[42].

4. Evliliği

Hac farizasını ifadan sonra İstanbul'a dönen Gümüşhânevî'nin, Bâb-ı Âli yakınında bulunan Fatma Sultan Camisine naklolmuş ve orada irşad faaliyetlerine devam etmiştir. O, 1293/1876 yılında Şeyhü'l-Harem Emin Paşa'nın (1291/1874) kızı Havva Seher Hanım (1329/1911) ile evlenmiştir[43]. Zengin bir aileye mensup, asil bir hanım efendi olan Havva Seher Hanım dul bir kadındı. O, elinde bulunan tüm malı feda edebilecek kadar da cömert birisi idi. Yapılan bu evlilikten onların herhangi bir çocukları olmamıştır[44]. Havva Seher Hanım 1 Zilkade 1329 (12 Eylül 1911) cumartesi günü İstanbul'da vefat etmiş ve Süleymaniye Camii haziresine defnedilmiştir. Mezarı Gümüşhânevî'nin kabri ile yan yana bulunmaktadır.

5. 93 Harbine Katılması

XIX. asırda Osmanlı-Rus ilişkilerinin sürekli problemli olduğu görülür. Bu asırda Rusya'nın çeşitli bahanelerle Osmanlı'ya birçok savaş açtığı görülmektedir. 1294/1877 yılında patlak veren bu savaşta Osmanlı Devleti hem Romanya hem de Kafkasya cephesinde mücadele etmek zorunda kalmıştır. Fakat Rusya'nın ilerleyişini durduramamış ve antlaşma yapmak zorunda kalmıştır. Gümüşhânevî bu savaşa müritleri ile birlikte katılmıştır[45].

Trabzon'dan geçerek Kars'a ulaşmış ve orada bulunan askere manevi bir destek vermiştir. Dönüşünde Of'a gelmiş ve orada birçok kişiye tarikat telkininde bulunmuştur. O senenin Ramazan ayını hadis tedrisi ile geçiren Gümüşhânevî, 280'i aşkın talebeye icazet vermiştir.

---

[42] Kevserî, et-*Tahrîr*, s. 48.
[43] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 43; Gündüz, a.g.e., s. 74. Gündüz, evlilik tarihini 1294/1876 olarak verir. Kaynaklarda 1293/1876 tarihi geçmektedir.
[44] Gündüz, a.g.e., s. 74.
[45] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 44 ; Kevserî, *et-Tahrîr*, s. 48.

Ramazan'ın bitimiyle tekrar Batum cephesine gitmiş ve düşmana karşı bizzat kendisi silah kullanmıştır. Batum cephesi komutanı Müşir Derviş Paşa ve askerlerinin Gümüşhânevî'ye çok hürmet ettikleri görülmektedir. Hatta bir keresinde Gümüşhânevî ve arkasında büyük bir kalabalık yürürlerken parmağının yere düştüğü, Paşa'nın onu hemen yerden kaldırarak yüzüne gözüne sürdüğü, orada bulunan diğer subay ve askerlerin de teker teker aynı şeyi yaptıkları nakledilmektedir[46].

Gümüşhânevî'nin cephede ne kadar kaldığına dair kaynaklarda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. O, savaştan sonra tekrar İstanbul'a dönmüş ve irşad işlerine devam etmiştir.

6. II. Hac Yolculuğu

Gümüşhânevî Hac yolculuğuna 1294/1877'de çıkmıştır. Kevserî'ye göre bu yolculuk 1294/1877 yılının sonlarına doğru gerçekleşmiştir. Kendi yerine Kastamonu'lu Hasan Hilmi Efendiyi (1329/1911) vekil bırakmıştır. Halifelerinden üç kişiyi de ona yardımcı tayin etmiştir. Hasan Hilmi Efendiye yardımcı olarak bırakılan bu şahıslar şunlardır: Lüleburgazlı Mehmet Eşref Efendi, Safranbolu'lu İsmail Necatî Efendi (1335/1919) ve Ali Hoca Efendi[47].

Gündüz, yaptığı çalışmada ismi zikredilen bu şahısları Gümüşhânevî ile beraber hacca giden kişiler olarak vermiştir[48].Bunun bir hata olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü kaynaklarda bu yönde hiç bir bilgi bulunmamakta, aksine Hasan Hilmi'ye yardımcı olarak bırakıldıkları özellikle vurgulanmaktadır.

Gümüşhânevî bu yolculuğu ailesi ile birlikte yapmıştır. Mekke ve Medine'de birçok ilim ehline hadis okutmuş ve tarikat telkininde bulunmuştur[49]. Hac dönüşü Mısır'a uğramış ve orada üç yıl kalmıştır[50]. Hocazâde bu sürenin üç seneyi aşkın olduğu görüşündedir ki Gündüz de bunu tercih etmiştir[51]. Orada, Ahmed b. Süleyman el-Ervâdî'nin hocası eş-Şeyh Mustafa el-Mübellit el-Ahmedî ile karşılaşmış ve ona *Râmûzü'l-ehâdîs*'i hediye etmiştir. Gümüşhânevî orada bulunduğu süre içersinde

[46] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 44.
[47] Kevserî, *İrğâm*, s. 72; Mustafa Fevzî, *a.g..e*., s. 45.
[48] Gündüz, *a.g.e*., s. 72.
[49] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 45.
[50] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 45 ; Kevserî, *İrğâm*, s. 72; *et-Tahrîr*, s. 48.
[51] Hocazâde, *a.g.m.*., s. 7; Gündüz, a.g.e., s. 72.

Câmiu's-sıbteyn'de[52] *Râmûz* okutmuş ve yedi kez hatmetmiştir. Her defasında icazet verdiği ve yapılan son hatminde meclisinde iki yüz kişinin bulunduğu kaynaklar tarafından nakledilmektedir[53].

Gümüşhânevî, Mısır'da kaldığı zaman zarfında tarikat neşrinde bulunmuş ve beş kişiye hilafet izni vermiştir. Mustafa Fevzî bu beş kişiden üçünün ismini zikreder. Bunlar eş-Şeyh Cevdet, eş-Şeyh Muhammed ve Rahmetullah el-Hindî'dir. Diğer ikisinin meşhur kimseler olduğuna işaretle yetinir[54]. Kevserî, hadisten icazet alanlardan bazıları şunlardır demiş ve Mısır müftüsü Muhammed Behît, Muhammed b. Sâlim Tammûm el-Menûfî, eş-Şeyh Cevdet, Muhammed b. Abdirrahîm et-Tantâvî ve eş-Şeyh Mustafa b. Yusuf es-Saîdî'nin isimlerini zikretmiştir[55]. Kevserî, Rahmetullah el-Hindî (1306/1889) ismini kendilerine icazet verilenler arasında belirtmemiş sadece onun Gümüşhânevî'ye intisap ettiğine vurgu yapmıştır[56]. Gündüz ise Kevserî'nin vermiş olduğu isimlerden Mısır müftüsü Muhammed Behît'i zikretmemiş onun yerine Rahmetullah el-Hindî'yi beşinci kişi olarak vermiştir.

Gümüşhânevî daha sonra Tanta şehrine gitmiş[57] ve orada uzun bir zaman tarikat neşrinde bulunmuş olan meşhur sûfî Seyyid Ahmed b. Ali el-Bedevî'nin (675/1276) mezarı yakınlarında bir müddet kalmıştır. Mısır'da geçen üç yıllık bir süreden sonra Gümüşhânevî, İstanbul'a geri dönmüştür.

7. Vefat

Gümüşhânevî 1294/1877 yılında yaptığı hacdan sonra yine irşad faaliyetlerine

Fatma Sultan Camiinde devam etmiştir. Bu arada âdeti veçhile yazları Beykoz'a gitmekte ama Cuma günleri mutlaka gelmekte ve hatm-i hâceyi bizzat kendisi yaptırmaktadır. Cuma namazını da kendisi kıldırmaktadır. Gümüşhânevî, Geyve'de irşad faaliyetlerinde bulunan Hasan Hilmi Efendinin gelmesi için haber salmış, o

[52] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 45 ; Kevserî, *İrğâm*, s. 72. Hocazâde, Gümüşhânevî'nin *Râmûz*'u Nâsıriyye ve Câmiu'l-Ezher'de, Kevserî de *et-Tahrîr*'inde Seyyidinâ Hüseyin Câmisinde okuttuğunu belirtmektedir. Bkz. Hocazâde*, a.g.m.*, s. 7; Kevserî, *et-Tahrîr*, s. 48.
[53] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 45 ; Kevserî, *İrğâm*, s. 72.
[54] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 45-46
[55] Kevserî, *et-Tahrîr*, s. 48.
[56] Kevserî, *İrğâm*, s. 73.
[57] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 45 ; Kevserî, *İrğâm*, s. 73.

geldikten sonra, Cuma günleri de dâhil Beykoz'dan gelmemiş ve yerine hatm-i hâceyi Hasan Hilmi Efendi yaptırmıştır.

Yaz geçip dergâha dönen Gümüşhânevî, artık bir daha mihraba geçmemiş ve vazifeyi tamamen Hasan Hilmi Efendi'ye bırakmıştır[58]. Gümüşhânevî'nin vazifeyi ona hangi tarihte tevdi ettiğine dair kaynaklarda herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Fakat onun bu işi uzun yıllar icra ettiğini söyleyebiliriz. Bunu Mustafa Fevzî'nin şu beytinden anlamaktayız:

"Nice yıllarca gördük cümlemiz, hazreti Hilmi idi hep şeyhimiz."[59]

Gümüşhânevî son zamanlarına doğru hastalanmış, zayıf düşmüş, bu yüzden de mescide bile çıkamamıştır. Hastalığı artan Gümüşhânevî'nin son anlarında yanında bulunanların nakline göre, beş gün boyunca hiçbir şey yememiş, tüm sıkıntılarına rağmen bir "of" bile dememiş, son üç günü ise hiç gözlerini açmamış ve herhangi bir söz söylememiştir. Son gecenin sabahında bir ara gözlerini açmış ama sonra tekrar kapatmıştır. Saat dokuz-on civarı ruhunu tam teslim edeceği an gözlerini tekrar açan Gümüşhânevî "Hepsini isterim yâ Kibriyâ!" demiş peşinden üç kez aksırmış ve ruhunu teslim etmiştir[60].

Gümüşhânevî'nin cenazesi Fatma Sultan Camiinde yıkanmış ve kefenlenmiştir. Öğle namazı kılındıktan sonra bir müddet beklenmiştir. Bu bekleyişin sebebi, Eşref Efendinin durumu Sultan II. Abdülhamid'e haber vermeye gitmesidir. Çünkü o dönemde büyük zatların vefatlarının sultana bildirilmesi adettendir. Defnedilmesi ile ilgili ferman geldikten sonra cenaze, büyük bir kalabalık tarafından götürülmüş, ikindi vakti kılınan cenaze namazından sonra da Süleymâniye Camii hazîresine, Kânûnî Sultan Süleyman'ın türbesinin yanına defnolunmuştur[61]. Bu mekânın tercih edilmesinin nedeni ise kendi vasiyetidir[62].

B. ESERLERİ

1. Tasavvuf ve Ahlak

[58] Mustafa Fevzî, *Menâkıb-ı Haseniyye*, s. 10-11.
[59] Mustafa Fevzî, *a.g.e.,* s. 11.
[60] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 61-62.
[61] Mustafa Fevzî, *a.g.e*., s. 60-61.
[62] Hocazâde, *a.g.m.*., s. 8.

a. ***Câmi'ul-Usûl*:** Bu eseri münasebetiyle kendisine "câmi'ut-turuk" denilen Ahmed Ziyâeddîn Efendi, bu eserinde tarikatlardaki seyr-i sülûk usûl ve âdâbı konularının ele almıştır. Gümüşhânevî seyr-i sülûkte sâlikin ilerlemesi mecburi olan makam ve menziller, bunların tatbikattaki seyri, tarif ve hususiyetleri ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Eserin tam adı: "**Câmiu'l-usul fî evliyâi ve envâihim ve evsâfihim ve usûl-i külli tarîkın ve mühimmâti'l-mürîdi ve surûti's-seyhi ve kelimâti's-sûfiyye ve ıstılâhihim ve envâi't-tasavvufi ve makâmatihim"** dir.

Eser 1276/1859'da tamamlanıp ilk baskısını aynı yılda ve taş baskı şeklinde yapılmıştır.

b. ***Rûhu'l-ârifîn*:** Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî tasavvuf makam ve menzillerinin aşk ile açıklamış olduğu eserin tam ismi "**Ruhul-'arifîn ve reşâdü't-talibin**"dir. Gümüşhanevi eserin girişinde muhabbetullah bütün makamlarda maskın sonu ve her menzilin zirvesidir. Allah sevgisinin hâsıl olmasından sonra müridin tarikat yolunda karşılaştığı her hâl Allah sevgisinin farklı tecellileridir. Muhabbetten önceki hâller de müridi muhabbete götüren basamaklar mesabesindedir. Eserin ilk ve tek baskısı İstanbul Muhammed Naim Efendi matbaasında basılmıştır ve eser 1275/1858 tarihli olup 81 sâhifedir.

c. ***Mecmuatu'l-ahzâb*:** Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî'nin birçok tarikatın günlük vird olarak okumuş olduğu evrad, ahzâb, ezkâr ve kâsideleri üç cilt halinde bir araya getirdiği mufassal bir hizbler mecmuâsıdır. 1298/1884 ilk baskısı yapılan eserin ikinci baskısı 1311/1893'de İstanbul'da neşredilmiştir. Ayrıca aynı eserden derleme Osmaniye matbaasında 1305/1881 tarihli 205 sâhifelik ve tek ciltlik bir nüshası da bulunmaktadır.

d. ***Kitâbu'l-ârifîn fî esrâr-ı esmâil-erbaîn*:** Mecmuatu'l-ahzâb'ın ikinci cildinin kenarında 55-569 sâhifeleri arasında bulunan eser Esmâ'ül-Hüsnâ'dan bir Esmâ ile seyri sülûk'de rûhâniyetin ilerlemesinin yollarını anlatan bir eserdir.

e. ***Mektub*:** Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî'nin Mısır'da iken, halifesi Hasan Hilmi Efendi'ye yazmış olduğu büyük boy iki sâhifelik mektubu esasen kendisinin tasavvufi görüşlerinin icmâlen ihtivâ eden ve mürîdlerinin uymalarını istediği tavsiyelerden ibarettir. Türkçe olarak yazılmış olan bu mektub şeriat, tarikat, hakikat ve marifetin on makamını izâh etmektedir

f. ***Necâtu'l-gâfilin*:** Müridin ruh dünyasını karartan büyük ve küçük günahların, ayet ve hadislerden deliller ile ayrı ayrı açıklayan tasavvufi-âhlakî ilk baskısı İstanbul Matbaa-yi Âmire'de 1268/1852'de basılan bu eser 80 sâhifedir.

g. ***Devâu'l-müslimîn*:** Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî'nin kendisinden ma'siyetlerin zararı, tesirleri ve bunlardan kurtuluş çarelerini anlatan bir risâlenin yazılmasının istenmesi üzerine tertip ettiği bu eser bir nevi Necâtül-gâfilinin br özeti durumundadır. Eserin tamamı 23 sâhifedir.

h. ***Netâicu'l-ihlâs*:** Eser duâ âdabı erkânı şartları ve faydalarını anlatan bir eser olup devâül müslimin ve hadisi erbâin ile birlikte 1290/1873 yılında neşredilmiştir.

2. Hadis

a. ***Râmûzu'l-ehâdîs*:** İki bölümden oluşan eser 6400 hadisi ihtivâ etmektedir. Birinci bölümünde tasavvufî mülâhazalara açık ahlâk hadislerini ihtiva eder. Her hadis metninin ilk kelimesi esas alınarak ve hece tertîbi ile sıralanmıştır. 1275/1858 yılında telif edilmiş ve ilk nüshası aynı yıl içerisinde taş baskı olarak basılmıştır. Hadisleri senedsiz, kaynaklarını ise rûmuzlarla gösteren Gümüşhânevî, bazen sâhifenin kenarında, bazen de hadislerin üst tarafına koyduğu şerhlerle konuların daha iyi anlaşılmasını temîne çalışmıştır. Eser günümüze Hadisler Deryası ismi ile metin ve tercüme beraber olarak neşrolunmuştur. Mütercimi Abdülaziz Bekkine'dir. Eseri iki cilt olan yayına Lütfi Doğan ve Cevat Akşit hazırlamıştır.

b. ***Levâmiu'l-ukûl*:** Râmûzu'l-ehâdîs'in şerhi durumunda bulunan bu eser beş büyük cilt olup Gümüşhânevî'nin en hacimli eseridir. Eserle Mektebetü's-sanâyi'de muhtelif tarihlerde basılmıştır. Eser Râmuz'daki sıra ile hadîsler teker teker ele alınmış; bazen kelime kelime, bazen de cümle cümle şerhi yapılmıştır.

c. ***Garâibu'l-ehâdîs*:** Râmuz'daki ezberlenecek akdar kısa manası anlaşılr, özlü ve ahlâkî hadislerin derlendiği bir eserdir. Aynen Ramuz gibi senedler hazf edilerek ve hurûf-ı hecâ tertîbi gözetilerek hadîsler sıralanmıştır.

d. ***Letâifu'l-hikem*:** Bu eser Garâibu'l-ehâdîs'in şerhi olup 1275/1869 basılmış olup 304 sâhifedir. Kenarlarında da kısa açıklamalar bulunmaktadır.

e. ***Hadis-i erbaîn*:**

3. Fıkıh ve Akaid:

a. ***Câmiu'l-menâsik alâ ahseni'l-mesâlik***

b. ***Câmiu'l-mütûn fî hakkı envâi's-sıfâti'l ilâhiye ve'l-akâidi'l- Mâturidiyye ve elfâzı'l-küfri ve tashîhi'l-a'mâli'l-'acîbiyye***

c. ***Kitâbu'l-abîr fi'l-ensâri ve'l-muhaciri ve'l-cihadi ve'l-gazvi ve's-sühedâi me'a ahkâmiha ve hakâyikihâ ve dekâyikıha ve tefâsirihâ ve envâihâ ve fezâilihâ***

d. ***Kitabu matlabu'l-mücâhidîn***

e. ***Risaletun makbûletun fî hakki'l-müceddid***

BİRİNCİ BÖLÜM

MUSTAFA FEVZİ B. NU 'MAN

1. Hayatı

Mustafa Fevzi Efendi, Erzincan'ın Eğin-Kemaliye ilçesinde doğmuştur (h.1288/m.1871). Babasının adı Numan'dır. Çok erken yaşlarda İstanbul'a gelip Kasapzâde Vâiz Efendiden huzûr dersleri aldı. Tahsilini bitirdikten sonra da Kasapzâde Vâiz Efendi'ye damat olmuştur.

Bahriye Teşkilatına girerek kalyon kâtibi olmuştur, bu kâtiplik vazifesi sebebiyle de kâtip Mustafa diye anılır olmuştur. Kalyon kâtipliğinden sonra Kolağalığına (Kıdemli Yüzbaşılığına), terfi ettikten sonra emekli olmuştur.

Kasapzâde Vâiz Efendinin de Ahmed Ziyâüddîn Gümüşhânevî'ye müntesip olması hasebiyle tarikatle tanışmış ve zamanının büyük hadis alimi ve Hâlidiyye tarikatı pîri Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî (v.1311/1893)'ye intisap ederek on beş yıl rahle-yi tedrisinde, sohbetinde ve hizmetinde bulunmuştur. Gümüşhâneli Ahmed Ziyâeddîn Efendi'nin vefatından sonra halefi Kastamonulu Hasan Hilmi Efendi (v.1329/1921)'den de tarîkat hilâfeti aldı.

Hasan Hilmî Efendi'nin vefatından sonra da yerine geçen Safranbolulu İsmail Necati Efendi (v.1919)'ye onun da vefatı üzerine de Ömer Ziyâeddîn Dağıstânî (v.1339/1921)'ye intisap etti. Silsilede bulunan bundan sonraki şeyhlere intisap edip etmediğiyle ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

Son zamanlarında Lastikçi Murtaza Ticarethânesi'nde dört sene kadar veznedârlık da yaptığını ailesi tarafından öğrenmiş bulunuyoruz.

1 Muharrem 1344 (2 Ağustos 1925) yılında İstanbul Çarşamba'daki Draman semtinde bulunan evinde, elli beş yaşlarındayken vefat etmiştir. Edirnekapı'dan Eyüp'e giden yol üzerindeki Mustafa Paşa Tekkesi yanına defnedilmiştir. Daha sonra kabri, torunu Numan Erdem tarafından Edirnekapı Şehitliği'ne nakledilmiştir.[63]

[63] Numan Erdem Bey'in ailesi Mustafa Fevzi'nin kabrini bulmak için çok çaba sarf ettiğini belirtirler. Hatta mezar taşları kitabelerine teker teker bakarak mezaristanı dolaşmaya çalışır; fakat dedesinin kabrini bir türlü bulamaz. En sonunda kendisinden himmet ister ve bir karga gelip ilk önce önünde

Hüseyin Vassaf da Mustafa Fevzi b. Nu‘man’ın dindâr, dürüst, âlim, ârif, ve şair mizaçlı bir kişiliğe sâhip olduğunu belirtmiş; Ekberiyye meşrebinde vahdet-i vücûd zevkine mâlik ve Ceride-î Sûfiyye’de vahdet-i vücûd’a dair neşrettiği makalelerinin pek ârifane ve âşıkane olduğunu belirtir.[64]

Tasavvufî meselelerde râsih oluşunun yanı sıra, geniş bir irfana sahip olan Mustafa Fevzi Efendi Hüseyin Vassaf’ın nitelendirdiği sıfatlarla tam bir münevver şahsiyet özelliğine sahiptir.

Cerîde-i Sûfiiyye dergicilik anlamında sade tasavvufî meselelerin ele alındığı bir mecmua olmayıp zamanın kültürel, siyasî, ictimaî meselelerin de irdelendiği bir mecmuadır. Mustafa Fevzi Efendi de Mesnevîhân Ali Fuad Efendi’den sonra mecmuanın sermuharrirliğini yapmış; bu vesileyle de muhtelif konularda makaleler yazmıştır. Abdullah Cevdet’e karsı reddiye niteliğinde yazdığı İzhâr-ı Hakîkat adlı eseri meşhurdur.

Ahmed Ziyâüddîn Gümüşhânevînin haleflerinden Tekirdağlı Mustafa Feyzî Efendi (v.1926) ile karıştırılmaması için de eserlerinde Mustafa Fevzi b. Nu’man adını kullanmaktadır.

sonra da az ilerde bulunan bir kabrin önünde durur. Numan Bey gidip bakar ki dedesinin kabri başında durmaktadır.

[64] Hüseyin Vassaf, Sefîne-i Evliya II, s.351-354.

2. Eserleri

a. *Hediyyetü'l-Hâlidîn fî Menâkıb-i Kutbü'l-Ârifîn Mevlânâ Ahmed Ziyâüddin b. Mustafa el-Gümüşhânevî*

b. *Risâle-i Mir'âtü'ş-Şühûd fî Mes'eleti Vahdeti'l-Vücûd*

c. *Menâkıbü Haseniyye fî Ahvâli's-Seniyye,*

d. *Kitâbü İsbâti'l-Mesâlik fî Râbıtati's-Sâlik,*

e. *Mîzânü'l-İrfân*

f. *Şümûsü's-Safâ fî Evsâfi'l-Mustafa*

g. *İzhâr-ı Hakîkat*

Basılmamış Eserleri

a. *Risâle-i Ziyâiyye*

b. *Hilye-i Sâdât*

c. *Rehber-i Zâkir*

NAKŞİBENDİLİKTE HALİDİLİK

A. NAKİŞBENDİLİK TARİKATI

Nakşibendiyye tarîkatı Abdulhâlik Gucdevânî'nin hafî zikir esasına dayalı olarak kurduğu Hâcegân tarîkatının unutulmaya yüz tutmuş prensiplerini ihya ederek belli usul ve esasların da kendisi tarafından konulmuş Hâce Bahâeddin Muhammed b. Buhâri tarafından kurulan tarikâtın adıdır.

Nakşibendîlik kısa süre içerisinde Asya'da ve Ortadoğu'da yayılmıştır. Özellikle İmam Rabbanî zamanında Hindistan'da çok ciddi bir varlık gösteren Nakşibendiyye, Fatih Sultan Mehmet döneminde Şeyh Ubeydullah Ahrar Hazretleri'nin halifesi olan Molla İlâhî vasıtasıyla İstanbul'a girmiş, bilahare Mevlana Halid-i Bağdadî zamanında tüm Osmanlı topraklarına yayılmıştır.

İstanbul'da altmış beş Nakşî dergâhının bulunması da, bu tarikatın son zamanlarda halk arasında çok yaygın bir durumda olduğunu göstermektedir. Bu tarikat, Türk

kültürüne halk maarifine, Anadolu vahdetine büyük hizmetleri geçmiş bir tarikat olarak kabul edilmiştir.[65]

Nakşibend tarikatı Kur'an ve sünnet'e sıkı sıkıya bağlı oluşu ve prensipleriyle, Müslümanların hüsn-u kabulüne mazhar olmuştur. Nakşibendîlik Maveraünnehir bölgesindeki İslam karşıtı fikir ve düşünceler ile sapkın mezhepleri zayıflatıp yeniden İslam kültürünü hâkim kılmıştır.

Şâh-ı Nakşibend bu tarikatı şöyle tanıtır:

"Yolumuz ender bulunan yollardandır. Sağlam halkadır. Hz. Peygamber Efendimiz (a.s)'ın güzel sünnetlerine tutunmaktan başka bir şey değildir. Ashab-ı Kiramın takip ettiği yolu izlemekten başka bir gaye yoktur.

Hak Teâla Efendimize (s.a.v.) salât ve selam eylesin, ashabından razı olsun.

Beni bu yola fazilet kapısından aldılar. Önce de sonra da bu yolda ben faziletten başka bir şey görmedim. Bu yola girip güzel amel işlemek, gönül açıklığı veririr. Sünnet-i Seniyye yolundan gitmek ise, amellerin en büyüğüdür."[66]

Nakşibendiyye tarikatından bahsedenler öncelikle tarikatı birkaç döneme ayırarak şu isimlendirmede bulunurlar[67]:

- Hz. Ebubekir (ra)'den Ebu Yezid Bistâmî'ye kadar *Sıddıkiyye*
- Ebu Yezid Bistâmî'den Abdulhalık Gucduvânî'ye kadar *Tayfuriyye*
- Abdulhalık Gucduvânî'den Şâh-ı Nakşibend'e kadar *Hâcegâniyye*
- Şâh-ı Nakşibend'den Ubeydullah Ahrar'a kadar *Nakşibendiyye*
- Ubeydullah Ahrar'dan İmam Rabbanî'ye kadar *Nakşibendiyye-i Ahrariyye*
- İmam Rabbanî'den Şemseddîn Mazhar'a kadar *Nakşibendiyye-i Müceddidiyye*
- Şemseddîn Mazhar'dan Mevlanâ Hâlid Bağdâdî'ye kadar *Nakşibendiyye-i Mazhariyye*
- Mevlanâ Hâlid'densonra ise *Nakşibendiyye-i Halidiyye.*

Bu tarikata giren kişişlerin tasavvufî eğitimleri sırasında öğrendikleri ve uymaları gereken onbir altın prensip vardır ki bunlar: *Vukuf-i Zamanî, Vukuf-i Kalbî, Vukuf-i*

[65] Selçuk Eraydın, *Tasavvuf ve Tarikatler*, s. 373
[66] Abdülmecid Hâni, *el-Hadâiku'l-Verdiyye*, s.55
[67] İbrahim Fesih Haydârizâde, *el-Mecdu't-Tâlib fî Menâkıb-ı Şeyh Hâlid*, Dâru't-Tibaâti'l-Âmire, İstanbul 1986, s.24.

Adedî, Yâd Daşt, Nigâh Daşt, Bâz Geşt, Yâd Kerd, Hûş der Dem, Nazar ber Kadem, Sefer der Vatan, Halvet der Encümen'dir.

Nakşibendiyye şeyhlerinin özellikle İslamî ilimlerde iyi yetişmiş ve tasavvufî eğitim verme hususında mâhir kişiler olmaları, yaşadıkları coğrafyada halk kadar devlet ricali ve hükümdarların da onlara saygı gösterip iltifat etmelerine sebep olmuştur[68]. Nakşibendiyye tarikatının Ehl-i Sünnet bağlılığı özellikle Osmanlı'nın Şia propagandasına bir kalkan olarak Nakşibendîliği koruyup gözetmiştir.[69]

B. HÂLİDÎ BAĞDÂDÎ VE HÂLİDÎ TARİKATI

Nakşibendiyye'nin XIX.yy. ilk çeyreğinden itibaren etkin olarak Osmanlı topraklarında yayılan kolu Halidiyye koludur. Mevlana Hâlid'in Hindistan'dan memleketi Süleymaniye'ye dönüşü ile başlayan ve dönemin önemli ilim ve kültür merkezi olan Bağdat ve Şam'dan sonra İstanbul'a kadar uzanan Halidiyye kısa sürede halk ve idareciler nezdinde takdir toplamış ve kabul görmüştür.

Mevlana Hâlidî'nin seçkin halifeleri, Hâlidîliği Kudüs ve Hicaz bölgesine de yaymışlardır. ABdulmecid Hânî, Hâlidîliği şöyle tanıtır:

"… bu tarikat, normaldir, insan tabiatına en yatkınıdır. Onda dış cezbeden çok ayıklık, uyanıklık vardır. Bu ayıklığı, uyanıklığı da işin başında bulunan Hazret-i Sıddık-ı Ekber'e bağlılığından almaktadır. Aynı zamanda bu yol, hakiki manada kalıcılığa dönüktür. Bu kalıcılığını, halkı Hakk'a davet etmesinden, onlara hidayet elçisi olmasından alır.

Bu tarikat sağlam kaynağa bağlıdır; bu bağlılık kıyamet gününe kadar kopmayacaktır."[70]

Mevlana Hâlid'in Kelam, Fıkıh ve Akâide dair kaleme aldığı eserler neticesinde ilmî kişiliği ile başlayan şöhreti daha ziyade tarikat neşri için gönderdiği halifeler yetiştirmiş olmasından ve tasavvufî etkinliğinden ileri gelmektedir.[71]

---

[68] Necdet TOSUN, *Bahâeddîn Nakşibend Hayatı, Görüşleri, Tarîkatı,* İnsan Yay., İstanbul, 2003 s.395.
[69] Necdet TOSUN, s.404
[70] Abdulmecid Hâni, s.42
[71] İrfan GÜNDÜZ, *Osmanlılarda Devlet-Tekke Münasebetleri*, Seha Neşriyat, İstanbul 1984, s.245.

C. HÂLİDÎLİK'TE GÜMÜŞHÂNEVÎ KOLU

Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî Anadolunun çok farklı yerlerine ondan fazla halife göndermiş ve onların teşkilatlanmasında merkez olarak İstanbul'daki Âsitâne'ye bağlılık konusunda dikkatli olmalarını belirtmiştir. Bu bir merkezden hareket birliği sağladığı gibi aynı zamanda merkez âsitene'ye otorite de sağlamaktadır.[72]

İstanbul'a Ahmed Ziyâeddin Gümüşhanevî'yi irşad için özel halifesi Trablus-Şam Müftüsü Ahmed b. Süleyman Ervâdî'yi göndermiştir. Hâlidilîğin halifeler vasıtasıyla genişleyen bir tarikat olması dikkate alındığında bunda hal-i hayatında yüz onaltı halife yetiştiren Gümüşhânevî[73] etksisinin ne kadar fazla olduğu görülecektir.[74]

Süleyman Ervâdî Gümüşhânevî'ye sadece Nakşî-Hâlidî yolunun icazetini değil aynı zamanda onüç tarikatten de hilâfet-i tâmm ile icazet alarak Cevâmi't-Turuk vasfına haizdir.

Ziyaiyye ekolü olarak alınan Gümüşhânevî okulu daha çok muhaddis-sûfî çizgisinden gelmektedir. Hadis verdiği ehemmiyet Hâlidî Bağdâdî'nin de Sünnet esaslı hareketiyle uyuşmaktadır. Dönemin sıkıntılarının farkında olan Hâlid-i Bağdâdî de ümmetin buluşma noktasının Nebevî miras ve ahlakının olacağından hareketle tarikat neşrinde buna önem vermiştir.[75]

Gümüshânevî'nin hadisçiliği de yazdığı eserler ve bu yolun takipçilerinin yazdığı eserlerden daha iyi anlaşılmaktadır:

"…âdeta bir dâru'l-hadis gibi faaliyet gösteren ve bilhassa hadis sahasındaki hizmetleriyle dikkat çeken Gümüşhânevî gerek tekkesi, gerek talebeleri ve gerekse müntesipleri vasıtasıyla, hadis ilmini ihyada önemli hizmetler ifa etmiştir. 1876-1979 yılları arasındaki hadis ile ilgili te'lif, terceme ve tekrar neşir olarak hadis ve usul-i hadis sahasına inhisar eden ilmî eserlerin çoğunun "Gümüşhaneli Dergâhı" çıkışlı ulema tarafından kaleme alınmış olması da bu durumuapaçık göstermektedi."[76]

---

[72] Abdurrahman MEMİŞ, *Hâlidî Bağdâdî ve Anadolu'da Hâlidîlik*, Kitabevi Yay., İstanbul 2000, s.240.
[73] Muhammed Zahid Kevserî, *İrgâmü'l-Merîd*, s.102
[74] İrfan GÜNDÜZ, Osmanlılarda Devlet Tekke Münasebetleri, s.254.
[75] Albert Hourani, "sufism and Modern İslam: Mavlana Khalid and the Nakshibendi Order", *Emergence of Modern the Middle East*, Oxford: Macmillan 1981, s.80.
[76] İrfan GÜNDÜZ, *Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddîn ve Hâlidiyye Tarikatı*, s.303.

İKİNCİ BÖLÜM

HEDİYYETÜ'L-HÂLİDÎN FÎ MENÂKIB-I AHMED ZİYAÜDDİN

A. MENKABEDE AHMED ZİYAÜDDİN GÜMÜŞHANEVÎ'NİN HAYATI

1. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN ÇOCUKLUĞU

Gümüşhanevî hazretleri beş yaşında Kur'an-ı Kerim'i öğrenmiş, küçük yaşta iken kendisine saadet kapısı açılmıştı. İlim öğrenmeye o kadar istek duymuştu ki, Allah'tan (c.c) başka her şeyi gönlünden çıkarmıştı. Sekiz yaşındayken çeşitli salavat-ı şerifeleri ihtiva eden "**Delâil-i Hayrat**" adlı, meşhur kitabı, veli kişilerin yazmış olduğu kasideleri ve hizib denen evliya tertibi olan dua terkiplerini okumuş, Kur'an'ı Kerim'i hatmedip icazet almıştı.

On yaşındayken babası ticaret yapmak için Trabzon'a gitmişti, onu da beraberinde götürünce derslerinden mahrum kaldığı için çok üzülmüştü. Oyun ve eğlenceden hoşlanmıyor, Allah (c.c) aşkı gönlünde yer ettiği için Trabzon'da gizli gizli derse gidiyordu. Böylece babasından habersizce sarf ve nahvi (Arapca dil bilgisi) öğrenmişti.

Babası oğlunun bu halini öğrenince öğüt vererek demişti ki:

- Oğlum ilme çalıştığın artık yeter. İlim gerçi her şeyden önemli ve üstündür ama bizim

alım satım yapmamız lâzım; sevgili oğlum sen ticaret işine sarıl. Ben senin tahsil yapmana engel olmam, zamanı gelince, iznimle derse gidebilirsin, gizlice değil. Ama şimdi daha erken; biraz sabret, ağabeyin askerden gelip işime ortak olunca ilim tahsiline devam edersin. Sevgili çocuğum beni yalnız bırakıp üzme, sana ihtiyacım var, dükkânda bana yardım et. Bu hususta mazeret gösterip beni kırma, yanımda otur, derse gitmeyi bırak! Bunun üzerine baba hakkı gözetip onun sözünü tutan Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevî (k.s) babasının her dediğini yapmaya başlar.

On dört yaşına geldiğinde, zekâsı kendi yaşındaki çocuklardan çok yüksekti. Asıl maksadına bu şekilde ulaşamayacağını anladığı için çok sıkılıyor, içten içe dua

ederek Cenâb-ı Hakk'a (c.c) şöyle yalvarıyordu:

"Yâ Rabbî! Derdime çare bulamıyorum, bana merhamet et. Senin yolunda canımı vermek istiyorum. Senin için ağlayıp Senin için gülüyorum. Senin aşkın gönlümde parlıyor, beni kendimden geçiriyor. Gerçi baba hakkına riayet Senin emrin ama beni ilim ve irfan yolundan alıkoymasın."

Bu şekilde geceleri sabaha kadar dua ederdi. Böylece uzun zamanlar geçti. Babasının dükkânında çalışıp müşterilerle pazarlık filan yaparken gönlü daima Allah (c.c) ile meşguldü. Eli işte, gönlü Hakk'taydı. Daha çocuk yaştayken irfan sahibi olmuştu.

2. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN BABASI

Ahmed Ziyaeddîn Gümüşhanevî hazretleri babasına göstermeden kese işler; para keselerine süsler yapar, satarmış. Hazreti şeyh, kese işleme işinden kazandığı paraları biriktirirmiş. Gümüşhanevî her hâli tavrı veli olduğunu gösterirdi ama babası onun bu özelliğini farketmemişti. Hadis-i kudsi'de; "V**elilerim kubbemin altında gizlidir, onları benden başkası bilmez**" buyrulmuştur. Bu hikmet ve sırdan ötürü halk, velilleri tanıyamaz. Babası da o ulu şeyhin değerini anlayamamıştı. Nitekim çok değerli, eşsiz inciyi içinde saklayan sedef de içindekinin kıymetinden habersizdir.

3. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN İSTANBUL'A GELİŞİ

Mustafa Fevzi Efendinin dergahta müridândan duyduğuna göre ticâret maksadıyla Ahmed Ziyaeddîn Gümüşhânevî(k.s) Hazretlerini amcasıyla birlikte İstanbul'a göndermişti. Oradan mal alıp Trabzon'a getireceklerdi. İstanbul'a gelip alacaklarını alırlar, dönüş vakti gelince Ahmed Ziyaeddîn Gümüşhanevî (k.s) Hazretleri amcasına dedi ki:

"- Amca, ben geri dönmek istemiyorum. Burası tam benim aradığım yer. Çünkü burada ilim öğrenme imkânı var. Gelmişken artık burayı terkedemem, tahsilimi burada tamamlayacağım. Amcacığım kusuruma bakma, beni bağışla. Muhterem babam da bana kızmasın, lütfedip bağışlasın, dua etsin. Gerçi ilim için izin şart değildir ama ağabeyim askerden gelince izin vereceğini söylemişti, duyduğuma göre o da askerden gelmiş. Şu parayı da babama ver; bunu kese örüp işleyerek kazanmıştım hakkını helâl etsin. Yanımda hiç param kalmadı Cenâb-ı Hakk'ın (c.c) bana yardımcı olacağını biliyorum.

Burada kimseyi tanımıyorum, garibim fakat Hakk Teâlâ (c.c) bana yoldaştır, O dost olarak bana yeter. Beni gönülden çıkarmayın, hücremde sizlere hep dua edeceğim." buyurarak yanındaki paraların hepsini amcasına verdi. Ordaki herkese selam söyledi ve veda ederek ayrıldılar.

Bu şekilde gurbete çıkınca bütün masivadan da uzaklaştı. Velilerin ve âlimlerin yetişmiş olduğu Bayezid medresesine girip bir hücreye (odaya) yerleşerek tahsile başladı. Burada da uzun süre kamıştır.

4. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN ŞEYH ERVÂDÎ İLE KARŞILAŞMASI

Ahmed Ziyaeddîn Gümüşhanevî (k.s) henüz ders vermeye yetkili olmadığı zamanlarda bir gün Akâid dersine çıktı. Hemen itikad, iman konusundaki bilgileri toplayıp düzenledi, kitap haline getirdi. Artık müellif olarak anılmaya başlandı. Yirmi beş sene gece gündüz bir an bile durmadan, kitap yazdı, bir dakika rahat edip dinlenmedi. Zâhiri ilimleri yani şeriatla ilgili bütün ilimlerin hepsini öğrenmişti, bir taraftan da tasavvufta kâmil bir şeyh arıyordu.

Bu sırada Şam'dan Mevlâna Halid Bağdadi (k.s) Hazretlerinin gönderdiği mâneviyatı yüksek bir zat İstanbul'a geldi. Trablus Müftüsü denen bu çok âlim ve fazıl kişi Ahmed Ziya (k.s) Hazretlerine halifelik verdi. Böylece bütün ilimleri kendinde toplamış ve ilim deryası olmuştu. Fıkıh, tefsir, tasavvuf, hadis, mantık, meâni, fen ilimleri, kelam, hikmet (fizik, kimya) heyet (astronomi) ve şiir, edebiyat alanlarında seçkin ve eşsiz bir âlimdi. Akranları ona imreniyorlardı. Her konuda mensur (düz yazı) ve manzum eserler veriyordu. Cenâb-ı Hakk'tan (c.c) özel yardım alıyor, kerâmetler gösteriyordu. Bütün cihânı baştanbaşa aydınlatıp mutlu kılan Halid Bağdadi (k.s) Hazretleri Şeyh Evradi'ye buyurmuştu ki:

- “İstanbul’a git, ordaki Hak nuru Ziyâeddin’i bul. O zat bütün batı ve doğu memleketlerini aydınlatacak, Buhara, Mısır, Mekke, Medine, Hindistan, Türkistan ülkelerini nura boğacaktır. Onun tekkesi Hakk’a (c.c) münacat kapısı olacak, o bütün hacetleri yerine getirecektir. O bizden sonra zamanın kutbu, tarikat rehberi ve cihanın güneşi olacaktır. Ama henüz o açılma vakti gelmemiş, çok güzel kokulu bir kırmızı gül goncasıdır. O vahdet denizinin incisidir. O şüphesiz Allah’ın (c.c) sevdiğidir. Seni yalnız ona halifem tayin ettim, yalnız onun için gönderiyorum.

Cenâb-ı Hakk’ın takdiriyle o ezelden senden nasip almıştır. Hemen İstanbul’a git, onu bul, yalnız onunla sohbet et, başka kimseye bakma. Sen bu hizmet sayesinde dünyayı kendine bağlayacaksın, adın onunla anılıp yayılacak, Cenâb-ı Hakk (c.c) bu yüzden sana sonsuz bağışlarda bulunacaktır.

Hakk Teâlâ (c.c) bu hizmeti nasip etmekle sana öyle büyük bir ihsanda bulundu ki, kimseye kısmet olmamıştır. Sen ebedi olarak saâdet tacını taşıyacaksın. Sen sonsuz kerâmetlere erdin, yakacağın kandilin ışığı bütün dünyayı aydınlatacak, adın bütün dillerde anılacak, bütün makbul kullar seni söyleşecektir.
Benim pek çok halifem var ama bu sırra sen eriştin. Büyük velilerin ruhları seni uygun gördüler, bu nimet sana kısmet oldu.”

Hazreti Halid-i Bağdâdî'nin (k.s) bu sözlerini işiten Ahmed Ervâdî (k.s) Hazretlerinin içinde muhabbet kaynadı; - "İşittik ve itaat ettik. Hiç durmadan oraya gidiyorum" dedi. İstanbul'a gelince bir evde konakladı. O İstanbul'a gelince Ahmed ZiyaeddÎn Gümüşhanevî (k.s) Hazretlerinden şöyle bir kerâmet müşâhede edildi: Onun geldiğini bildi ve dedi ki:

- "O büyük zat bu gece şehrimize geldi ve beni istiyor!"

Sabah olunca hemen onun bulunduğu yere vardı Ahmed Ervâdî (k.s) Hazretlerini buldu. Ervâdî (k.s) Hazretleri Ahmed Ziya (k.s) Hazretlerini görünce dedi ki:

- "Ey değerli şeyh, ben senin için geldim. Mevlâna Halid (k.s) Hazretleri tarafından sana gönderildim. Tâ Şam'dan buraya kadar diyar diyar dolaşıp seni görmek için geldim. Seni görmeden sevdim, seni görmeyi çok arzu ettim. Sen Mevlâna Celaleddin Rûmî (k.s) Hazretlerine benzedin, ben de Şemseddin Tebrizi (k.s) Hazretlerine!" Ahmed Ziyâeddin (k.s) Hazretleri de ona şöyle dedi:

- "Hoş geldin ey veliler sultanı! Dertlerin dermanı geldi, gönül tahtımın padişahı geldi. Şeriat yolunun kervanı geldi, tarikat kalesinin kapısı geldi, hakikat şehrinin sultanı gedi, maarif köşkünün mimarı geldi, gizli sırlarımın esrarı geldi, ruhumun

parlaklığının ölçüsüsün. Seni görmekle gönül göğümün güneşini görmüş oldum. Hasta gönlüme merhem oldun. Buraya şeref vermen sırf kerâmettir. Seninle beraber olmak mutluluğun ta kendisidir. Seni uzun zamandır özlüyor, sabahlara kadar ağlıyordum. Burada garip kalmıştım, hiç dostum yoktu, kerâmetli dostum hoş geldin!"

5. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN HAC YOLCULUĞU

Hicri 1280 senesinde Ahmed Ziyaeddîn Gümüşhanevî Hazretleri (k.s) birinci defa hacca gittiğinde kendisine bir gemi tahsis edildi. Hac yolunda bütün denizciler ona sevinçle hizmet ettiler. Şeyh Hazretleri (k.s) gemide vakit namazlarını hep cemaatle kıldırdı, Kur'an hatimleri yapıldı, hatm-i hâceler tertiplendi. Gemiciler; "biz hayatımızda böyle hayırlı iş yapmadık, böyle feyiz görmedik, böyle coşkun ve sevinçli olmadık dediler. Hiç gam, keder ve zorluk görmüyoruz, bizim için ne mutlu bir sefer oldu, bu başka bir âlemdir" diye birbiriyle söyleşirlerdi. "Mal ve evlât sevgisi aklımıza gelmiyor, hepsi şeyh hazretlerinin yoluna fedâ olsun" derlerdi.

Şeyh Hazretleri (k.s) İskenderiye'ye çıktı, orada on üç gün kaldı, şehri nura boğdu. Ordaki bütün ziyaret yerlerini ziyaret etti, gece gündüz durmadan ibadet ederdi. İskenderiye'den Kahire'ye geçti; halk Hz. Yusuf'un (a.s) geldiğini sandı. Mısır'da da yirmi dokuz gün kaldı, çok hürmet ve ikram gördü.

Mevlâna Halid (k.s) Hazretlerinin Mısır halifesi Küçük Âşık Efendiyle görüştü. Şeyhin halifesi Gümüşhanevî'ye saygı gösterdi, onları beraber görenler şeyh hazretlerinin yanında Küçük Âşık Efendinin güneşin yanında bir yıldız gibi kaldığını söylediler.

Mısır Hidivi Gümüşhanevî'yi ziyaret etmek ister, konağına davet eder. Ama görüşmeleri kısmet olmamıştır. Medine-i Münevvere'ye geldiğinde de on bir gün kaldılar. Orada kendisine çok ikramlar yapıldı. Gecelerini Peygamber (s.a.v)

Efendimizin mübarek türbesinde, Ravza-i Mutahhare'de geçirdi. Ondan başka kimseye bu izin verilmemiştir. Harem'de hep yalnız başına geceledi. Geceyi Harem'de geçirirken yanında yalnızca özel hizmetini yapan Eşref Efendi bulundu. Şeyh Hazretleri (k.s) onu kendine mahrem edinmişti, gözünün önünden hiç ayırmazdı. Mekke valisi Emir Abdullah da Şeyh Hazretlerine (k.s) çok saygı göstermiştir. Şeyh Hazretleri (k.s) nereye gitse halk onun etrafına toplanır, hizmetine koşardı.

6. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN EVLENMESİ, GAZASI VE SON HACCI

Gümüşhanevî Hazretleri (k.s) 1293 yılında evlendi. Evlenirken de sünnete uydu, Peygamber (s.a.v) Efendimizin varisi olduğunu bu hususta da gösterdi. Asaletli, varlıklı, cömert, takvalı, temiz, saygı değer, eli açık, iffetli, soyu temiz bir hanım Şeyh Hazretlerinin (k.s) eşi oldu.

Babası asil bir zattı, bir zamanlar Mekke ve Medine'nin korunmasında ve hizmetinde vazife görmüş olan Emin Paşaydı. Mustafa Fevzi Efendi'ye göre de çok cömert ve asil bir hanımdır, Şeyh Hazretlerinin (k.s) yoluna bütün varlığını feda etmişti. Harp başlayınca 1294 de Rus harbi başlamıştır, Şeyh Hazretleri (k.s) bazı müridleriyle Trabzon'dan geçip bu savaşa katılmıştır. Bazıları Kars'a gittiğini, oradaki askerlerin gönlünü doyurduğunu Fevzi Efendi nakletmektedir. Dönüşte Of'a uğradı, orada çeşitli insanlara el verip tarikata soktu. O senenin ramazan ayında Hadis okuttu, birçok kimseye Hadis okutma icazeti verdi. Burdaki müridlerin sayısı 280 i geçmişti.

Bayramdan sonra tekrar Batum'a gitti. Orada bilfiil savaşa girip çarpışmıştır. Komutan Gümüşhanevî hazretlerine çok saygı gösterdi, emrine hizmetçiler tahsis etti. Bir gün Şeyh Hazretleri (k.s) atının üzerinde giderken paşa ve diğer erkân kalabalık bir halde saygıyla yanında yürüyorlardı. Mübarek ayaklarından tozluk yere düştü. Kumandan paşa hürmetle onu yerden aldı, öpüp gözlerine sürdü. Diğer valiler, paşalar ve emirler de tozluğu teker teker öptüler, tozunu gözlerine sürme ettiler. Paşa tozluğun yere düşmesini savaşlarda zafer kazanılacağının işareti saydı, ordunun galip gelmesi

için dua etmesini Şeyh Hazretlerinden (k.s) yalvararak diledi. Harpten dönüşünde İstanbul'a geldiğinde sene 1294 idi.

Şeyh Hazretleri (k.s) ikinci defa ailesiyle birlikte hacca gitmeye niyet etti ve yokluğunda yerine Hasan Hilmi (k.s) Hazretlerini vekil bıraktı. Hasan Hilmi (k.s) Hazretlerini kendisine yardımcı seçmişti. Eşref Efendi, Hacı Ali Hoca Efendi ve Hoca İsmail Efendi de yardımcılarındandı. Hicaz'da ilim taliplerine Hadis okuttu ve halka tarikat verdi. Hacdan dönüşünde Mısır'da üç sene kaldı. Burada yedi defa Hadis okuttu, bu hususta iki yüz hocaya icazet verdi. Hadis dersini Kahire'deki Hüseyin camiinde verirdi ve dersinde cami hınca hınç dolardı. Burada Cevdet Efendi ve Hindli Şeyh Muhammed Efendiyi halife tayin etti. Hintli Muhammed Efendi "Beyan'ül Hak" adlı kitabın müellifidir, bu gibi daha birçok kıymetli eserlerin sahibidir. Mısır'dan Tanta'ya geçti. Orada da halkı irşad edip şehri mâneviyatıyla aydınlattı.

7. GÜMÜŞHANEVÎ'NİN VEFATI

Mustafa Fevzi Efendi bir gece bir rüya görür ve büyük bir üzüntüyle uyanır. Rüyasında Hazreti Şeyhi yatağında güler yüzle oturduğunu ve yanındaki müridleriyle neşe içinde konuşur haldedir. Birden Gümüşhanevî hazretleri gözlerini yumarak ayağını uzatır, başı yastıktan düşer, sessiz ve hareketsiz kalmıştır. Fevzi Efendi keder ve endişe içinde uyanır. Ziyadesiyle korku duymuştur. Birçok defa korkulu rüyalar görmüş olmasına rağmen hiçbirinden bu kadar etkilenmemiştir. Büyük bir musibet hissediyor, Allah'a (c.c) sığınmaktadır. Hemen Gümüşhanevî hazretlerini (k.s) ziyaret etmeye karar verip yola düşer.

Şeyh Hazretlerinin dergâhına, müridlerin toplandığı Fatma Sultan Camiine vardığında, yer gök ahlarla feryatlarla inliyor, bütün müridân ağlaşır bir vaziyette bulur.

Bir tarafta ağlayıp inlemeler göğe çıkarken bir yanda Kur'an-ı Kerim okunduğunu

anlatmaktadır. Müridlerden bir kısmı hıçkırıyor, bir kısmı da acısını içine akıtıp kederler içinde üzülüp durmaktadır. Bir tarafta Şeyh Hazretlerini (k.s) yıkayıp kefenliyorlar,

öbür tarafta da dehşetli ağlayışlar vardır. Bu halde dururken birden dışarda bir feryat koptu, haykırışlar yükseldi. Kapı açıldı ve Şeyh Hazretlerinin (k.s) tabutu avluya girdi.

Kimse camiye girmiyor, herkes tabutu tavaf ediyordu. Cemaat saf saf ağlaşıyor, sevgililerini görmeye doyamıyordu. Kimse camiye girmeyince, çaresiz, tabutu camiden içeri soktular. O zaman herkes camiye girer. Öğle namazını kıldıktan sonra beklemektedirler, çünkü padişah iradesi henüz ulaşmamıştır. Nihayet Şeyh Hazretlerinin (k.s) yakınlarından Eşref Efendi camiye gelir. Hazreti Pir'in (k.s) vefatını padişah hazretlerine bildirmek için saraya gitmiş. Çünkü büyük Zatların vefatının padişaha haber verilmesi o zamanda âdettendir.

Padişah makamından defnedilmesi hususunda irâde çıkınca Gümüşhanevi'nin (k.s) naaşı omuzlara alındı, cemaatin parmakları üzerinde Beyazıt Camiine götürüldü. Cemaat o kadar kalabalıktı ki, Beyazıt meydanı almıyordu. Cenaze namazı ikindi namazının ardından kılındı. Sultan Abdülhamit Han özel memurlar göndermişti; onların bazısı cenaze namazında hazır bulundu, bazısı kabrinde görevliydi.

Padişahın emir ve müsaadesiyle Süleymaniye Camii haziresinde Padişah Sultan Süleyman türbesinin yanına defnolundu. Şeyh Hazretleri 1311 yılı, zilkade ayının 8. Pazar günü, sabah alaturka saat onda Allah'a (c.c) kavuşmuştur. Gümüşhanevî'nin yanında bulananların söylediklerini de şöyle anlatır: Beş gün hiçbir şey yememiş ve bir of bile dememiş. Üç gün hiç gözünü açmamış, bir söz söylememiş. Benzi bazan yeşil, bazan beyaz olurmuş, bazan da kızarırmış. Gaipteki mânevi güneşe yüzünü çevirmek için hep sağ yanına dönmek istermiş. O gece Hasan Hilmi (k.s) Hazretleri sabaha kadar mest olup kendinden geçerek Şeyh Hazretlerinin (k.s) yanında kalmış. Şeyh Hazretlerinin (k.s) muhterem eşi, bir köşeye sinmiş halde ağlayıp inlemiş. O gece Şeyhin (k.s) hizmetinde bulunan çok edepli, faziletli birkaç zat da orda gecelemiş. Onların anlattığına göre Gümüşhanevî Hazretleri (k.s) sabah olunca gözlerini açmış, sonra yummuş ve sekerat haline geçmiş. İşte bu haldeyken gayet açık bir şekilde şöyle demiş: "Ey Allah'ım (c.c) hepsini isterim" Bu son sözü olmuş. Sonra üç kez aksırmış, yanında bulunanlar vefat ettiğini görünce istirca etmişler; yani "**inna lillah ve inna**

ileyhi raciun - biz Allah içiniz, dönüşümüz Allah'adır" (Bakara Süresi: 156.)

demişler.

Bu halin acısıyla da Fevzi Efendi bu risaleyi okuyanlardan şöyle dua istemektedir: "Ey benden bunları dinleyenler, sizlerden benim bir ricam var; gelin bu çok düşkün kula dua edin de, son nefeste iman ile gideyim, mahşerde sultanım Ahmet Ziya (k.s) ile birlikte olayım. Anamı babamı Allah (c.c) mağfiret etsin, ahirette perişan

olmasınlar. Bütün din kardeşlerimin kadın erkek hepsine Cenâb-ı Hakk (c.c) rahmet

etsin. Mahşerde gerek insan, gerek cin olsun bütün mü'minleri Peygamber (s.a.v)

Efendimizin"Livaü'l Hamd" sancağı altında toplasın. Şeyh Hazretlerine (k.s) Fâtiha-i

Şerif okursanız bu duamız Allah'ın (c.c) katında kabul olunur."

MENKABEDE GEÇEN KERAMETLERİ

1. İSEVÎ'NİN HUZURU

Ahmed Ziyaeddîn Gümüşhanevî Hazretleri yılın belli vakitlerinde özellikle halvete gireceği bahar mevsimleri ve ramazan ayındaki itikaf gireceği zamalarda mekan olarak Beykoz Çayırını seçerlerdi. Çadırdayken bir Hıristiyan daima yanına gelir, ağlayıp sızlardı. Derdi ki:

- “Ey Şeyh Hazretleri, senin gibisi hiç görülmemiştir. Hallerin gönlümü derinden etkiliyor. Ne zaman huzuruna gelsem hemen rahatlıyorum. Hâlbuki benim hiç iç huzurum yok, dünyayı dolaşsam, huzursuzluğum geçmiyor. Kendimi ancak senin yanında rahat hissediyorum. Bunun sırrını nakıs aklım almıyor. Senden daha güzel ve üstün bir Şeyh görmedim.”

Zavallı Hıristiyan’ı yakıp bitiren ve zayıf düşüren onun içindeki kâfirlik ateşiydi ama o bunu bilmiyordu. Hazreti Şeyhin (k.s) nuru onun küfür ateşini söndürüyor, tevhid ışığı kâfirlik dikenlerini yakıyordu. O yüzden Hazreti Şeyhin (k.s) huzuruna varmaya can atar, daima onun yanında olmak isterdi.

İşin aslını bilmiyordu ama Hazreti Şeyhin (k.s) sevgisini içinde sakladı, sonra imana gelip Müslüman oldu.

Bundan sonra da Fevzi Efendi Allah erlerinde olan huzuru anlatarak bu seçkin kimselere karşı olunmaması gerektiğini; her daim onlardan istimdad istenilmesi gerektiğini belirtir.

2. MÜBTEDİ TALEBENİN BELİĞ VAAZI

Mustafa Fevzi Efendi bir taleben nakille şöyle bir olay anlatır: “Bir gün Şeyh Hazretlerinden (k.s) İstanbul dışına çıkmak için izin istemeye gitmiştim. O daha ben bir şey söylemeden niyetimi anladı ve:

- Filân yere git, orada Müslümanlara vaaz ve nasihat et! diye emretti.

Şeyh Hazretlerinin (k.s) emrine uyup gittim ama vaaz edip öğüt verecek bilgim yoktu. Henüz sarf nahiv öğreniyordum, yani talebeliğimin başlangıcındaydım, vaaz edecek halde değildim. Fakat Şeyh Hazretleri (k.s) emrettiği için mecburen gittim. Vaaz

kürsüsüne çıktığımda Şeyh Hazretlerinin (k.s) tarafına bakıp onun feyzine sığınarak vaaza başladım.

Tasavvuf ve Kelâm gibi yüksek ilimlerden konuşuyordum, dinleyenler hayran oluyordu. Cemâatin içinde seçkin kişiler vardı ve sözlerimden çok etkileniyorlardı. Kendi sözlerimden ben de şaşkınlık içinde kalmıştım. Kur'an'ın derin ve yüce mânâlarından söz ediyordum. Söylediklerim hiçbir müellifin hiçbir kitabında yoktu. Konuştuklarımı hiç kimseden işitmiş de değildim. Öyle yüksek ve ince manalar anlatıyordum ki, bunları hiç kimse bir daha işitemezdi. O zaman bildim ki, bunları söyleyen zamanın kutbu Şeyh Hazretleridir (k.s), ben yalnız ona tercümanlık ediyordum. Ona bağlanmayı nasip ettiği

için Cenâb-ı Hakk'a (c.c) çok şükürler ettim."

Ahmed Ziyaeddin Efendinin bu kerametinden sonra Mustafa Fevzi Efendi keramet ve keramete inanmayanlar hakkında şunları ifade eder:

"Ey kerâmet görmek isteyen akılsız, doğuya batıya hükmeden Sultana bak, Ahmet Ziya (k.s) Hazretlerinin neler yaptığını gör! Allah'ın (c.c) velileri âlemin ruhudur. Bütün dillerde söyleyen onlardır, Kutbu azam ise onların hepsine hükmeder, onların reisidir. Veliler hiç şüphesiz dilsizleri bile söyletirler, gayb erlerinin âdetleri

böyledir. Gavs-ı âzam ise gözleri görmeyenlerin gözlerini açar, cansızları canlandırır.

Cenâb-ı Hakk'ın (c.c) izni ve emriyle yerde, gökte, dokuz felekte insanlar ve cinler

onun dediğini yaparlar. Lâkin bütün işler kişinin istidadına bağlıdır. Yılan ve karıncaya

kadar her şey ezeli istidadına göre davranır ve nasiplenir. Gerçi kutb-u âzam her şeye

fayda verir ama kavaktan üzüm bitmez, çünkü kavak ağacının üzüm bitirmeye istidadı yoktur. Küçücük şeylerin alevlenip yanmasının da mutlaka bir sebebi vardır ama taşlar yanmaz, çünkü yanmaya yaratılışları müsait değildir. Bahar yağmurları rahmet ve berekettir velâkin yılandan hiç küçücük de olsa bir inci çıktığı görülmüş müdür? Hâlbuki nisan yağmuru midyenin karnına düşünce inci olur. Bunları düşün de inkârdan

vazgeç, inadı bırak, su-i zannı terket, hüsn-ü zanda bulun! Bu hususta yükselmek

istersen Ahmet Ziya (k.s) Hazretlerinin ruhuna İhlâs oku."

3. NEFSİNE DÜŞKÜN BEKTAŞİNİN İŞİTTİĞİ

Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevî Hazretleri mutad olduğu üzere Beykoz'da Anadolu Kavağı'ndaki Hz. Yuşa (a.s) Peygamberin kabrinin bulunduğu yerde birçok müridlerle birlikte kaldığı sırada serseri görünüşlü bir adam elinde bir kemanla şeriata uymayan davranışlar sergiliyordu. Belli ki, ahlakı bozuk, günah işlemeye alışmış biriydi.

Bu adam Hazreti Şeyhi (k.s) görünce kaba ve saygısız bir tavırla geri dönüp gitti. Şeyh Hazretleri müridlerinden birine gidip o adamı çağırmasını emretti, mürid onun arkasından koşup çağırdı, ama adam sarhoş naralar atıyordu. Mürid ona Şeyhin kendisini çağırdığını söylediğinde sarhoş serseri alay edip gülerek;

- Şeyhiniz beni ne yapacak? dedi.

Mürid;

- Bilmiyorum, seni yanına çağırıyor! diye cevap verdi.

Sonra razı olup müridle birlikte Şeyh Hazretlerinin (k.s) yanına vardılar. Hazreti Pir ona yaklaşmasını işaret etti, adam yaklaşınca ona gizlice bir söz söyledi. Serserinin hali, tavrı derhal değişti, o sözün tesiriyle titreyip;

- Canım sana fedâ olsun! diye haykırdı ve hemen Şeyh Hazretlerine (k.s) teslim olup

bağlandı, alçaklığı terk edip yücelik buldu. Bu hadiseyi Fevzi Efendiye anlatan zat hadiseye şunları ekler:

- O adam bizimle tekkeye geldi ve uzun süre gayet düzgün bir şekilde hizmet etti.

Kendisinde kötü bir hal kalmadı. Şeyh Hazretlerinin (k.s) ona gizlice ne dediğini sordularsa da o uzun süre sakladı, nihayet bir gün şöyle anlattı:

- “Ben bir zamanlar bir Bektaşi şeyhine bağlanmış, ona mürid olmuştum. O şeyh,

Bektaşi geçinen ham ve alçak kişilere benzemezdi, çok muttaki, sünnete bağlı bir zattı, bid‘at işleri sevmezdi. Bektaşi Efendi vefat ederken yanındaydım.
Bana şöyle diyerek teslim-i ruh eyledi:
“Seni büyük velilere ısmarladık, onlara teslim ettik. Sonunda sonsuz saadete ermişlerden olursun. Sakın onları reddetme” diye tembih etti.
Ondan sonra çok yerler dolaştım, doğru yoldan kaçıp şeriat dışı işlere kapıldım, nefsime

uyup serseri oldum. Ama Cenâb-ı Hakk (k.s) bana büyük Kutbu gönderdi; Ahmet Ziya

Hazretleri (k.s) beni yanına çağırdı, kulağıma gizlice dedi ki:
“Şeyhin seni bana ısmarladı, seni ben irşad edeceğim!”
Bunu duyunca hemen kendisine bağlandım. Çok şükür gönlüm açıldı, Hak feyziyle doldu. Çok kötülükler yaptım ama pişman olup tövbe ettim. Tarikat şahını görerek

şeriat yolunu buldum. Önceleri alçak nefsim beni aldatmıştı, Cenâb-ı Hakk (c.c) bana

hidâyet nasip etti. Ahmet Ziya (k.s) Hazretleri lütfedip bu kulunu kurtardı, hamdolsun.”

4. ALTI AYLIK HASTA HAMİLE KADININ DOĞUMU

Ahmed Ziyaeddin Efendi'nin müridanından birisi Mustafa Fevzi Efendi'ye Şeyh Efendi ile ilgili başından geçeni şöyle nakleder:

"Eşim hastalanmış, gayet zayıf düşmüştü. Hastalığı uzun sürmüş, onun ağlayıp sızlamasından dolayı güçsüz ve yardımcısız kalıp ben de hastalanmıştım. Altı ay boyunca iyileşemedi. Acı ve üzüntü içindeydik, derdimiz günden güne artmaktaydı.

Hasta hasta abdest alıp kıbleye karşı oturdum, Şeyh Hazretlerine (k.s) rabıta edip

Cenâb-ı Hakk'a (c.c) dua ettim.

- Ya Rabbî, suçluyum, çaresizim. Bana yardım et, bu dertten kurtar! diye yalvardım.

Böyle dua ederken birden Şeyh Hazretleri (k.s) ortaya çıktı. Onu uzun süredir görmemiştim. O Hazret evimizi şereflendiriyordu. O zaman beni şaşkınlıkla beraber bir korku kapladı. Çünkü Şeyh Hazretlerine (k.s) çok uzak bir yerdeydim.

Hasta eşim aynı zamanda altı aylık hamileydi, hastalığından dolayı pek zayıf ve takatsiz kalmıştı. Şeyh Hazretleri (k.s) onun yanına vardı, hasta onu görmüyordu, elini hastaya koydu. Hasta kadın hemen o zaman doğum yaptı ve bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Hastalığı da gitti, tamamen iyileşti. Şeyh Hazretleri (k.s) ortadan kaybolmuştu. Kız çocuğu altı aylık doğmuştu. O çocuk bize Ahmed Ziya (K.s) Hazretlerinin yadigârıdır. Altı aylık doğan o kız çocuğu yaşadı, halen de hayattadır.

Hz. İsa (a.s) Peygamberin nefesi gibi Hazreti Şeyhin (k.s) nefesi de hastaya şifa vermişti. Ona çok dualar ettim."

Mustafa Fevzi Efendi bu menkabenin sonuna şu beyti eklemeyi de ihmal etmez:

"Evliya destinde yoklar var olur;

Evliyayı sevmeyen bî-zar olur”

5. GÜMÜŞHANEVİ HZ.LERİNİN HARAM MEYVEYİ BİLMESİ

Mustafa Fevzi Efendi birisinden duyduğu şekliyle şöyle anlatmışlardır:
“Şeyh Hazretleri (k.s), müridlerinden birinin evine misafir olmuştu. Başka bir mürid oraya, Şeyh Hazretlerine (k.s) sunulmak üzere bir sepet üzüm getirdi;

- Bu kendi bağımın üzümüdür, elimle topladığım helâl malımdır, Şeyh Hazretlerine (k.s) hediye getirdim, dedi. Ev sahibi mürid üzümü Şeyh Hazretlerine (k.s) sununca Hazret yemedi;

- Bu haram maldan toplanmış. Üzüm bağının fidanları yetim malıdır, çalınarak bağa dikilmiş. Üzümler “fidanımız hırsızlık malıdır” diyor. Bu üzümleri yiyemem! dedi.

Ev sahibi bunu duyunca nefsine ve şeytana uyup Şeyh Hazretlerini (k.s) denemeye kalkıştı, üzüm salkımlarına teker teker işaret koyarak başka üzümlerle karıştırıp Şeyh Hazretlerinin (k.s) önüne koydu. Hazreti Pir (k.s) üzümleri yedi ama seçerek, helâli haramından ayırarak yedi ve dedi ki:

- “Bizler haramı bilir ve ayırt ederiz. Haram şeyleri karanlık olarak görürüz. Sen bizi tecrübe etmek istedin ve yanlış yaptın. Bu hatandan tövbe et! Bize gizlilikler açılır, her şeyin aslı kendini gösterir. Biz levh-i mahfuza bakar, ona göre davranırız. Cenâb-ı Hakk (c.c) bizi her zaman muhafaza eder.”

6. İHTARA RAĞMEN NASİHAT DİNLEMEYEN TALEBE

Hazreti Şeyh (k.s) Mısır’dayken müridlerinden biri huzuruna gelip kâfir memleketine gitmek için izin istedi. Hazreti Şeyh buyurdu ki:

- Gitmek gerekiyorsa git ama takva üzere davran, gönlünü dünyaya kaptırma. Sakın şeytana uyup şapka giyme, ağzına küfür söz alma.

Mürid de;

- Müslüman hiç şapka giyer mi? ben asla giymem! diye söz vererek gitti. Ama oradayken gerek duymuş ve şapka giymiş. Bunu kendisi itiraf etti. Aradan uzun zaman

geçti, o mürid dönüp Şeyh Hazretini (k.s) ziyarete geldi. Hazreti Şeyh (k.s) onu görünce şöyle buyurdu:

- Yanlış yaptın, işini zora soktun. Senin özrün artık kabul edilmez. Sana çok öğütler verdik, sen de söz vermiştin ama sözünde durmadın, çok büyük kabahat işledin. Sakın şapka giyme, şapka giymek kâfirlik işaretidir, demiştik. Sen dinlemedin, dinini dünyana değiştin. Seni şeytan bağlamış, hadi git artık. Ağlayıp Allah'a (c.c) yalvar, yüzünü yerlere ser!

Bu hadisenin vehametiyle de MustafaFevzi Efendi niyaz içindedir:

"Yâ Rabbî, beni nefsime bir an bırakma, niyazım daima budur. Beni halimle haşretme, suçlarımı, günahlarımı bağışla. Seherde ağlayan âşıklar, senin için ah eden sadıklar hürmetine, Zat-ı Celâlin hürmetine, Muhammed Mustafa (s.a.v) hakkı için feyzinin kapısından ayırma.

Sana sığındım Allah'ım (c.c), bizi takvalı kişilerden kıl, sana sığınmışların topluluğundan ayırma."

7. HAYALDE BÜYÜYEN ÇOCUKLAR

Hazreti Şeyhin (k.s) hizmetinde bulunan müridlerden biri bir gün içinden "keşke önceden evlenseydim, birkaç çocuğum da olurdu" diye hayal kuruyordu. Hazreti Şeyh (k.s) müridin gönlünden geçenleri bildi. Havatır denen bu yabancı düşünceler dervişin yetişmesine, ilerlemesine engel olacağı için onu uyarmak maksadıyla kızdı ve;

- Çocuklar büyüdü mü? diye azarladı.

Mürid bu sözün düşüncesinden ötürü, ikaz için söylendiğini anlayıp mahcup oldu. Ama orada misafir olarak bulunan bir kişi, müridin şeyhin sözlerini duymadığını, o yüzden cevap vermediğini zannetti ve müride;

- Şeyh Hazretleri (c.c) çocuklar büyüdü mü diye soruyor! dedi.

Hazreti Şeyh (k.s) bunun üzerine gülmekten kendini alamadı.

8. GAFİL KALP

Hazreti Şeyhin (k.s) bir hizmetçisi bir gün banyo suyu ısıtmıştı. Lâkin suyu ısıtmak için ocağı yakarken gönlü Hakk'ın (c.c) zikrinden ve Pir rabıtasından uzaktı, kalbinde dünyaya dâir düşünceler vardı. Gümüşhanevî Hazretleri (k.s) suyun bu şekilde ısıtıldığını keşif gücüyle anladı ve huzur olmayan bir kalple, gafletle ısıtılan suyu kabul etmedi. Kızıp celâllendi ve hizmetçiyi kovdu, suyu döktü ve dedi ki:

- "Kalpte Allah (c.c) zikri ve rabıta olmaksızın, gafletle yapılan iş müride sıkıntı

verir. Gaflet, müridi Hakk'tan (c.c) perdeler, doğru yola ulaşmasını engeller. Ey katı kalpli, sen gafilsin, çeşitli düşünceler içindesin."

Bu kerametten Fevzi Efendinin çıkardığı ders de şudur ki:

“Şeyh Hazretlerinin (k.s) bu kerâmeti bizim için kıymetli ve ibretli bir öğüttür. Ey Fevzi, gözlerin gafletle bakıyor; bu yüzden sözlerin hep günah oluyor ve sıkıntı veriyor. Yarabbî Ahmed Ziya (k.s) Hazretlerinin hürmetine bizi gafletten uyandır.“

9. TÜTSÜLENEN ŞEYHİN ŞALI

Mustafa Fevzi Efendi Ahmet Ziyaeddin Efendiyi (k.s) sevenlere kendi başından geçen kerameti şöyle naklaetmektedir:

“Bir zamanlar evimde hasta bir kadın vardı, kabızlık ve baş ağrısı çekiyordu. Kabızlığı bir ay sürdü, geçmedi. Hekimlerin ilaçları fayda etmedi. Kadıncağız hayatından ümidi kesti. Kullandığı ilaçlar kabızlığını artırıyordu. Hastalığı gittikçe şiddetlendi, ağrısından saçlarını yoluyor, ağlayıp inliyordu. Geceleri uyumuyordu. En tesirli müshili verirdik, hiç tesir etmedi;

- “Ya Rabbi” derdi, “artık dayanamıyorum, ya bu derdin çaresini ver yahut canımı al” diye yalvarırdı.

Bir gece Hazreti Şeyhin (k.s) yanında kalmıştım. Şalından ufacık bir parça koparıp aldım, eve getirip onunla hastayı tütsüledim. Hastanın kabızlığı gitti, ağrısı azaldı, Allah’ın (c.c) izniyle iyileşti. Bir daha da kabız olmadı. Kabızlığının gitmesine niyet etmiştim; niyetime göre şifa buldu. Keşke bütün hastalıklarının geçmesine niyet etseymişim, bunu düşünemedim, sonradan aklıma geldi. Ama artık Ahmet Ziya (k.s) Hazretleri hayatta değil. Hastamızın kabızlığı geçti lâkin eski hastalığından biraz kaldı.”

10. KÜRSÜDE HATİFTEN GELEN SES

İstanbul’un dışından bir hoca Şeyh Hazretlerini ziyarete geldi. Hazreti Pîr’in ayaklarına kapanıp uzun zaman ağladı ve dedi ki:

- “Canım sana fedâ olsun. Seni görmeden sana âşık oldum ben. Bir şehirde vaizdim, senin resmini görmemiş, ismini bile duymamıştım. Bir gün vaaz ederken ansızın bir ses işittim. Öyle güzel, öyle heybetliydi ki, gönülleri dehşete düşürür, âşık ve sâdıkları hayran edip kendinden geçirirdi. Yemin ederim ki, hâtiften gelen bu ses şöyle diyordu:

“Ahmet Ziyaeddin (k.s) Hazretleri âlemin kutbudur, onun doğum yeri Gümüşhane’dir.” Gönlüme Allah (c.c) korkusu düştü, aklım başımdan gitti. Konuşamadım, ağlamaya başladım. Kürsüde o kadar ağladım ki, cemâat de benimle birlikte ağladı. Nihayet dedim ki:

- Ey cemaat, hastayım, söz söylemeye mecalim yok. Bana garip bir hâl oldu, zihnim dağıldı, vücudum da rahatsız oldu. Nereden geldiği belli olmayan ve yalnız benim duyduğum bu ilâhi ses bir sırdı, onu açıklayamazdım, insanlardan ve cinlerden sakladım. Kürsüden inip evime gittim, çok düşündüm, ağladım, inledim. Bütün gece uyumadım. Ertesi gün camiye gittim. Vaaz kürsüsüne çıkınca yine aynı sesi duydum. Ağlamaktan yine vaaz edemedim. Bu hal üç gün tekerrür etti. Herkes;

- Sana ne oldu? Derdin nedir? Söyle de çaresine bakalım, bizden saklama! dediler.

Nihayet açıklayıp dedim ki:

- Aşk ateşine düştüm, bunun çaresi yoktur. "Gümüşhaneli Ahmet Ziya (k.s) kutuptur" diye hâtiften bir ses işittim; ona âşık oldum. Onun için ağlıyorum, kendimi toparlayamıyorum ama o Hazret kimdir, nerdedir bilmiyorum. Sen âlemde meşhur imişsin de meğer yalnız ben bilmiyormuşum. Herkes Ahmet Ziya (k.s) Hazretlerinin cihanın mürşidi olduğunu bilirmiş de ben habersizmişim. Hazreti Şeyh'i (k.s) bilenler kim ve nerde olduğunu bildirdiler, hemen seni görmeye koşup geldim. Çok şükür Allah (c.c) seni görmeyi bana nasip etti." O hoca bunları ağlayıp yalvararak anlattı.

Hazreti Şeyh (c.c) nihayet gülümsedi, lütfedip ona çok bağışlarda bulundu, öğütler verdi. Şöyle buyurdu:

- Kerâmet veliler için kadınların aybaşı hali gibidir, göstermemek lâzımdır. En büyük kerâmet istikamet üzere yaşamaktır. Allah'a (c.c) kullukta düzgün ve doğru hareket etmektir. Kul, kulluk vazifelerini yaparak değer kazanır. Şeyh Hazretleri (k.s) o hocaya maddi ve mânevi çok ihsanlarda bulundu.

MENAKIB-I AHMED ZİYAÜDDİN

KİTÂBU'L-MENÂKIBİ'T TEVESSÜLİ'L-HAKKİ PÎRÜ'T TARÎKATİ'N NAKŞİBENDİYYETİ'L-HÂLİDİYYETİ'L-ZİYÂİYYE KUTBU'L-ÂRİFÎN GAVSİ'L-VASILÎN EŞ-ŞEYH AHMED ZİYÂÜDDÎN B. MUSTAFÂ EL-GÜMÜŞHÂNEVÎ (Kuddise Sırruhu'l-Azîz)

[1 b]

HEDİYYETÜ'L-HÂLİDÎN FÎ MENÂKIBI KUTBÜ'L-ÂRİFÎN MEVLÂNÂ AHMED ZİYÂÜDDÎN B. MUSTAFÂ EL-GÜMÜŞHÂNEVÎ

بسم الله الرحمن الرحيم

Mukaddem zikredem ism-i Celâli
Ki O'dur mü'minin hayr'ul-makâli
Eğer her kim ederse zikr-i Hakk'ı
Dilinde ger bulursa fikr-i Hakk'ı
Olur elbette Allah'ın velîsi
Zuhûr eyler anın feyz-i celîsi
O ismullâh bütün esmâyı câmi'
O'dur mü'minlerin kalbinde lâmi'
O bir iksîr-i a'zamdır kulûbe
O'dur mâhî gumuma hem kürûbe
Hulûs-i kalb ile kim ede Allah
Onu da zikr eder o demde Allah
Eğer Allah dese bir kez lisânın
Vücûdun titrese içinde cânın
Sana lebbeyk eder vallahi Allah
Görürsün kimse yok dilde bir Allah
İşittikce o zevki dersin Allah
Dedikçe dirsin Allah, dersin Allah
Muîn ü hem zahîrim dersin Allah
Zelîlem ben, nasîrim dersin Allah
Otursan dersin Allah, yatsan Allah
Uyursan dersin Allah, kalksan Allah
Olursun zâkir-i Hakk böyle mutlak
Çalışsan bu sözü dersin muhakkak
Bana benzerse hâlin pek garîbsin
Bu lezzetten, bu sırdan bî-nasîbsin
Geceler subh olunca ağlayanlar
Nevâ-yı zikr ile hoş çağlayanlar
Bulurlar hem görürler türlü ni'met
Olup âşık duyarlar dilde lezzet
Eğer olmak dilersen Hakk'a mazhar
Oturma dâim eyle zikri izhâr
Gönül silmek dilersen ger gubârı
Bırakma dem-be-dem zikr-i yârı
Zikirle mezkûra yol bulasın sen
Zikirle vâris-i aşk olasın sen
Zikirle mutmaindir cümle diller
Zikirle müncelî olur gönüller
Zikirle olasın makbûl-i dergâh
Zikirle bulasın maksûdu her gâh
Zikirle şâh olur cümle gedâlar
Zikirle Hakk'ı buldu âşinâlar
Zikirle rif'ati buldu melekler
Zikirle muntazam oldu felekler
Zikirle çerh eder devr ü hırâmân
Zikirle devr eder ol mâh-ı tâbân

Zikirle “alleme’l-esmâ”[77] bilindi
Zikirle Âdem’e secde kılındı
Zikirle buldu Havvâ ni‘meti hem
Zikirle İdrîs aldı Cenneti hem
Zikirle keştî-i Nûh etti seyrân
Zikirle buldu in‘âmı firâvân
Zikirle Hûd oluptur Hakk’a makbûl
Zikirle nâka-i Sâlih bulur yol
Zikirle yakmadı âteş Halîl’i
Zikirle kesmedi kârd İsmâil’i
Zikirle buldu Ya‘kûb şâh-ı aşkı
Zikirle buldu Yûsuf mâh-ı aşkı
[2a]
Zikrile “erinî”[78] dedi çü Mûsâ
Zikirle ref‘ olundu göğe Îsâ
Zikirle enbiyâ buldu likâyı
Zikirle asfiyâ buldu bekâyı
Zikirle çok olur in‘âm u ihsân
Zikirle hak olur hakkıyla insan
Zikirle arşa çıktı şâh-ı Bathâ
Zikirle Hakk’ı gördü “mâh-ı evhâ”[79]
Zikirle ol Muhammed oldu a‘lâ
Zikirle Hakk Habîbim dedi şehlâ
Zikirle emrider Allah’u Bâkî
Zikirle bulunur o şâh-ı Bâkî
Zikirle durdurur kürsî vü arşı
Zikirle döşedi nice bu ferşi
Zikir o mûris-i hubb-i Hüdâ’dır
Zikir o mûnis-i hoş etkıyâdır
Zikir ol mahzen-i esrâr-ı Sübhân
Zikir ol menba‘-i deryâ-yı irfân
Zikir ol meyve-i hâs-ı İlâhî
Zikir ol tuhfe-i deryâ-yı şâhî
Zikir ol mûsil-i Zât-ı Ehad’dir
Zikir bahşâyiş-i Ferd ü Samed’dir
İlâhî âşinâ kıl zikr ü fikre
Kılıp eltâf ulaştır bizi zikre
Zikirle kıl müferrâh dilleri hep

---

[77] Ve Âdem'e isimlerin hepsini öğretti, sonra onları meleklere gösterip: "Haydi davanızda sadıksanız bana şunları isimleriyle haber verin." dedi. Bakara (2/31)

[78]Ne zaman ki, Musa, mikatımıza geldi, Rabbi ona kelâmıyla ihsanda bulundu. "Ey Rabbim, göster bana kendini de bakayım sana". dedi. Rabbi ona buyurdu ki; "Beni katiyyen göremezsin ve lâkin dağa bak, eğer o yerinde durabilirse, sonra sen de beni göreceksin". Daha sonra Rabbi dağa tecelli edince onu yerle bir ediverdi, Musa da baygın düştü. Ayılıp kendine gelince, "Sen sübhansın", "tevbe ettim, sana döndüm ve ben inananların ilkiyim," dedi. A’raf (7;143)

[79] İşte bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdendir. Sakın Allah'la beraber başka bir ilâh uydurma. Aksi halde kötülenmiş ve Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış olarak cehenneme atılırsın. İsra (17/39); (Allah), kuluna verdiği vahyi verdi. Necm (53;10); Çünkü Rabbin ona vahyetmiştir. Zilzal (99;5)

Zikirle kıl müzeyyen illeri hep
Zikir eyle Hüdâyâ hep enîsim
Zikir olsun mehafilde celîsim
İlâhî lutf ile zikrin nasîb et
O zikr ile beni sana karîb et
İlâhî yok kapından gayrı dergâh
Sana geldim beni sen eyle âgâh
Senin lutfun zehî çoktur İlâhî
Meded ey pâdişahlar pâdişâhı
Zehî ahmak, zehî alçak bu nefsim
Unuttu zikrini el-hak bu nefsim
Ben ettim kapına geldim, dahîlek
Ganî, Settâr seni bildim dahîlek
Dahîlek kimsesizler kimsesi âh
Dahîlek geçti ömrüm ber-hevâ-râh
Seversen hazret-i kutb-i cihânı
Oku İhlâs ile Seb'al-Mesânî

Zikr-i Hakk'a çalışan gör nice mebrûr olur
Zikr ile kalbi siler ol zehî mesrûr olur
Zikrini dilden koma eyle ona iktidâ
Zikr ile bir nice halk bak nice mağfûr olur
Zâkir-i zikr ola gör mezkûra ere yolun
Zikrin eden bendesi zâtıyla me'cûr olur
[2b]
Olma zikirden cüdâ kalbini eyle cilâ
Zikr ile me'lûf olan aşk ile meftûr olur
Zikre çalış dâimâ kalbi uyandıra gör
Fevziyâ zikr eyleyen dâimâ mansûr olur
Zikirden havf eden gâfil
Ne bilsin zevk-i zikrullah
Velî zikreyleyen sâdık
Bulur o şevk-i fikrullah
Celis-i Hakk'dırır zâkir
Enîs-i Hakk'dırır zâkir
Habîbi dostudurur zâkir
Bilir esrâr-ı zikrullah
Bu zikrin câmını nûş et
Sadâ-yı zikri sen gûş et
Nevâ-yı zikr ile cûş et
Duyarsın hubb-i zikrullah
Cemâl-i Zât'ını örtmüş
Celâli perdesiyle o
Nice bin perdeler yırtıp
Görürsün dildedir Allah
Bu bir âlemdirir ey dost
Bilemez tatmayan zevki

Çalış ezkâr u evrâda
Kâmû âlemdedir Allah
Şu zikrin zevkine müjde
Verirdin cümle ekvânı
Eğer bilse idin kadrin
Kılardın vird-i zikrullah
O bir Zât-ı münezzehtir
Bütün ekvân u ezmândan
Ne bu dünyâ, ne o dünyâ
Senin kalbindedir Allah
Zikreden de münezzehtir
Fikirden de mukaddestir
Seni zikrettiren ol'dur
Yine Zât'ındadır Allah
Ne mümkün Fevziyâ ta'rîf
Edesin âlem-i zikri
Hakîkî zikri bilmezsin
Hemen bir dildedir Allah

İstimdâd

Yâ İlâhî Zât-ı pâk-i Zü'l-Celâl'in aşkına
Nûr-i Zât'ın hem vücûd-i lâ-misâlin aşkına
Sırr-ı tenzîlin, kitâb-ı bî-zevâlin aşkına
Dediğin lâ taknetû[80] sıdk-ı makâlin aşkına
Bizleri kurtar bu benlikten cemâlin aşkına
Naksımız görme günahkârız, kemâlin aşkına
[3a]
Server-i taht-ı risâlet mahbıt-i rûhu'l-emîn
Bâ'is-i esrâr-ı hılkat (rahmeten lil-âlemîn)[81]
Vâsıl-ı gül-deşt-i vuslat yâ şefia'l-müznibîn
Ey Habîb-i Rabb-i izzet muktedâ-yı mürselîn
Bizleri kurtar bu benlikten cemâlin aşkına
Naksımız görme günahkârız kemâlin aşkına
Ey şeh-i taht-ı sadâkat bîh-bünyâd-ı tarîk
Silsile-bend-i tarîkat şems-i Hakk pîr-i şefîk
Mazhar-ı sırr-ı alâ-yı na't-i fil-gâr refîk
Menba'-ı bahr-i kerâmet ya Ebâ Bekr-i Atîk
Bizleri kurtar bu benlikten cemâlin aşkına
Naksımız görme günahkârız kemâlin aşkına
Gonca-i bâğ-ı velâyet kıdve-i erbâb-ı dîn
Şa'şa'a-bahş-ı hilâfet tâc-ı ashâb-ı yakîn
Mahbıt-i feyz-i risâlet vâris-i habli'l-metîn
Hısn-ı Bünyân-ı adâlet kal'a-i dîn-i mekîn
Bizleri kurtar bu benlikten cemâlin aşkına

[80] De ki: Ey nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Zümer (39/53)
[81] (Ey Muhammed!) biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik. Enbiya (21/107)

Naksımız görme günahkârız kemâlin aşkına
Lü'lü'-i ka'r-i bahar-ı ma'rifet şeyh-i edeb
Anber-i bezm-i hakîkat fahr-i ashâb-ı Habîb
Menba'-ı hilm ü hayâsın câmi'-i şer'-i necîb
Bâb-ı feyzinden beni dûr etme Osman-ı lebîb
Bizleri kurtar bu benlikten cemâlin aşkına
Naksımız görme günahkârız kemâlin aşkına
Ey meh-i burc-i imâmet vâris-i sahib-kitâb
Vâkıf-ı ilm-i nübüvvet şahid-i faslü'l-hitâb
Şâh-ı evreng-i şecâat rehber-i râh-ı savâb
Bâb-ı lütfunda esîrim el-meded yâ be't-Turâb
Bizleri kurtar bu benlikten cemâlin aşkına
Naksımız görme günahkârız kemâlin aşkına
[3b]
Ey nücûm-i ihtidâ v'ey hayl-i ashâb-ı güzîn
Bülbül-i gonca-i bâğ-i risâlet, rükn-i dîl
Zümre-i erbâb-ı tahkîk v'ey gürûh-i vâsılîn
Lâyıkîn-i rıdvânullahi aleyhim ecma'în
Biz günahkârız Hüdâ-yı Zü'l-Celâl'in aşkına
Merhamet edin İlâhî bî-misâlin aşkına

Na't-i Şerîf

Ey şefî'-i arsa-i dil-sûz-i hicrân el-emân
Dest-gîr-i mücrim-i bî-tâb ü giryân el-emân
Mahzen-i esrâr-ı Tâhâ[82] sırr-ı Sübhânellezî[83]
Menba'-i envâr-ı Yâsîn[84] mağz-ı Kur'ân el-emân
Şâh-ı "levlâk"[85] u "le-'amruk"[86]mâh-ı Yesrib sırr-ı "kün"[87]
Künh-i âlem, asl-ı âdem, feyz-i Sübhân el-emân
Ol mübârek ravza-yi pâke yüzün sürmek diler
Bu hakîr-i bî-nevâ, sen eyle fermân el-emân
Hiç olur mu râh-ı kûyinde şehâ ben bir zaman
Pâ-bürehne baş açık çâk-i giryân el-emân
Ben ne kemter mücrim ü âsî günahkâr bendeyim
Ki demâ-dem kâr u bârım cümle isyân el-emân
Âsîyem gerçi günahkâr bendeyem sen şâhsın
Affedip mahv et kusûrum hakk-ı Rahmân el-emân
N'ola ey kân-ı kerem bu bende-i üftâde ki
Lütfedip vaslınla güldür âh u efgân el-emân
El-emân ey zât-ı pâki cümleye mescûd olan

---

[82] Tâ Hâ. Tâhâ (20/1)
[83] Kulu Muhammed'i geceleyin, Mescid- i Haram'dan kendisine bazı âyetlerimizi göstermek için, etrafını mübarek kıldığımız Mescid- i Aksâ'ya götüren Allah, her türlü noksan sıfatlardan münezzehtir. Şüphesiz ki her şeyi hakkıyla işiten, hakkıyla gören O'dur. İsra (17/1)
[84] Yâ Sîn. Yâsin (36/1)
[85] "Sen olmasaydın, mahlukatı yaratmazdım" (Acluni, 2,164; Hakim el Müstedrek,2,615)
[86] (Resûlüm) Hayatın hakkı için onlar, sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı. Hicr (15/73)
[87] O'nun emri, bir şeyi dileyince ona sadece "Ol!" demektir. O da hemen oluverir. Bakara (2/117); Âl-i İmran (3/47;59); En'am (6/73); Nahl (16/40); Meryem (19/35); Mü'min (40/68)

Tut elim eyle beni vaslınla şâdân el-emân
Zât-ı pâkin hakkına iste beni dergâhına
N'ola ben lâyık değilsem eyle ihsân el-emân
O ne kutlu rûz ola Fevzî çıka dergâhına
İsteye senden şefâat âlî sultan el-emân
[4a]
Tevessül-i Silsile
Ey risâlet goncası muhtâr-ı cümle enbiyâ
V'ey sadâkat menba'ı Sıddîk-i pür-feyz ü safâ
Mürğ-i ankâ-yı tarîkat pîr-i Selmân-ı garîb
Verd-i sad-berk-i velâyet Kâsım-ı mülk-i vefâ
Bülbül-i bâğ-ı imâmet Ca'fer-i şeyh-i Münîr
Âşık-ı gülzâr-ı vahdet Bâyezîd-i bî-riyâ
Mahzen-i esrâr-ı Hakk yâ Be'l-Hasen zât-ı edîb
Yâ Alî senden meded ey menba'-i nûr-i Hüdâ
Yûsuf-i şehrâh-ı vuslat ey velîler serveri
Gücdüvânî, Ârif-i pür-feyz-i cem'-i enbiyâ
Fağnevî, Râmîtenî, Bâbâ Simâsî el-meded
Bârigâh-ı lutfunuzdan etmeyin bir dem cüdâ
Dürr-i mergûb-i bahâr-ı ma'rifet Mîr-i Külâl
Şâh-ı evreng-i tarîk-i Nakşibendân-ı Hüdâ
Yâ Alâüddîn-i Atâru'l Buhârî şeyhimiz
El-meded Ya'kûb-i Çerhîyyü'l Hisârî pîr-i mâ
Yâ Ubeydullah-i Ahrâr-ı Semerkandî şerîf
Ey Muhammed Zâhid-i fânî Cenâb-ı Pârisâ
Hazret-i Dervîş Muhammed, Hacegî, Bâkî meded
V'ey Müceddid Ahmede'l-Fârûk imâm-ı evliyâ
Urvetü'l-Vüskâ u Seyfüddîn ü Seyyid Nûr-i Hakk
Ey Habîbullah-i Mazhar, Dehlevî şemsü'd-duhâ
Yâ sipehsalar-ı sâdât Hazret-i Hâlid dahîl
Ahmed-i Şâmiyyü'l-Ervâdî veliy-yi Kibriyâ
Gıbta-fermâ-yı Süreyyâ bahr-i hikmet feyz-i Hakk
Mültecâ-yı ârifîndir Hazret-i Ahmed Ziyâ
Ey mukaddes zât-ı pâk-i menba'-i hulk-i Hasen
Peyrev-i şâh-ı vilâyet zübde-i hilm ü hayâ
[4b]
Bâb-ı eltâf u inâyetten beni dûr etmeyin
Bahr-i feyzâ feyzinizden isterim bir katre mâ
Eksilir mi bahr-i ummân-ı kerem bir reşhadan
N'ola ger lâyık değilsem eyleyin lutf u sehâ
Bulmadım bâb-ı Cenâb-ı Hazret-i Ahmed'ten öz
Fevziyâ derman için bu derdime dâr-ı şifâ

Tazarru'
Esîr-i nefs olup geldim kapına hazret-i a'lâ
Düşündüm âsitânenden bana yok gayri bir me'vâ
Senin lütfun zehî çoktur, benim ahkar, benim ednâ

Bu mücrim bendene eyle telattuf ey meh-i garâ
Garîbim âsitânında yüzüm yok zerrece aslâ
Meded Ahmed Ziyâüddîn, dahîlek gavs-i bî-hemtâ
Denî nefsim beni urdu düşürdü bir hatar çâhe
Gözüm görmez bir a'mâyım nice gitmek gerek râhe
Temerrüd eyleyip nefsim günahkâr oldu Allah'e
Anınçün arz-ı hâl ettim efendim sen şehinşâhe
Garîbim asîtânında yüzüm yok zerrece aslâ
Meded Ahmed Ziyâüddîn dahîlek gavs-ı bî-hemtâ
Olursa himmetin ancak bulur bu dertli bir çâre
Emân ey hazret-i hâce beni güldürme ağyâre
Sana bende olup geldim beni dost eyle ol yâre
Ümîdim hazret-i şeyhten nazar kılsın dil-i zâre
Garîbim asîtânında yüzüm yok zerrece aslâ
Meded Ahmed Ziyâüddîn dahîlek gavs-ı bî-hemtâ
Beni mest eyledi dünyâ, rehim döndü dîv-i zâlim
Bu nefsim cümleden azgın hevâ-yı bed bütün hâlim
Unuttum zikr ü fikri hep diğer gûn oldu ahvâlim
Hatâ u cürm ü isyandır bütün ezkâr u akvâlim
[5a]
Garîbim asîtânında yüzüm yok zerrece aslâ
Meded Ahmed Ziyâüddîn dahîlek gavs-ı bî-hemtâ
Yapıştım halka-i bâb-ı cenâb-ı hazret-i pîre
Getirdim defter-i isyân rikâb-ı hazret-i pîre
Dayandı Fevzî-i bî-tâb şehâb-ı hazret-i pîre
Hacâletle bedi' kıldı kitâb-ı hazret-i pîre
Garîbim asîtânında yüzüm yok zerrece aslâ
Meded Ahmed Ziyâüddîn dahîlek gavs-ı bî-hemtâ

Bedee'l-abdü bi-Rabbin ve celîl
Fe-seyekfîhî ile'l-emri delîl
Sana bî-hadd ü şümâr hamd ü senâ
Ey olan Zât u sıfâtında gınâ
Meded ey Şâh-ı Rusul, şems-i Münîr
Kereminle bana kıl keşf-i zamîr
Lugat-i şi'r ile tanzîm-i kelâm
Ederek söyeleyeyim arz-ı merâm
Meded ey rûh-i Ziyâ kutb-i zamân
Kerem et bendene ey şâh-ı cihân
Himeminle dirilir nice fakîr
Der-i lütfunda senin pîr-i münîr
Dürr-i deryâ-yı lütufsun ne aceb
Kereminden seni halk eyledi Rabb
Rühemâ[88] meclisinin kerîmisin

[88] Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında da merhametlidir. Fetih (48/29)

Uzamâ mecma‘ının efhamısın
Ni‘amın addinde yok hadd ü şümâr
Zu‘afâ melceisin bahr-i nihâr
Edemem medhini hakkıyla edâ
Ne desem şânına ey lüft-i Hüdâ
Zimen ey bâd-ı sabâ rev be-figân
Bikîr ez halka-i keştî-yi emân
Ceres-i tâli‘am ez nağme küned
Şeref-i hizmet-i hazret birased
Neravem ez deri gencîn-i kerem
Beçekâr âyedem ân bâğ-ı irem
Eğer ez ebr-i sehâ katre çeked
Beseremü reşha-i ez katre zened
Biravem secde künem vâle vü zâr
Be-Hüdâ şükr-i dihem leyl ü nehâr
Kalemim medh ediyor gerçi seni
Bilemez künhünü ey zât-ı senî
Peder-i eşfakımızsın kerem et
Be-Hüdâ sarf-ı belîğ-i himem et
Verem-i zihn ile mahzûn olanın
Gam-ı endûh ile mecnûn olanın
Dehenin feth edemez seyf-i selîl
Bunu inkâr edemez tab‘-ı celîl
Ne zaman fikrimi keşfetsem eğer
Gam-ı evlâd ü ıyâl zihne değer
[5b]
Hareketle bu felek devr edeli
Nice a‘sâr u zamânlar gideli
Senin emsâlini görmüş mü cihân
Ne riyâ söyleyeyim var mı nihân
Hasan-ı Basrî, Ebû Yusuf eğer
Görebilse seni çok gıbta eder
Sana Sa‘düddîn eğer olsa karîn
Şeref ü şânına eylerdi yemîn
Ne kadar âlî-cenâb olsa emîr
O kadar çok ola bâbında fakîr
Pes ü pîşem keder-i îyş u ıyâl
Dil-i zârem gede-i vehm ü hayâl
Emelim lâne-i sîmurga sütûn
Ne recâ etsem olur mürde bütün
Şerer ahım olur şem‘a-i şeb
Dil ü cânım yanıyor hemçü hatab
Zede-i bâr-i kirân-ı elemim
Fukarâ-bende-i lâyık keremim
Yürümem bâb-ı keremden ileri
Beni mahzûn ederek etme geri
Reh-i maksûduma harler yürümüş

Ruh-i ikbâlimi idbâr bürümüş
O semîhana atâlar o nisâr
Ne revâ gayre gidem sende ki var
Fe-lizâ ci'tüke bi'l-fakri fe-kul
Ene e'taytü şifâen li-racul[89]
Hadem-i devletine eyle kabûl
Edeyim zîr-i cenâhında müsûl
Mesel-i Fevzî hemîn mûr-i hakîr
Nazarınla ona misl olmaya şîr
Eğer isterseniz eltâf-ı Hüdâ
Rûh-i şeyhe okuyun subh u mesâ

Na't-ı Şerîf

Kıblegâh-ı sâlikândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Cilvegâh-ı âşıkândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Nice bin arş ile kürsî kalb-i şeyhte gizlidir
Hoş penâh-ı ârifândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Manba'-ı sırr-ı tecellî mahzen-i esrâr-ı Hakk
Taht-ı gâh-ı âlî-şândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Taht u baht u hûr u cennet cümle vildân ondadır
Seyr-i gâh-ı bendegândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Zerredir mâh ile hurşîd katredir bahr-i hayât
Çeşmegâh-ı teşnegândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
[6a]
Ey kalan zulmet içinde var ulu dergâha kim
Subhigâh-ı tâlibândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Sana senden pek yakındır vâkıf-ı sırr-ı ma'î
Sâyegâh-ı ins ü cândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Hem şerîat, hem tarîkat hizmet-i pîrde olur
Tekyegâh-ı sadıkândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Terk edip dâr u diyârı gezme zâhid serserî
Dâdgâh-ı zâhidândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Âşık u ma'şûk u aşkın cümlesi zâtındadır
Şâh-ı râh-ı în ü ândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh
Pür edeb dur sen hazûr-i şeyhte şöyle Fevziyâ
Bârigâh-ı zât-ı Sübhândır o dil-i bî-dâr-ı şeyh

DER BEYÂN-I MENÂKIB

Hüdâ lütf u hidâyet eylese ger
Dizem nakd-i kelâmı hem çü gevher
Meded kılsa resûlün rûh-ı pâki
Olam ahvâl-i kutb-i bende-hâki
O nûr el-hak Ziyâüddîn hazreti
Tulû'u bizlere olmuştu rahmet
O bir şems-i Münîr-i Kibriyâ'dır

[89] Hadis-i Şerif

O bir şâh-ı serîr-i evliyâdır
O bir dürdâne-i deryâ-yı irfân
Onu tahsîn ederdi görse Nu'mân
O hazret Ahmed ibn-i Mustafâ'dır
Ziyâüddîn mahlas-ı müctebâdır
Cenâb-ı Abd-i Rahmân'ın hafîdi
Hüdâ'nın bizlere lütf-i mezîdi
Gümüşhâne'ydi zâhirde mekânı
Velî tutmuştu sıbtı hep cihânı
Hakîkatte sadefmiş dür-nisârmış
Değilmiş hâk-i has gevher-nisârmış
Ona hayru'l-kurâ denmek sezâdır
Türâb-ı akdesi rûha şifâdır
Küçüktür cürmü lâkin pek mübârek
Anı takdîs ediptir Hakk mübârek
Kudûm-i pîr ile teşrîf edilmiş
Vücûduyla onun taltîf edilmiş
Emâkin içre Tûr olmuş misâli
Velî tefrîh eder dâim hayâli
Onu medh etmede âciz lisânım
Onun şerhinde ebkemdir zebânım
O pîrim hazret-i şeyh-i cenânım
O rûh-i pür-fütûhum cân-ı cânım
O yerde teşrîf eyledi cihânı
Nasıl medh etmeye bu bende onu
[6b]
Şefâat menba'ı fahr-i risâlet
Geçince hicretinden hayli müddet
Ki bin sâl ü iki yüz kavl-i mutlak
Dahî derler otuz beşte muhakkak
Rivâyet var ki söyler bâzı erler
Yirmiden sekiz yıl geçti derler
O hâk-i pâk-i pür-feyz ü safâda
O şehr-i bî-adîl rûh fezâda
Doğurmuş mâderi Ahmed Ziyâ'yı
Zahîrim, hem mu'înim pür-hayâyı
Mahalle ismine derler Emirler
O şâhın hânedânı hep emirler
Sakın levm etme ey münkir beni sen
O şehrin âşıkı, üftâdesi ben
Onun ismin işitse ger kulağım
Görünmez gözüme oğlum, uşağım
Değil ben cümle ihvân u muhibbân
Yolunda cân verirler hep mürîdân
Görünmez sende ki gözlerle Leylâ
Ödünç al çeşm-i Kays'ı, gör mücellâ
Seversen hazret-i kutb-i cihânı

Oku ihlâs ile seb‘al-mesânî

Doğup beş yaşına gelmiş o dilber
Okumuş Mushaf-ı aşkı o rehber
Deha nev-zâd iken şâh-ı velayet
Açılmış zâtına bâb-ı saadet
Ulûma eylemiş rağbet gönülden
Çıkarmış mâsivâyı cümle dilden
Sekiz yaşında o zât-ı muazzam
Delâil hem Kasâid, Hizb-i a‘zam
Okumuş hatm edip almış icâzet
Budur ashâb-ı ahbârdan rivâyet
Kadem basmış meğer on yaşa o mâh
Görünmüş râh-ı hicret onda nâgâh
Trabzon’a edip rıhlet pederle
Ticâret dârına girmiş kederle
Nasıl magmûm u me’yûs olmasın ol
Onu maksûduna irgörmez o yol
Gidermiş ilim için derse nihânı
Ki aşkullah uyarmış nûr-i cânı
Okumuş gizlice sarf ile nahîvi
Haram etmiş özüne lu‘b u lehvi
Peder bir gün demiş oğlum ne dersin
Yetişir bunca tahsîlim edersin
İlmi efdal bilirim mâsivâdan
Velî elzem bize bey‘ u şirâdan
Ticâret bâbına bağla kemer sen
Gözüm nûru Ziyâ’m şems ü kamer sen
Seni men‘ etmezem tahsîl-i fenden
Gidersin bir zaman ruhsatla benden
Henüz gelmiş değildir vakt-i merhûn
Sabır lâzım biraz ey rûy-i gülgûn
Büyük oğlum ki askerden gelince
Ticârette bana ortak olunca
Gidersin o zaman dâru’l-ulûma
Velî şimdi beni salma hümûma
[7a]
Ciğer-pârem beni terk etme zinhâr
Muâvin ol bana dükkanda ey yâr
Vücûdun mahz-ı rahmettir bunu bil
Bu işte ihtiyacım var sana bil
Fuâdım meyvesi Ahmed Ziyâ gel
Şuâ‘-i ibtihâcım bî-riyâ gel
Otur her dem benim nezdimde gitme
Sakın gönlüm kırıp âzurde etme
Mübâyin maksada emr-i übüvvet
Kırar mı vâlidi ehl-i mürüvvet

Husûsâ o Ziyâüddîn-i Ahmed
Mükerrem, hem mukaddes zât-ı emced
Nüfûz-i vâlidi tenfîz ederdi
Ne emretse merâm üzre giderdi
Henüz on dört yaşında yâ ziyâde
Bulunmaz misli nâdir ezkiyâda
Görür ki çâresi yok derd-i mübrem
Çözülmez ukdesi bir emr-i mübhem
Özün Hakk'a dönüp dedi "İlâhım
Ki sensin Rabb-i ma'bûdum, penâhım
Nidem çâre bu derd-i bî-devâya
İlâhî merhamet kıl bî-nevâya
Yolunda cân fedâ etmek dilerdim
Seninçün ağlayıp sana gülerdim
Gönülde âteş-i hubbun Fürûzân
Beni mecnûn eder aşkın kemâ-kân
Eğerçe hakk-ı vâlid emr-i kâtı'
Beni azmimden almaz seyf-i sâtı'
Bunu tezkâr ederdi o yüzü ak
Geceler subh olunca nûr-i mutlak
Bu vech üzre geçerdi nice ezmân
Kudûmüyle müşerref oldu dükkân
Ederdi gerçi pazarlık lisânı
Hüdâ'sıyla huzûrdaydı cenânı
Henüz tıfl-ı debistânken o efdal
Bilirdi ders-i irfânı mükemmel
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı
Okusun rûhuna seb'al-mesânî

Terk edip dâr u diyârı gel beri deyyâre bak
Bezm-i gâh-ı vahdet içre seyr eden seyyâre bak
Nûş edip bezm-i elestten câm-ı pür-feyz ü safâ
Cümle vârından geçip raks eyleyen devvâre bak
Aşk sûzânında giryân olarak pervâne-veş
Ka'be-i hüsnünde ki devrân eden zevvâre bak
Ser verip meydân-ı aşka soyunan uşşâkı gör
Âteş-i Sûzân içinde berk uran envâre bak
Şehsuvâr-ı aşk olup sahba-i Zât-ı nûş eden
Nice bin sâhib-kırân u hayder-i kerrâre bak
[7b]
Kîl ü kâlinden geçip bu dehr-i bî-bünyâdın
Mest ü hayrân zâr u giryân meclis-i ahyâre bak
Aç gözün çâh-ı nedâmet öndedir bil Fevziyâ
Yapışıp bâb-ı Ziyâ'ya ağla i'tizâre bak

Elâ yâ eyyühe'l-ihvân görün neyler o âlî şân
Kulak verin bana candan edem bir bir size iysân

Meğer o hazret-i şeyhim, efendim, menba‘-i feyzim
İşittim kîse işlermiş pederden eylemiş pünhân
Bulundukça ticârette onu halka fürûc etmiş
Biriktirmiş nice akçe o şâh-ı halka-i hûbân
Selef de böyle etmişler gürûh-i enbiyâ bî-şek
Cemî‘-i evliyâullah bu yolda oldular pûyân
Bilirsin ekserâ ehl-i saâdet rahm-i mâderden
Velâyet üzre doğmuşlar bu sırra eyleyin îmân
Bilenler hazret-i pîri görenler şems-i iksîri
Bilirler sulb-i vâlidde velî-i hazret-i Rahmân
Onun ahvâl u etvârı vilâyetten birer şâhid
Velâkin hazret-i vâlid bu şıkkı etmedi iz‘ân
Eğer bilseydi bir bende o mâhın yümn ü fazlından
Fedâ eylerdi bir anda yolunda mâ-melek evtân
Kıbâb-ı Hakk’ta mestûr olduğun bilmez velînin halk
Ânınçün oğlunun kadrin edemez babası îkân
Sadef dürr-i yetîmi hıfz eder ammâ habersizdir
Nasıl kim nâfesinde misk olur anlayamaz ceylân

Kulak ver dinle bir kez mâcerâyı
Gözüm nûru bırak çûn ü çerâyı
Dedi râvî rivâyet kavl-i mevsûk
Bize nakletti ber-vech-i mantûk
Meğer ammîyle bir gün nâgehânî
Cenâb-ı hazret-i kutb-i cihânî
Peder İstanbul’a gitsin demişti
Ticâret kasdına emreylemişti
Gelip dâru’l-hilâfetten biraz mâl
Alıp tekrar geri gitmekti emâl
Gelirler pây-i taht-ı saltanattan
Alırlar her ne lâzım meksebetten
Çü avdet eylemek vaktinde hazret
Dedi gitmek gerekmez şimdi elbet
Dedi gökte ararken yerde buldum
Ki dâru’l-ilme geldim hurrem oldum
Ne mümkün terk edem şehr’ül-mülûku
Bu yerde hatmedem seyr u sülûku
Beni affeyle ey amm-i nazîfim
Sakın incinme benden ey şerîfim
Veliy-yi ni‘metim bîh-i vücûdum
Medâr-ı havza-i hiss ü şühûdum
Zuhûrum sırrına bâ‘is olan eb
Hasîb ü muhterem o zât-ı enseb
Beni levm etmesin lütfeylesindi
Duâ etsin benim hakkımda şimdi
[8a]
Eğerçi şart değildir burda ruhsat

Ki tahsîl-i ilim elzemdir elbet
Gelince dâder-i pâkin demişti
Gidersin dâr-ı ilme söylemişti
İşittim avdet etmiş şahs-ı mezkûr
Kabûl etsin ricâmı zât-ı mebrûr
Şu meblağ kesb-i destimdir götür var
Helâl etsin hukûkun o kerem-kâr
Yedimle kese örmüştüm mukaddem
Ânın esmârıdır ey amm-i ekrem
Eğer ki bende yoktur pul-i ahmer
Mu'înimdir benim Allahu Ekber
Garîbim gerçi yok ahbâb-ı yârân
Enîsimdir Cenâb-ı Zât-ı Sübhân
Zahîrim yok bilirsin burda bir kes
Kifâyet eder Allahu Mukaddes
Beni dûr etmeyin dillerden ey cân
Duâ-gûyem size hücremde her ân
Verip hem nakd-i mevcûdu tamâmî
Dedi "Benden selamla hâss u âmmı"
Bu kez o kurre-i ayn-ı mürîdân
Kerâmet menba'ı o kâmil insân
Verâ' eyler kamû ahbâb u yârân
Ne bildik var ne hod emsâl u akrân
Diyâr-ı gurbete çün rıhlet etti
Cemî'-i mâsivâdan hicret etti
Oturdu Bâyezîd Dershânesi'nde
Bulundu bir velî kâşânesinde
Geçirdi vâfiru eyyâm burda o nûr
Olurdu ân-be-ân nûrun alâ nûr
Nihâyet eyledi nakl-i mekânı
Ânı da zikr edem gelsin zamanı
Seversen hazret-i kutb-i cihânı
Oku ihlâs ile seb'al-mesânî

Geldi bir tal'at diyâr-ı Rûm'a misli yok hemen
Böyle bir mahmûle hâmil olmamış ümmü'z-zaman
Çeşm-i İstanbul onun emsâlini görmüş değil
Tarh-ı bünyânından akdem yâ muahhar bî-gümân
Çün cemâliyle münevver etti dâr-ı gurbeti
Başka bir hâlet kazandı zümre-i rûhâniyân
Görmemiş a'mâ ne bilsin o Ziyâ-yı izzeti
Şeb-pere inkâr-ı şemsi eylemiş vird-i zebân
Gam değil bilmezse kadr-i Ahmedi efsurde-dil
Hûb-rûyun görmeye arzu eder ehl-i cenân
Gonca-i Gülşen-serâ-yı şer'-i pâk-i Mustafâ
Reşk eder bezmindeki bülbüllere bâğ-ı cinân
Bülbül-i bâğ-ı hakîkat sünbül-i sahrâ-yı aşk

Şu‘le-i şehr-i vilâyet şa‘şa‘a-bahş-i cihân
Âcil ü dermandadır sahrâ-yı vasfında kalem
Hâsılı medh-i Ziyâ’da âciz erbâb-ı lisân
Henüz nev-sâl iken rü’yâda görmüş
Büyük bir ma‘bed içinde oturmuş
Görür dehşetli bir yangın o anda
Zuhûr etti ki misli yok cihanda
[8b]
Şehir halkıyla yanmış cümle ekvân
Rehâ-yâb olmamış hayvân ü insân
Alevler mescidi sarmış nihâyet
Kapıp kurtulmaya yok istita‘ât
Cemâat eylemiş türlü figanlar
Ki hayrette kalır kudretli canlar
Nigâhım atfeder oldum semâya
Görür zincir ulaşmış hâk-i pâye
Hemen-dem yapışıp zincire hazret
Çıkar cevv-i semâya kutb-i izzet
Uyanır dehşetinden mâcerânın
Dili velhân olur sâhib-safânın
Bu sırrı ketmeder ağyâr u yârdan
Nişâne söylemez dâr u diyârdan
Mürûr etmez zamanlar vak’adan çok
Gelir İstanbul’a ber-kavl-i mantuk
Gider tedrîs için üstâde nâgâh
Girer bir ma‘bed içre o dil-agâh
Görür bir mescid-i a‘zamdır el-hak
Süleymâniyye’dir ismi muhakkak
Ne kim rü’yâda görmüştü rumûzât
Tevâfuk eyledi o dem şühûdât
Tefahhus etti bir bir gördü bî-rayb
Taayyün eylemiş o ma‘bed-i gayb
Dedi rü’yâmda görmüştüm mukaddem
İbâdethâne-i bî-misl ü a‘zam
Budur mutlak değildir başka mevzi‘
Buna teşbîh olunmaz gayrı mevki‘
Bunu böyle hikâyet etti hazret
İşitenler ederlerdi rivâyet
Velînin hâbını sen etme inkâr
Nübüvvetten cüz’üdür ey kerem-kâr
Anın rü’yâsına ilham denildi
Kitaplarda bu sözler söylenildi
Gerekmez bunda ta‘bîr ü taabbür
Bunu inkâr eder ehl-i tekebbür
Hakîkat yapışan şer‘-i mukîme
Urûc etmiştir o arş-ı azîme
Zamana etmiş Allah kutbü’l-aktâb

Sakın reddetme olmazsın siğâ-yâb
Ne hâcet ehl-i aşka kîl ile kâl
Bu sözlerden ganîdir ehl-i ahvâl
Velâkin mübtedî sâlik çocuktur
Ânın bundan nasîb ü hazzı çoktur
Seversen hazret-i kutb-i cihânı
Oku ihlâs ile seb‘al-mesânî

Âteş-i aşkı beni hâk ile yeksân eyledi
Ben gibi bir mücrime lütf-i firâvân eyledi
Hubb-i Zât’ın dilde pünhân eyledim rûhum gibi
O sebepten küfrü terk, izhâr-ı îmân eyledi
Bâde-i rûz-i “elestü”[90] ni’met-i uzmâ iken
Ni‘metin tezyîd için tenzîl-i Kur’ân eyledi
Âyetinin her biri vâfî iken rehberliğe
Şem‘-i Zât’ından Ziyâ-yı-dîni bürhân eyledi
Şâhid-i kûy-i hakîkat lütfunu mebzûl edip
Ahterâsâ şem’-i bî-hadd-i fürûzân eyledi
[9a]
Dedi ki ahter değil şem‘-i şebistân-ı cemâl
Ya‘ni o cism ü cihânı câna kurbân eyledi
Fevziyâ kulluk gerektir, kul için kul olmaya
O kerîme kim şeb içre şems-i ihsân eyledi
Zamanı ondan içre hem çü Nu‘mân
Ana ta‘lîm edildi sırr-ı Kur’ân
Ulûm-i akl ü nakl ü fıkh u ahbâr
Tasavvuf ilmi, hikmet, fenn-i asâr
Ulûmun cümlesin tafsîl ü icmâl
Tedârüs etti o zât-ı mübeccel
Cemî‘-i ilm ü fenni şâh-ı hûbân
Ta‘llüm eyledi mağbût-i akran
İcâzet aldı Şehrî’den meşhûr
O üstâd-ı şehinşâhî-i mağfûr
Müsemmâ Hâce es-Seyyîd Muhammed
Beşehrî, hâfız, üstâz-ı mümecced
İkindi hâcesi Kürd Abdurrahmân
Veliy-yi hazret-i Allahu Rahmân
Dahî merhûm Laz Osman Efendi
Cenâb-ı şeyh onu üstâd edindi
Daha var bâzı üstâdı mükemmel
Velâkin etmedim zikri mufassal
Bu esnâda temekküngâh-ı hazret
Civâr-ı câmi‘-i makbûl-i haslet
Velî Paşa-yı Mahmûd-i mükerrem

[90] Bir de Rabbin, Âdemoğullarından, bellerindeki zürriyetlerini alıp da onları kendi nefislerine şahit tutarak: Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" dediği vakit, "pekâlâ Rabbimizsin, şahidiz" dediler. (Bunu) kıyamet günü "Bizim bundan haberimiz yoktu." demeyesiniz diye (yapmıştık). A‘raf (7/172)

Tedârüsgâh-ı bî-misl ü muazzâm
Bu dâr-ı feyz içinde sol cenâhta
Nihâyet köşede beytü'l-felâhda
Şeref-efzâ-yı evreng-i vilâyet
Füyûzât-bahş-ı sükkân ü karâbet
Hüdâ'sıyla olup me'lûf u meşgûl
Görünmez masivâya zât-ı makbûl
Gider tedrîs için tullâba her gün
Yüzü nûrun görenler oldu gül-gûn
Okuttu Bâyezid'te ders ü devrî
Öper görse elin Süfyân-ı Servî
İcâzet verdi bir kez çıktı derse
Kıyam eylerdi ger şeyhzâde görse
İkinci bir icâzette o gül-rû
Oturdu rahle-i üstâde hoş-bû
Görenler derdi sen bizden değilsin
Hezârân âferîn üstâz-ı gülsün
Ki biz erbâb-ı ashâb-ı hevâyız
Gubâr-ı kil gibi bâd-ı hevâyız
Sen o sahib-safâ-yı rûh-i akdes
Mücemmel sâha-yı kalb-i mukaddes
Sen ekmel, hem mükemmil, nûr-i Hakk'sın
Mükerremsin sen o Mansûr-i Hakk'sın
Bu söz erbâb-ı insâfın kelâmı
Hased ashâbı vermezdi selâmı
İşittin bu Cehil netti Habîbe
O Şâh-ı "Kâbe kavsey"[91] ü edîbe
Ezâ etmekte münkir etti ısrâr
Cefâlar eyledi erbâb-ı inkâr
Neler çekti neler ağyâr elinden
Safâ nûş eyledi o yâr elinden
Seversen hazret-i kutb-i cihânı
Oku İhlâs ile Seb'al-Mesânî
[9b]
Oldu erbâb-ı fazîlet gün-be-gün emsâl-i mâr
Her gören ikbâl perestân etmede meyl-i firâr
Dâimâ tohm-i fesâd ekmekte ashâb-ı fiten
Ehl-i fazlın fazlını inkâra olmuş tîğdâr
Ehl-i fazlın binde bir çektiğini şerh eylesem
Zerresinden şerhalar peydâ olur kalbte hezâr
Bin kere bin, bin vücûdumda açılsa yâreler
Onlara nisbet kabûl etmez bu emre bî-karâr
Hem ne hâcet ki tesaddî eyleyim şerh-i dine
Şiddet-i belvâz-ı fazla derdini o zü-vekâr
Aslını sormak ne müşkildir bu emr-i mübhemin

[91] Onunla arasındaki mesafe, iki yay kadar, yahut daha az kaldı. Necm (53/9)

Çünkü hikmettir bu ef‘âl-i Hüdâ-yı Kird-gâr
Her işi hikmetledir Zât-ı Ecell-i Akdes’in
Zerrede binlerce âlem halk eder Perverdigâr
Cem‘ eder azdâdı zarf-ı vâhid bî-reyb ü şekk
Hikmeti vardır abes etmez hakîm ü zî-iktidâr
Var mıdır hiç hikmetin tağyîr ü takbîh eylemiş
Âlim-i bihrîr yâhud bir hakîm-i nâmdâd
Hiç ne mümkin Hâlık’ın hükmün mugayyer kıla halk
Yok bu vâdîde bize teslîmden başka medâr
Fevziyâ zâtında fazlın var mıdır yoksa hâliş
“Men fazilet”[92] ehli o da bilmesin kadrin şirâr

Akâid dersine çıkmıştı hazret
Henüz ahz etmemişti derse ruhsat
Hemen te’lîf ü tertîbe koyuldu
Müellifler ‘idâdından sayıldı
Yigirmi beş sene müddet demâ-dem
Geceler subha dek durmazdı bir dem
Kitâb te’lîfine eylerdi himmet
Dakîka nefsine vermezdi mühlet
Bu esnâda aradı şeyh-i kâmil
Ki zâhir ilmini olmuştu şâmil
O dem Mevlâ-yı Hâlid Hazreti’nden
O hâk-i Hıtta-i Şâm milketinden
İşâretle gelir bir abd-i mutlak
Mükemmel ilm-i bâtında muhakkak
Hilâfetle mücemmel zât-ı Ekrem
Ziyâüddîn Ahmed şems-i a‘zam
Tulu‘ etti cihâna hem-çü tal’at
Ziyâlandırdı dehri nûr-i rahmet
Trablus Müftüsü demekle meşhûr
O üstâd-ı muazzam zât-ı mebrûr
Tebahhur eylemişti hazret-i pîr
Ulûmun cümlesinde şems-i iksîr
Fıkıh, tefsîr, tasavvuf, ilm-i ahbâr
Bedî‘, mantık, meânî, fenn-i âsâr
Kelâm, hikmet, beyân ve ilm-i hey’et
Kavâfî hem bilirdi kutb-i izzet
Ulûmun her birinde ferd-i kâmil
Olubtu gıbta-fermâ-yı emâsil
Kitâb te’lîf ederdi nesr ü manzûm
Cemî‘-i ilm ü fenden şeyh-i merhûm
Kerâmet-pîşe idi pîr-i pür-nûr
Cenâb-ı Hakk onu kılmıştı mansûr
Meğer Mevlâ-yı Hâlid, kutb-i irşâd

[92] Hadis-i Şerif

Cihânı serteser etmişti is‘âd
[10a]
Ziyâüddîn-i Ervâdî’ye ya‘nî
O şeyh-i şeyhinâ kutb-i cihânî
Demiş git şehr-i Kostantin’e ey cân
O yâr bir nûr-i Hakk, şem‘-i şebistân
O nurun şu‘lesinden arz-ı mağrib
Buhârâ, Mısr’a dek Bathâ ve Yesrib
Diyâr-ı Hind ü Tatar’ı serâ-ser
Dahî aksâ-yı meşrık ola enver
Mükemmel sâhib-i erbâb-ı hâcât
Onun dergâhıdır bâb-ı münâcât
O bizden sonra bil sahib-zamândır
Tarîkat rehberi şems-i cihândır
Vilâyet goncasıdır misk-i ezher
Henüz açmış değildir verd-i ahmer
O’dur dürdâne-i deryâ-yı vahdet
Özüdür şübhesiz mahbûb-i hazret
Eğer ki gönderilmiştir halîfe
Seni muhtes kılıram o şerîfe
Nasîbi senden almıştır ezelden
Bu iş takdîr olunmuş Lem-Yezel’den
Eriş var şehr-İstanbul’a durma
Ânı bul sohbet et bir ferdi görme
Edersin serteser dünyâyı bende
Senin nâmın onunla oldu zinde
Eriş ki yâverin Allahu Sübhân
Sana bî-hadd eder in‘âm u ihsân
Seni bir lütfa mazhar etti Deyyân
Onu görmüş değildir her bir insân
Saâdet tâcını giydin müebbed
Kerâmet dârını kıldın müeyyed
Çirâğın şu‘lesi cümle cihânı
Münevver edecektir ins ü cânı
Olur nâmın bütün dillerde mezkûr
Seni tezkîr eder bir kavm-i mebrûr
Benim vardır halîfem gerçi bî-hadd
Bu sırra mazhar ancak sensin Ahmed
Seni tensîb eder ervâh-ı sâdât
Sana tevcîh olunmuş bu fütûhât
Kelâmı hazreti der-gûş edince
Derûnunda muhabbet cûş edince
“Semi‘nâ”[93]gitmek elzemdir dedi ol

[93] Peygamber, Rabbi'nden kendisine ne indirildiyse ona iman etti. Müminlerin de hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler. "Biz Allah'ın peygamberleri arasında ayırım yapmayız, duyduk ve itaat ettik. Ey Rabbimiz, bağışlamanı dileriz, dönüş ancak sanadır." dediler. Bakara (2/185)

"Eta'nâ"[94] durmazam ey zât-ı makbûl
Gelir şehr-i şehîr-i Âsitân'a
O göz nûru konar devletle hâne
Gör imdi neyledi Ahmed Ziyâ bil
İşit, dâim ânı sen eyle tebcîl
Gelince şeyh-i Ervâdî bu şehre
Cemâlinden ziyâ verdikte dehre
Zuhûratla bilir ol mâh-ı tâbân
Ki doğdu meşrıkından şems-i Rahmân
Bu şeb gelmiştir ol üstâd-ı ekrem
Beni ister dedi ol zât-ı efham
Sabah oldukta sultân-ı tarîkat
Makâm-ı hazrete etti azîmet
Bulur bir rehnumâ şâh-ı vilâyet
Cenâb-ı Ahmed'i şems-i kerâmet
Çün Ervâdî görür Ahmed Ziyâ'yı
Mükemmel abd-i hâs-ı Kibriyâ'yı
[10b]
Sana geldim dedi Ey mâh-ı cihânyân
Seninçün gönderildim cân-ı cânân
Beni emreyledi Mevlâ-yı Hâlid
O kutbü'l-ârifîn, şeyhü'l-emâcid
Seninçün gezmişim bunca diyâreyn
Senin müştâkınım ey vech-i ahsen
Celâlüddîn-i Rûmî'dir misâlin
Ben ol Şems'im ki meftûn-i cemâlim
Seni arzû ederdim cân u dilden
Sana âşık idim her dem gönülden
Gel ey ma'şûk u mahbûbum bana gel
Gel ey şâh-ı vilâyet, rûy-i ecmel
Görünce menba'-i feyzin o server
Safâ geldin dedi ey şâh-ı kişver
Dedi dertlilerin dermânı geldi
Serîr-i sadrımın sultânı geldi
Şerîat râhınn kervânı geldi
Tarîkat sûrunun derbânı geldi
Hakîkat şehrinin hünkârı geldi
Maârif kasrının mi'mârı geldi
Hafâ-yı sırrımın esrârı geldi
Cilâ-yı rûhumun mi'yârı geldi
Semâ-yı kalbimin şemsi görüldü
Gönül bîmârına merhem sürüldü
Kudûm-i hazretin mahz-ı kerâmet
Nevâ-yı sohbetin ayn-ı sa'âdet
Seni özlerdi cânım çok zamandır

[94] Bakara (2/185)

Geceler subha dek kârım figandır
Garîbim bu diyarda yok enîsim
Safâ geldin kerâmetli celîsim
Erişti mâh-ı nev-şems-i münîre
Hemen-dem bey‘at etti dest-gîre
Seversen hazret-i kutb-i cihânı
Oku İhlâs ile Seb‘al-Mesânî

Gel ey tâlib kulak ver dinle esrârı bu ma‘nâdan
Sana takrîr edem bir bir cenâb-ı kutb-i a‘lâdan
Cenâb-ı Hazret-i Ahmed Ziyâüddîn Ervâdî
İşâretle gelince şehr-i Kostantîn’e Mevlâ’dan
O fermân-ı muallâyı cenâb-ı pîre tevfîken
Ne bir ferdin yüzün gördü, ne sohbet kıldı dünyâdan
Kulûb-i evliyâdan bir şerâre mahv eder kevni
Tezelzül eyler ahından avâlim tâ süreyyâdan
Onun bir nebze aşkından eğer âlemlere düşse
Hurûş eylerdi bî-pervâ bu yerler hubb-i Mevlâ’dan
Neye meyl eylese onlar bulunmaz men‘e bir mâni‘
Meğer kim hazret-i Allah onu hıfz ede zarrâdan
Gurûh-i evliyâya şark u garbın cümlesi birdir
Ne kim kasd etse vâki‘dir gerek zarrâ ve serrâdan
Bu sırdandır ki Ervâdî gelince şehr-i sultâna
Haberdâr oldu şâh-ı evliyâ sırran bu da‘vâdan
Dedi Ey dil çü da‘vet oldu yardan durmak olmaz kim
O bir peyk-i mukaddestir bize şâh-ı muallâdan
Makâm insâf makamıdır gel insâf eyle ey münkir
Bu yerde pek büyük sır var bilen anlar muammâdan
[11a]
O sırrı keşfe ger kuvvet bulaydım kendi nefsimde
Bu nazmı söylemezdim hiç gerek suğrâ ve kübrâdan
Kabâhattir konuşmak gerçi ebrârın lisânından
Ümîdim aff u rahmettir Cenâb-ı Hakk Teâlâ’dan
Beni levm etme insâf eyle affeyle kusûrum ki
Bilirsin sen mukallid levm edilmez şer‘-i garrâdan
Mukallidler idâdından sayılmak câna minnettir
Ki erbâb-ı hakâyık pek mukaddes ehl-i dünyâdan
O ashâb-ı hakîkatten ümîdim bir şefâattir
Onun bir zerre ihsânı büyük dünyâ ve uhrâdan

Kıt‘a
Çeşm-i cânın aç, kulâk ver dinle ihvânım beni
Kavl-i bî-hâlim görüp levm etme sultânım beni
Sen rivâyet ettiğim hâl-i uluvv-i şâna bak
Gör kelâmından Ziyâ’yı görme ey cânım beni
Gerçi müznîb ü mücrîmem çoktur günâhım bî-hisâb
Maksadım bu tarz ile affede Rahmân’ım beni

Na't ü Niyâz [95]

Bi-hakk-ı hazret-i Kur'ân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Bu cânım yoluna kurbân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Elâ ey server-i hayl-i vilâyet kutb-i Rabbânî
Ve yâ serhalka-i hûbân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Olupsun kutb u mevlâsı gürûh-i Nakşibendân'ın
Ki sensin kıble-i irfân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Oluptu serteser âlem misâl-i heykel-i bî-rûh
Seninle buldu dünyâ cân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Kudûmun eyledi teşrîf diyâr-ı Rûm u Urbân'ı
Hem Afgânî vü Hindistân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Hakîkat olmadı mahrûm cemâlin pür-ziyâsından
Ne Gürcistan, ne Kürdistan dahîlek yâ Ziyâeddîn
Cihanda kalmadı bir yer senin sîtin ola ağyâr
Olupsun hadi-i ihvân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Ne mümkin eylemek ta'dâd bu arz-ı vâsi'i el-hak
Senindir bu geniş meydân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Değil hâlî bu arzullah senin nüvvâb-ı zî-şânın
Gezer Çîn ü Frengistân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Gürûh-i evliyâ içre sen öyle mazhar-ı tamsın
Ki mislin görmedi ekvân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Cihânı halk edip Allah halîfe Âdem'i kıldı
Teselsül eyledi insân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Müselsel oldu çok cümle peyamberler gelip gitti
Habîbin etti son ihsân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Ânında ümmetin kıldı velîlerle müzeyyen Hakk
Gelip geçti nice şâhân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Şerîat esbine bindi, tarîkat çöpünü aldı
Cemî'-i kümelîn her ân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Hakîkat iklimin bir bir gezip, görüp, geçip, gitti
Bu resmiyle edip seyrân dahîlek yâ Ziyâeddîn
[11b]
Nihâyet kasr-ı irfâna erip seyrin devâm etti
Nice zühhâd, nice rindân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Nebîler serveri çün kim nihâyet geldi dünyâya
Velâkin kimse yok akrân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Selef ümmetlerin cümle getirse bir yere Mevlâ
Olamaz misl ü hem rub'ân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Ne misl ü nısf u rub'u hums, ne uşr ola ona nisbet
Bu denli çok ola a'vân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Seninde mazhar-ı tâm olduğundandır bu sultanlık
Ki sensin âhiz-i pîrân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Gelipsin sonradan ammâ cihânı şu'lelendirdin

[95] Müellif hattında şöyle bir ibare düşülmüştür: İş bu kaside tehir edilip yirmi birinci sahifeye "Dedi Ey menba'-ı feyzim zahirim" kasidesinden sonra yazılacaktır.

Senindir top ve hem çevgân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Cüneyd'in askeri olmaz senin kıtmîrinin uşri
Doludur şehr u kûy, evtân dahîlek yâ Ziyâeddîn
O bîh-i gonca-i bâğ-ı risâlet sende bir yer ki
O peygamber tü pîr-i âhîru'l-ezmân dahîlek yâ Ziyâüddîn
Hem ismin ismine tatbîk ve zâtın zâtına lâyık
Misâlin görmedi Nu'mân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Ziyâüddin-i ve'l-haksın ki tenvîr eyledin dehri
Ne mümkin künhünü îkân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Çerâğın şu'lesiyle pür-münevver şehr-i Konstantin
Sabâh-ı haşre dek el-ân dahîlek yâ Ziyâeddîn
O ka'r-ı bahr-i vahdette Ziyâüddîn-i Ervâdî
Oluptu vâle vü hayrân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Sadeften mâyelenmişti o mâ-ü'l-hayy-ı nisândan
Getirsin dürr ile mercân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Getirdi meleden bir dürr ki mislin görmedi gözler
Onun vasfında dil sekrân dahîlek yâ Ziyâeddîn
O dürrün vasfına hâme yürüken çatladı câna
Ki vasfı hâric-i imkân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Bu dürrün vaz'ına mevzi' düşündü bulmadı bir bir
Ki konmaz her yere hâkân dahîlek yâ Ziyâeddîn
O dur dürrü'l-yetîm idi sazâydı şânına rif'at
Ânınçün eyledi im'ân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Dolaştı rub'-i meskûnu ki teslîm eyledi dürî
Bulamaz sâhib-i şâyân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Nihâyet buldu bir insan makarrı şehr-i İslâmbul
Veliy-yi hazret-i Sübhân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Bulup tevrî'-i mülk etti o şâh-ı nev-Hüdâ-dâra
Ki nâmın eyledim i'lân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Ben ânın vasfını bilmem felek bî-devr, melek hayrân
Ki oldur sâhib-i devrân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Merâmım bir tevessüldür garîbem kapına geldim
Getirdim tuhfe-i emân dahîlek yâ Ziyâeddîn
Günahkârım yüzüm kâre beni yâr eyle ol yâre
Emandır kârım el-emân dahîlek yâ Ziyâeddîn

Dedi Ey menba'-i feyzim, zahîrim
Misâfirisin bana sen dest-gîrim
Eğer lütf eylese şems-i şerâfet
Teşerrüf eylemek bin câna minnet
Berâber eyledi teşrîf o hazret
Bu kez dâr-ı Ziyâ'ya kondu devlet
[12a]
Biraz müddet berâber etti halvet
Gürünmez mâsivâya mâh-ı tal'at
Rivâyet var ki dersinde o üstâd
Bulunmak lütfunu etmişti mu'tâd

Tamâm oldukta halvet müddeti çün
Vedâ etti cenâb-ı rûy-i gülgûn
Nihân oldu gidip hayli zamanlar
Cenâb-ı Ahmed etti çok figânlar
Zuhûr etti ikinci def ‘a hazret
Yine icrâ edildi de’b-i halvet
Tarîk-i Nakşibend ü Kâdirî’den
Sühreverdî ve Çeştî, Kübrevî’den
Hilâfetle edip tekrîm ü taltîf
İcâzetle Ziyâ’yı kıldı teşrîf
Teberrük vechile üstâd-ı ekrem
Maârif ma‘deni iksîr-i a‘zam
Hadîs ilmin dahî etti kırâat
O hazret aldı şeyhinden icâzet
Hilâfet aldı altmış dörtte hazret
O dürr-i nâdîr-i deryâ-yı vahdet
Bu esnâda Cenâb-ı Abd-i Fettâh
Bulunmuştu bu yerde hem-çü misbâh
Bu zât o merd-i kâmilden müridân
Ânı gönderdi Hâlid şems-i pîrân
Mükerrer geldi Şam’dan bu diyâra
Bu şehri eyledi ihyâ hemâ-rah
Bilenlerden birinden dinledimdi
Dedi Bağdad diyârından da geldi
Netîce böyledir ey tâlib-i Hakk
Bu zât ihyâya me’mûrdur muhakkak
Ona tevdî‘ edilmiş şehr-i sultân
Ki irşâd eyleye o nûr-i Rahmân
Velâkin Hazret-i Ahmed Ziyâ’yı
O sertâc-ı gürûh-i asfiyâyı
Bırakmış Hazret-i Hâlid, Ziyâ’ya
O Ervâdî, veliy-yi Kibriyâ’ya
Onun için geldi Ervâdî bu şehre
Ziyâ ender ziyâ verdi sipehre
Hilâfet aldı çünkü pîr-i akdes
Hazırdı Abd-i Fettâh-ı mukaddes
Bulundu hayli müddet bu diyârda
Nihâyet defnedildi Üsküdar’da
Onaltı yıl veyâhud on ziyâde
O hazretten edildi istifâde
Severler her biri yek dîgerini
Ziyâretler ederler birbirini
Bekâya Abd-i Fettâh etti rıhlet
Ecel câmı bıraktı nâr-ı firkat
Ziyâüddîn Ahmed cân-ı cânân
O sultân-ı vilâyet kân-ı irfân
Hilâfetten mukaddem kutb-i a‘zam

Vesâtet eyledi ol nûr-i Ekrem
Hasan Hilmî ki ayrılmaz makamdan
Onu geçmiş bulunmaz hâss u âmmdan
Cenâb-ı Abd-i Fettâh'a getirdi
Bizi ihdâ için bir nûr bitirdi
Hilâfet aldığında kân-ı tevhîd
Hasan Hilmî cenâbı etti tecdîd
[12b]
Onun terbiyyetinde oldu üstâd
Bu gün etmektedir ihvânı irşâd
Onun hakkında var bir çok letâif
Velâkin şerhini almaz sahâif
Biri budur buyurdu şeyh-i ekrem
Onu sevmek beni sevmekle tev'em
Karındaşım Hasan Hilmî dedi hem
Birâder eyledi o pîr-i efham
Vekîlimdir itâat eyleyin siz
Bunu yek-dîgere hem söyleyin siz
Bulunsaydı eğer ondan sezâsı
Onu takdîm eder Hakk'ın Ziyâ'sı
Çü hazret sağlığında etti tevkîl
Onu cümle şüyûha kıldı tafdîl
Bu söz i'lân edildi lâmahâle
Kulak asma sakın sen kîl ü kâle
Gözün yoksa kulağın dinlemez mi
Senin aklın bu remzi anlamaz mı
Ederdik hüsn-i zann dâim Ziyâ'ya
Yüzün, gözün sürerdik hâk-i pâye
Hasan Hilmî vekîlimdir buyurdu
Onu her bir mürîdâna duyurdu
Eğer dervîş isen Fevzî muhakkak
Gözet emr-i Ziyâ'ya olma ahmak
Otuz sinninde yâhud az ziyâde
Oturdu şüphesiz post-i reşâde
Hilâfet müddeti kırk beşten artık
Rivâyet böyledir ber-kavl-i nâtık
Bu müddette cenâb-ı gavs-i a'zam
Reşâdet tal'ati ferd-i muazzam
Serâpâ nûra garketti cihânı
Ki irşâd eyledi binlerce cânı
Bu esnâda yüz on beşten bir artık
Hilâfetnâme verdi kavl-i sâdık
Mahallinde yazıp bir bir esâmî
Haberdâr eylerim ben hâss u 'âmmı
Dediler on kere yüz bindir ihvân
Dahî bundan ziyâdedir bil ey cân
Halîfe gönderirdi garb u şarka

Tarîk telkin edildi fırka fırka
Bulunmaz bir şehir dünyâda ey cân
Görülmüş olmasın havlinde ihvân
Bu denli eyledi ihyâ zamânı
Cihâna şerh edildi nâm u şânı
Hatimler açtı dünyâda hesapsız
‘Adûyu eyledi her yerde tâbsız
Hesâbı yok kitaplar etti te’lîf
Ânı erbâbına etmişti tevkîf
Hadîs ü fıkh u sarfıyla akâid
Tasavvuf, hem kelâm-ı pür-fevâid
Dahî ilm-i nahivden bî-nihâye
Kitablar yazdı erbâb-ı nühâye
Dedi “Elli ikidir” ehl-i ahbâr
Anın te’lîfinin a‘dâdı ey yâr
Biri *Râmûz* ile şerhi müdevven
Hesabsız tab’ edilmiş tarz-ı ahsen
Garâib’dir biri şerhiyle hem var
Hadîstir bunları bil ey kerem-kâr
[13a]
Kitâbın her birinden yılda bî-hadd
Verir erbâbına Mevlâ-yı Ahmed
Edip tedrîs icâzetle berâber
Hediyye eyler idi şeyh-i ekber
Dahî dîger kitaplardan verirdi
Hızârı şâd u hüzzâm gönderirdi
Otuz sâle karîb ber-vech-i tahrîr
Bu hâl üzre eder tullâbı tesrîr
Nihâyet on sekiz bin cild-i kitâbı
Tasavvuf hem hadîs-i müstetâbı
Vefâtından mukaddem kân-ı şefkat
Dedi “Tullâba vakfettim” o hazret
Dahî inşâ edilmiş üç şehirde
Kütüphâne ki misli yok dehirde
Biri Bayburt kazâsında, biri Of
Biride Rize’de ber-vech-i ma‘rûf
Mükemmel her birinde çok kitab var
Tasavvuf, fenn-i hikmet, ilm-i âsâr
Vazîfe ta‘yîn etmiş her birinde
Ne kim tertîb edilmiş hep yerinde
Bu yolda beş yüz altın vakfedilmiş
Nemâsından vazîfe gösterilmiş
Mahallinde bu hayrı etmiş icrâ
Her emri hikmete evfaktı zîrâ
Ne kim îfâ ederdi kavl ü fi‘li
Düşerdi sünnete enseb o ca‘li
Bütün bid‘atten etmişti teberrâ

Özü dünyâ işinden hep müberrâ
Makâm-ı hazretinde hayli miktâr
Kitâb-ı bî-şümâr etmişti îsâr
Makâmında olan mezkûr kitablar
O te'lîfât-ı 'âlî müstetablar
Vasiyyet vechile tezyîdi meşrût
İlâ yevmi'l-kıyâm tecdîdi meşrût
Onun tevzî' u tecdîdi kemâ-kân
Makâmın re'yine merbuttur ey cân
Ki mezkûr on sekiz bin başkadır bil
Muahhar dediğim ber-vech-i tescîl
Ki dört oldu bununla ey muhibbân
Kütüphâne değil deryâ-yı irfân
Daha bir çok meberrâtı muhakkak
Kalem âciz onu yazmakta el-hak
Bu kim imlâ edildi cümle katre
Ne katre belki uşri uşri katre
Sehâvette bulunmazdı uyârı
Ganî eylerdi ehl-i iftikârı
Yolun beklerdi ashâb-ı münâcât
Ki ihsân eyleye o kân-ı hâcât
Vücûdun vakf edipti mü'minîne
İşi hep hizmet idi ehl-i dîne
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı[96]
Oku İhlâs ile Seb'al-Mesânî

Hamd ü şükr olsun Hüdâ'ya gönlü âbâd eyledi
Davve-i kalbe meded-res oldu vü şâd eyledi
Rahmet ü eltâfı onun rehnümâ oldu bu gün
Tevhîd-i Zât'ı yolunda kalbi irşâd eyledi
İntisâbım öyle bir zâta münâsib gördü kim
Hâtif-i şer'-i ilâhî nefsi berbâd eyledi
Mâhirûlar cümlesi geldi anın seyrânına
Dem-nisâr oldu kamûsu ânı üstâd eyledi
Zecr-i kalbi ber-hevâ etti bütün ânı gören
Yevm-i haşri çok tefekkür etti feryâd eyledi
Eylemek medhin bana düşmez velî ben söyledim
Çok senâ etti bilenler medhin inşâd eyledi
[13b]
Lem'a-i rûyin görenler dedi "Eyâ bu nedir"
Hakk onu emsâl içinde böyle is'âd eyledi
Dikka-i gönlüm tecessüs etti mislin bulmadı
Yâve peymânın kelâmı gayre isdâd eyledi
Nâtık-ı emr-i ilâhî şâhid-i hablü'l-metîn
Makdem-i şâh-ı vilâyet dehri incâd eyledi

[96] Müellif hattına düşülen not: "Yirminci sahifedeki şerhe nazar ola".

İki yüz seksen idi sâl-i hicret[97]
Ki haccetti birinci def'a hazret
Giderken vâris-i ilm-i nübüvvet
Hicâz'a sahib-i deryâ-yı vahdet
Rükûb-i hazrete mahsus verildi
Muhakkak bir sefîne gönderildi
Bütün me'mûr idi efrâd-ı mellâh
Fedâ oldu ana eşbâh u ervâh
Kılarlardı salâtı bâ-cemâat
Hatmi[98] ihyâ ederdi zî-kerâmet
Dediler ehl-i keştî "Görmedik biz
Bu türlü rif'ate hiç ermedik biz
Nedir bu feyz-i envâr-ı firâvân
Nedendir cümlemiz mesrûru şâdân
Ne oldu bizlere hey bu seferde
Bize gelmez humûm u gam kederde
Bu âlem başka alemdir" dediler
Bu sözü birbirine söylediler
Dediler "Neyleriz evlâd ü emvâl
Fedâ ettik yolunda cân u âmâl"
Giderken Mısr'a çıktı şâh-ı hûbân[99]
Sanırlar şehre geldi mâh-ı Ken'ân
Otuz günden bir eksik etti erâm
O yerde çok edildi izz ü ikrâm
Küçük Âşık Efendi şeyh-i mâcid
Vekîl-i Hazret-i Mevlâ-yı Hâlid
O yerde sâkin ve irşâda me'mûr
Edilmişti cenâb-ı şeyh-i pür-nûr
Görünce hazret-i kutbü'z-zemânı
Kıyâm etti hem oldu şâd-mânı
Yanında ahter-âsâ kaldı Âşık
Görenler söyledi ber-kavl-i sâdık
Velâkin hazret-i üstâd-ı ekrem
Ana ta'zîm ederdi pîr-i a'zam
Hidîv-i Mısr olan paşa-yı efham
Ziyâret kasd ederdi dâimâ hem
Ânınçün da'vet etti hayli def'ât
Müyesser olmadı lâkin mülâkât
Dahî İskenderiyye, şehîr-i Nîl[100]
Kudûmüyle o hazret kıldı tebcîl
İkâmet eyledi onda on üç gün

[97] Müellif hattında müellif 11 müehhar yazarak şu notu düşmüştür: İşbu otuz iki beyit "Bidayette bütün tedrîs û tahsîl" beytine işâret mûcibince sonraya bırakılacaktır.
[98] Hatme-i Hâcegân: Nakşibendî tarikatinin toplu zikri.
[99] Müellif hatında "işbu dokuz beyt aşağıki üç beyitten sonra yazılacaktır."
[100] Müellif hattında "mukaddem" notu düşülmüş.

O şehri nûra gark etti o gülgûn
Ziyâret eyledi her bir makâmı
Bütün ihyâ ederdi subh u şâmı
Görenler hürmet eylerdi zarûrî
Severlerdi tekellüfsüz o nûru
Ne mümkin sevmemek kutb-i cihânı
Sevenler peyledi kasr-ı cinânı
Medîne şehri içre on bir eyyâm
Edildi çok ona in‘âm u ikrâm
[14a]
Gecelerdi haremde şâh-ı hûbân
Vukû‘ bulmuş değil gayre bu ihsân
Yanında kimse kalmazdı mürîdân
Bulunmuş yalınız bir kân-ı irfân
O hâdim *Hazret-i Eşref Efendi*
Cenâb-ı şeyh onu mahrem edindi
Gemide hem şütufte hâs-bende
Haremde hem bulundu hidmetinde
Bulundurdu ânı her dem nazarda
Gece gündüz seferde hem hazarda
Emîr-i Mekke Abdullâh-ı Eşref
Ri‘âyetler ederdi ol müşerref
Nere varsa cenâb-ı zât-ı âlî
Musahhardı ana her bir ahâlî
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı
Okur İhlâs ile Seb‘al-Mesânî

Bidâyette bütün tedrîs ü tahsîl[101]
Sülûkuyla hilâfet seyr-i tekmîl
O mâha medrese olmuştu matla‘
O Feyzi pür-safâya oldu menba‘
Tulû‘ etti o burucdan hem-çü tal‘at
Zuhûr etti o yerden ayn-ı rahmet
Çoğaldıkça çoğaldı nûr-i Sübhân
Görürler gün güne artmakta ihvân
Bu eyyâma kadar her Cum‘a günler
Geceler, hem sabahlar, hep hatimler
Olurdu Fatma Sultan’da velâkin
O hazret medrese dârında sâkin
Olurdu bu makamda dâb-ı halvet
Zâman-ı nakle dek ol mâh ve tal‘at
İkiyüz sekseni geçmişti sâl-i hicret
Ki Fatma Sultan’a nakletti hazret
Tecemmu‘ eyledi bu yerde şemseyn

[101] Müellif hattına düşülen not: Buradan faslın sonuna kadar kadar olan yirmi sekiz beyit yazıldıktan sonra “İki yüz seksen idi sâl-i hicreti”beytinden başlanılacak

Vukû‘ buldu o demde “kâbe kavseyn”[102]
Ziyâüddîn biri, ikinci Hilmî
Çü Sıddîk Mustafâ’ya yâr değil mi
Sana teşbîh edem serçekme sırdan
Sakın aldanma nefs-i şoma birden
Mukaddem medrese olmuştu Mekke
O hazret hücresin kılmıştı tekke
O yerden hicret etti çünkü Ahmed
Ana yâr oldu Hilmî-i mümecced
Gelip bir yerde halvet kıldı sultan
O yerde hatm-i hâce oldu pünhân
Bu halvet işte gâr oldu nihânî
O yerden kapladı tal‘at cihânî
Çü almaz oldu ihvânı bu halvet
O anda mescide nakletti hazret
Kubâ’dır işte o Cum‘a misâli
Medîne şehrine benzet bu hâli
Nasıl kim Mekke’den çıktı Muhammed
Medîne şehrine geldi o Ahmed
Zamânı nûra gark etti peyamber
Cihânı kapladı misk ile amber
Gelirler fevc fevc dâr-ı emîne
Girerler fırka fırka işbu dîne
Ziyâüddîn dahî hem-çü peyâmber
Cihânı büsbütün etmişti enver
Sakın münkirlere aldanma cânım
Seni aldatmasın şeytân ciğerim
[14b]
Bu teşbihler bütün yerli yerinde
Hatâ yoktur muhakkak hiç birinde
Bu ümmette verâset hak değil mi
Verâset ‘âlime elyak değil mi
Ziyâüddîn değil mi vâris-i Hakk
Bu sözde şüphe ister mi muhakkak
Gel ey dostum eğer bir bir ararsak
Seninle bir kılı kırk bin yararsak
Her emrinde Ziyâüddin-i Ahmed
Görürdün vâris-i Hakk u Muhammed
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı[103]
Okur İhlâs ile Seb‘al-Mesânî

Lütf u kahrın şey’-i vâhiddir mazâhirde kusûr
Vasf-ı zâtın etmedi mürg-i hayâle hiç hutûr
Bahr-i kahrın katresi binlerce ummânı muhît

[102] (Muhammed) O kadar yaklaştı ki iki yay arası kadar yakın oldu. (Necm Suresi,53/9)
[103] Müellif hattında:”İş bu beyitten sonra yirmi beşinci sahifeye nazar ola” notu düşülmüştür.

Zerre-i lütfundan eyler bî-şümâr deryâ zuhûr
Hûn-i hınzîra tecellî eylesen lütfunla ger
Olur el-hak zemzem-âsâ şüphesiz mâ-i tahûr
Kahr ile âb-ı hayâta eylesen bir kez nazar
Bî-tavakkuf katresinden nüh felek berbâd olur
İşte kahrındır senin kâfirdeki küfr ü inâd
Ârif-i âgâha lüftundur dedirdin "Yâ Gafûr"
İşte lüftundur senin mü'mindeki îmân u dîn
Dîv ü tersâyı kılan kahrındır elbette kefûr
İşte kahrınla bû cehl etti peyamberle cidâl
Kalb-i Sıddîk'a kılan lütfundurur ilkâ-yı nûr
Kahr ile Fir'âvn u Nemrûd eyledi da'vâ-nümûd
Lütf ile Musâ ve İbrâhim dediler "Yâ Sabûr"
Lütf u kahrında senindir bendenim bende senin
Kahr edersen kim ne der, lâkin lütufta var sürûr
Kahr edip itme beni dil-teng ü rüsvây eyleme
Lütf edip levh-i derûnum kılma sen cây-ı fütûr
Rûy-i Fevzî hâk-i zillette muhakkar yâ Lâtif
Fec'al Allahümme vechî ebyadan yevme'n-nüşûr[104]

İki yüz doksan üç sâlinde hazret
Teehhül eyledi bâ-izz ü devlet
Bu emrinde dahî kutb-i reşâdet
Verâset mesleğin kıldı hirâset
Asîle, hem ganiye vü sahiyye
Takiyye vü nakiyye, hem seniyye
Hasîbe, hem Nesîbe, hem muhadder
Cenâb-ı pîre olmuştur mukadder
Eb-i pâki vezîr-i zî-asâlet
Emin Paşa cenâb-ı pür-saâdet
O hazret bir zaman şeyhü'l-haremdi
Nedîm-i ravza-i Fahri'l-Ümem'di
Saâdet olmasaydı ger ezelde
Bu lutfu görmemişti lem-yezelde
Asîle olmasaydı kân-ı 'iffet
Eder miydi cenâb-ı kutba hizmet
Hasîbe olmasaydı ümmü'l-ihvân
Nasîb olmazdı bu in'âm u ihsân
Fedâ etti cemî'-i mâl ü devlet
Sehâvet menba'ı o kân-ı şefkat
İki yüz doksanı geçmişti dört sâl
Muhâribdi bize küffâr-ı bed-hâl
Trabzon'dan geçip gitti gazâya
Biraz ihvân refîk oldu Ziyâ'ya
Dediler "Kars'a gitti hazret-i pîr

[104] Allah'ım diriltilip toplandığımız günde yüzümü beyaz kıl

Muhâribler onunla oldu dil-sîr”
Dahî da‘vette geldi şehr-i Of’a
Tarîkat verdi bir hayli sunûfa
O sâlin şehr-i savmında o hazret
Hadîs tedrîs edip verdi icâzet
[15a]
İki yüz sekseni geçmişti tâlib
Ânın nezdinde halloldu metâlib
Dedi ‘ıyd-i fıtırdan sonra şâhid
Gider Batum’a tekrar o mücâhid
Adûya hem tüfenk attı dediler
Görenler böylece nakleylediler
Vezîr-i ekrem ü efham kumandan
Riâyetler ederdi şeyhe candan
O yerde olduğu müddet dema-dem
Hadem ta‘yîn edildi bir çok âdem
Gazâda olduğundan hazret-i pîr
‘Adû oldu o yerde kahr u tedmîr
Rikâbında yürürken cemm-i a’zam
Dahî paşa-yı pür-fazl u muazzam
Düşer paşmak o pay-ı pâk-i pirden
Alır paşa-yı a‘zam ânı yerden
Öper sürme çeker çeşme gubârı
Dahî takbîl eder akdâm-ı yârî
Maiyyette olan bir çok emîrân
Ferikler, hem livâlar mîri, mîrân
Öperler bir bir o paşmâk-ı pâki
Sürerler sürme-veş çeşmâna hâki
Görünce hazreti paşa-yı agâh
Muazzez eylesin dâreynde Allah
İşârettir dedi Hayru’l-gazâya
Tazarru‘ eyledi Ahmed Ziyâ’ya
Bu ğavğadan dönünce mürg-i devlet
Yine İstanbul’a etmişti avdet
İki yüz doksan olmuş sâl-i hicret
Dahî dört yıl mürûr etmişti müddet
İkinci kez Hicâz’a kıldı niyyet
‘Iyâliyle berâber etti rıhlet
Bu esnâda cenâb-ı kutb-i a‘zam
Vekîl etti Hasan Hilmî-i efham
Ana teslîm edip post-i reşâdet
Gider Mevlâ-yı Ahmed bâ-saâdet
Muâvin gösterip o şems-i iksîr
Cenâb-ı Hilmî’yi etmişti tevkîr
Muâvin üç nefer zât-ı kerem-kâr
Biri Eşref Efendi o vefâdâr
Biri el-Hacc Ali Hocaefendi

Biride Hâce İsmâil Efendi
Gider Bathâ vü Yesrib'de o dilber
Olur bir çok şüyûha pîr ü rehber
Bu yerlerde hadîs-i Mustafâ'yı
O fermân-ı şerîf-i müctebâyı
Okutup neşr eder ehl-i ulûma
Tarîkat gösterir hem de umûma
Dahî avdette Mısr'a geldi hazret
Bunu böyle dedi ashâb-ı hıbret
Mısır'da üç yıl etti meks ü erâm
Ne hikmettir ânı derk etmez efhâm
Yedi def'a hadîsi etti tekmîl
İcâzet aldı ândan ehl-i tahsîl
Yedinci kez ki vermişti icâzet
İkiyüz şahs idi sahib-şerâfet
Mübârek câmi'-i sıbteyn-i Ahmed
O ahfâd-ı cenâb-ı zât-ı evhad
Lebâleb pür idi ehl-i hakâyık
Bütün eşyâh u erbâb-ı dakâyık
Arab'dan beş halîfe kıldı tahlîf
Reşâdetle cihânı etti teşrîf
Biri Cevdet, biri eş-Şeyh Muhammed
İkisi cümleden meşhûr u emced
[15b]
O Hâce Rahmetullah-i mufaddal
Ki Hindî o müellif zât-ı efdal
Beyânü'l-Hak kitâbın hâtibidir
Dahî bî-hadd tesânif sâhibidir
Mısır'da hazret-i etti ziyâret
Ana bey'at edip kıldı itâat
Mukaddem fes giyerdi kudvetü'n-nâs
Mısır'da tâc-ı Nakşî etti ilbâs
Biraz müddet sadıksız yâlınız tâc
Bu hâl üzre gezerdi şâh-ı minhâc
Emâme sardı tâc üzre muahhar
Güzeller pîşrevi o vech-i enver
Mısır'dan geldi ankâ-yı vilâyet
Gidip Tanta'yı etti dâr-ı izzet
O şehri eyledi ihyâ serâser
Cihânı kapladı o misk-i ezfer
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı
Okur İhlâs ile Seb'al-Mesânî

Şemâil-i Hazret (kuddise sırruh)
Bir şemâil söyleyim hayrân ola ehl-i zamîn
Sahibidir mâ-bihi'l-fahr-ı gürûh-i Hâlidîn
Gel beri mir'ât-ı kalbin tut cemâl-i yâre bak

“Rabitû” sırrı zuhûrundan olursun kâmbîn
Gel bu mişkât-ı vücûdunda o yâr misbâh-ı Hakk
Tâ o misbâhın şuâ‘ıyla görünsün mülk-i dîn
Dinle ey âşık Cenâb-ı Ahmed’i vasf eyleyim
Levh-i kalbinde onu nakş et olursun müstaîn
Vehleten zât-ı cenâb-ı hazret-i şeyhi görün
Der “uzun boylu, azîmü’l-cüsse serv-i nâzenîn
Kadd-i dil-cûsunda kilk-i âciz kalır ebkem-zebân
Evsatu’l-kadd denmege lâyık o zât-ı bihterîn
Hazret-i şeyh o kadar mevzûn idi sertâ-kadem
Şâh-ı ‘ar‘ar kâmet-i zîbâya misl olmaz hemîn
Reng-i rûyi gül gibidir sanki güldü ruhleri
Gül yüzünde terlerin her tânesi dürr-i semîn
Mushaf-ı hüsnü ânın mest eyledi âşıkları
Vech-i Feyzâ feyzine hayrân olurdu sâlikîn
[16a]
Humreti gâlibdi lâkin ak idi vech-i münîr
Rûy-i zîbâsında hâlin her biri fass-ı nigîn
Gün gibi işrâk ederdi la‘le benzerdi lebi
Söyledikçe mest olurdu tâlibîn ü sâmiîn
Terledikçe terleri benzerdi o dürdâneye
Sanki şebnemle müzeyyen oldu derd-i âteşîn
Burnu çekme, orta az yüksek, cenahlar az vesî‘
Pek münâsib vechile enfe berâberdi cebîn
Rûyinin her cânibinde hâl-i müşkîn var idi
Şem‘-i ruhsâra üşüşmüş sanki pervâne hemîn
Vech-i pâki tal‘at-âsâ hemde açık kaşları
Bî-mehâbâ âşıkam o kaşlara ihvân-ı dîn
Ebruvânın arası tenvîr ederdi şebleri
Kaşların mihrâbını tafsîl eder mâh-ı nevîn
Çeşme-i ‘aynıyla enfin solunu bir hâl-i müşk
Mülk edinmiş gonca-veş medhûş olurdu nâzırîn
Hem mübârek sağ gözü altındaki hâl-i siyâh
Bir karanfil dânesi gül veche vermiş zîb ü zîn
Gözleri evsat müdevver çevresi gâyet beyaz
O siyah çeşmânına gıbta eder âhû-yi Çîn
Mest eder uşşâkı her dem o uzun kirpikleri
Tîğ-i müjgânı onun ehl-i dile hablü’l-metîn
Göz ucuyla bakması medhûş eder bî-dilleri
Gamze-i âhûları cellâd-ı erbâb-ı yakîn
Der “Bu çeşmânım huzûr-i Hakk’ta biz şâhidlerin
Görmedik mislin cihanda eyleriz yüz bin yemîn”
O mübârek lihyesi nûra müşâbih ak idi
Şârib-i pâki onun mesnûn idi ey tâlibîn
Mûy-i anber bûy-i hazrette bulunmazdı siyâh
Dâimâ matrûş idi re’s-i reîs-i kümmelîn
[16b]

Hem emâme bağladı tâc üzre kim rengi beyâz
Cümle etvârı onun âyîn-i ashab-ı güzîn
Boylu entâri giyerdi hırka vü cübbe, binîş
Ak giyerdi yaz günü, kışın libâs-ı ahdarîn
O vücûd-i nâzenîninden çıkan esvâb-ı pâk
Müşk-i çînîden muattardı bilirler hâdimîn
Dâimâ pabuç giyerdi pây-i pâke servi-nâz
Hem siyah giymezdi, serhatlik giyerdi asfarîn
Hâtem-i pîrân u sâdât olmağın o nûr-i Hakk
Zahr-i pâkinde işâret vardı derler şahidîn
Heybetinden o tufeylân-ı harîm-i devleti
Vâdi-yi hayrette velhân söylemezler ân u în
Yetmiş altıdır dedi ehl-i vukûf sinn-i şerîf
Rahmetullahi ‘ale’l-üstâzi kutbü’l-‘ârîfîn
Seksen üç yıldır dediler bâzı erbâb-ı haber
Hakk bilir a‘lem o dur vallahi hayru’l-kâilîn

Kasîde

Reşk eder arz u semâ hem ehli ânın şânına
Görmemiş deryâ-yı ummân öyle bir dürdânesi
Goncasından bülbül-i şeydâlar olmuş bî-sadâ
Şem‘ine pervâne gelmiş nüh felek dîvânesi
Nice İskender dahî Keyhüsrev ana kul olur
Bezm-i lütfunda ânın dem vurmaga dâranesi
Bilmeyen nâdâna dûzah, hem basîret ehlini
Ravza-i cennettir elbet meclis-i rindânesi
Sana ey âşık anın vasfın edem ben ki nedir
Nur-i Ahmed’dir serâpâ mûyinin her dânesi
Ey ziyâ-yı şemse vuslat isteyen pervâne gel
Bul o hurşîd-i zamânı olma sen bîganesi
Zâhidâ inkâra koyma o ser-i nâ-şâdını
Gel bu demden bir yudum iç ki açık dem-hânesi
[17a]
O şehin bezminde bî-hadd bende-i dîvânı var
Bendegânından o mâhın Fevzî’de bir tânesi

Evâilde cenâb-ı pîr-i pür-nûr
Ziyâüddîn Ahmed şeyh-i mebrûr
Olurdu bâzı kırk gün şeyh-i ekber
Bulunmazdı cebinde pul ahmer
Demezdi hâlini bir mâsivâya
Özü meşgûl idi aşk-ı Hüdâ’ya
Sakın zannetme yoksulluk bu hâli
Meberrâte verirdi nakd ü mâlı
İki türlü yemezdi ol yüzü ak
Ederdi Hakk için itâm u infâk
Bulur bir fezle gayre minnet etmez

Ana katık ederdi cüz'î pekmez
Mübârek reyhası vardı muattar
Görenler zannederdi misk ü ezfer
Kokanlar mest olurdu şemmesinden
Ânı a'mâ bilirdi reyhasından
Vücûdu kaplamıştı zikr-i sultân
Ki uzvun her tüyü olmuştu ra'şân
Fenâ fillâha varmıştı o hazret
Bekâ ender bekâda buldu devlet
Yatağa girmemişti ol mücâhid
Bu sözü söyledi binlerce şâhid
Ki altmış yılbaşı görmezdi bâlin
Kıyâs et bundan artık her kemâlin
Za'îf oldukta ol şâh-ı velâyet
Vücûda lâzım oldu istirâhat
Zarûret mes idince lâ-mahâle
Yatak yapıldı ol sâhib-i kemâle
Zaîf ü hasta olmuşken o sultân
Uzatmazdı ayağın aslâ bir ân
Uyurken gözleri kalbi görürdü
Havâtırdan mürîdi dönderirdi
Eğer bir hâtıra gelseydi kalbe
Hemen-dem hâdimîn eylerdi tevbe
Mübârek kalb-i pâk-i hazret-i pîr
Mürîdânı eder bir demde tesrîr
Huzûrunda dururken ehl-i tevhîd
Hüdâ'yı dâimâ eylerdi tahmîd
O gül rûyi gören erbâb-ı îmân
Mahabbetten geri durmazdı ey cân
Nazar kıldıkça zîbâ veche şöyle
Huzûr-i Hakk hutûr eylerdi gönle
Gehî lutf-i inâyetle o dilber
Meşâm-ı tâlibi eylerdi 'anber
Helâl eylerdi geh ber-vech-i meşrû'
Dilinden olmamış bir zerre mesmû'
İşi te'lîf ü tedrîs-i şerîat
Dahî ihvâna telkîn-i tarîkat
Delâil'den *Hizib*'den va'z ederdi
Tamâmen kırk sene böyle giderdi
Kasîde şerh ederdi hazret-i pîr
Ki nazm etti *Busîrî* şems-i iksîr
Bu sûretle avâmı kıldı irşâd
Cihâna serteser olmuştu üstâd
[17b]
Umûma va'z ederken şems-i hûbân
Gelirdi Hazret-i *Abdülmecîd Han*
Dahî *Abdülazîz* sultân-ı a'zâm

Gelirdi nush ederken o mu‘azzam
Husûsâ Hazret-i *Abdülhamîd Han*
O sultân bin sultân bin sultân
Ri‘âyet hürmet eylerdi kerem-kâr
O hâkânü’s-selâtin ü cihân-dâr
Çağırdı çok zamanlar o şehinşâh
Görüştü zât-ı pâkiyle dil-âgâh
Severdi dâimâ Ahmed Ziyâ’yı
Dahî takdîs ederdi hâk-i pâyi
İlâhî sevdiğîçün Ahmed’i ol
Huzûrunda ânı sen eyle makbul
Hüdâyâ şevketiyle ber-karâr et
Nehâr-ı ömrünü hem bî-şümâr et
‘Adû-yi devleti zîr ü zeber kıl
Cünûd-i milleti seyf-i zafer kıl
Âna hâinleri kahr et İlâhî
Muzaffer kıl o ‘âlî pâdişâhı
Himâye etsin şer‘-i münîri
Dahî olsun şerîat dest-gîri
Cenâb-ı Hazret-i Ahmed Ziyâ’nın
Şeh-i hûbân veliy-yi Kibriyâ’nın
Vücûdu hasta olmuştu be-gâyet
Yine tullâba eylerdi ‘inâyet
Giderdi hasta hasta derse her gün
Dahî hatme devâm eylerdi gülgûn
Ânın her dem umûma lütfu mebzûl
Umûr-i dîn ile olmuştu meşgûl
İki def‘a ederdi yılda halvet
Biri Zi’l-hicce şehrinde o hazret
Receb’te erba‘în eylerdi tekmîl
Bu halvette bulundu ehl-i tahsîl
Bulunmaz ehl-i dünyâdan bu yerde
Ki dünyâ onlara olmuştu perde
Bütün erbâb-ı ilm ü cehd ü irfân
Mükemmel her biri ashâb-ı îkân
Hilâfet hasr ederdi bu ricâle
Ki bu mansıb sezâdır ehl-i hâle
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı
Okur İhlâs ile Seb‘al-Mesânî

El-Meded

Biz gürûh-i Nakşîyiz Sıddîk-i Ekber şâhımız
Bende-i Mevlâ’larız bin şemse fâik mâhımız
Tenbeliz biz nezd-i münkirde, velâkin rehreviz
Dervişiz biz beyt-i Mevlâ’dır bizim dergâhımız
Ahkarız münkirlerin ‘indinde hem-çü mâ-rûmuz
Çok görünmez ta‘n-ı câhil fasl eder Allah’ımız

Zikrimiz zikr-i hafîdir mest eder âşıkları
Tab‘-ı câhildir nasîbsiz zevk eder agâhımız
Fevziyâ sen lafzatullahı unutma dem-be-dem
Nass-ı pâki üzkurûllâh’dır bizim şehrâhımız
[18a]
Ferîd-i asr idi hemde müceddid
Bunu teslîm eder her bir muvahhid
Meğer münkir ki a‘verdir o makhûr
Gözü görmez dili kasvetle memhûr
Kamaşmış gözleri nûr-i Ziyâ’dan
Anınçün bî-haber şems-i Hüdâ’dan
Senin mesmû‘un olmuştur mükerrer
Ki şemsi nefy eder şiddetle şeb-per
Anın nûruyla dünyâyı görürken
Anı inkâr eder o erken erken
İmâm-ı A‘zam-ı asrıydı zâhîr
Bunu izhâr eder her bir mezâhir
Misâl-i Nakşibend olmuştu ma‘nen
Anın ahvâlini geçmişti aynen
Muhaddisler hitâmı dense lâyık
Anı derk etmede ‘âciz halâik
Vakârı var idi hem ehl-i temkîn
Celâlinden kızarmış rûy-i rengîn
Mehâbetten yüzün görmezdi ihvân
Görenler cezbeden olmuştu sekrân
Anın re’yinde âciz ehl-i âzâ’
Kelâmı zübde-i ashâb-ı şûrâ
Taâm eylerdi hüddâmıyla her dem
Misâfirsiz taâm etmezdi bir dem
Taâmın evvelinde âhirinde
Tuzu terk etmedi asla birinde
‘Işâdan sonra kat‘â söylemezdi
Dahî dünyâ kelâmı dinlemezdi
Lüzumsuz sözleri sevmez, konuşmaz
Fücûr ehliyle hem bir dem görüşmez
Azîmetle amel eylerdi her hâl
Amelde ruhsatı kılmazdı emâl
Yatağa girdiği demde o hazret
Okurdu sûre-i YâSîn’i elbet
Za‘îf oldukta dinlerdi bütün şeb
Huzûrunda okur bir zât-ı enseb
Vudû ettikte terk etmezdi misvâk
O kâmil varîs-i men‘ût-i levlâk
Gehî sürme çekerdi çeşm-i nâze
O âhû gözleri eylerdi tâze
Hına yakmış dediler bâzı ihvân
Mübârek lihyeye ol şâh-ı hûbân

Piyâde olsa gezmezdi asâsız
Bu denlü sünneti sevdi hatâsız
Regâib, Leyle-i Mi'râc-ı Ahmed
Berât ü Kadr ile 'Iydeyn-i emced
Mukaddes Mevlid-i Şâh-ı Risâlet
Ki doğmuştu o şeb mâh-ı nübüvvet
Sabâh eylerdi bu şeblerde sultân
Berâber zikr ederdi cümle ihvân
Receb mâhıyla Şa'bânü'l-Mükerrem
Hâmis, isneyn ile 'aşr-ı Muharrem
Dahî eyyâm-ı bîyd ü sitt-i Şevvâl
Mübârek günleri ber-vech-i minvâl
Sıyâm üzre mürûr ettirdi her bâr
Za'îf oldu be-ğâyet etti iftâr
Sevenler hazret-i kutb-i cihânı
Okur İhlâs ile Seb'al-Mesânî
[18b]
Ol mehin rûyine bakta sen cemâlullahı gör
Gel bu mir'ât-ı Muhammed'den güzel Allah'ı gör
Zîr-i pâyinde tutup mesken, olup âzâde dil
Seyr edip şark ile garbı nice arşullâhı gör
Kalb-i pür-teşvîkini tathîr için emâna gel
Nîm nazarla pâk eder nâ-pâki bahrullâhı gör
Çekme gussa kim iletmez beyt-i İbrâhim necat
Kalb-i şeyhe bir nazar kıl asl-ı beytullâhı gör
Beyt-i İbrâhim dedim anın değil bünyâd anın
Bakma bünyâd-ı Halîl'e ânda sırrullâhı gör
Özünü irgörmekçûn ka'be-i maksûda sen
Gel bu deryâ-yı amîka nice süfnullâhı gör
Dinleme ol bülbülün ma'şûk için nâlânını
Gel gözüm bir nazar kıl bahr-i aşkullâhı gör
Firkat-i ma'şûk için nâlân-ı bülbül çok güzel
Gel fakat bu hayz-i aşkta devreden ol mâhı gör
Gezme firkat vâdîsinde çekme beyhûde cefâ
Sâye-i arş-pâyeyi bul anda zevkullâhı gör
Nûr-i akdestir bu bezm-i a'zam içre ol perî
Gel şeb-i deycûr içinde berk-i nurullâhı gör
Fevziyâ gitme heves sahrâsına gülzâre gel
Gelbu yolda derdine dermân olan dergâhı gör

Fecr vaktinden işrâka dek o cân
İşi gücü olurdu zikr-i Sübhân
Bu vakt içre kelâm etmezdi bir dem
Kelâmullâh idi zâtıyla hem-dem
Kerâhat vakti çıktıkta o rehber
Okur ihvân ile hatmi berâber
İki rek'at salât eylerdi ihyâ

Hatimden sonra farz olmuştu güyâ
Bunu icrâ eder her dem bilâ-fevt
Gelince tâ cenâb-ı Ahmed'e mevt
Olurdu kırk kadar mevki'de her ân
Ki Hatm-i Hacegân eylerdi ihvân
Dahî Cum'a günü cümle mürîdân
Lebâleb pür olurdu Fatma Sultân
Teveccühler olurdu fırka fırka
Bu ahvâl neşr ederdi garba şarka
Dahî her leyl-i Salı cümle ihvân
Garîbden hem ba'îdden hep mürîdân
Hatimden sonra yetmiş bin çekerler
Ki tevhîd eyleyip sonra giderler
Bu mezkûr hep olurdu şehrimizde
Görülmüş misli yoktu dehrimizde
Hasan Hilmî mukaddes zât-ı emced
Bütün îfâ eder ber-isr-i Ahmed
Hilâfet vârisi oldur geride
İtâat farz olur her bir mürîde
İlâhî ömr-i Hilmî'yi kıl efzûn
Bağışla bizlere ey Zât-ı bî-çûn
Hüdâyâ Zât-ı pâkin hürmetiyçün
Habîb-i tâbınâkın hürmetiyçün
Ebû Bekr ü Ömer, Osmân u Hayder
Bu dört yâr hakkına ey Zât-ı Şîzer
Ayırma bizleri bâb-ı Ziyâ'dan
Esirge Fevzî'yi ucb û riyâdan
Sev ol Ahmed Ziyâ'yı cân-ı cânı
Oku İhlâs ile Seb'al-Mesânî
[19a]
Levh-i dilden sil çıkar gayrıyı, dildâr var iken
Yazma ağyârı o levhe, sana ol yâr var iken
Kalbini eyle mücellâ zikr ile tâ göresin
Lütf-i Hakk'ı göremezsin dilde ağyâr var iken
Hâl ü tavr u kîl ü kâl-i hazret-i üstâde uy
Bûy-i irfânı duyulmaz sende inkâr var iken
'Andelîb-i gonca-i gülzâr-ı hüsn-i yâr olup
Rûz u şeb feryâda başla dilde ikrâr var iken
Fevziyâ kasvetle kalbin çok kararmış ben gibi
Sende hâl yok kâl ile olmaz bu ısrâr var iken

Der Beyan Vak'a-i Dil-Sûz-i Vefât-ı Hazret (kuddise sırruh)
Gel beru dünyâya meyyâl olma sen
Bu benimdir diye dellâl olma sen
Her sürûru vely eder ye's ü fütûr
'Âkıbet eyler gıdâyı mâr u mûr
Her sabâhın var verâsında zulem

Her sevincin arkası hüzn ü elem
Her bahârı mahv eder bâd-ı hazân
Makdemidir mebde'i âh u figân
Her vilâdet muhbiri peyk-i ecel
Her saâdet cesri envâ‘-ı zelel
Her kemâli bir zevâle munkalib
Ferd-i vâhid yok ki olmaz muztarib
Her zuhûrun âhiri mahv u kürûb
Her tülû‘un merci‘i râh-ı gurûb
Mülk-i dünyâ mâlik olsa hayrı yok
Nef‘ u hayrından ziyân u şerri çok
Nûh isende fevt olursun ‘âkıbet
Bend-i dâm-ı mevt olursun âkıbet
Mülk ü mâlin âkıbet berbâd olur
Şevk ü şâdî nâle vü feryâd olur
Var mı bir nûş etmedik câm-ı ecel
Bu sözü inkâr eder mi bir milel
Hep gelenler gittiler görmez misin
Hânumân terk ettiler görmez misin
Pençe-i mevt girmemiş hâne yok
Bir vefâsı yok velî efsâne çok
Nice devletler harâb etti ölüm
Nice yüz bin dil kebâb etti ölüm
Çok yetimler eyledi feryâd u âh
Çokları kıldı ölüm baht-ı siyâh
Hâsılı bir âsiyabdır bu ecel
Kurtuluş yok Fevziyâ insâfa gel
N'oldu ol şeyhim, efendim, pîrim âh
Kande gitti ol meh-i iksîrim âh
Menba‘-i feyz-i kulûb-i ‘ârifîn
Rehnümâ-yı tâlibîn ü sâlikîn
Hazret-i Ahmed Ziyâ nûr-i Hudâ
Matla‘-ı feyz-i ahad şems-i Hüdâ
[19b]
Bülbül-i bâğ-ı şerîat nerdedir
Sünbül-i sahrâ-yı vahdet nerdedir
Nerde kaldı ol tarîkat rehberi
Nerdedir mürğ-i hakîkat şehperi
Dürr-i bahr-i ma‘rifet n'oldu gönül
Teşnelikten goncalar soldu gönül
Ey gönül şerh eyle derd-i firkati
Bir haber ver gel mahall-i hicreti
Mest ü medhûş eyle gel ‘âşıkları
Nâle vü efgâne sal sâdıkları
Her ne bilsen söyle esrârı bırak
Bak dil-i ‘uşşâka bir nâr-ı firâk
Rıhlet-i şeyhten bana ver bir haber

Söyle her ne dinledinse mu’teber
Âh ki sordun bir haber ızhârı güç
Keşf ü şerhinden onun ızmârı güç
Hasta olmuştu cenâb-ı dest-gîr
Pek za‘îf olmuştu ol pîr-i münîr
Gelmez oldu mescide birkaç zaman
Ağladı bu vak‘adan pîr ü civân
Bir sabah kalktım yatağımdan hazîn
Çünkü rü’yâ görmüşüm ey sâmi‘în
Pestirinde hazreti gördüm beşûş
Söyleşir nezdindeki ihvanla hoş
Söyleşirken râhâta vardı hemen
Gözlerin yumdu sivâdan cân-ı cân
Hem uzattı pâyini o dest-gîr
Yastığından düştü re’s-i bî-nâzîr
Uykudan kalktım, uyandım gam-küsâr
Bir zaman kaygıda kaldım şer-mesâr
Gördü ki rü’yâda bu dehşet nedir
Bir musîbet yokta bu vahşet nedir
Çokça rü’yâ görmişem ben bî-şümâr
Çok mehâfet çekmişem bunda ne var
Lîk olmazdım bu denli bî-huzûr
Dehşetimden kalmamış aslâ şu‘ûr
Var bu işte bir musîbet pek azîm
Sen muîn ol bizlere Hayy u Kerîm
Kalktım ol dem ben giderdim hazrete
Ol cenâb-ı şeyhe kutb-i izzete
Yolda gördüm bir muhibb-i sâdıkı
Bir sadâkat ma‘deni, bir âşıkı
Der haber var mı o hazretten ayâ
N’oldu hiç bilmez misin Ahmed Ziyâ
Ben dedim “Bilmem ne olmuş görmedim
Beş gün oldu hazrete ben ermedim”
Der yürü bende gelirim hazrete
Ermişiz bu demde ulu dehşete
Ger dilersen afv ide Zât-ı samed
Gel oku sen “kul hüvallahu ahad”

Harâb oldu cenânı ehl-i aşkın
Erer arşa figânı ehl-i aşkın
Bugün mâtemdir ihvân oldu gam-gîn
Bugün yevmü’l-hazendir durma miskîn
Bugün enmûzec-i yevmü’l-cezâdır
Bugün yerler harâb olsa sezâdır
[20a]
Bugündür âfet-i ‘uzmâ-yı ihvân
Bugündür şiddet-i kübrâ-yı devrân

Bugün dil-hâne-i ‘uşşâk yıkıldı
Bugün her yâreye zehrâb sıkıldı
Bugün güller solar bağbânı gitti
Bugün dil kasrının sultânı gitti
Bugündür mebde’-i envâ-ı dehşet
Bugündür makdem-i deryâ-yı şiddet
Bugün rûz-i figân-ı asfiyâdır
Bugün mâtemzed-i Ahmed Ziyâ’dır
Bugün tal’at gurûb etti hafâya
Yürü var mâtem-i Ahmed Ziyâ’ya
Ziyâüddîn-i Ahmed pîr-i pîrân
Bugün rıhlet buyurdu ey mürîdân
Seven Ahmed Ziyâ’yı cân-ı cânı
Okur İhlâs ile Seb‘al-Mesânî

Birde gittim dergaha sultana dek
Fatma Sultan mecma‘-ı irfâna dek
Âh u vâh olmuş zemîn ü âsumân
Nâle vü efgâna varmış cümle cân
Bir taraftan hatm-i Kur’ân okunur
Bir taraftan nâle arşa dokunur
Bir taraf feryâd, vâh eyler hemen
Bir taraf mağmûm u me’yûs u hazîn
Bir taraftan gasl u tekfîn-i Ziyâ
Bir taraftan firkat-i dehşet-fezâ
Biz bu hâl üzre dururken nâgehân
Birde duyduk taşradan koptu figân
Der-akab feth oldu bâb-ı evliyâ
Birde gördük girdi tâbût-i Ziyâ
Çün cenâze geldi havlîye tamam
Mescide girmezdi aslâ hâss u âmm
Cümlesi tâbûtu eylerdi tavâf
Her gelen havlinde ağlar sâf sâf
Gördüler bu hâle yok bir çâre hiç
Kimse doymaz rü’yet-i dildâre hiç
Koydular tâbûtu mescîde hemen
Girdi o dem mescide pîr ü civân
Öğleyi kıldık oturduk pür-figân
Çün irâde gelmemişti o zaman
Hazret-i Eşref Efendi zî-safâ
Birde gördük geldi o kân-ı vefâ
Çünkü gitmiş hazret-i hâkâna ol
Vak’ayı ihbâr için sultâna ol
Böyle âdettir büyükler rıhleti
Söylenir sultâna hüzn ü firkati
Hâsılı fermân-ı sultân-ı cihân
Sâdır olmuş söyleyince bî-gümân

Geldi fermân-ı emîrü'l-mü'minîn
Defn olunsun ya'ni kutbü'l-ârifîn
Ol zaman serdâr-ı cem'ul-evliyâ
Na'ş-ı pâk-i Hazret-i Ahmed Ziyâ
Oldu ber-dûş-i melâik bî-gümân
Parmak üstünde götürdü merd ü mân
Ol kadar gelmişti zengîn ü fakîr
Bâyezid almazdı bir cemm-i gafîr
[20b]
Vakt-i asr olmuştu ki kıldık salât
Hazrete olsun salât-ı tayyibât
Hazreti Abdülhamîd-i tâc-ı dâr
Ol şehinşâh-ı cenâb-ı pâyidâr
Gönderip me'mûr-i mahsuslar 'adîd
Anlara etmişti fermân-ı ekîd
Bâzılar kabrinde me'mûr oldular
Bâzılar feyziyle mesrûr oldular
Hâsılı Sultân Süleymân-ı şehîr
Türbesi nezdinde ol pîr-i münîr
Defn edildi mûcib-i emr-i şerîf
Ravza-i cennetir ol hâk-i latîf
Sâl-i hicretten bin üç yüz on bire
Vardığınca "gel" denildi rehbere
Bir pazar gün vakt-i subh idi meğer
Saat on olmuştu kavl-i mu'teber
Sâmin-i Zi'l-Ka'de'de kutb-i cihân
Vâsıl oldu hazrete bî-în ü ân
Nezd-i pâkinde olanlar dediler
Her ne yazdımsa ânı söylediler
Beş günü geçmişti aslâ yemedi
Bunca müddet içre bir öf demedi
Üç güne varmıştı ki açmazdı göz
Hem lisânından zuhûr etmezdi söz
Geh yeşil oldu dediler geh beyaz
Geh kızardı gül gibi o müstefâz
Meyl ederdi dâimâ sağ cânibe
Mültefit olmuştu Şems-i Gâibe
Ol gece tâ subhe dek şehy-i münîr
Ol Hasan Hilmî cenâb-ı dest-gîr
Hazretin nezdinde olmuştu mukîm
Mest ü müstağrâk idi o müstakîm
Sütre-pûş olmuştu ümmü's-sâlikîn
Nezd-i şeyhde eyledi âh u enîn
Hem bulundu ol gece birkaç zevât
Hâdimîn-i pür-edeb âlî-sıfât
Vakt-i subh oldukta derler bî riyâ
Açtı çeşmin ser-firâz-ı evliyâ

Baktı bir def'a dahî yumdu hemen
Hâlet-i nez'e garîb oldu zaman
Hâlet-i nezdinde o kavl-i sahîh
Söyledi bir söz ki gayetle fasîh
Gözlerin açtı dedi Ahmed Ziyâ
Hepsini ben isterim yâ Kibriyâ
Son sözü derler bu olmuş hazretin
Ol Ziyâüddîn-i âlî himmetin
Üç kez aksırdı işitti sâmi'ûn
Dediler "İnnâ ileyhi râciûn"[105]
Bir recâ söyler bu Fevzî kâriîn
Dinle Allah aşkına ey sâmi'în
Gel duâ eyle bu ahkar bendeye
Bu günahkâr mücrim ü şermendeye
Son nefeste hatm edem îmân ile
Haşr olam Ahmed Ziyâ Sultân ile
Vâlideynim mağfiret kılsın İlâh
Kalmasın mahşerde anlarda tebâh
Cümle ihvânı berâber ol Muîn
Rahmetullahi aleyhim ecmaîn[106]
[21a]
Haşr ede mü'minleri merd ü zenân
Cümlesin tahte'l-livâ ger ins ü cân
Bu duâ makbûl olur yevme'l-hisâb
Ger okursan hazret-i ümmü'l-kitâb
Sev Cenâb-ı Ahmed'i hakk-ı Samed
Gel oku sen "kul hüvallahu ahad"

Umulmaz bir vefâ aslâ aceb ibret-nümâdır bu
Zehirdir sükkeri şehdî ki dehr-i bî-vefâdır bu
Görülmez bir sabâhı ki ânı vely etmesin ahşam
Sürûru genc-i zulmettir ferahsız bî-safâdır bu
Hani Âdem ne olmuştur hani Nûh ile İbrâhim
Hani Mûsâ, hani Îsâ makâm-ı i'tinâdır bu
Muhammed Mustafâ n'oldu Ebû Bekr ü Ömer nerde
Kani Osman, kani Hayder ki bir sırr-ı hafâdır bu
Hasan nerde, Hüseyn n'oldu bu işlerden haber vergil
Muhammer kân toprak serâser Kerbelâ'dır bu
Nebîler nerde kalmışlar, velîler nerdedir söyle
Kani Lokmân ü İskender, zehî gaflet-serâdır bu
Kani şevketli sultanlar, kani kudretli hâkanlar
Akıllar büht ü hayrette ki derd-i bî-devâdır bu
Seni de yer bu topraklar sonunda bir nefes vermez
Gözün aç aklını topla ki bir dâr-ı fenâdır bu

[105] Onlar başlarına bir musibet geldiği zaman: "Biz Allah'a aidiz ve sonunda O'na döneceğiz." derler (Bakara;2/156)
[106] Allah'ın rahmeti hepsinin üzerine olsun

Bu yıl bin üç yüz on birde siyahlar giy ki mâtemdir
Gözünden kanlı yaşlar dök ki hicrân-ı Ziyâ'dır bu
O şâh-ı halka-i hûbân cenâb-ı gavs-ı bî-hemtâ
Bu yılda eyledi rıhlet zamân-ı intihâdır bu
Vasiyyet ettiği yerde ânı defn eyledi hünkâr
Süleymâniyye'de medfûn reîs-i asfiyâdır bu
Mezâr-ı sengine yazmış biri ehl-i saâdetten[107]
Ana Allah rızâ versin ki bir hayru'd-duâdır bu
Neler ki söylemiş ol zât ana ketb eyledim aynen
Okunsun sübha-veş her dem okunmaya becâdır bu
Oku hem hırz-ı cân eyle şifâdır cümle eskâma
Yazıp ta'lîk eden ihvân kelâm-ı bî-bahâdır bu

Kasîde Der Seng-i Mezâr

Nazar kıl çeşm-i ibretle, makâm-ı ilticâdır bu
Erenler dergehi, bâb-ı füyûzât-ı Hüdâ'dır bu
Ziyâüddîn-i Ahmed, mevlîdi ânın Gümüşhâne
Şehîr-i şark u garbın, mürşid-i râhı Hüdâdır bu
Muhakkak ehl-i Hakk ölmez, ebed hayydır bil ey zâir
Sarây-ı kalbini pâk eyle, bâb-ı evliyâdır bu
Şu'â-i dürr-i vahdet, menba'-ı ilm-i ledünnîdir
Mükemmel vâris-i şer'-i Muhammed Mustafâ'dır bu
Hilâfet müddetinden irci'î"[108] vaktine dek hakkâ
Tarîk-i Hâlidî'yi neşr eden hak reh-nümâdır bu
[21b]
Oku İhlâs ile bir Fâtiha kalbinde dâim tut
Cilâ-yı rûhdur zikri mürîdâna gıdâdır bu

Âh mine'l-Firkat

Bu firkatten yanar cânım ya ben dosta kavuşmazsam
Çıkar eflâke efgânım ya ben dosta kavuşmazsam
Figân u zâr u âh ile demâ-dem eylerim mâtem
Döker kanlar bu çeşmânım ya ben dosta kavuşmazsam
Vurup taştan taşa bâşım edem âhı diyem eyvâh
Eman şefkatli sultânım ya ben dosta kavuşmazsam
N'olur hâlim bu vahşetten canım titrer bu dehşetten
Bana rahm eyle Sübhânım ya ben dosta kavuşmazsam
Aceb hâlim n'olur dostlar sabâh-ı rûz-i mahşerde
Haber ver ey muhibbânım ya ben dosta kavuşmazsam
Nihâyetsiz günahkârım meded ey 'âlî hünkârım
Zebûn-i nefs ü şeytânım ya ben dosta kavuşmazsam
Günâhım çok yüzüm kâre nedir bu derdime çâre
Esîr-i dâm-ı düşmânem ya ben dosta kavuşmazsam
Düşündükçe bu esrârı unuttum başka efkârı

[107] Bahis konusu olan müellifin kendisidir
[108] Hem hoşnut edici, hem de hoşnut edilmiş olarak Rabbine dön. (Fecr;89/28)

Bununçün zâru giryânım ya ben dosta kavuşmazsam
Eğer cennette olsaydım yanardım nâr-ı firkatte
Görünmezse o cânânım ya ben dosta kavuşmazsam
Sabâh-ı haşr olunca ger görünmezse şeh-i hûbân
Çekip yırtam kiribânım ya ben dosta kavuşmazsam
O günde neylerim dostlar neye müncer olur bilmem
Benim hâl-i perîşânım ya ben dosta kavuşmazsam
Bulunca her kişi bî-şekk neyi sevdiyse dünyâda
Bulunmazsa nerîmânım ya ben dosta kavuşmazsam
Yanar bu Fevzî'nin cânı akıttı dîdeden kânı
İlâhî Hayy u Rahmânım ya ben dosta kavuşmazsam
[22a]

Mersiye

Hazret-i Ahmed Ziyâ hakkında efgân eylerim
Kalb-i mahzûn dîdemi hûnrîz-u giryân eylerim
Sînemi yırtıp derûnum kanla memlû ederek
Bu ser-i nâ-şâdımı taşlara kalkan eylerim
Rûz-i mahşerde Cenâb-ı Ahmed'i görmezse göz
Baş açık, yalın ayak çâk-i giryân eylerim
Yalınız ben mi fedâ-yı câna minnet eyleyen
İns ü cin cümle melâik böyle iz'ân eylerim
Ey muhibbân sizde takdîr eyleyin derd ü gamı
Sizdeki dehşet nedir da'vâma burhân eyleyin
Dehr-i bî-dâdın devâsız derde dû-çâr olduğu
Mâtem-i Ahmed Ziyâ'dır böyle îmân eylerim
Ger zebâna mâlik olsa söylese levh-i derûn
Arş-ı a'lâ sarsılırdı böyle îkân eylerim
Hâk-i pâk-i ravza-i Ahmed Ziyâ'ya yüz sürüp
Cânımı medkûn olan o câna kurbân eylerim
Bî-nihâye rahmet olsun ol Cenâb-ı Ahmed'e
Rûh-i pâke ben selâm-ı sad hezârân eylerim
Ko ne derlerse desinler bir gurûh-i münkirîn
Tâ sabâh-ı haşre dek kalbim fürûzân eylerim
Ben nasıl sabr eyleyim söylen dil-i dîvâneme
Etmesin feryâd u efgân böyle i'lân eylerim
Ger sükût etse lisânım kalbimin her köşesin
Mâtem-i Ahmed Ziyâ'da mürg-i nâlân eylerim
Ben sabah-ı haşre dek dönmem sözümden bir nefes
Dostuna dostum Ziyâ'nın cânıma cân eylerim
[23b]
Yâ İlâhî rahm edip kurtar dil-i dîvânemi
Sen meded kıl gerçi ben cürm-i firâvân eylerim
Yâ Ziyâeddîn Ahmed el-meded senden meded
Arsa-i yevmü'l-cezâda zâd ü emân eylerim

Mersiye

Yâ İlâhe'l-Âlemîn yâ Rabb-i Rahmâni'r-Rahîm

Neyleyem hâlim kime arz eyleyem sensin ‘Alîm
Câna te’sîr eyledi nâr-ı firâk-ı Ahmedî
Yandı dilgâhım onun aşkında vallahi’l-Azîm
Ağlarım gözyaşlarım te’sîr eder tahte’s-serâ
İnlerim âhım çıkar efgâne tâ arş-ı kerîm
Bil sırrışkim katresi nîrâne düşseydi eğer
Hâlimi hayret kılardı mutlakâ ehl-i cahîm
Âh-ı serdim vâsıl olsaydı bihişte şüphesiz
Derdime dermân için ağlardı ashâb-ı naîm
Derd-i hicrin şerhide hicrân olur âşıklara
Ba‘de-zîn ahvâl ü akvâlim görünmez müstekîm
Cism-i bî-cânım çü rûhum sen edin ey hûb-rû
Sen nihân oldukta şâhım oldu etvârım sakîm
Ey güzeller pâdişâhı evliyâlar serveri
Rûhuna rûhum tufeyl olmuştu tâ ahd-i kadîm
Ol sebepten cism-i Fevzî bir heyûlâ-yı kadîd
Çünkü cânı dâimâ hâk-i mezârında mukîm
Yâ İlâhî bende ki cîrân-ı Ahmed, kıl meded
Sahn-ı cennette beni dilşâd eyle yâ Halîm
[23a]
Mersiye
Dilâ eyyâm-ı mâtemdir ne lâzım zevk u seyrânî
Gerektir âşıka pîşe edinsin âh u efgânı
Gönül mülkü harâb oldu vefât etti Ziyâüddîn
Dökülsün dîdeden hûbân çü âb-ı ebr-i nîsânı
Gerek kim bî-huzûr olsun halâik âh u zârından
Düşün eyyâm ne eyyâmdır bu mudur dervişin şânı
Teemmül eyle ey Fevzî bu gün arş-ı berîn ağlar
Senin kalbin zehî mermer ne bilsin kâr-ı Hakkânî
Acep dağısın ey nefsim ki aslâ insâfın yoktur
Yemek, içmek, uyumak hep işin gücün bütün fânî
Feleklerde melekler âh u efgân eyledi bu gün
Bu gün yevmü’l-hazendir âh berâ-yı aşk-ı sultânî
Düşün bunda neler oldu bu bir emr-i Hüdâ’dır kim
Dilim tutmaz kalem yazmaz bu bir fermân-ı Sübhânî
Ziyâ-bahş olmasa lâyık bu gün şems ü kamer, ahter
Yıkılsın kubbe-i mînâ büzülse çarh u devrânî
Teemmül kıl ki kimdir ol Ziyâüddîn ü el-hak’tır
Tefekkür eyle bir kerre bulunur mu hiç akrânı
O bir nûr-i Muhammed’dir, o bir şâh-ı vilâyettir
O bir mâh-ı saâdettir, yüzü şems-i dırahşânı
O deryâ-yı nübüvvetten gelen bir dürr-i yektâdır
Ânın sırrındadır pünhân hezârân bahr-i ummânı
Be hey münkir gel insâf eyle kim munsıf
Siyeh pûş u mükedderdir unutmaz hiç bu hicrânı
Ne türlü söylesem yâ Rabb bu kalbim eylemez râhât
Ne kim olmuş olacaktır bütün takdîr-i Yezdân’ı

[23b]

Garîbim âsitânende, günahkârım, yüzüm kâre
Dahîlek bâbına geldim bi-hakk-ı sırr-ı Kur'ânî
Cenâb-ı Kibriyâ hakkı, Habîb-i Müctebâ hakkı
Gürûh-i enbiyâ hakkı kerem kıl afv u isyânı
Meded ey hazret-i şâh-ı vilâyet Fevzî-i kemter
Garîk-i lücce-i isyân kulundur sen kerem-kânı

Mersiye

Sinemi çâk eyleyip urdun dile hicrân meded
Eşk-i hûnâbım seninçün etmede tuğyân meded
Şerha şerha kalbini âşıkların pür-hûn eder
Hançer-i hicrinle ettin âlemi nâlân meded
Firkatin yaktı dil-i ihvânı püryân eyledi
Tâ be-mahşer kalbe saldı âteş-i sûzân meded
Ey felek n'ittin bu mehrin şu'le vü envârını
Eyledin mâh-ı münîri kurz-i nâ-tâbân meded
Menba'-i esrâr idi pünhân olup gitti Ziyâ
Bizlere kaldı bütün gün nâle vü efgân meded
Deşt-i atşânda koyup cümle müridânı bugün
Zât-ı pakin çeşimizden eyledin pünhan meded
Âh u vâhı göklere çıktı mürîdânın bu dem
Firkatınla kanlı yaşlar dökmese ihvan meded
Yâ Ziyâeddîn Ahmed bizleri kılma hazîn
Rûz-i mahşerde şefâat eyle ey sultân meded
Fevzî'yi kurtar bu benlik âteşinden el-gıyâs
Yâ İlâhî senden ister derdine dermân meded

[24a]

Münâcât der Makâm-ı Hazret-i Şeyh (kuddise sırruh)

Sâilem ihsâna geldim ben sana
Derdime dermâna geldim ben sana
Yandı dil-i hicrinle lütf eyle bana
Katre-i ummâna geldim ben sana
Nûr idim âlemde mislin yok idi
Şu'le-i rahşâna geldim ben sana
Sen ki azmettin riyâz-ı cennete
Şâh-ı men seyrâna geldim ben sana
Men türâb-ı tîre sen Îsâ-nefes
Nefha-i insâna geldim ben sana
Rûh idin cismimde câna cân idin
Lâ-mekân bir câna geldim ben sana
Perr ü bâlim yaktı aşkın âteşi
Bir aceb devrâna geldim ben sana
Nezr-i cân ettim der-i dergâha ki
Va'dimi ityâna geldim ben sana
Dil riyâh-ı ravzanı şemm eyledi
Bî-akl-ı mestâne geldim ben sana

Bir ziyâ gördüm ki tal'at zerresi
Ahmedâ pervâne geldim ben sana
Dil sehâb-ı naks ile kap-kâredir
Mücrimim gufrâna geldim ben sana
Bâb-ı feyzinde çü buldum devleti
Kul değilde yâna geldim ben sana
Bâğ-ı hüsnünden dererken gülleri
Şimdi bir reyhâna geldim ben sana
[24b]
Bir nazar kıl dîde-i giryânıma
Nâle vü efgâna geldim ben sana
El-eman şeyhim, efendim, serverim
Rahm kıl, emâna geldim ben sana
Ey türâb-ı akdes ü hâk-i latîf
Fevzî'yi kurbâna geldim ben sana

Der Beyân-ı Hazret
Garîb ü bî-nevâyım marîz ü hasta cânım
Alîlim hem gedâyım fakîr ü nâtüvânım
Cüdâyım kârubândan nasîbim yok cihandan
Usandım tatlı cândan nehâr u şebb figânım
Esîr-i nefs-i şûmem rezîl-i dehr-i bûmem
Ki bir ahkar fuzûlem benim budur nişânım
Unuttum lütf-i yâri bitirdim dilde hârı
Bütün gün âh u zârı edersem yok suvârım
Sabâvet geldi geçti, şebâbet mürgi uçtu
Bu nefsim bayrak açtı kaçırdım hep zamânı
Ne mümkin râhı bulmak aramak nâdim olmak
Bilenden sordum el-hak hebâdır vakt ü vânım
Zevâlim vakti geldi siyâh mûy ebyaz oldu
Civanlık gülü soldu hesapsız çok ziyânım
Gehî uydum hevâya meyli verdim sivâya
Bu dîv-i bî-hayâya esîr-i bî-emânım
Kusûr etmekte yektâ gönül fir'avn'a hemtâ
Dayandı burda güftâ yümünsüz bî-zebânım
[25a]
Sözüm çok dile gelmez günâhım defter almaz
Bu Fevzî adam olmaz meded şâh-ı cihânım

Târih-i der Vefât-ı Pîr-i Dest-gîr (kuddise sıssuh)
Bahr-i feyzim ey meded-gîrim efendim el-firâk
Nûr-i kalbim muhyi-i sırrım efendim el-firâk
Kutb-i âlem, gavs-i a'zam ferd-i ekrem dav'-i Hakk
Hısn-ı rûhum dilde tezkîrim efendim el-firâk
Dürc-i burc-i kal'a-i dîn-i metîn-i Ahmedî
Mâh-ı tâbım şems-i iksîrim efendim el-firâk
"Lî-maallah" tahtının hünkârı şeyhim Ahmedâ

Kehfini aç bende kıtmîrim efendim el-firâk
Sâyih-i deryâ-yı mutlak kâşif-i esrâr-ı Hû
Tercemânsın Hakk'a nihrîrim efendim el-firâk
Nâr-ı hüznüm nûr-i vechinle olurken müntafî
Şimdi ravzan cây-ı tesrîrirm efendim el-firâk
Sen ki fass-ı halka-i temkîn-i kutbiyyet idin
Vasf edemez kilk-i takrîrim efendim el-firâk
Rûz-i şenbe-i sâat onda heştüm-i Zi'l-Ka'de'de
Titredi arş, şâh-ı keşmîrim efendim el-firâk
Söyledi Fevzî mücevher târihi feryâd edip
Fahr-i bezmim mürşidim pîrim efendim el-firâk
Sene-1311

[25b]
Nâle vü Zâr-ı Derûn
Hicr ü firkat târumâr etmiş bu kalbim levhasın
Dîde-i giryânımın kimse işitmez nevhasın
Dilde zulmet şeb karanlık dîde görmez şerhasın
Şem'a sömüş ay tutulmuş dil unutmuş sübhasın
Bunca dehşetle getirdim kalbe Allah sayhasın
Yâ Rabb isminle enîs et yakma gönlüm safhasın
Bu vücûdum teknesi pür-rahne deryâ pek vahîm
Gark için uğraşmada dâim o şeytân-ı racîm
Kırdı dünbel-i havassım büsbütün nefs-i leîm
Dest ü pâyim bağladı muhkemce dünyâyı zenîm
Bunca dehşetle getirdim kalbe Allah sayhasın
Yâ Rabb isminle enîs et yakma gönlüm safhasın
Bir taraftan derd ü firkat bir taraftan âh u vâh
Kayd-ı evlâd ü ıyâlim eyledi kalbim tebâh
Nukra-i ömr-i azîzim eyledim miss-i siyâh
Nakdimi teslîm edip aldım mukâbilde geyâh
Bunca dehşetle getirdim kalbe Allah sayhasın
Yâ Rabb isminle enîs et yakma gönlüm safhasın
Varmışım bâzâr-ı dehre kasa boş, kese tehî
İçmişim zehr-i helâhil bilmezem hiç âgehi
Dîde bî-ferser bî-mağzû hîre tende ferbihî
Lâ ilâhe güftem ü İllâ hüve'l-Hakk nâgehî
Bunca dehşetle getirdim kalbe Allah sayhasın
Yâ Rabb isminle enîs et yakma gönlüm safhasın
[26a]
Lâ tekilni'n-nefse Yâ Rabb rehnümâ-yı kün merâ
Ve'rhamillahümme rahmen vâsian ve'ltüf binâ[109]
Tü nemî fermûde-i lâ taknetû der hakk-ı mâ
Men bedîn-i Ahmedî kerdem ziyâde cürmirâ
Bunca dehşetle getirdim kalbe Allah sayhasın

[109] "Allah'ım geniş rahmetin ve lütfun ile bize merhamet kıl."

Yâ Rabb isminle enîs et yakma gönlüm safhasın

Hicr ü Firkât

Düşmüşüm bir derde dostlar derdimin dermânı yok
Derdimi bilmem ne derttir haddi yok pâyânı yok
Derdimi dertle kazandım artıyor günden güne
Dağa çıktım dertle dolmuş dertsiz hiçbir yanı yok
Dalmışım deryâ-yı derde garkadır kârım benim
Ben garîb düştüm bu derde hiç rehâ imkânı yok
İçmişim zehr-i helâhil neylesin tiryâk bana
Dâmenim düşman elinde bir nefes emânı yok

Dîger

Hicr-i firkat çeşmime bin kez hicâb oldu benim
Âh u zârım dinleyen yok dil harâb oldu benim
Âh bu firkat vâdisinde olmuşum öyle zelîl
Ahmedâ aşkınla gönlüm bil kebâb oldu benim
Gâh olur yakar serâ-ser aşk-ı dil-sûzun senin
Zemherîr içre gehi gör dîr bu âb oldu benim
[26b]
Âh benim şeyhim, efendim derdimin dermânı gel
Sen rehâ kıl cânımı cismim yebâb oldu benim
Deyme sâkînin elinden la'l-i gûn nûş eylemem
Sâkî hızru içtiğim hey mey-i nâb oldu benim
Çok zamandan berf-i bâr idi sehâb-ı nefs ile
Revnak-i hüsnünle kalbim mâh-ı tâb oldu benim
Çeşm-i çîtâbım döker hüznüyle hû-tâb-ı meded
Fevziyâ nûş eyle eşkim hoş müzâb oldu benim

Dîger

Dosttan haberler getirsin deyin sabâ yellerine
Böyle bir firkat âteşi Hakk vermesin kullarına
Dostum bana şeyhi sorar dosttan dâim haber arar
Kalmamış kalbinde karâr gitmiş gurbet ellerine
Gördüm şeyhin yüzünü dinledim tatlı sözünü
Dikmiş mübârek gözünü bakar cennet bağlarına
Gördüm şeyhin namazını, namazdaki niyâzını
Hakk'a bağlamış özünü uçar tûbâ dallarına
Şeyhim başa tâc giyinir onu görenler yerinir
Dostu sevenler sevinir ismi düşer dillerine
Şeyhim benim Ahmed Ziyâ, kendisi nûr ismi ziyâ
Geçmez kapısından riyâ gider Allah yollarına
Şeyh eşiğini özleyen dostun didârın gözleyen
Şeyhin izini izleyen gider Ka'be yollarına
Şeyhim şol Ka'be'ye benzer yüzü şems ü aya benzer
Nüfûsu Îsâ'ya benzer dalar irfân göllerine
[27a]

Fevzî dedi bu sözleri kan ile doldu gözleri
Şeyhin mübârek yüzleri benzer cennet güllerine

Dîger

Bu şeb zıll ü hayâlinle gönül bir başka hâl oldu
Görüp hûbân ile oldum gözüm hep mâlâ-mâl oldu
Hudâ dâned ki ma‘şûku ve men dildâde-i tûyem
Senin hüsnün beyânında şehim çok kîl ü kâl oldu
Nedendir ey perî bilmem bu dil sensiz sebât etmez
O nezd-i la‘l ü dehânında tûtî dil teng ü lâl oldu
Eger dâned ki tû kistî sûfî der mey gede mâned
Bu mürg-i gönlümün dâmı yanağın üzre hâl oldu
Karîbdi vaslına ermek şehâ ben peyk-i fikrimce
Kûze derdim o eyyâmı velî çok mâh u sâl oldu
Yetişmez mi bu mikdâr âh u efgânım acep cânâ
Firâkınla sehî kadem süzüldü hem çü nâl oldu
Bu eyyâm rûz-i firkattir ki mâtem vaktidir şimdi
Dürüldü safha-i fikrim lisânım bî-mecâl oldu
Bilirsin görmeye doymam seni ey hüsrev-i hûbân
Seni bir kez gören ‘uşşâk büküldü ke’l-hilâl oldu
Bu ebyât pîle ü bî-kıymet iken Fevziyâ zaten
Bahâsız hakk-ı mahbûbda dizilmiş bir leâl oldu

Dîger

Yaktı cânım büktü kadem yıktı cânânım beni
Hoş timâr etti o şâhım derde dermânım beni
Yakmayınca seyf-i berrâk olmaz ol tîre hadîd
Ol sebebten firkatiyle yaktı hâkânım beni
[27b]
Bükmeyince vâsıl etmez tîr-i maksûda kemân
Nükte-i ma‘hûdedendir büktü sultânım beni
Çün yapılmaz yıkmayınca hâne-yi vîrâneyi
Yıktı i‘mâr eylemekçün mâh-ı tâbânım beni
Çün bu cânım çıkmayınca vuslat-ı yâr yokmuş
Fevziyâ çıksın bu tenden terk edip cânım beni

Dîger

Öyle bildim aşk imiş ıslâh eden akrânımı
Hem dahî bildim ki ol tahkîk eder îmânımı
Hemm-i kalbim sen izâle kıl aşkla rûzu şeb
Kıl beni âlûde aşkla al cemî‘ iz‘ânımı
Öyle bir aşkla müzeyyen kıl dil-i vîrânımı
Çâre bulmaya etıbbâ böyle et ihsânımı
Aşk ile dolsun derûnum kalmasın ağyâre yer
Et terahhüm yâ İlâhî aşkı kıl a‘vânımı
Kaplasın cümle vücûdum aşk benim ey Kird-gâr
Kâr u bârım, cümle vârım aşk kıl dahî ezmânımı

Neylerem aşksız cihânı aşk bana dermân gerek
Derde dermân aşk olursa gör ulüvv-i şânımı
Ey benim Perverdigârım derde mahrem kıl beni
Ger mecâz ise hakîkat eyle bu efgânımı
Fevziyâ bu derd değil mi derde dermân eyleyen
Gel sen imdi derde bul hep derdime dermânımı

Dîger

Tebeddülsüz, tegayyürsüz bulunmak Hakk'a mahsustur
Vücûdu vâcib olmuştur ve zâtı hem mutâbıktır
Halâyıktan bulunmak hâl-i vâhide muhaldir bil
Günün nısfı münevver, diğeri nursuz karanlıktır
[28a]
Görürsün dâimâ meşhûdun olmuştur beher gün ki
Sabâhın bir nefeste nısfı kâzib, nısfı sâdıktır
Kişi her demde mesrûr olmaya lâyık değil cânım
Ve mahzûn olmaya dâim bunu ahbârda nâtıktır
Bu Fevzî kemteri devr eyledi 'usr ile yüsr içre
Ki metbû'ine tâbî'dir bu haller hep muvâfıktır

Dîger Muhammes

Oturmuş keşti-i aklım harâba bir ramak kalmış
Kırılmış kâse-i kalbim ne rîze rîz ü dak kalmış
Vücûdum teknesi batmış hemen sırr-ı ğark kalmış
Bu fikrim târumâr olmuş cünûna mâ-sadak kalmış
Dürülmüş defter-i ecrim hatâdan bir varak kalmış
Ne turfe rûz idi evvel hemen-dem kuş gibi uçtum
Nihâyet benliğe düştüm o zehr-i kâtili içtim
Demâ-dem artırıp cürmüm günâha pür vebâl açtım
Okudum mushafı birden bütün hatm eyleyip geçtim
Velâkin şimdi kalbimde hemen (Rabbü'l-Felak)[110] kalmış
Mukaddem tâ'ate mahrem kılardım ben beni hayfâ
Bütün gün âh u efgâne salardım ben beni hayfâ
Giderek artırır derdin bilirdim ben beni hayfâ
Sığındım cümleden Hakk'a sanırdım ben beni hayfâ
Meğer ki günc-i nisyânda o (şerr-i mâ halak)[111] kalmış
Şaşırdım zikr ü tesbîhim düşüp deryâ-yı isyâna
Kapıldım mevce-i nefse mecal yok zâr u efgâna
Başım çektim itâ'atten ne lâyık lütf u ihsâna
Kaçırdım fırsatı elden vâsılken rûz-i rahşâna
Getirdim başıma aklım velî şimdi (gasak)[112] kalmış
Beni bu kûşe-i gamda koyan kendi günahımdır
Bilirdim derdime dermân figân u zâr u âhımdır

[110] De ki: "Ben, ağaran sabahın Rabbine sığınırım (Felak,113/1)
[111] Yarattığı şeylerin şerrinden (Felak,113/2)
[112] Güneşin batıya kaymasından, gecenin karanlığına kadar (belirli vakitlerde) gereği üzere namazı kıl, bir de sabah namazını kıl. Çünkü sabah namazında, gece ve gündüz melekleri hazır bulunur. (İsrâ,17/78)

Beni kurtaracak bunca belâdan şâh râhımdır
Der-i lütfunda setr eyler benim Rabbim penâhımdır
O eyvân-ı muallakta desinler bir (alak)[113] kalmış
Henüz tıfl-ı debistanken okudum şart-ı İslâm'ı
Salât u savm u haccı hem zekattan gayre ikrâmı
Şehâdetle bütün ihyâ ederdim subh u ahşâmı
Ne oldu bilmezem hâlim giderdim türlü in'âmı
Bi-hamdillahi îmânım o dersten bir sebak kalmış
[28b]
Ne âsî müznib ü kemter ne mücrim bendeyim yâ Rabb
Tutulmuş dâm-ı şeytâna zehî bed-zindeyem yâ Rabb
Zebûnem pençe-i nefse katı şermendeyem yâ Rabb
Adı Fevzî özü mağmûm olan derbendeyim yâ Rabb
Beni afv eyle sen yâ Rabb hayâtımdan şeref kalmış

Dîger Müseddes
Matla'ından rûnümûn olmuş idi şems-i Hüdâ
Bulmuş idi zikr-i yâr ile bu dil ol dem gıdâ
Başlamıştı gelmeye her dem dile sırdan sadâ
Edecekdim akl ü iz'ânım bütün anda fidâ
Ebr-i ısyânım gelip etti beni andan cüdâ
İsterim bir kez dahî göstersin ol şem'î Hudâ
Subh-i vaslındır diye ankâ-yı dil şâdân idi
Mürg-i dil nâlân u giryân gonca gül handân idi
Hâne-i kalbim hazîn ü gülşen-âbâdan idi
Âşıka bir rûz-i işret kâzibe zindân idi
Ebr-i ısyânım gelip etti beni andan cüdâ
İsterim bir kez dahî göstersin o şem'î Hudâ
Dil gehî ağlar idi hicrân ile giryân u zâr
Pîç ender pîç olurdu firkatinle hemçü mâr
Geh tesellî ederek derdi gelir rûz-i bahâr
Nîm tecellî eylemişken rûzeni vuslatta yâr
Ebr-i 'ısyânım gelip etti beni andan cüdâ
İsterim bir kez dahî göstersin ol şem'î Hudâ
Guyiyâ gülzâr içinde bülbül-i nâlân edem
Rûz u şeb pervâne-veş ben aşkıla hemyân edem
'Iyd-i vuslatta müheyyâ dostuma kurbân edem
Nâm-ı pâkin dilde tesbîh ederek giryân edem
Ebr-i 'ısyânım gelip etti beni andan cüdâ
İsterim bir kez dahî göstersin ol şem'î Hudâ
Vâdi-i zulmette kaldım kurtar ey cânım meded
Pençe-i a'dâda kaldı hem girîbânım meded
Cân dudağa geldi çıkmaz derde dermânım meded
Hayli müddet derde dermân idi efgânım meded
Ebr-i 'ısyânım gelip etti beni ândan cüdâ

[113] O, insanı bir alakadan yarattı. (Alak,96/2)

İsterim bir kez dahî göstersin ol şem‘î Hudâ

[29a]

Dîger

Sâkiyâ sun bâdeyi sen leyle-i gamdır bana
Bu şeb-i deycûr-i gamda rehnümâ câmdır bana
Rişte-i ümmîd-i vaslım çün senin destindedir
Hâk-i rûb etsem zebânım o da in‘âmdır bana
Nağme-i dil-sûz ki bin cân ile gûş-dâdeyim
Meclis-i rindân-ı aşkın dilberâ dâmdır bana
Sâkiyâ vermez piyâle dil harâb oldu bu gün
Bir kadeh ger nûş edersem subh-i bayramdır bana
Devr eder peymâne her dem meclis-i uşşâkta
Gelmedi nevbet mi bilmem hayli eyyâmdır bana
Kâse-i zerrîn lebâleb kûşe-i demhânede
Hem senin destinden içsem pek büyük nâmdır bana
Terk eder nâm u nişânı Fevziyâ ser-mest olan
Ben dahî sekrâna varsam nâm değil kâmdır bana

Dîger

Fülk-i dil deryâ-yı aşkta reh-güzâr oldu meded
Kapladı tûfân-ı hicrân dil hasâr oldu meded
Mevc-i deryâ-yı firâkın her biri dağlar gibi
Zevrak-ı kalb-i hazînim bî-karâr oldu meded
Görmedim fülk-i fenâda rahmet-i deryâ nedir
Bir telâtumla derûnum târumâr oldu meded
Öyle bir deryâ-yı hicre dil giriftâr oldu ki
Yok duracak bir mekân hem bî-kenâr oldum meded
Çekmemiş fülk-i fenâ cürmüm gibi bâr-ı sakîl
Yok yalanım bâr-ı cürmüm bî-şümâr oldu meded
Zerre-i cürmüm gibi görmüş değil arz u semâ
Bu aceb ki cürmüme yer tâbdâr oldu meded

[29b]

El-meded şeyhim, efendim, mürşidim Allah için
Gerçi mücrimdir bu Fevzî tevbekâr oldu meded

Na‘t-ı Fârisî Der Hakk-ı Hazret (kuddise sırruh)

Dîşebem der bâğ-ı nistî hûb cemâl bunmûde-end
Cümle hûbân-ı selef der nezdi vey mât bude-end
Hûr u meh der âsumân hayrân şude ber ‘âr-ı daş
Zümre-i rûhâniyân per fark-ı vey bükşûde-end
Yümn-i ikbâleş çünân üftâd der rûy-i zemîn
Hayli devlet-mend-i asreş cân u ten bahşude-end
Lü’lü-i hemçü pîle mânend der mukâbil hâl-i vey
Herçi âyed ez cevâhir heme kirüd âlûde-end
Külli şey’in fî zemânihî kâne muhtâcen ileyhi
Hû şimendân ez berâyeş kûh u deşt peymûde-end

Yâ İlâhî ente Hâdî vehuve dellün fî’s-sebîl
Kâin çünîn merdân derîn dâr hâheşet efzûde-end
În çi şâhist vîn çi âdil dâver-i rûy-i zemîn
Kânderîn rûz-i hayal ahter feyz azûberu bûde-end
Pertev-i rûyeş mutâbık âmed ismeş ey sikât
Men çi kûyem vâsıfân der vasf-ı ûlâl bûde-end
Yâ şinîde goft ez men mekri aybî ki o
Dilberist ki hakk-şinâsân cümle vey bistûde-end
Rânde esbi devleteş sûy-i Hudâ bî-kîl ü kâl
Şöhret-i zâteş zi-meşrık cümle cân bişnûde-end
Muhbit-i nûr-i Hudâyest hânikâheş Fevziyâ
Ez dil ü cân emr-i berdâr herçi şân fermûde-end

Na‘t-ı Dîger

Lâf zeden bâ-şems-i rü’yet hest-i acz-i afitâb
Gulgul-i câhet der ufkend der-tahayyür nüh kıbâb
Der cihân bûden çü tû ey cân-ı cân
Hiç kesî rânist kudret nî-mecâlî vü ne tâb
Der meyân gonca-i leb vasl u kat‘ı ârızû
Bülbül-i dilrâ mededras hem rehâ kün ez yebâb
Der nigâhet iksir-i a‘zam nihânest hemçü hûr
Kün nigâhî în dil âlûde baş ed l’l-i tâb
Mahzen-i hikmet tuyî men sâil-i bî-dest ü pâ
Kün atâî în gedârâ da‘veteş hem kün mücâb
Ger dehânım şerha başed der mukâbil âb-ı hızr
Hîç nemî dârem nigâhî ez tü hâhem âb-ı nâm
Teşne-i la‘l-i lebet şüd dil harâbî mîküned
Ez nem-i perk-i kület în teşne râhûd kün siyâb
Ey şeh-i gerdûn süvâr u muktedâ-yı cümle cân
Nâ-sezâyem lîkin ez tü lütf-i hâhem rû-metâb
În cihân ten bûd u tûr u heş şüdî der rûzigâr
Bî tükey baş ed ki isted rû bitâbed der harâb
Mürg-i dil der bâğ-ı kîtî dîd külhâ bî-şümâr
Leyk-i tûber tüst sad-berket be-çeşmeş bürde havâb
Yâ ebe’l-feyz ez tü hâhed Fevzi-i kemter nüvâ
Yâre deru dil tû nemek pâşi-i dil-rîş kebâb

Dîger

Rûy-i hûbet dem-be-dem efzûn mîkerded Ziyâ
Şems ü meh ger mîküned vâm şem‘a-yi tü kûbiyâ
Der dilem sırr-ı bi-dârem güfteneş bâ herkesî
Dernemî âyed nihân gûyem nihân kün sâfiyâ
Bûy-i zülfet çün sabâ âred besûy-i gülsitân
Bülbülân dîvâne kerded kîn bûy-i zülf-i kiyâ
Ger bidîd-ihâl-i tü zâhid begerdî sad hurûş
Zühdi û zâil şüdî der meygede çün bû riyâ
Ger tecellî mîküned ebrût der bezm-i hilâl

Ez cemâlet der husûf âyed ve bâşed hemçüyâ
Serv ü ‘ar‘ar hem sanavber pâyeşân der gül bimând
Ez berâ-yı dîden-i kaddet ne şekkest sâkiyâ
Bende bûdi hem çünîn şâh-ı harâbât-ı zemân
Tâ yekey âb-ı zi-hamd ü şükr ü Yezdân Fevziyâ

Der Beyân-ı Hulefâ-i Hazret (kuddise sırruh)

Yüz on altı halîfe var dedimdi
Mahallinde ânı zikreyledimdi
Teberrük eyledim ta‘dâd-ı esmâ
Dedim bir bir yolunca hayy u mevtâ
Hasan Hilmî ki şeyh-i pür-hayâdır
Vekîl-i Hazret-i Ahmed Ziyâ’dır
O nûr-i ayn-ı ihvân-ı kiramdır
Şirâze-bend-i sadât-ı izâmdır
Odur mürşidlerin şâhı bu demde
Ânın misli yaturlar hep ademde
O dürr-i tâc-ı ashâb-ı tükâdır
O şems-i Enver-i ehl-i nükâdır
Muhakkak kıdve-i cümle mürîdân
Odur şüphe edilmez kâmil insân
Tevâzu‘-pîşedir zât-ı kerîmi
Gel inkâra koma nefs-i leîmi
Ânı Ahmed Ziyâ koydu yerine
Ana her kim ezâ etse yerine
Ânı inkâr eder mi hiç mürîdân
Ana kem söyleyen hiç olmaz ihvân

Na‘t-ı Şerîf

Gel ey ihvân-ı pür-irfân vekîl-i hak Ziyâ geldi
Ziyâ gitti bu âlemden yerine pür-hayâ geldi
Komazlar bendegânı gurbet içre deşt-i zulmette
Gidince ol Ziyâüddîn çirâğ-ı asfiyâ geldi
Gelin ey Nakşibendîler görün üstâd-ı nakkâşı
Gürûh-i Hâlidîlerden o nakş-ı kibriyâ geldi
Ziyâiyye tarîkinde bugün meydân-ı irşâda
Mükemmel vâris-i pâk-i uluvv-i enbiyâ geldi
[31a]
Hasan Hilmî reşâdet menba‘ı şeyh-i fazilet-mend
Bi-hakk-ı Hazret-i Allah zahîr-i etkıyâ geldi
Ne türlü medh edersen Fevziyâ âcizsin ey âciz
Makâm-ı Ahmed’e bir nev-nihâl-i evliyâ geldi

Biri Şeyh Tâhir’dir almış hilâfet
Biri eş-Şeyh Saîd-i pür-kerâmet
Biri Hâce Muhammed şeyh-i gülfem
Trabzonî Cenâb-ı Mustafâ hem

Biri Hâce Hasan Sungur mekânı
Biri Ürgüplü İbrâhim cinânî
Nogaylı abd-i Sâlih'tir biride
Dahî Abdülaziz ândan geride
Nogaylı Hace İsmâil birisi
Biri **Hâce Hasan** Allah çerisi
Biri **Bosna'da Mahmud**-i müfahham
Biri de **Mustafâ** şeyh-i mükerrem
'Alâiyye kazasında biri var
Halil isminde o zât-ı kerem-kâr
Biri Konya vilâyet dahilinde
Ki **Abdullah** Efendi nûr-i dîde
Biri **el-Hâc Hasan** Hace Efendi
Ki Erzincan'ı o mesken edindi
Trabzonî biride **Hâce Ahmed**
Buhârâ'lı biri **eş-Şeyh Muhammed**
Kırîmî'dir biri **el-Hâc Hasan** hem
Cinâna mürtehil o zât-ı efham
Biri şeyhü'l-meşâyıh nûr-i ezher
Dağıstânî ki **Abdullah**-ı ekber
Biride onların ey rûy-i enver
Sivas'lı Mustafâ seyyid-mutahhar
Pazarcık'lı Hasan şeyh-i muazzam
Halil Vehbî Emet'li zât-ı a'zâm
Muhammed Kastamonî 'âlî himmet
Biri **eş-Şeyh Hüseyin** zî-saâdet
Biri **Hâlid** benâm-ı hazret-i pîr
Biri **Raşid Muhammed** şeyh-i iksîr
Biri **Ahmed Efendi Filibevî**'dir
Cenâb-ı Hazret-i Şeyh peyrevidir
Biri **Ofî Cenâb-ı Hâce Osman**
Ona bey'at ederler bir çok ihvan
Biri **Şeyhzade Hocası Ali'**dir
Kazası Pirlepe, feyzi celîdir
Muhammed'dir biri Çerkes kazası
Merâmı dâimâ hakkın rızâsı
İçil'lidir biri derler bilenler
Biri **Şeyh Mustafâ** Ürgüp'lü server
Dağıstânî dediler bir halîfe
Ki **Abdullah** dediler o şerîfe
Muhammed hâce Ürgüp'lü biri hem
Hüseyin Rizevî'dir şeyh-i ekrem
Trabzonî o **Hâce Hafız Osman**
Kırımî Müctebâ'dır birde ey cân
Biride Of kazalı **Hâce Ahmed**
Biri **İslimye'li Şâkir Muhammed**
[31b]

Kazan'lı Nâsıruddîn ercümendî
Biri **Isparta'lı Feyzî Efendi**
Hısn-ı mansûrî **Hâce Abdurrahman**
Biri **Abdüsselam**'dır feyz-i sübhân
Biri **Musâ**, biri **Çerkes Muhammed**
Biri **Ürgüp'lü İsmâil**-i emced
Murad ve **Mücteba, Osman** Çerkes
Biride **Mustafâ**'dır şeyh-i akdes
Ali Râsih'le **Hüseyn-i Kangırî** hem
Ki **Zeynullah Efendi** ândan akdem
Kırımî Hacı İsmâil Efendi
Bu zât İstanbul'u mesken edindi
Biri **Âbid**, biri **Yûsuf** müşerref
Biri **Ahmed** ki Hemşin'li mu'arref
Biri **Şâkir** Eğin'li, **Of'lu Câfer**
Biri **Yûsuf**'tur eşyâh-ı münevver
Biridir **Hâce İbrâhim**-i eslem
Bekir'dir, **Hâce İsmâil** biri hem
Ömer, **Ahmed** dahî **Yûsuf Ziyâ**'dır
Biri **Tâhir** ubeyd-i Kibriyâ'dır
Biri **Osman Efendi** Of kazadan
Bunlar hep feyz alır Ahmed Ziyâ'dan
Biri **Hâce Rahim**'dir, hem **Muhammed**
Biri **Hemşin'li Mahmud**-i mümecced
Biri **Eşref Efendi** hâce el-hâc
O irfân-ı mücessem, zât-ı vehhâc
Onu nâzır buyurdu Hazret-i Pîr
Cenâb-ı Şeyhe kıldı hem müşâvir
Zehî elyaktır ol zâta nezâret
Ehaktır hem umûr-i istişâret
Biri hâfız-ı kitâb-ı Hazret-i Pîr
Hasan'dır nâm-ı pâki ey edeb-gîr
Biri **Hafız Ömer** sâhib-zekâdır
Biri **Ahmed Efendi** pür-hayâdır
Süleyman-ı Eğînî, hem **Muhammed**
Hisârî'dir ikinci zât-ı emced
Cenâb-ı Mustafâ pür-feyz-i sâmî
Ve **Seyfüddîn** dahî **Hakkı-i Şâmî**
Biri **Ahmed Kibâr**, **el-Hâc Şabân**
İkisi Sürmene şehrinde ey cân
Hüseyin-i Rizevî, **Ofî Muhammed**
Aliy-yi Rizevî, **Hâce Muhammed**
Biri **Yusuf**, biri **Hâce Hasan**'dır
Ki Çerkes, Düzce'li hulk-i hasendir
Biri **Mercan'lı İsmâil Efendi**
Cenâb-ı Şeyh ânı kahyâ edindi
Biri **Tâlib**, biri **Mustafâ** çün

Kazanlı Hâce Râşid zât-ı gül-gûn
Biridir **Hâce İbrâhim** muhibbân
Trabzonî Hacı Hafız Süleymân
Biri şehr-i siyâma oldu hem-nâm
Arapgir'li Muhammed hâce nîk-nâm
Hasan'dır ism-i pâki Nallıhanî
Mübârektir o zâtın cism ü cânı
Biri **Tarsus'lu Hamza Hocazâde**
Biri **Îsâ Efendi** bî-ziyâde
Biri **Hace Hasan**'dır Düzce şehri
Ziyâüddîn münevver kıldı dehri
[32a]
Biri **Ahmed Efendi** Of'ta sâkin
Hilafetle dolu her bir emâkîn
Biri **Yûsuf Muhammed** der Buhârâ
Buhâra'dan çıkar ashâb-ı ârâ
Biri **Alimcân** isminde muhakkak
Biri **Ahmed Mekârim** hâce el-hak
Biri **Osman Efendi** Of'lu kendi
Biride **Hâce İbrâhim Efendi**
Biri **el-Hâc Tavâsî Mustafâ**'dır
Biri **Harpûtî Hâce Mustafâ**'dır
Kazan'lıdır biri **Gâzî Muhammed**'dir
Yüz on oldu bununla ceyş-i Ahmed
Gümüşhâne kazâlı **Mustafâ** nâm
Yüz on birde hilâfet buldu itmâm
Arab'tan beş kişi aldı hilâfet
Yüz on altı tamâm oldu nihâyet
İkinin ismi zikr oldu mukaddem[114]
Üçü meçhûlümüz Allahu a'lem
Budur tahkîk-i ashâb-ı rivâyet
Bunu böyle dedi ehl-i hikâyet
Bilirsin nazma gelmez her havâtır
Bi-hakk-ı Hazret-i Allah u Fâtır
Sakın rencîde olma ey kerem-kâr
Nizâmın darlığını kılma inkâr
Hakîkatte geniştir şi'r u manzûm
Velâkin bende yok sermâye ma'lûm
Ânınçün hazf edip birçok medâyıh
Sözümde zâhir olmuştur kabâyıh
İsimlerde kesîr mahzuf gözettim
O yolda nazmı bir miktar bezettim
Benim zannım kamûsu ehl-i insâf

[114] Arab'dan beş halîfe kıldı tahlîf /Reşâdetle cihânı etti teşrîf/Biri *Cevdet*, biri *eş-Şeyh Muhammed/* İkisi cümleden meşhûr u emced . v.15a

Gözetmez ehl-i Hakk envâ‘-ı evsâf
Merâmım Hazret-i Ahmed Ziyâ’ya
Okunsun Fâtihâ nûr-i Hüdâ’ya

Hazret-i Pîr-i Dest-Gîr (kuddise sırrıhu’l-münîr) Efendimiz Hazretlerinin Bazı Kerâmât-ı Kudsiyyeleri Beyânındadır

Hadde gelmez hâriku’l-‘âdât-ı pîr
Pür-kerâmettir o Şeyh-i dest-gîr
Vasf-ı şeyhte âciz ü ebkem lisân
Bir tevessüldür merâm ey cân-ı cân
Defter almaz medh-i kutb-i ekremi
Anlamaz ezhân o gavs-i a‘zamı
Lîk tenvîr-i kulûb-i âşıkîn
Eylemekçün kasd edip yazdım hemîn
Harman-ı cûd u keremden dânedir
Şerh-i künhünde kalem mestânedir
Zikrimiz bahr-i kerâmet reşhası
Ketbimiz levh-i sehâvet noktası
Katreden bahre delâlet eyledim
Zerreden şemse işâret eyledim
[32b]
Dinle ba‘zı hâriku’l-âdâtı sen
Kuvve-i kudsiyye-i sâdâtı sen
Kalbini tenvîr eder bu güfteler
Her birinde var acâib nükteler

Münevvire

Çok olurdu uykusuz pîr-i münîf
Tâ sabah eylerdi ol gavs-i şerîf
Bâ-husûs te’lîf-i âsâr eyledi
Bu cihânı cümle i‘mâr eyledi
O zamanlar uyku girmezdi göze
Cân ile dinle kulak ver bu söze
Geceler tâ subha dek cân-ı cihân
Mest ü müstağrak olurdu sâlikân
Siyyemâ te’lîf ederken bir kitâb
Nezd-i pâkinde o pîr-i müstetâb
Hazret-i Hilmî müdâm olmuş refîk
Hizmet etmiş dâimâ pîr-i şefîk
Altı ay geçmiş zamandan bî-riyâ
Geceler göz yummamış Ahmed Ziyâ
Tâ ki işrak vakti geçtikte hemen
Öyleye pek azca kaldıkta zaman
Kıbleye karşı cülûs eylerdi bil
Hem cülûsunda uyurdu o celîl
Derdi ki “Öğle ezânında hemân
Siz beni agâh edin ey hâdimân”

Vech-i pâke pîşkir örterdi o nûr
Öğleden akdem hemen-dem uyanır
Hiç nasîb olmaz uyandırmak onu
Çün serâpâ nûr idi cân ü teni
Nurda uyku farz olunmaz mutlakâ
Hiç uyumazdı o sultân-ı bekâ
Hâsılı bu müddet içre bir zaman
Hazreti kimse çağırmaz bî-gümân
Kendisi kalkardı dâim o münîf
Âdetâ etmişti bu hâli dest-gîr
Bu kelâmı Hazret-i Hilmî dedi
Mecma‘-ı ihvanda böyle söyledi
Hazret-i Eşref Efendi’de dedi
Bu kelâmın aynını nakl eyledi
Bu sahabe tabiîn ahvâlidir
Hemde onlardan büyükler hâlidir
Aşk idi tâ ser-kadem o meh-i cebîn
Aşk idi uyku yemek içmek hemîn
O vücûdu aşk-ı Hakk almış idi
Aşk ile cümle cihân dolmuş idi
Her nere varsa o aşkın zübdesi
Hep olurdu cân ü dilden bendesi
Aşkıla hayvânı hem insan eder
Bir nazarda taş, ağaç devrân eder
Ger nazar etse eğer küffâra ol
Aşkla küffâr eder pâyin müsûl
Birkaç emsâl var bu yerde pek acîb
Cân kulağın ver de dinle ey Habîb
Pek yapış bâb-ı Hudâ’ya aşkile
Gel oku Ahmed Ziyâ’ya aşkile

[33a]
Münevvire
Bir gece Beykoz’da ol şâh-ı cihân
Nezd-i pâkinde muvâfık bendegân
Hayme kurmuştu çayırda ol kerîm
Âdet üzre eyledi hatm-i ‘azîm
Hatm ederken gördüler bir vak‘a hoş
Hep ağaçlar ettiler cûş u hurûş
Geldiler cümle ağaçlar sâf sâf
Haymenin havlinde ettiler tavâf
Ordaki mevcûd olan ihvân-ı dîn
Hâdimîn ü aşıkîn u sâdıkîn
Dehşetinden mest ü medhûş oldular
Her biri bî-akl ü bî-hûş oldular
Kutb-i Hak’tır Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-i a‘zâmdır o nûr-i Kibriyâ

Münevvire
Hem çayırda idi şâh-ı ma‘nevî
Ki gelirdi nezdine bir İsevî
Âh u vâh eylerdi ağlardı hemân
Artırırdı gün be-gün zâr u figân
Der ki ey şeyh görmemiş gözler seni
Bu ne haldir serteser yaktın beni
Ger huzûrunda bulunsam bir nefes
İstirâhat eylerim vallahi bes
Bî-huzûrum hod-be-hod gezsem cihân
Râhatım var nezd-i pâkinde hemân
Bu ne sırdır anlamam aklım kasîr
Senden ahsen görmedim pîr-i münîr
Neylesin ol İsevî merd-i za‘îf
Âteş-i küfrü ânı etmiş nahîf
Gece gündüz yakmada küfr âteşi
O zavallı lîk bilmezdi işi
Nûr-i vahdet söndürürdü nârını
Şu‘le-i tevhîd yakardı hârını
O sebebtendi huzûr-i hazrete
Cân atardı ki ererdi rahata
Dâimâ isterdi şeyhin vaslını
Lîk bilmezdi bu sırrın aslını
Hubb-i şeyhi dilde o ketm eyledi
Âkıbet îmân ile hatm eyledi
Söyleyin ey münkirîn-i bî-edeb
Böyle kuvvet var mıdır sizde aceb
Ger bu kuvvet sende varsa sende hak
Çünkü haksın gayrı kavgayı bırak
Kuvvetin yoksa behey merd-i fuzûl
Hakkı inkâr etme gel eyle kabûl
Etmek istersen sana Allah meded
Oku şeyhe “Kul hüvallahu ahad”

Münevvire
İşittim bir hikâyet ey muhibbân
Meğer bir gün cenâb-ı şâh-ı hûban
[33b]
Mürîdândan birinin hânesinde
Müsâfirmiş ânın kâşânesinde
Görür ki bir sepet engür taze
Götürmüş bir mürîd ol serv-i nâze
Dedi takdîm et ey sâhib müsâfir
Beni mahzun edip olma münâkir
Götürdüm kendi mahsûlümdür el-hak
Bunu bir bir tedârek ettim ancak

Bu tuhfem tîb-i mahz olmuş, helaldir
Cenâb-ı şeyhe mahsus bir nevaldir
Dedi takdîm edince şeyh-i pür-nûr
Haramdır yemezem ben böyle engür
Bunun bağı yetim malıydı mansûb
Fidanlar gars edilmiş mâl-i mağdûb
Ki başka yerden almışlar muhakkak
Onu gars eylemişler bağa mutlak
Habersiz sahibinden bunca eşcâr
Çalınmış mutlakâ söyler bu esmâr
Bunu duydu o sahib-hâne ihvân
Onu iğvâ eder nefs ile şeytân
İşâretler kodu engüre bir bir
Karıştırdı üzüme başka vâfir
Tâam eylerken o bahr-i kerâmet
O şâh-ı sidre-i bâğ-ı vilâyet
Getirdi bir tabak engür-i ma‘hûd
Kodu o sofraya ber-vech-i mesrûd
Tenâvül eyledi hazret üzümden
Kulak ver, dinle esrâr-ı sözümden
Görür ki hazret-i sâhib-kemâlî
Ayırmış şüpheden tîb ü helâli
Yemiş ol bir üzümlerden ki atyeb
Ayırmış şüpheli engürleri hep
Dedi bizler biliriz hill ü hürmet
Haramlarda görürüz türlü zulmet
Bizi sen tecrübe eyler misin vâh
Hatadır bu cesâret eyle ikrâh
Bu cür’etten de sen estağfirullah
Seni affeylesin bu demde Allah
Benim hakkımda şüphe etme bir dem
Seni mahcûb eder ol şüphe her dem
Biz o erbâb-ı cehd ü ictihâdız
Biz o ecnâd-ı Hakk âlî-nihâdız
Bize mekşûf olur sırr u hafâyâ
Bize ma‘lûm olur her bir mezâyâ
Bizim meşhûdumuzdur levh-i mahfûz
Bizi Hakk eylemiş her demde mahzûz
İlâhî feyzimiz sen eyle tezyîd
Bizi Ahmed Ziyâ’dan etme teb‘îd
Seven Ahmed Ziyâ’yı cân-ı cânı
Okusun rûhuna Seb‘al-Mesânî

Münevvire

Mısır’da hazrete gelmiş bir ihvân
Demiş müşkil-küşâ-yı sırr-ı Sübhân
[34a]

Bugün gitmek göründü dâr-ı küfre
Azimet eylerim ben dâr-ı küfre
Firenklerle görüşmek oldu elzem
Bana ruhsat ver ey şeyh-i mu‘azzam
Dedi gitmek gerek lâkin sakın sen
Kemâl-i zühd ü takvâyı takın sen
Sakın şapka giyinme orda zinhar
Seni bend etmesin dîv-i cefâkâr
Lüzumu olsada sen olma lâbis
Konuşma küfr ü şirkten ratb u yâbis
Dedi şapka giyer mi hiç Müslümân
Bu fiîle olmazam ben asla püyân
Bu ahd üzre gider ol şahs-ı mezbûr
Firengistân’a dek ber-vech-i mezkûr
Lüzumunda giyer bir şapka ol zât
Bunu sonra ederdi kendi isbât
Geçince vak‘adan bir hayli müddet
Oturmuştu sa‘adetle o hazret
Görür gelmiş ziyâret kastına ol
Dedi özrün değildir bizde makbûl
Çırağı sen söndürdün yürü var
Senin hâlin bu demde oldu düşvâr
Sana biz söyledik çokça nasâyıh
Velâkin eyledin kabh’ül-kabâyıh
Bizimle eyledindi ahd ü peymân
Niçin nakz eyledin oldun perîşân
Küfürdür şapkayı giymek dedimdi
Sakın bundan sakın ben söyledimdi
Değiştin dînini dünyâya eyvâh
Seni bend eyledi şeytân-ı gümrâh
Yürü git ağla Allah’a döküp yaş
Yüzün sür yerlere herdem açıp baş
İlâhî nefsime terk etme bir dem
Niyâzım böyledir bâbında her dem
Beni halimle haşr etme İlâhım
Bağışla lutfedip cürm ü günâhım
Seherde ağlayan âşıklar için
Seninçün ah eden sâdıklar için
Senin ‘izzin celâlin hürmetîçün
O zât-ı bî-zevâlin hürmetîçün
Muhammed Mustafâ hakkîçün olsun
Habib-i müctebâ hakkîçün olsun
Ayırma bâb-ı feyzinden “dahîlek”
Bizi dûr etme lutfundan “dahîlek”
Eğer affetmek istersen, o, Allah
Oku ruh-ı Ziya’ya kulhuvallah

Münevvire
Bir mürîdin olmadı oğlu kızı
Gel kulağın ver bana dinle sözü
Geldi bir gün dâr-ı şeyhe o civân
Çok tazarrû etti kalbinden nihân
[34b]
Der ki ey şeyhim sana geldim emân
Bir veled versin Cenâb-ı Müste'ân
Söyledi bu sözleri kalbinden ol
Avn-i Hakk'la kalb-i şeyhe buldu yol
Muttalî' oldu o hale kutb-i Hakk
Evliyânın serveri ol yüzü ak
Verdi bir elma ana sâhib-kerem
Nısfını sen nısfını yesin harem
İkinizden bir veled olsun dedi
Emr-i şeyhle o mürîd ânı yedi
Hamile oldu o gece zevcesi
Kalbi sardı aşk-ı Hakk'ın mevcesi
Der Hudâyâ ben kimim kıldın nasîb
Ki bu zâta bendeni ettin karîb
Ya İlâhî lütfuna yoktur şumâr
Rahmetin deryası bi-hadd ü kenar
Geçti bir müddet çü doğdu bir gulâm
Anları şad eyledi Rabbu'l-Enâm
Ey muhibbân böyledir gavs-ı cihân
Her ne isterse olur ol bî-gümân
Ger dilerse toprağı kimya eder
Lutf-i Hakk'la mürdeyi ihyâ eder
Yâ Ziyâeddin Ahmed el-meded
El-eman senden, meded nûr-i Samed
Mücrimem bâbında ben rûy-i siyah
Gelmişim cürm ile ey şems-i ilâh
Müznibem, peygambere yoktur yüzüm
Hazret-i Allah'a da geçmez sözüm
Yok kapından başka bir bâb-ı necât
Ger koğarsan neylesin bunca 'usât
Senden özge bilmezem bir mültecâ
Kıl şefâat eylerem senden recâ
Nezd-i Hakk'ta çünkü sensin sevgili
Rahm ü şefkat et bize sen ey ulu
Ben de bir kıtmîr-i bâb-ı Ahmed'im
Bende-i sâhib-safâ-yı evhadim
Çok günâhım, Hazret-i Ahmed-i Ziyâ
Sen şefâat eyle nûr-i Kibriyâ
Kim severse hazret-i şeyhi eğer
Rûh-i pâke Fatihâ ihdâ eder

Münevvire
Söyledi bir zât-ı akdes bî-gümân
Der ki o kutb-i Cenâb-ı Müste‘ân
Nezd-i pâkinde bulunmuş bir mürid
Bir muhibb-i şeyh, zât-ı müsta‘îd
Der iki oğlum var, ey şeyh-i münîf
Ben dilerdim her biri olsun şerîf
Bu sözü kalpten dedi etti niyâz
Hazret-i şeyh anladı tûl u dırâz
Verdi bir miktar yemiş ol zî-kerem
Kutb-i âzâm ki o şeyh-i muhterem
Der ki ekletti iki tıfl-ı sagîr
Ol yemişten oldu anlar müstenîr
[35a]
Her ikisi hafız oldu bî-hatâ
Maksad-ı vâlid bu idi mutlakâ
Yâ İlâhî lutf u rahmet kıl bize
‘Avf-ı isyân ile kıl şefkat bize
Çok günâhım, gerçi tuğyân etmişim
Bî-nihâye cürm ü isyân etmişim
Hazret-i şeyhe bağışla Yâ İlâh
Rûz-i mahşerde beni kılma tebâh
Yok kapı başka nere gitsem gerek
Sen dururken kime yüz tutsam gerek
Ger şefî‘ olsun dilersen Ahmedî
Hayr ile yâd eyle rûh-i emcedi

Münevvire
Tâlib-i ilmin biri nakleyledi
Pek acâib bir rivâyet söyledi
Der ki “Ben gittim huzûr-i hazrete
Niyyetim olmuştu taşra ruhsata
Keşf edip kasdım dedi ol pür-himem
Hazret-i şâh-ı vilâyet muhterem
Git filan mevki‘de nush et ümmete
Sa‘y ü verziş eyle ‘âlî himmete
Emr-i şeyhle gittim amma neyleyim
Bir nasâyıh bilmezim ki söyleyim
Çünkü dersim nahv idi ben mübtedî
Kudretim yok lîk hazret istedi
Çıkmışım va‘z etmeye kürsiye ben
Nâzır oldum cânib-i kudsîye ben
Söyledim sözler tasavvuf yâ kelâm
Birde baktım mest olur cümle enâm
Kendime geldim acep ne söylerim
Halk sözümden mest olur ben neylerim
Meclisim bir mecma‘-ı ahyâr olur

Her sözüm bir şâhid-i dildâr olur
Dinledim bir bir kelâmım pek acîb
Her kelâmım mağz-ı Kur'ân-ı Necîb
Bende şaşdım sözlerimden bî-mecâl
Bilmezem ne söylerim ben bu ne hâl
Nush u pendim bir kitâb ketb etmemiş
Bir müellif sözlerim sebt etmemiş
Duymamış ömrümde gûş-i ibretim
Belki duymaz böyle sözler izzetim
O zaman bildim ki ben bir tercümân
Söyleyen Ahmed Ziyâ kutbü'z-zamân
Hamd ü şükr ettim cenâb-ı izzete
Bende etmiş ben fakîri hazrete
Gel kerâmet isteyen dîvâne bak
Şark u garba hükm eden sultâna bak
Gör ki neyler Hazret-i Ahmed Ziyâ
Rûh-i âlemdir gürûh-i evliyâ
Evliyâdır cümle dilde söyleyen
Kutb-i a'zam cümleye hükm eyleyen
Söyletir dilsizleri bî-şekk ü reyb
Böyledir de'b-i şerîfi ehl-i gayb
[35b]
Göz verir a'mâlara gavs-ı azîm
Canladır cansızları kutb-i kerîm
Emr-i hakla yerde gökte nüh-felek
Hükmünü infâz eder ins ü melek
Lîk isti'dâda bağlı her umûr
Kudretince behremenddir mâr u mûr
Gerçi şems-iksîr-i a'zamdır gözüm
Hiç kavaktan sen yedin mi bir üzüm
Hurdesin iş'âle olmuş bir sebeb
Taşları yakmış mı bir def'a aceb
Gerçi rahmettir o bârân-ı bahâr
Hayyeden çıkmış mı bir dürr-i sığâr
Bunları fikr etti inkârı bırak
Hüsn-i zanna gelde ısrârı bırak
Rif'at istersen bu bâbda cânı ko
Rûh-i pâk-i Ahmed'e İhlâs oku

Münevvire
Bir sadâkat-pîşe, bir zât-ı edîb
Menba'-ı hilm ü hayâ şahs-ı habîb
Der ki bir şeb meclis-i üstâd da
O mübârek mecma'-ı irşâd da
Cem' olup cümle mürîdân-ı izâm
Her biri pür neş'e olmuştu müdâm
Hazret-i üstâd-ı a'zâm hûb-cemâl

‘Âdet üzre herkese etti suâl
Yâni zikr-i hâl-i dervişten sorar
Kalbi yoklar anda zevkullah arar
Ger diler hüddâm-ı hazret ber-merâm
Kıldılar bâzı mürîdânı begâm
İstedim bende gönülden hazreti
Ben fakîre kimse etmez rağbeti
Söyledim Yâ Rabb olaydı pîrimiz
O Hasan Hilmî meh-i iksîrimiz
Vâsıta olsaydı şimdi bizlere
Bu günahkâr bî-kes ü âcizlere
Geyve’deydi çünkü o demde bu mâh
Zât-ı pâk-i pür-safâ şefkat-penâh
Bu havâtır kalbe kıldık ta hutûr
Hicr ü firkat ateşi etti zuhûr
Bir refîk buldum o demde bî-te‘ab
Geyve’ye ‘azm eylemekçün der-‘akab
Söz verip yek dîgere ettik ‘uhûd
Hânemizden harç için aldık nukûd
Hem sabah hatminde biz hâzır idik
Vech-i pâk-i hazrete nâzır idik
Hatmimiz bittikte mahbûb-i İlâh
Lutfile bizden yana kıldı nigâh
Der ne isterler bu askerler meğer
Söylesinler bir merâm varsa eğer
Biz sükût ettik demezdik keyf ü kem
Sâk işitmezdik kelâmı biz esam
Bir daha tekrar edip Ahmed Ziyâ
Der ne isterler bu insanlar eyâ
[36a]
Biz yine sustuk demezdik bir kelâm
Bu sözü tekrâr ederdi ol hümâm
Çünkü hazret gitti devlethâneye
Bizde ‘azmettik sû-yi cânâneye
Geyve’ye gittik nihâyet o zaman
Hazret-i Hilmî’yi gördük şâdumân
Der bizi gördükte o kân-ı kerem
Hazret-i Hilmî cenâb-ı muhterem
Merhabâ hoş geldiniz der ey habîb
Yok size lâkin bu günlerde nasîb
Ger mukaddem bu mekâna gelseniz
Üç gün akdem burda hâzır olsanız
Halvete kordum sizi bî-în ü ân
Lîk olmaz şimdi geçti o zaman
Anladım ol demde ben noksânımı
İ‘tirâf ettim bütün ‘isyânımı
Bir havâtır gör ki neyler dervişi

Derviş ol, kalbten çıkar her teşvişi
Bir velî her ne merâm eylerse ger
Dîgeri de o merâm üzre gezer
Hâsılı Ahmed Ziyâ şeyh-i kebîr
O kerâmet menba‘ı, o destikîr
Mâ‘nevi kuvvetle irşâd eyledi
Âcizi dil-sîr ü dil-şâd eyledi
Çünkü gelmek istedik İstanbul’a
İttifâkâ geceden çıktık yola
Yolda olduk hayli müddet biz revân
Vâdi-i zulmette kaldık bir zaman
Şebde zulmet, serde gurbet, ol hazîn
Gökte dehşet, dilde vahşet bî-mu‘în
Korku gittikçe teşeddüt eyledi
Gûşuma bir merd-i gâib söyledi
Güyiyâ söyler ki ey şahs-ı garîb
Ben seni terk etmezem korkma habîb
Çün nazar kıldım yemînimden yana
Hazret-i Hilmi bakar gördüm bana
İstedim attan aşağı inmeğe
Hâk-ı pây-i hazrete yüz sürmeye
Der işaretle otur kalkma sakın
İşte ben yanındayım olma hazîn
Hem tebessüm eyler o zât-i şerîf
Korkma der dâim bana pîr-i münîf
Biz bu hâl üzre giderdik bir zaman
Tâ ki zulmet gitti nûr oldu ayân
Elvedâ etti bana o cân-ı cân
Hem o demde oldu gözlerden nihân
Gitti korku, geldi feyz olduk emin
Neşedâr oldu kulûb-i aşıkîn
Güfte-yi “Men lem yekûn üstaduhü
Kâne şeytânun lehû üstaduhû”[115]
Sırrı zâhir oldu burda ey habîb
Hüzn ü gam gitti ferâh oldu nasîb
Gör ki sâdât-ı izâm neyler seni
Onları inkâr edip olma denî
Fevziyâ insâfa gel, insâfa gel
Dilden inkârı bırak insâfa gel
[36b]
Aynıdır yek dîgerin sâdat-ı Hakk
Onları sev, olma erbâb-ı nifak
Yâ İlâhî nefse terk etme bizi
Sakla şerrinden anın cümlemizi
Sev Cenâb-ı Ahmed’i insan isen

[115] Bâyezîd-i Bistâmî’ye atf edilen kelâm-ı kibâr. (Şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır)

Rûh-i pür feyze oku ihvân isen

Münevvire
Bu söze emsâl olur bir kıssa var
Bu kerâmette dahî çok hisse var
Bir ticâret sahibi bir ehl-i hâl
Bir gece almış evinden hayli mal
Gitmek ister bir kaza-yı dîgere
Şeb karanlık lîk muhtaç rehbere
Hem mesâfe çok uzak yol tehlike
Yalnız gitmek ânınçün mehleke
Gitmeye çıktı velâkin yok refik
Nefs ü şeytan oldular bir müttefik
Hayli müddet gitti o tenhâ garîb
Başladı korkutmağa nefs-i keîb
Korkusu ettikçe etti izdiyâd
Çokça tahvîf etti dîv-i bed-nihâd
Korkusundan aklı oldu serseri
Kapladı dehşet serâpâ yerleri
Aklını devşirdi oldu bî-mecâl
Baktı ki söz söylemek emr-i muhâl
Kalbine geldi hemen Ahmed Ziyâ
Gavs-ı âzâm nûr-ı pâk-i Kibriyâ
Baktı bir esb-i sefit üzre süvâr
Hazret-i Ahmed veliyy-i kirdikâr
Ön taraftan gitmede pîr-i şefîk
Gördü şâd oldu dedi "ni'me'r-refîk"
Sür'at etti o zaman merd-i garîb
Tâ yetişti hazrete oldu karîb
Dedi korkma sen murâbıt ol bize
Biz mu'înіz mültecâyız 'âcize
Hakk bize in'âm u ihsân eyledi
Bizleri kehf-i garîbân eyledi
Biz gürûh-i evliyâ rehberleriz
Bendegâna dâimâ lutf eyleriz
İzn-i Hakk'la bizde olmaz sağ ü sol
Hem uzak olmaz bize râh-ı vusûl
Korkma, korkma biz refîk olduk sana
Sen azîmet eyle maksuddan yana
Attan indi ol mürîd-i muhterem
Gördü yok Ahmed Ziya kân-ı kerem
Der ne hâl oldu bana eyvah meded
Sen bana rahmeyle ey Rabb-i Samed
Bindi bu hâl üzre ata o kişi
Arttı gittikçe dema-dem teşvişi
Gördü tekrar hazret-i şeyhi o zât
Der-akab memnun olup koşturdu at

Vardı tekrar gördü yok pîr-i münîr
Def‘a bindi gördü hâzır dest-i gîr

[37a]

Hâsılı hayli mesâfe gittiler
Hazret-i şeyhle refâkat ettiler
Âkıbet oldu bu hâl üzre sabah
Havf u haşyetten mürîd buldu felâh
Râbıta eyle Cenâb-ı Ahmed’e
Kutb-ı Hakk’a zât-ı pâk-i emcede
Rehber-i râh-ı Hudâ’dır râbıta
Mûcib-i nûr-ı Hûda’dır râbıta
Bab-ı pür feyz-i saâdet râbıta
Mûsıl-ı gülzâr-ı izzet râbıta
Her mürîde râbıta şeh-râh olur
Kim ki etmez râbıta gümrâh olur
Sen kulak verme o münkir sözüne
Onların şeytan üfürmüş yüzüne
Sev Cenâb-ı Ahmed’i ol mu‘temed
Gel oku sen “Kulhuvallahu ehad”

Gel ey münkir bu inkârdan ne buldun
mü’minsin senin şânındır ikrâr
Velâyet ehlini tekzîb edersin
Seni mahvetti ehlullahı inkâr
Görürsün hârik-i âdâtı bunca
Edersin fikr-i mezmûmunda ısrar
Beni inkâr için nefse bırakma
Sana geldim İlahî Hayy u Gaffar
Kusurum çok erenler dergâhında
Beni setr et ki sensin ‘ayb-ı Settâr

Münevvire

Söyledi bir merd-i sâdık bî-hilâf
Doğru sözdür sanma ki lâf-ı güzâf
Gördü bir vak‘a bu çeşm-i bî-hicâb
Abd-i rahman bey ki zât-ı müstecâb
Ehl-i takvâdan mukaddes muhterem
Menba‘-ı zühd ü edeb kân-ı kerem
Halet-i nez‘e karîb nezdindeyim
Hanedâna tesliyet kaydındayım
Hücresinde var idi birkaç nisâ
Gözleri kan dökmede subh u mesâ
Hayli dem yummuştu dünyadan gözün
Hadîmu’l-lezzâta dönmüştü yüzün
Bir de baktım gözlerin açmış durur
Kükremiş arslan misâli oturur
Der çekilsinler bu zenler ya meğer

Başları üzre bürünsün sütreler
[37b]
Hücremi teşrîf eder zât-ı kuhûl
Mahremimdir, anlara nâ-mahrem ol
Bu kelâmı söyledi diz çöktü hem
Başladı yaş dökmeğe âlî-himem
Bu makamda geçti bir hayli zaman
Bir beşaşetle gözün açtı hemen
Der şükür Allah'a refʿ oldu zulem
Hazret-i şeyh cürmüme çekti kalem
Defterin bir cânib-i isyân ile
Karalanmış köşesi tuğyân ile
Şüphe yok bu vakʿayı gördüm tamam
Hazret-i Ahmed Ziyâ verdi selam
Ağlama der derde dermânız bu dem
Mültecâyız kehf-i emânız bu dem
Sâhib-i bâb-ı saâdet bizleriz
Şâh-ı evreng-i şefaât bizleriz
Biz gürûh-i evliyâ-yız mükrimiz
Destigîr bendegân-ı mücrimiz
İşte sildim defterinden karayı
Biz sıyânet eyleriz bî-çâreyi
Bir de gördüm defter-i cürmüm sefîd
Menbaʿ-ı feyzimden oldum müstefîd
Bu vekâyiʿ şimdi etmiştir zuhur
İşte şimdi gitti o zât-ı tahûr
Pek acep sizler bu işten bî-haber
Bu acâib vak'a emr-i mûʿteber
Mîr-i merhum söyledi bu sözleri
Reşk-i hasretle lebâleb gözleri
Bir kez Allah sayhası çekti lisân
Emr-i "irciʿî"ye meyletti cenan
Böyle teslim-i rûh eyler muttakîn
Rahmetullahi aleyhim ecmaîn
Kim severse hazret-i şeyhi eğer
Rûh-ı pâke Fâtihâ ihdâ eder

Münevvire
Muʿtemed ihbâr eder birçok nufûs
Mısr'a gitmişti meğer şems'üş-şümûs
Vâkıâ akdemce iʿlâm eyledik
Vakʿa-i Mısr'ı size hep söyledik
Var velâkin burda bir emr-i acîb
Söylemek ister onu abd-i keîb
Râviyân derler ki birgün hazretin
Nezd-i âlîsinde sahib-rifʿatin
Gönlümüz pür-neş'e meclis bî-misâl

Hiç gelir mi bezm-i dildârdan melâl
Biz cemâliyle anın medhûş idik
Sohbetiyle hazretin bî-hûş idik
Biz bu hâl üzre dururken nâgihân
Birde gördük hücre açıldı hemen
Rûy-i Enver bir mübârek zât-i pâk
Meclis-i ahbâba etti iştirâk
Vech-i mesnûn üzre çün verdi selâm
Hazret-i şeyh eyledi redd-i selâm
[38a]
O misâfir ki henüz gelmiş idi
Hazret-i pîr gûyiyâ bilmiş idi
Şeyhünâ Ahmed Ziyâ eyler kıyâm
Der safâ geldin selâm ender selâm
Ey şeh-i mülk-i vilâyet merhâbâ
Vey meh-i burc-i saâdet merhâbâ
Bir birini sardılar bin nâz ile
Çok nüvâziş ettiler üstâz ile
O kadar benzerdi dilber dilbere
Onları anlardı olsa şeb-pere
San biri cân dîgeri cânân idi
Nûr-i vâhidden iki şem‘ân idi
Her gören derler ki şakk olmuş kamer
Kâbe kavseyn den misâl-i mu‘teber
Bilmedik Ahmed Ziyâ kimdir aceb
Anlaşılmazdı o zât-ı pür-edeb
Nûr-i asl idi biri dîger misâl
Kendi etti kendine arz-ı cemâl
Biz hemân şemsine müstağrak idik
Güyiyâ bir kevkebe eşrâk idik
Bir zamandan buldu gaybûbet vukû‘
Nûr idi çün aslına etti rücû‘
Yâlınız gördük o kutb-i izzeti
Ger kıyâmet kopsa gitmez lezzeti
Bizleri hayrette gördü pîrimiz
O reşâdet menba‘ı iksîrimiz
Der sizi sekrân eder çünkü bu hâl
Vak‘adan ihbâr edem cüz’î makâl
O ki hâlinden sizi hayrân eder
Arş u kürsîden geçer seyrân eder
İzn-i Hakk’la yerde gökte sağ u sol
Hep avâlimde tasarruf eyler ol
Ba‘zılar derler ki o zât-ı şerîf
Hazret-i Hızr olmalı kavl-i zaîf
Kavl-i Hakk oldur bilenler söyledi
Rûh-i hazrettir temessül eyledi
Afv ede dersen seni zât-ı samed

Gel oku sen “Kul hüvallahu ahad”

Münevvire
Bir hikâyet dinledim ey sami‘în
Ki ana hayran olur ehl-i zemîn
Söyledi bir zat ki tavr-ı müstakîm
Sâdıku’l-kavl-ı kerim ibn-i kerim
Der ki halvette bulundum bir zaman
Adet üzre geldi ol kutb-i cihân
Her ne lâzımsa sülûk erbâbına
Onu tâlim eyledi ashâbına
Lâkin o pîr-i münîr-i destigîr
Sâbıkından eyledi dersi kesîr
Kalbime geldi ki ey zât-ı şerîf
Hâce-i müşkil-küşâ şeyh-i münîf
Çokça ettik sohbeti tûl u dırâz
Onu taklîl etsek olmaz mı biraz
[38b]
Ger kemâl-ı zâtını ızhâr ise
İlm ü fazlın bizlere iş‘âr ise
Biz seni tasdîk edip olduk emin
Fazlına herkes eder sad sad yemîn
Bu havâtır geldi çün bî-ihtiyâr
Tevbe ettim çokça kıldım i‘tizâr
Gitti hazret çünkü yattım nevme ben
Başladım nefs-i leîme levme ben
Her ne hal oldu ise ıyk yâ ki hâb
Halveti doldurdu nûr-i müstetâb
Gördüm o dem Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı â‘zâm abd-i mahz-ı Kibriyâ
Yümn ü izzetle cülûs etmiş durur
Halvetin bir köşesinde oturur
Bir mehâbet kaplamış arz u semâ
Halveti kılmış münevver sıyyemâ
Her nere baksam ânı gördüm âyân
Aşikâre bir ziyâ cümle nihân
Der ne zannettin meşâyıh böyledir
Her ne söylerlerse Allah söyletir
Bir tezelzül aldı endâmım hemîn
Ol beni irşâd eder bildim yakîn
Ol zaman ki hazret etmişti nidâ
Baktım ol ses olmamış benden cüdâ
Hem mehâbet gitmemiş meydanda nûr
Tevbe ettim istedim afv-ı gafûr
Ertesi dersinde ol sahib-kerem
Nûr-ı ayn-ı asfiyâ ol zî-himem
Der velîler nûrunu bazı zaman

Gösterirler ki gide vehm ü güman
Lâkin ol nur zerreden olmaz mezîd
Mahvolur ger cümlesin görse mürîd
Yâ İlahî çok şükür bu bendeyi
Bu günahkâr Fevzi-yi şermendeyi
Müntesib kıldın Cenâb-ı Ahmed'e
Öyle bir zât-ı mukaddes emcede
N'ola affeyle günâhım Kirdi-kâr
Cümle ihvânımla ey Perverdigâr
Ger dilersen afv ede Zât-ı Samed
Oku şeyhe Kulhuvallahu ehad

Gönül pervâz edip uçtu dedim murğ-i hevâdır bu
Gidip gülzâra çün kondu dedi aşk-ı Ziyâ'dır bu
Dedi sırrım teeddüb kıl ki bir cây-ı hayâdır bu
[39a]
Erîke üzre bir hub-rû ki dersin Mustafâ'dır bu
Dedim kim bu serîr-ârâ, dedi Ahmed Ziyâ'dır bu
Menekşe ser-fürû etmiş bekâda lâle vü sünbül
Kızarmış gül hicâbından figân ede dahî bülbül
Rehinde hâlini görmüş sararmış dâne-i fülfül
Erîke üzre bir hub-rû ki dersin Mustafâ'dır bu
Dedim kim bu serîr-ârâ, dedi Ahmed Ziyâ'dır bu
Gehî pertâb edib zülfün dil-i uşşâkı mest eyler
Gehî lütfeyleyib bazen ânın gönlün dürüst eyler
Nazar kılsa eğer taşa nigâhı ânı süst eyler
Erîke üzre bir hub-rû ki dersin Mustafâ'dır bu
Dedim kim bu serîr-ârâ, dedi Ahmed Ziyâ'dır bu
Sezâdır âşıka her dem seherlerde figân etmek
Devâdır sâdıka şâhım anınçün terk-i cân etmek
Dilâ gizle bu sırrı sen ki lâzımdır nihân etmek
Erîke üzre bir hub-rû ki dersin Mustafâ'dır bu
Dedim kim bu serîr-ârâ, dedi Ahmed Ziyâ'dır bu
Salâdır Fevziyâ bugün bütün uşşâk u yârâna
Ki gördüm şemsi ben artık nazar kılmam bir elvâna
Haber verdim ben evsâfın bilen gelsin bu meydana
Erîke üzre bir hub-rû ki dersin Mustafâ'dır bu
Dedim kim bu serîr-ârâ, dedi Ahmed Ziyâ'dır bu
Değil metheylemek haddim merâmım bir şefâattir
Ânı metheylemek cânım hakîkatte saâdettir
Ziya'ya buğzeden ahmak, denî, ehl-i şekâvettir
Erîke üzre bir hub-rû ki dersin Mustafâ'dır bu
Dedim kim bu serîr-ârâ, dedi Ahmed Ziyâ'dır bu

Münevvire
Rivâyet eyledi ehl-i dirâyet
Sadâkat üzre eylerler hikâyet

Haset etti cemi‘i ehl-i tedrîs
Bu yolda anları kandırdı İblîs
Dediler gelmesin derse o hazret
Bu yerde yok ana bir türlü mühlet
Okutsun başka yerde ders ü devri
Bu türlü ettiler ol mâhe cevri
Nihâyet darb ü şetme etti ısrâr
Cemi‘-i ehl-i zûr erbâb-ı inkâr
[39b]
Müheyya bir sabah ashâb-ı tuğyân
Gelir o sahib-i envâ‘-ı burhân
Cülûs eyler reis-i ehl-i irfân
Konar re’s-i şerife şâh-ı mürgân
Yeşil bir kuş idi derler o mahlûk
Ana hayran olurdu cümle mahlûk
Güvercin şekline benzerdi ol kuş
Vücudu serteser olmuştu menkûş
Oturdu re’s-i hazrette o hayvan
Mu‘ârızlar bu işte oldu hayran
Tamam oldukta ders uçtu havaya
Bu iş hayret verirdi mâsivâya
Görünce hârik-i âdâtı bunlar
Duyunca rif‘at-i sâdâtı bunlar
Tehî olmaz dediler böyle bir kâr
Kemâl-i hazreti ettiler ikrâr
Gör ey münkir neler eyler velîler
Bunu görmez gözü kördür deliler
Bu işte var acâib sırr u hikmet
Ânı idrak eder erbâb-ı dikkat
Habibullah’a olmuştur bu hâlet
Ki tuğyan etti erbâb-ı şekâvet
Ona kastetti kâfirler bilirsin
Bunu bî-şübhe sen tasdik kılarsın
Güvercin hizmet etti Mustafâ’ya
Onu göstermedi ehl-i şakâya
Eğer aklın başında varsa ey cân
Bu esrârı düşünde eyle iz‘ân
İlâhî Hazret-i Ahmed Ziyâ’dan
Ayırma bizleri o pür-safâdan
Seni afv etsin istersen o Allah
Oku rûh-i Ziyâ’ya Kul hüvallah

Hep görenler şeyhi derler ne ra‘nâdır bu şeyh
İsmi Ahmed bir bilinmez gizli mâ‘nâdır bu şeyh
Hem makâmın niye yüz bince melâik devr eder
Sad hezârân arşa fâik kutb-i bâlâdır bu şeyh
Nice yüz bin hûr u gılmân kalb-i şeyhte gizlidir

Şüphe etmem cennet-i a‘lâdan a‘lâdır bu şeyh
Her ne türlü medh edersem binde bir vasfı değil
Sırr-ı lâhûtla şerefyâb abd-i mevlâdır bu şeyh
Ger bu türlü mürşidin medhini ifrât deseler
Fevzî der ki bir Ziyâ-yı cennet-ârâdır bu şeyh

[40a]
Münevvire
Bir ziyâfet eylemiştir ol kerîm
Hazret-i Yûşâ‘da bir cemm-i azîm
Üç yüzü geçmişti ihvân-ı güzîn
Belki dört yüzdü cemî-i mü’minîn
Bir koyun kesti o hazret dediler
O cemâat cümle andan yediler
Her biri yerdi tükenmezdi ta‘âm
O ta‘âmdan ekl ederdi hâs u âmm
Seyyidü’l-kavm olmağın ol zî-kerem
Hizmet eylerdi o kutb-i muhterem
Bu makâma çok ederdi hürmeti
Sende terk etme bu ‘âlî sünneti
Bekkoz’u[116] teşrîf ederdi her zaman
Hayme kurmuştu çayırda bir zaman
Çok teferrücler ederdi pîrimiz
Şeyhimiz Ahmed Ziyâ iksîrimiz
Sen oku bir Fâtihâ üstâza gel
Rûh-i pâki yâd et istimdâda gel

Münevvire
Bir zaman Yûşâ‘da birçok sâlikîn
Nezd-i hazrette olurlardı mekîn
Gördüler bir serseri elde kemân
Hâl ü tavrı hârîc-i şer‘ u beyân
Hâsılı fısk u fesâd erbâbıdır
Ehl-i tuğyân bed-fuâd ashâbıdır
Çünkü gördü hazreti o serseri
Unf ile ikrâh ile döndü geri
Gönderir bir hâdimi hazret ana
Der ki “söyle o sefîhe gelsin bana”
Gitti hâdim “Gel seni hazret diler”
Bî-mehâbâ serseri gâyet güler
Serseri der “Şeyhiniz neyler beni”
Der o hâdim “Bilmezem ister seni”
Geldiler anlar bu hâk üzre hemîn
Gel dedi ol muktedâ-yı sâlikîn
Bir hafî söz söyledi hazret ona

[116] Beykoz

Der fedâdır cân u cismim hep sana
Bu kelâmın heybetinden titredi
Cezbeden arslan misâli kükredi
İntisâb etti o demde hazrete
Zilleti terk etti erdi izzete
Bu sözü nakleyleyen âlî-sıfat
Der berâber tekkeye geldi o zât
Hayli dem hizmette oldu müstakîm
Kalmadı kendinde bir hâl-i sakîm"
O hafî söz ki ona hazret dedi
Kimse bilmezdi hafîce söyledi
Sordular lâkin demezdi bir zaman
Hayli demler bu sözü kıldı nihân
Âkıbet bir gün hikâyet eyledi
Dinleyen zâtlar rivâyet eyledi
[40b]
Der ki "Bir Bektâşî'ye oldum karîn
İntisâb ettim ona ey sâmi'în
Lîk şeyhim benzemezdi anlara
O gürûh-i erzele hâm canlara
Ehl-i sünnetten idi hem muttakî
Bid'ati sevmezdi ol zât-ı takî
Hâlet-i nez'inde ol zât-ı şerîf
Der bana bir söz ki gayette latîf
Der seni ısmarladım ben ey mürîd
Sen olursun âkıbet merd-i sa'îd
Biz büyükler nezdine verdik seni
Anları reddeyleyip olma denî"
O zamandan gezmişim dâr u diyâr
Ehl-i bid'atten olup ettim firâr
Nefse uymuş, olmuşum bir serseri
Hakk bana gönderdi kutb-i ekberi
O zaman ki Hazret-i Ahmed Ziyâ
Hazret-i Yûşâ'da dost-i Kibriyâ
Ben fakiri nezdine celb eyledi
Sem'ime gizlice bir söz söyledi
Der "Seni ısmarladı şeyhin bana
Ben reşâdet eylerim şimdi sana"
Bu kelâmı dinleyince ol zaman
İntisâb ettim Ziyâ'ya ben hemen
Çok şükür Allah'a feth oldu gönül
Feyz-i Hakk'la âkıbet doldu gönül
Türlü türlü ben şekâvet eyledim
Tevbeler olsun nedâmet eyledim
Şimdi buldum ben şerîat râhını
Şimdi gördüm ben tarîkat şâhını
Hakk hidâyet eyledi şimdi beni

Aldamıştı evvelâ nefs-i denî
Hazret-i Ahmed Ziyâ kıldı kerem
Bendesin kurtardı ol sâhib-himem
Gel oku sen bu kelâmı etme redd
Fâtihâ'yla Kul hüvallahu ehad

Münevvire
Bir kerâmet nakl edem ihvân-ı dîn
Bu makamda ibret alsın sâmi'în
Hazret-i Ahmed Ziyâ kutb-i zaman
Dediler Bekkoz'da ol cân-ı cihân
Çayırı teşrîf edip serv-i hırâm
Cânişîn olmuştu ber-vefk-i merâm
Çevresinde hâdimîn olmuştu hûş
Her biri meczûb u medhûş u hamûş
Bir Yahûdî milletinden nâgihân
Bir cemâat geldi erkekle zenân
Hasta var bir zen ki gâyetle za'îf
Pister ü bâline kondu ol nahîf
Pîşügâhında cenâb-ı hazretin
Ol Ziyâüddîn-i kutb-i izzetin
Yer tutup bunlar oturdu her biri
Bir yere cem' oldu birkaç dilberi
[41a]
Çün tegannî ettiler anlar hemîn
O mahalde kalktı şeyh-i gül-cebîn
Rıhlete yüz tuttu ol gerdûn-süvâr
Hazret-i Ahmed Ziyâ takvâ şi'âr
Der Yahûdiler niçin gitti bu zât
Kimlere incindi bu âlî-sıfât
Biz ânınçün hoş tegannî söyleriz
Nezd-i pâkinde teberrük eyleriz
Gitmesin dursun recâmız var bu dem
Hastamız vardır ana kılsın himem
Zannımızca ihtirâm ettik ana
Güyiyâ tatyîb-i kâm ettik ana
Bilmedik bizler ezâlar eyledik
Bî-edeblik nâ-sezâlar eyledik
Merhamet kılsın bize bâri n'olur
Bir duâ etsin marîz sıhhat bulur
Ruhsat etsin bizlere bir dem meğer
Destini bûs eylemek câna değer
İzn-i şeyhle hastamız gelsin bu dem
Hâk-i pâye yüz sürüb olsun kadem
Çünkü arz etti bu hâli hadîmîn
Hem kabûl etti o sultân-ı yakîn
Geldiler bir bir Yahûdiler berû

Anları reddetmedi ol hûb-rû
Der görenler pek edepli geldiler
Hâk-i pây-i hazreti bûs ettiler
Hasta ağlar âh eder eyler niyâz
Hâk-i pâye yüz sürer tûl u dırâz
Bir mehâbet kapladı o yerleri
Lâ-mahâle mest eder münkirleri
Heybetinden titredi arz u semâ
Hâdimîn ağlardı ol dem sıyyemâ
Feyz-i Hakk'tan dağlar oldu gül-sitân
Nûr ile doldu kulûb-i âşıkân
Hem bu heybetten biri âşıkların
Sayha urdu orda ki sâdıkların
Mest ü medhûş oldu düştü yerlere
Sayhasından sekre geldi serlere
Görmedik derler bu türlü heybeti
Duymadık aslâ feyz ü rif'ati
Zann-ı kâsır böyledir ol keslere
Ol Yahûdi milleti bi-keslere
Dünyevî gâyet büyük bir lutf olur
Yâ olur ki 'âkıbet îman bulur
Ger bileydim anları tahkîk için
Çok taharrî eylerim tefrîk için
Gel beri vicdâna sor ey münkirîn
Gör ne hükm eyler buna ol bihterîn
Lîk insâf olmasa vicdanda yok
Öyle vicdân ehlide âlemde çok
Biz o vicdandan tekellüm etmedik
Öyle bir kalbi tevehhüm etmedik
Biz gürûh-i ehl-i kalbe söyleriz
Anların vicdânına vicdan deriz
Hiç ne lâzım söz uzatmak Fevziyâ
Kutb-i âlem şübhesiz Ahmed Ziyâ
[41b]
Yâ İlâhî bir mücrimim âsî kesîb
Bîkes ü bî-çâre bâbında garîb
Rû-siyâhım düşkünüm ey pâdişâh
Zerre-veş yoktur sevâbım yâ İlâh
Bir vesîle tutmuşum ancak sana
Hazret-i Ahmed Ziyâ'yı ver bana
Ger bilirsen Fevziyâ hubb-i samed
Oku şeyhe Kul hüvallahu ehad

Münevvire
Bir rivâyet dinledim gâyet latîf
Bizlere nakletti bir zât-ı şerîf
Der ki halvetten çıkınca beş kişi

Anlara emretti hazret bir işi
Der gidin Yûşâ da seyran eyleyin
Ol makâmı seyr ü devrân eyleyin
Emr-i üstâda ri‘âyet ettiler
Çıktılar cümle berâber gittiler
Hiç birinde yok bir akça yâ ki pul
Akçesiz cisr ü vapur etmez kabul
Döndüler tekrar gelirler hazrete
Girdiler ol hânegâh-ı rif‘ate
Gördü hazret bunları dönmüş geri
İnfi‘âl etti cenâb-ı hûb-rû
Der ki gitsinler bu erler durmasın
Emrimi bir zerre denli kırmasın
Hâsılı üç def‘a gitti geldiler
Asl-ı maksat imtihandır bildiler
Emreder dördüncüde pîr-i Münîr
Durmayın illâ gidin der destigîr
İttifâk etti bu defa her biri
Lâyık olmaz dediler dönmek geri
Hiçbiri bir ferde demez halini
Kimse bilmez bunların ahvalini
İttifaka yolda bir şahs-ı acîb
Hall-i işkâl eyledi gâyet garip
Ayrı ayrı ânlara infâk eder
Maddeyi bilmiş gibi işfak eder
Hayli meblağ verdi o sahib-kemal
Aldılar ol akçeyi bî- kîl ü kâl
Emri hazret üzre anlar gittiler
İbn-i nûni hoş ziyaret ettiler
Emri şeyhe her kim etse imtisâl
Bir işinde görmeye asla melal
Her sözü aynı keramettir ânın
Her umûru mahz-ı hikmettir ânın
Emr-i şeyhi ger tutarsa bir kişi
Mutlakâ âsân olur her bir işi
Emr-i şeyhi bil Hudâ fermânıdır
Her gumûmun emr-i şeyh dermânıdır
Emri şeyhdir her hümûmun fârici
Çünkü emretmez şer‘îat harici
Her ne emretse o şeyh-i pür-safa
Yâ ki Kur’ân ya hadis-i Mustafa
[42a]
Batn-ı şeyhten emr-i Hakk eyler zuhur
Bu kelama mu‘terizdir bî-şuur
Şeyh-i kâmil maksadım herkes değil
Her teşeyyuh eyleyen nâkes değil
Ehli hâlin her sözü ilham olur

Ânları inkâr edeni bednam olur
Cism ü rûhun görmeye dersen azâb
Gel oku İhlâs ile Ümmü'l-Kitâb

Münevvire
Nezd-i pâkinde biri ol serverin
Hizmetinde ol melâik-peykerin
Bir zaman meşgûl olurken bî-keder
Mâsivâya meyleder kalbi meğer
Der teehhül eyleseydim ibtidâ
Birkaç evladım olurdu mutlaka
Bu havâtırdan o şâh-ı evliyâ
Bahr-i vahdet dürr-i tâc-ı asfiyâ
İnfiâl eyler cenâb-ı destigîr
Der çocuklar oldular mıydı kebîr
Bu sözü anlar o zat-ı pür-edep
Pek hacîl oldu dahi çekti te'ab
Nezd-i hazrette misafir bir kişi
Var idi ol zât bilmezdi işi
Hadim-i mezkûr hacâletler çeker
Duymamış zanneyledi ol zât meğer
Tercümân olmak tarîkiyle dedi
Hazretin tekrar kelâmın söyledi
Bu kelamdan güldü hazret bi'd-darûr
Zâhir oldu vech-i pâkinde sürûr
Kimse bilmez ehl-i dil ahvâlini
Eklemez erbâb-ı kavl akvâlini
Bu acemi kutb için ey müstemi'
Hükmeder dünyaya kalbi mürtefi'
Ger dilersen sen safâ-yı sermedî
Hayr ile yâd eyle rûh-i Ahmed'i

Münevvire
Dediler bir hadim-i hazret dahi
Bir zaman kılmıştı bir hizmet dahi
Gusl için yani cenab-ı destigîr
Su ısıtmıştı o şahıs-ı müstenîr
Lîk gaflet eylemiş hizmette ol
Nezd-i şeyhde bulmamış cây-ı kabul
Bî-huzur u râbıta yakmış ocak
Keşfedip bilmiş o dem o yüzü ak
Munfa'il olmuş o kutb-i zî-cemâl
Hem zuhûr etmemiş o saatte celâl
Hâdimi kovmuş suyu dökmüş hemân
Vak'ayı görmüş hem o dem diğerân
Der ne iş ki anda bir gaflet olur
Sâlike o bâ'is-i kasvet olur

Her ki gafildir o mahcub-i Hudâ
Kasvete makrûn olan görmez hüvâ
[42b]
Ey dil-i kâsî ne pür-endişesin
Bî-mehâbâ sen ne gaflet-pîşesin
Gör ne eyler ol şeh-i âlî-tebâr
Hazret-i Ahmed Ziyâ izzet-şiâr
Bu kerâmet bir nasihattir bize
Gafleti gör ki ne nikbettir bize
Fevziyâ gafletle dolmuş gözlerin
Cürm ü kasvettir bütün gün sözlerin
Hakk-ı pâk-i Hazret-i Ahmed Ziya
Hab-ı gafletten uyandır Kibriyâ
Ey ki gafletten uyanmak isteyen
Hazret-i Hakk'a dayanmak isteyen
Gel oku İhlâs ile Ümmü'l-Kitâb
Tâ ki imdâd ede ruh-i müstetâb

Münevvire
Merdi sadık bir kişi rif'at-meâb
Bir rivâyet söyledi 'ayn-ı savâb
Der gazaya gitti her İslamiyân
Harb ederdi Devlet-i Osmaniyân
Gerçi ben dâr-ı hilafette mekîn
Lîk evlad u ve 'ıyâlim bî-mu'în
Mısr'ı teşrîf eylemiş Ahmed Ziyâ
Kutb-i âlem serfirâz-ı evliyâ
Hem makâmında bulunmuş bir takî
Hazret-i pîr-i münîr-i muttakî
Dehşet-i harbden bütün pîr ü civân
Hicreti isterdi her bir müslümân
Bir de gittim ol cenâb-ı şeyhe ben
Söyledim ey sâhib-i hulk-i hasen
Ey efendim ben bir ahkar miskinim
Dâr-ı harbe pek yakındır meskenim
Bilemezem ki n'oldu evlâd u ıyâl
Kalbi yıktı bu perîşânî-i hâl
Hicret etmek isterim bir mevki'e
Dâr-ı harbden pek uzak bir mevzi'e
Hem de yazmışlar bana mektup ile
Söylemişler bir güzel uslûb ile
Akrabadan zî-mürüvvet bir kişi
Bende ne tebliğ eder işbu işi
Bir büyükle istişâre et demiş
İstihâre et cevap ver söylemiş
Der cenâb-ı şeyh ki ey merdan-ı Hudâ
Çünkü kıldın bizlere sen iktidâ

Emrimiz tutmak gerek rûz u şebân
Bir zarar vermez size hiç düşmanân
Hem danıştım ben cenâb-ı hazrete
Vermedi ruhsat bu hâl-i hicrete
Pîrimiz Ahmed Ziyâ kutb-i cihân
Der ki hicret etmesin şimdi ol cân
Pây-i tahta nakl ederse yok keder
Ger dilerse bu diyâra nakleder
Emr-i şeyh bu olmağın ey zî-kemâl
İzn-i şeyhten çıkma bir zerre misâl
Çün işittim ol vekîl-i bî-adîl
Söyledi bu sözleri pîr-i celîl
[43a]
Hicreti terk eyledim ettim rücû‘
Nushu tuttum eyledim Hakk’a huşû‘
Çün sekiz yıl geçti müddetten tamam
Geyve’ye gitmişti ol zât-ı hümâm
Hem de gelmişti Mısır’dan pirimiz
Hazret-i Ahmed Ziyâ iksîrimiz
Bir sıla etmekliği azmeyledim
Hazret-i pîre bu kastım söyledim
Der kerâmet mâ‘deni şeyhim bana
Biz sekiz yıldır izin verdik sana
Sen ki ruhsat istemekçün hicrete
Geldiğin demde huzûr-i hazrete
Bizlere arz etti ol kân-ı kerem
O Hasan Hilmî cenâb-ı muhterem
Biz dedik gelsin makâm-ı ‘izzete
Bu diyâra pây-i taht-ı devlete
Biz seni nakleyledi bildik hemân
Sen niçûn mekes eyledin ey müslüman
Çünki ben gûş eyledim bu sözleri
Şerha şerha oldu kalbim gözleri
Tüylerim ürperdi akletti zühûl
Hâk-i pây-i hazrete ettim müsûl
Sanma ki mektûb ile iş‘âr eder
Bana bir mersûl ile ihbâr eder
Tarfetü’l-ayn içre bu işler tamam
Bir teveccühle o dem bulmuş hıtâm
Şark u garba hükm eder kutb-i ‘azîm
Arş u ferşi seyr eder gavs-ı kerîm
Kutb-i a‘zam Hazreti Ahmed Ziyâ
Gavs-ı ekremdir o nûr-i Kibriyâ

Münevvire
Bir hikâyet nakl eder bu merd-i Hakk
Dilleri tefrîc eder misl-i şafak

Der ki zevcem hasta ve gâyet zaîf
Âh u vâhından bizi kıldı nahîf
Çok zamanlar âh edip eyler enîn
Hasta düştüm bende kaldım bî-muîn
Altı ay müddet bu hâl üzre müdâm
Hânemizde hastalık etti devâm
Kapladı her cânibim derd ü elem
Artmada günden güne hüzn ile gam
Hasta hasta bir vuzû' ettim hemen
Kıbleye döndüm oturdum ol zaman
Râbıta kıldım dedeim "Ey müstegâs
Mücrimim dermândeyim ben el-gıyâs"
Bu zen -i bî-çâreye kıl şefkati
Def' edip ded ü belâ ve illeti
Merhamet kıl ben günahkâr mücrime
Sen şifâ ver yâ ilâhî derdime
Böyle söylerken edip âh u figân
Hazret-i şeyhim zuhûr etti hemen
Kalb-i zârım neş'esi Ahmed Ziyâ
Bâ'is-i azmi o nûr-i Kibriyâ
Görmemiştim hayli müddetten berû
Hânemi teşrîf eder ol hûb-rû
Kapladı ol demde bir dehşet beni
Nâgihânî sardı bir hayret beni
Mevki'im gâyet uzak çünkü ana
Ol sebebten geldi bu vahşet bana
[43b]
Altı aylık hâmile, hem hasta zen
Bir harabe-zâr idi cân u beden
Birde gördüm Hazret-i Pîr-i Münîr
Şems-i tâbân-ı tarîkat dest-gîr
Nezd-i bîmarâ gelip kıldı nazar
Görmedi Ahmed Ziyâ'yı mâ-hazar
Dest-i pâkin vaz' edip ol hastaya
Çün telattuf eyledi dil-besteye
Vad'-ı haml etti o hasta bî-karar
Doğdu bir kız oldu evlâdım âşikâr
Hastalık gitti hemen buldu şifâ
Hem nihân oldu Ziyâ-yı pür-safâ
Altı aylık doğdu ol kız bî-riyâ
Bergüzâr etti bize Ahmed Ziyâ
Hem muammer oldu şimdi ber-hayat
Hazret-i şeyhe salât-ı tayyibât
Hazret-i Ahmed Ziyâ Îsâ-nefes
Hastayı sağ eyledi ol muktebes
Evliyâ destinde yoklar var olur
Evliyâyı sevmeyen bî-zâr olur

Sev Cenâb-ı Ahmed'i ol mu'temed
Gel oku sen Kul hüvallahu ehad

Münevvire
Bir mehabbet-pîşe bir zât-ı benâm
Bir mürid-i zî edep şahs-ı benâm
Der ki gitmiştim huzur-i hazrete
Hizmet eylerdim o sahip-izzete
Düştü bir tel ihya lıhyesinden nâgehan
Ol mübârek lıhyeyi aldım hemen
Hırz-ı cân ettim ve o mûy-i bihteri
Şemmederdim anda bûy-i anberi
Gizledim ol lihyeyi cânımdan öz
Hıfzına dikkat ederdim leyl ü rûz
Başka bir lihye daha buldum velî
Eski yerde görmedim sâbık teli
Bir daha buldum getirdim gizledim
Eskiyi bulsam diye çok gözledim
Hâsılı bir lihye çift olmazdı hiç
Akl-ı âciz sırra yol bulmazdı hiç
Bir daha hizmette olmuştum mukîm
Neş'eliydi hazret-i pîr-i kadîm
Lihyesinden düştü bir şa'r-i şerîf
Şa'rı aldım güldü ol şeyh-i nazîf
Ben teeddüb eyledim oldum hamuş
Dil safâdan eyledi cûş u hurûş
Anladım bir cilve-i hazret imiş
İltifât-ı pîr-i pür-himmet imiş
Bir latîfe eylemiş kutb-i cihân
Hazret-i Ahmed Ziyâ gavsü'z-zaman
Sâlıke bir cilve etmiş ol şerîf
İltifât etmiş ana pîr-i münîf
Sev Cenâb-ı Ahmed'i kıl hürmeti
Nezd-i Hakk'ta dâimâ bul râhatı
Kutb-i a'zam Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı ekremdir o nûr-i Kibriyâ

[44a]
Münevvire
Bir acîb var hikayet eyleyeyim
Cân u dilden dinle ki ben söyleyim
Lihye-i pâkinden artan tüyleri
Ol mübârek mûy-i anber bûyları
Topladım behr-i teberrük ey sikât
Cân u dilden dinle ey âlî-sıfât
Bohça ettim bir mübarek bezlere
Kuhl-i çeşm etmek sezâdır gözlere

Bu bez ol bezdir vücud-i hazrete
Hizmet etmiş hâk-i pây-i devlete
Hâlet-i za‘fında sürmüş merhemi
Ol mübârek bezlere sarmış iyi
İşte ol bezle o şa‘r-i bî-adîl
Tuhfe-yi pür-feyz-i üstâd-ı celîl
Bir şifâ bahş u füyûzât-dâdedir
Hâmili rencîdeden âzâdedir
Hırz-ı cân etse ânı bir hasta ger
Hakk ânın dermânını ihsân eder
Vaz‘-ı haml etmek zamanında zenin
Izdırabında dahî her hastanin
Boynuna ta‘lîk için verdim hemen
Tecrübe ettim ânı ben çok zaman
Hastalar hıffet bulup geldi ferec
Nezd-i âcizde buna çoktur hücec
Evliyânın bir tüyü bin tûtiyâ
Gavs-ı a‘zam sıyyemâ Ahmed Ziyâ
Hâl-i bîmarındaki bez ki şifa
Sıhhatin fikr eyle ey kân-ı vefâ
Evliyânın bir tüyü bin tûtiyâ
Gavs-ı a‘zam sıyyemâ Ahmed Ziyâ
Hazret-i şeyhi seven âlî- cenâb
Okusun İhlâs ile Ümmü’l-Kitâb

Münevvire
Bir garibe var daha ey cân-ı cân
Ey muhibb-i hazret-i kutb-i cihân
Bir zaman hânemde bîmar u marîz
Hasta ve bîçâre var bir münkabız
Derd-i serden âh u vah eyler müdâm
İnkıbazı geçmedi bir ay tamam
Âciz ü dermanda kaldı her tabîb
Kat‘-i ümmîd etti bu abd-i keîb
Hâsılı her ne ilaç etsek eger
İnkıbâzı artmada dâim meğer
Âkibet günden güne oldu şedîd
Derdi arttı illeti oldu mezîd
Saç yolar, ağlar, enin eyler hemen
Gece gündüz uyku yok ey nev-civân
En müessir müshili verdik ana
Kâr-gîr olmazdı hiç önden sona
Ol fakîre der Hudâyâ sen penâh
Derdime derman ulaştır ya İlâh
Kalmadı tâkat daha al cânımı
Merhamet kıl yâ ki ver dermânımı
Hayli müddet geçti bu hâl-i garîb

Bir nefes terk etmedi derd-i acîb
Nezd-i hazrette bulundum bir gece
Şâl-ı pâkinden kopardım zerrece
Tütsü verdim hastaya geldim ânı
Bir şifâ verdi hemen Rabb-i Ganî
[44b]
İnkıbazı def‘ u ref‘ oldu ânın
Ağrısı eksildi hem o hastanın
Sâbıkı mislinde olmaz inkıbâz
Çare kıldı şâl-i pâk-i müstefâz
İndifâ‘-ı kabz idi çünkü merâm
Geldi ol dem hastaya bir intizâm
Niyetim noksan imiş ben bilmedim
Sıhhat-i bîmâre niyyet kılmadım
Geldi aklım başıma ey cân-ı cân
Lîyk gitti elden ol kutb-i cihân
Hamdü lillah hasta buldu sıhhati
Azca kaldı şimdi eski illeti
Görenler eyler Cenâb-ı Ahmed’i
Sev ânı, bul sende lutf-i sermedi
Evliyânın sözleri rûha safâ
Anların her şeyleri derde şifâ
Bâhusus Kutbu’z-zaman olsa eğer
Her tüyü bin derde dermâna değer
Kutb-i a‘zam Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı ekremdir o nûr-i Kibriyâ

Münevvire
Hazret-i el-Hâc Emin Paşa tabîb
Bizlere nakl etti ol zât-ı edîb
Der ki dört evlâdımın ol zî-hayâ
Rûhunu kabz etti Rabb-i Kibriyâ
Rahm-i mâderde bu dört tıfl-ı sağîr
Muktezâ-yı şîve-i Rabb-i Kadîr
Müddet-i hamlin hitâmında hemen
Her biri etti o dem teslîm-i cân
Fenn-i tıbtan çok devâ ettim ana
Bulmadık bir çâre-i sıhhat buna
Sonra bir kız doğdu olduk kâm-bîn
Lîk gitti gam-küsâr olduk hemîn
Çâre bulmak istedim leyl ü nehâr
Âciz ü dermânde kaldım bî-karar
Hâlimi arz eyledim ol hazrete
Kutb-i âlem zât-ı pâk-i devlete
Der Muhammed tesmiye kılsın ânı
Müjde etti cümle hâdimler beni
Bu işârettir dediler bî-riyâ

İltimâs etti sana Ahmed Ziyâ
Çünkü emretti bu sırrı hûb-rû
Bir oğul ihsân eder bundan gerû
Her ne söylerse yalan olmaz o söz
Lâ-mahâle rûh sezer görmezse göz
Ben tahayyür eyledim bir çok zaman
Âkıbet evlâdım oldu bî-gümân
Doğdu sıhhatle vücûd-i nâzenîn
Bergüzâr-ı kutb-i Rabbi'l-âlemîn
Doğduğundan sonra gittim hazrete
Gavs-i ekrem, hâk-i pây-i hazrete
Der ki "Oğlun oldu mu" şeyh-i münîr
Hazret-i Ahmed Ziyâ ol dest-gîr
Lutfunuzla oldu bir oğlum dedim
Bâ-teeddüb bu kelâmı söyledim
[45a]
İsmine Sâlih Muhammed söyledi
Lutf ile bu nâmı îrâd eyledi
Hâsılı Sâlih Muhammed oldu nâm
Hem Ziyâüddîn dedim bi'l-ihtirâm
Nûr-i aynım Hakk muammer eyledi
Dîde-i kalbim münevver eyledi
Hâliyâ ol zâde-i sülbüm benim
Nev-nihâlim neş'e-i kalbim benim
Tıfl-ı nev-sâlim hayâtım meyvesi
Şems-i ikbâlim fuâdım neş'esi
Nûr-i çeşmim şimdi el-ân ber-hayat
Hakk muammer eylesin, versin necât
Bir daha evlâdım oldu ber-hayât
Hazret-i şeyhe salât ender salât
Her ne istersen verir kutb-i kerîm
İzn-i Hakk'la lutfeder gavs-ı azîm
Öyledir zann-ı kavîm ey hûb-rû
Hakk verir hayru'l-halef bundan gerû
Çünkü hazret himmet etmiş yâ ahî
Şâdumânsın dû-cihanda ey sahî
İhtiyâcın varsa sen Allah'a gel
Bâb-ı pür-feyz-i veliyyullaha gel
Dû-cihan istersen ey dost dîni tut
Halka-i bâb-ı Ziyâüddîn'i tut
Ger dilersen devlet-i her dû-cihân
Dâmen-i pâk-i Ziyâ'yı tut hemân
Hazret-i şeyhi seven âlî-cenâb
Okusun İhlâs ile Ümmü'l-Kitâb

Münevvire
Bir mürîd-i muttakî bir hûb-hısâl

Zî-mürrüvvet bir kişi sahib-kemâl
Der ki mess etti bana bir ihtiyaç
İnkıtâ‘-ı şehvete ettim ilaç
İstedim şehvet nedir hiç olmasın
O havâtır kalbime yol bulmasın
Çün tenâvül eyledim andan hemen
Nezd-i pâki hazrete oldum revân
Çün oturdum ben huzur-i hazrete
Dâhil oldum anda bezm-i vahdete
Der cenâb-ı şeyhunâ Ahmed Ziyâ
Kutb-i a‘zam gavs-i pâk-i Kibriyâ
Sen ilaç etme ziyâ-i kuvvete
Ruhsat olmaz inkıtâ-ı şehvete
Nefs ü şeytan sâliki igvâ eder
Âkıbet bir mehleke ilkâ eder
Mârifet ol şehveti tebdîl edib
Kuvve-i nefsiyyeyi ta‘dîl edib
Zikir ile ol şehveti nûr eylemek
Aşk-ı Hakk’la kalbi mesrûr eylemek
Şehvet-i nâsûtu, lâhût eylemek
Nefs-i şomu la‘l ü mebhût eylemek
Bî-lüzûm tefrît ü ifrât etmeyib
Kuvve-i neslide iskât etmeyib
İzdiyâd-ı ümmete hıdmet gerek
Lîk dâim sâlike iffet gerek
[45b]
Nâbecâ tedbîre yoktur ihtiyaç
Nefy eder mi kudretullahı ilaç
Der hacîl oldum bu sözlerden hemen
Dehşetimden titredi cân u cihân
Terk edip ol maksadı kıldım rücû‘
Tevbe ettim eyledim Hakka huşû‘
Vak‘adan geçti hemen biraz zaman
Doğdu bir evlâdım oldum şâdımân
Gerçi akdem var idi ehl ü ıyâl
Lîk oğlum yok idi bî-kîl ü kâl
Şimdi erkek verdi o Zât-ı Kerîm
Lutfedip bu bendeye Hayy u Kadîm
Evliyânın her sözü bahr-i hikem
Tut velînin sözlerin çekme nedem
Her sözü irşâd için söyler velî
Bir kelamıyle eder ihyâ dili
Her kelam-ı evliyâ ilhâm olur
Her sözü bir nükte-i ahkâm olur
Hiç mudill olmaz kelam-ı evliyâ
Her sözü medlûl-i nass-ı Kibriyâ
Hiç abes söz söylemez kutb-i celîl

Her kelâmı mağz-ı Kur'ân'a delîl
Kutb-i a'zam Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı ekremdir o nûr-i Kibriyâ

Münevvire
Merd-i muhlis bir mürîd-i kâm-kâr
Yâni ol Hâcı Muhammed nâm-dâr
Der "Hüdâî bendesiydim bir zaman
Çok vakitler hizmet ettim bî-güman
Hazret-i Ahmed Ziyâ'yı görmedim
Kimseden ol merd-i pâki sormadım
Nâmını lâkin bilirdim hazretin
Ol Ziyâüddîn sâhib-izzetin
Çokça yaktı gönlümü aşk âteşi
Kalbe geldi intisâb etmek işi
Çok zamanlar sürdü bu hâl-i garîb
Bir tereddüdte bulundum pek acîb
Ben Hüdaî'den hazer ettim hemen
Havf ederdim vartadan rûz ü şebân
Söyledim bir bendeye bu hâlimi
Hazrete arz et dedim ahvâlimi
Hazret-i Ahmed Ziyâ'ya söylemiş
Hâk-i pâye hâlimi arz eylemiş
İstihâre emr eder gavs-ı cihân
Der menâmında ana olsun ayân
Her ne gördüyse muti' olsun ona
Böyle iş'âr eylemiş hazret bana
O gece gördüm o sâhib-devleti
Ki Azîz Mahmud Efendi hazreti
Bu fakîri celb edip vech-i hasen
Bî-tevakkuf boynuma taktı rasen
Bendeyi çekti getirdi hazrete
Bir kapı girdik ki benzer cennete
Çünkü cennette bulunmaz hüzn ü gam
Orda olmaz hasret ü derd ü elem
İşte benzerdi bu mânâya makam
Orda cennet rayhası duydu meşâm
[46a]
Bir de gördüm köşede pîr-i münîr
İzz ü devletle oturmuş dest-gîr
Der ki "Bu abd-i zaîf olsun size
İntisâb etmişti akdemce bize
Lîk teslîm eylerim şimdi sana
Lutf u şefkat eyle ey hazret ana
Bu meğer Ahmed Ziyâ'dır zî-kerem
Hazret-i kutb u azîm ü muhterem
Lutf ile tuttu yularımdan beni

Bir tezelzül kapladı rûh u teni
Sıçrayıp kalktım yatağımdan hemen
O Cenâb-ı Ahmed'e oldum revân
Bir de gittim âsitân-ı hazrete
Hücre-i pâk-i Cenâb-ı Hazret'e
Her ne gördümse ayân u âşikâr
Aynını gösterdi o Perverdigâr
İntsâb ettim o sâhib rif'ate
Hamdü lillah ki eriştim devlete
Evliyâ mir'ât-i timsâl-i cihân
Evliyâ şem'-i şebistân-ı zaman
Evliyâ şehr-i safâ rehberleri
Evliyâ mihr-i vefâ dilberleri
Gavs-ı vâhid evliyâ serdârıdır
Kutb-i mâcid anların hünkârıdır
Kutb-i a'zam Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı ekremdir o nûr-i Kibriyâ

Münevvire

Bir zaman yağmazdı yağmurlar müdâm
Çok tazarrû' ettiler hâss u avâm
Hayli müddet böyle etti imtidâd
Âsumân etmişti güyâ incimad
Çeşmeler akmazdı yağmazdı semâ
Sebzeler bulmazdı hiç neşvü-nemâ
Yeryüzü kaht u galâ oldu hemîn
Böyledir takdîr-i Rabbü'l-âlemîn
Çok dualar oldu tesîr etmedi
Bu mesâib çok zamanlar gitmedi
Söyledi bir gün nihâyet bir kişi
Hazret-i Ahmet Ziyâ'ya bu işi
Der ki ey şeyhim efendim el-meded
Bir recâ söyler bu bende etme red
Hâk-i pây-i hazretinden ey şerîf
Bir duâ matlûb eder abd-i za'îf
Sen duâ etsen eğer mes'ûr olur
Bu halâik cümlesi mesrûr olur
Yerde yok su zerrece gökte sehâb
Merhamet kıl bizlere âlî-cenap
Hep çekildi çeşmeler akmaz biri
Kapladı dehşet serâpâ yerleri
Der fedâ olsun sana ümm-i ebî
Teşnelikten yandı hayvan ü sabî
Hep ağaçlar huşk olur bitmez nebât
Bir dua et lütfedip âlî-sıfât
Hazret-i pîr-i münîrdir ey kişi
Zihnime koydun bu dem sen teşvişi

[46b]
Söyle ey merd-i şefîk ben neyleyem
Hangi insana duâlar eyleyem
Dört bini geçmiş bu gün ehl-i suver
Seyre sâdâbâd'a varmış bî-şumâr
Her mesire dop-dolu insan ile
Hep gider ger dûn ile hayvân ile
Halk-ı âlem büsbütün gaflettedir
Hep bu sırdan evliyâ dehşettedir
Kapladı şer yerleri tâ âsumân
Fısk ile doldu zemîn ile zaman
Bir dua kâr eylemez bu kasvete
Hakk mu'în olsun bu mülk ü millete
Ol kerîm yine etti bir ilticâ
Durmadı bir kez dahî kıldı ricâ
Der efendim mücrimü ü şermendeyiz
Biz günahkâr asî vü bed-zindeyiz
Sen şefî' ol merhamet kıl bizlere
Bu günahkâr mücrim ü âcizlere
Reddedip biz kulları etme hazîn
Bir duâ et bizlere pîr-i güzîn
Çünkü çok yalvardı ol zât-ı kerîm
Merhamet etti o dem şeyh-i rahîm
Bir teveccüh eyledi kutb-i cihân
Eyledi icrâ-yı hatm-i hacegân
Ra'd ü berk urdu felek dehşet-nümâ
Hep müzelzel oldu ecram-ı semâ
Gökyüzü güya olup bir çeşme-sâr
Yerlere indi bütün hemçü bahar
Her sokak bir nehr idi ey müstenîr
Hep havâlî oldu havz-ı kebir
Nısf-ı saât sürmedi ey cân-ı cân
Suya gark olmuştu güyâ ki cihân
Cümle dil-sîr oldu hayvân u nebat
Yeryüzü baştanbaşa buldu hayât
Gayret-i ehl-i vilâyet böyledir
Şevket-i erbâb-ı izzet böyledir
Böyledir ervâh-ı kudsün şanları
Böyledir mülk-i vefâ sultanları
Bir teveccüh eylese kutbü'z-zaman
Sarsılır arz u semâ kevn ü mekân
Hazret-i Kutbu seven âlî-cenâb
Okusun İhlas ile Ümmü'l-Kitâb

Münevvire
Aziz Bey'den işittim bir rivâyet
Ki bir şahsa ederdi ol hikâyet

Dedi bir gün giderdim hazrete ben
Görüp yüzün ereydim rif‘ate ben
Giderken bir eve girdim muhakkak
Meğerki orda varmış bir kaç ahmak
Selam verdim oturdum vech-i mestûn
Ki sâhib-hâne oldu çokça memnûn
Dedi nerden gelirsin ey vefâkâr
Meramın kande, kimdendir keremkâr
Dedim kastım cenâb-ı hazret-i pîr
Ziyâret isterim ber-vech-i takrîr
[47a]
Dediler ol misafirler bana hem
Ki kimdir ol cenâb-ı zât-ı efham
Dedim şeyhimdir ol Ahmet Ziyâ’dır
‘Uyun-i ibtihacım bî-riyâdır
Dedi bir şahs-ı mu‘riz, nefsi mağrûr
Senide aldamış mı şeyh-i mezkûr
Dedim sus ey mu‘ârız söyleme sen
Bu sözü bir daha reddeyleme sen
Gadaplandım bu sözden bî-nihâye
Yürüdüm hazret-i sahib-safâya
Huzur-i hazrete girdim mukedder
Yüzüm akdamına sürdüm mükerrer
Dedi nerden gelirsin söyle şimdi
Bana bir bir hikâyet eyle imdi
Dedim evden gelirim hazretinçün
Fedâ olsun bu cânım devletinçün
Dedi hiç bir yere sen girmedin mi
Dahî bir kimse asla görmedin mi
Dedim Tahsin Bey’e girdim efendim
O zâtı yalınız gördüm efendim
Dedi n’olaydı asla girmeseydin
O münkir kimseyi hiç görmeseydin
Dedi kelbler ürür, kerbân yürür hem
Bunu hiç süphesiz gözler görür hem
Bu sözlerden sakın incinme hem
Eğer derviş isen sabreyle her dem
Görürsün taşlanır cevz ile fıstık
Sükûd bir taş görür mü eyle tasdîk
Daha bir çok nasâyıh etti hazret
Beni ağlattı ol sahib-kerâmet
Eğer isterseniz lutf-i Hüdâ’yı
Anın İhlas ile rûh-i Ziyâ’yı

Münevvire

Her biri üstâd-ı gül fâzıl zevât[117]
Hem sudur-i zî-şeref âlî-sıfat
Tikveşî Yûsuf cenâb-ı muhterem
Hem dahî İlyas Efendi zî-kerem
Hem de bir kaç hâce-i takvâ-şi'âr
Bir gürûh-i etkıyâ rif'at-nisâr
İttifâkâ bir gece bu alimeyn
Hazret-i Yûşâ'da mezkûr fazıleyn
Haylice sohbet edip derler ki âh
Hâlimiz cümle harâb, bizler tebâh
Ah n'olaydı kutb-i Hakk, gavs-ı cihân
Vaki' olsaydı bu yerde nâgihân
Bizleri irşâd u îmâr eylese
Biz marîza lütf u tîmâr eylese
Söyledi bu sözleri bunlar hemen
Hâbe vardı iki üstad-ı zaman
Ol sabah kalktı bu zatlar uykudan
Kalpleri rahat değildi kaygudan
Şâfi'-i vakt-i cenâb-ı destigîr
Gördüler ki geldi ol pîr-i münîr
Hazret-i Ahmed Ziyâ kutb-i zaman[118]
Şeyh-i Ekrem gavs-ı Hakk ol cân-ı cân
[47b]
Gördüler çünkü tahayyür kıldılar
Feyz-i Hakk'tan mest ü medhûş oldular
Dediler işte budur kutb-i azîm
Şüphe yok Ahmed Ziyâ gavs-ı kerim
İşte Hakk gönderdi isterdin ânı
Bizlere lutfetti ol zât-ı ganî
Çünkü yoktu geceden şems-i cihân
Tal'at-âsâ zâhir oldu nâgihân
Bilmeyiz hikmet nedir meks ettiler
İntisabtan ol zaman nüksettiler
Sonradan derlerdi ki vâ hasretâ
Fırsatı fevt eyledik vâ firkatâ
Hakk bizi kutba eriştirmiş iken
Zât-ı pâkiyle görüştürmüş iken
Nefs-i ırzâ etmedik dervişliğe
Âkıbet kaldık yine teşvişliğe
Biz kudum-i şeyh ile mâ'mur iken
Hem zuhûruyla ânın mesrûr iken
Aklımız düşürmedik n'ittik âyâ
Kutb idi hoş Hazret-i Ahmed Ziyâ
Nefsimiz gör ki bize n'itti o gün

[117] Bu beyite müellif müehhar notu düşmüştür. Matbu olanda beyit, ikinci beyitle yer değiştirilmiştir.
[118] Müellif hattında "cihan" matbu da "zaman"

Şimdi el vermez tahassürler bugün
Hâsılı gör ki bu âlimler ne der
Anlara Hakk doğru sözler söyletir
Kutb-i âlem erişir tâliblere
Hem iânet eyler ol râğıblara
Lîk teslim olmağa sâdık gerek
Râh-ı Hakk'ta bî-garaz âşık gerek
Çünkü âşıksın sadâkat eylegil
Müddeî'sin çünkü burhân söylegil
Kutb-i â'zam[119] Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı â'zamdır o nur-i Kibriyâ

Kıt'a
Deme ashâb-ı dil gitti cihân boştur sakın cânâ
Bulunur Şems-i Tebrîzî hani emsâl-i Mevlânâ
Gidenler gittiler lâkin bu dârı boş bırakmazlar
Gidince tal'at-i neyyir gelir mâh-ı Münîr dânâ

Münevvire
Hâlidîlerden biri ehl-i makâm
Hem hilâfetle mübeccel şeyh-i tâm
Pek uzaktan hazret-i şeyhe gelir
Nûr-i keşfiyle ânın kadrin bilir
Yüz sürer akdâm-ı pîre muttakî
Cezbeden medhûş olur zât-ı nakî
Ol gece rüyâda görmüş pür-safâ
Dâvet eylermiş Muhammed Mustafâ
Çünkü gitmiş dâ'vet-i peygambere
Secde etmiş Allah'a yerden yere
Çok tazarrû' eylemiş ol muhterem
Gel buyurmuş hazret-i kân-ı kerem
[48a]
Birde girdim der huzûr-i Ahmed'e
Pâdişâh-ı taht-ı mülk-i sermede
Feyz-i nûrundan ânın medhûş olup
Heybetinden vâle vü medhûş olup
Olmamış müstağrak-ı mest ü müdâm
Hiç ne mümkün ki edem arz-ı merâm
Orda ben sahbâ-yi aşkı içmişim
Akl u iz'ândan artık geçmişim
Hayret ender hayrete vardım o dem
Bu vücûdum mahv idi sertâ kadem
Bî-eser kaldı o demde cism ü cân
Aklıma gelmezdi hiç cân u cihân
Bî-tekellüf düşmüşüm bir köşeye

[119] Müellif hattında "ekrem" matbu da "a'zam"

Haşyetimden dalmışım endişeye
Birde açtım gözlerim gördüm hemen
Hazret-i Ahmed Ziyâ kutbü'z-zaman
Oturur kürsîde bâ-izz ü safâ
Mahremi olmuş Muhammed Mustafâ
Emr olundum, bir yere oldum celîs
Merhabâ etti iki hayru'l-enîs
Dinledim sohbetlerin bin gûş ile
Dalmışım deryâ-yı aşka cûş ile
Çokça sohbet ettiler aklımda yok
Lîk zihnim bir sürü zabt etti çok
İzz ile der ki Muhammed Mustafâ
Ey mükemmel vârisim kân-ı safâ
Fahr-i aktâb-ı zaman, gavs-i güzîn
Şems ü eflâk-ı vilâyet rükn-i dîn
Şer'-i pâkim tal'ati Ahmed Ziyâ
Rehber-i râh-ı Hüdâ-yı Kibriyâ
Sen benim nâib-menâbımsın bugün
Hem vekîl-i müstetâbımsın bugün
Meclisin hayru'l-mecâmi'dir senin
Feyz-i pâkin nûr-i lâmi'dir senin
Vâlideynim hakkına kem söyleyen
Bî-mehâbâ anları ta'n eyleyen
Ehl-i isyandır günahkâr ol kişi
Son ucu düşvâr olur cümle işi
Öyle şahsı sen kabûl etme Ziyâ
Anları sevmez Cenâb-ı Kibriyâ
Bende sevmem sende sevme ey vech-i hasen
Meclisinden tard u teb'îd eyle sen
Hazret-i Ahmed Ziyâ der Yâ Rasûl
Anları sevmem dahî etmem kabul
Bilmesem çare nedir ol şahsı ben
Kıl terahhum bendene lutf eyle sen"
Fahr-i Âlem der ki Yâ Ahmed Ziyâ
Menba'-i ilm ü edeb, kân-ı hayâ
Ben ne istersem kabûl eyler Hüdâ
Lutfuma muhtâc olur şâh u gedâ
Destini kaldır huzûr-i izzete
Ben münâcât eylerim ol hazrete
Sende âmîn söyle her ne söylesem
Şüphesiz makbûl olur her ne desem
Dinledim bir bir dûa-yı hazreti
Der İlâhî zât-ı pâkin hürmeti
Vâlideynim ta'n eden mezmûmları
Ol gürûh-i bî-edeb meş'umları
[48b]
Sen kabûl etme huzûr-i Ahmed'e

Anları girdirme dâr-ı es‘ade
Meclis-i Ahmed Ziyâ’dan dûr edip
Ol makâmı anlara mestûr edip
Sen Ziyâ’yı müsterîh et Yâ İlâh
Gelmesin nezd-i Ziyâ’ya bir tebâh”
Çün duâ bitti tamam oldu kelâm
Bende uykudan uyandım ve’s-selâm
Zevk ile kalktım yatağımdan hemîn
Pür Ziyâ olmuş semâvât u zemîn
Nûra gark olmuş bütün dâr u diyâr
Ra‘şe düşmüş cismime bî-ihtiyâr
Bir işâret burda var gayet azîm
Vâlideyne ta‘n edip olma leîm
Sen lisânın keffedip kıl hürmeti
Nezd-i Ahmed’de bulursun rahmeti
Dil uzatma vâlideyn-i hazrete
Sen hatâ etme cenâb-ı izzete
Hemde şeyhin kadrini anla gözüm
Sen bilirsin nefsime lâyık sözüm
Kutb-i Hakk’dır Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı a’zamdır o nûr-i Kibriyâ

Münevvire
Aynını görmüş bu rüyânın bu zât
Ki ikinci def‘a olmuş iltifât
Çokça lutf etmiş ana Fahr-i Cihân
Vasfını yazmaz kalem bilmez lisân
Söylemiş Şâh-ı Risâlet bî-hicâb
Ey kişi oldun katımda müstecâb
Her ne istersen kabûlümdür bu dem
Hiç geri dönmez sözün kılma nedem
Lîk hiç bildin mi bu lutfa sebeb
Hangi hizmet, ya ibâdettir aceb
Yâ Rasûlallah ne bilsin bu fakîr
Sen bilirsin, Hakk bilir, bilmez hakîr
Lîk bildirsen n’olur ey cân-ı cân
El-meded peygamber-i âhir zaman
Böyle lutf et lutfunu müzdâd kıl
Bu fakîr u bî-kesi irşâd kıl
Çünkü lâyık olmadım bu rif‘ate
Sa‘y ü verziş ettim bir hizmete
Der o dem Fahr-i Risâlet yâ fülân
Hizmetin gayet kabûlümdür hemân
Pek büyük hizmetle buldun rif‘ati
Her kişi etmez bu türlü hizmeti
Sen ziyâret eyledin çün Ahmed’i
İşte buldun şimdi lutf-i sermedi

Sen Ziyâüddîn'e kıldın çün sefer
Bahtiyârsın nefsine buldun zafer
O ziyâret lutfa olmuştur sebeb
Her işin oldu revâcına te'ab
Her kişi eyler ziyâret yâ ahî
Her ziyâretle eder hizmet dahî
Lîk hâlis eylemek makbûl olur
Kim riyâ etmez o hâlis kul olur
[49a]
İşte hâlis hizmet etmiş bu şerîf
Hizmeti makbûl olup olmuş münîf
Hâlidî'dir, lîk üstâdı değil
Hazret-i şeyh pîr-i irşâdı değil
Hasbeten lillah ziyâret eylemiş
Ol ziyâretten ticâret eylemiş
Sanma rü'yâ belki ilhamdır bu hâl
Bunu inkâr eylemez sâhib-kemâl
Kim görür peygamberi hâb içre bil
Rü'yeti sâdıktır etme kâl u kîl
Enbiyâ vü evliyâyı kim görür
Ol görüş rü'yâ değil ilhâm olur
Ehl-i hâl kadr-i Ziyâ'yı bildiler
Her biri nezdinde hâdim oldular
Hazret-i şeyhi seven âlî-cenâb
Okusun İhlâs ile Ümmü'l-Kitâb

Münevvire
Bir kelâmım var kulak ver sen bana
Bu hikâyet yâdigâr olsun sana
Taşradan bir hâce geldi hazrete
Yüz sürerdi hâk-i pây-i devlete
Ağladı ah eyledi kıldı figân
Der fedâ olsun sana cism ile cân
Âşık oldum hazrete pîr-i münîr
Hub cemâlin görmeden ey destigîr
Görmemiş bu gözlerim resmin senin
Hem kulağım duymamış ismin senin
Va'z ederdim bir şehirde bî-gümân
Sem'ime bir ses erişti nâgihân
Bir sadâ ki dilleri medhûş eder
Âşık-ı sâdıkları bî-hûş eder
Bir nidâ geldi bi-Hakk-ı Kibriyâ
Kutb-i âlemdir dedi Ahmed Ziyâ
Hem Gümüşhâne dedi mevlîd ana
Bu nidâdan geldi bir dehşet bana
Bu kelâmın heybetinden bir zaman
Aklımı gaybeyledim ey merd ü mân

Çünkü kürsîde olurdu bu nidâ
Nutkumu tuttu hemen havf-ı Hudâ
Ağladım kesretle efgân eyledim
Bir vakit âh-ı firâvân eyledim
Ağlarım ben hem cemaat pür figân
Ağlamaktan mest olur pîr ü civân
Söyledim ey Müslümanlar bî-mecâl
Hastayım va‘z eylemek oldu muhal
Var bugün zihnimde bir hâl-i garîb
Hem vücûdum hastalandı pek acîb
Sır idi çünkü ânı kıldım nihân
İstedim hiç duymasın ins ile cân
Hücreme gittim bu hâl üzre hemîn
Çok düşündüm eyledim âh ü enîn
Ben bu halde düşmüşüm rencîdeye
Uyku girmezdi bütün şeb dîdeye
Ertesi gün mescide geldim yine
Kürsüye çıktıkta mest oldum yine
[49b]
Hâsılı üç gün bu hâl etti devâm
Ağlarım âh eylerim mest ü müdâm
Sordular hâlin nedir söyle bize
Derdini ketmetme şerh eyle bize
Söyle derdin belki dermân eyleriz
Def‘ine sa‘y-i firâvân eyleriz
Derdine biz buluruz hâzık tabîb
Söyle bizden saklama olma garîb
Söyledim derdim kabul etmez ilaç
Sûretâ tîmâra yoktur ihtiyaç
Âteş-i aşktır perîşân eyleyen
Gece gündüz zâr u giryân eyleyen
Nâgihân bir ses erişti gûşuma
O sadâ dehşet getirdi hûşuma
Söyledi hâtif kelâmı bî-riyâ
Der kutubtur Hazret-i Ahmed Ziyâ
İşte âşık olmuşum bu isme ben
Nerdedir bilsem o ankâ-yı hasen

Beyt
Meğer meşhûr-i âlemsin seni ben bilmedim ancak
Bilir herkes cihânın mürşidi Ahmed Ziyâü’l-hak

Bilenler hazret-i pîr-i zamânı
Haber verdi bana nâm ü nişânı
Gelip gördüm seni elhamdülillah
Bana lutfeyledi o demde Allah
Daha pek çok tazarrû‘ etti bî-hadd

Tebessüm eyledi Mevlâ-yı Ahmed
Kabûl etti recâsın kıldı ihsân
Ana lutfeyledi çok kân-ı irfân
Ve lâkin çok nâsîhat etti hazret
Dedi hayz-ı ricâldir bu kerâmet
Abd-i kullukla olmuştur mükerrem
Kerâmet istikâmettir mu‘azzam
Dahî in‘âm ü iğnâ eyledi çok
Ânı mânen ve sûren kıldı merzûk
Seni merzuk ede, dersen hüvallah
Oku rûh-i Ziyâ’ya Kulhüvallah

Kasîde
Senin ‘izzin Celâlînçün beni mest eyle Allah’ım
Yanıp aşkın oduna hep erişsin göklere âhım
Düşünmeyem senin gayrı geçip cümle sivâdan hem
Olayım aşkınla her dem bulunmasın karargâhım
Desinler hep bana mecnûn velî Leylâ olup pünhân
Şirâr-ı âh ile dil cân tutuşsun hem ciğergâhım
Nedir âşık, nedir mâşuk ve aşkı bilmez iken ben
Gelip bir nâr-ı pünhânî harâb etti beni şâhım
[50a]
Bunu ben demezem illâ dedirdi hep bana aşkın
N’olaydı her demim böyle olaydı sâl ile mâhım
Seni bir bilmişim Allah ki senden başka hâlık yok
Beni aşkınla mağrûk kıl ki olmaya hiç âgâhım
Esirge dilini şerden bu Fevzî bendenin yâ Rabb
O mâdem hayr ile her dem açılsın her sehergâhım

Münevvire
Buna benzer hesapsız çok kerâmet
Kitap almaz edersem ger hikâyet
Ve lâkin bir rivâyet ayn-ı sâbık
Ânın şerhide bu nakle muvâfık
Dediler tâlib-i ilmin birisi
Giderken râha ol Allah çerisi
Beyâbân içre kalmış yok celîsi
Hüdâ lutfeylemiş olmuş enîsi
O tâlib der n’olur Perverdigâr’ım
Beni kutba eriştir Kirdigârım
Bana ilm-i ledün öğret ilâhım
Meşakkatten beni kurtar penâhım
Bu sözler fikrini meşgûl ederken
Erişti bir nidâ ber-vech-i ahsen
Dedi hâtif ki yâ tâlib yürü var
Merâmın müstecâb etti kerem-kâr
Kutubdur Hazret-i Ahmed Ziyâ git

Ne istersen ana arz u beyân et
Yüzün sür hâk-i pây-i gavs-ı ferde
Bulunmaz şimdi emsâli bu yerde
İşitti çünkü tâlip bu nidâyı
Derûndan özledi Ahmed Ziyâyı
Çü buldu hazret-i kutb-i cihânı
Fedâ etti bu yolda cism ü cânı
Henüz bed' etmemişti keşfi râza
Dahî başlamamış ders-i niyâza
Kerâmetle bilirmiş mâcerâyı
Dedi ey merd bırak çûn ü çerâyı
Çalış sa'yinle bul aşk-ı Hudâ'yı
O aşk tâlim eder ilm-i Hüdâ'yı
Ne lâzım kutb için gezmek cihânı
Sana senden yakın rûh-i revâni
Teveccüh kıl kulûb-i evliyâya
Yapış bâb-ı Cenâb-ı Kibrâyaya
Huzur et bizlere talib de-mâ-dem
Olursun bizlere bî-şübhe hem-dem
Çıkar dilden gumûm-i mâsivâyı
Görürsün anda sen Ahmed Ziyâ'yı
Ve lâkin avn-i Hakk olmazsa yâver
Sana lutfeylemez ol şems-i enver
Bütün gün lutfunu iste Hudâ'nın
Olursun hem-demi Ahmed Ziyâ'nın
Daha pek çok nasihat etti hazret
Dahî iğnâ edip ettirdi avdet
[50b]
Kutb-i âlem rûh-i ecsâd-ı cihân
Hep tasarruf eyleyen oldur hemân
Bir tasarruf eylese gavs-ı kerîm
Feyz-i Hakk'a gark olur arş-ı kerîm
İzn-i Hakk'la her ne emretse o zât
Ol merâm üzre dönerler mümkinât
Her ne lutf etse kula Perverdigâr
Lutf-i Hakk'a kutb-i a'zamdır medâr
Nezd-i Hakk'tan bir belâ gelmez kula
Bir velîye belki zulmetmiş ola
Evliyâ esbâb-ı ef'âl-i Hüdâ
Hem velîlerdir nücûm-i ihtidâ
Evliyâdır hem cevâsîsü'l-kulûb
Anları sevmek eder mahv-ı kürûb
Evliyâya buğz eden merd-i fuzûl
Nezd-i Hakk'ta bulmadı cây-ı kabûl
Son nefes mağlûb olur düşmânına
Nefsini teslîm eder şeytânına
Söyledi ol hazret-i Hayy ü Ganî

Evliyâmı sevmeyen sevmez beni
Ger dilersen dü cihân iflâhını
Sev velîyi sil gönül elvâhını
Cân-ı dilden sev cenâb-ı Ahmed'i
Dâimâ yâd eyle rûh-i emcedi
Kutb-i a'zam Hazret-i Ahmed Ziyâ
Gavs-ı ekremdir o nûr-i Kibriyâ
Hazret-i şeyhi seven âlî-cenâb
Okusun ihlâs ile Ümmü'l-kitâb

Münevvire[120]
Ehl-i zevk erbâb-ı ahvalden biri
Sâhib-i keşf ü kerâmet ahteri
Hazret-i Eyyüb civârından o zât
Cum'a gün geldi o şahs-ı hûb-sıfât
Hazreti geldi ziyâret kastına
Ol ziyâretten ticâret kastına
Geldi çün ol hâne-gâh-ı devlete
Âsitân-ı kutb-i pâk-i izzete
Der Cenâb-ı Eşrefe ey bî-riyâ
Ey mükerrem hâdim-i Ahmed Ziyâ
Gelmişim gâyet uzaktan ben garîb
Hazret-i behri ziyâret ey edîb
Lîk şeytân-ı hacîl etti cidâl
Çok cefâlar eyledi ol bed-hisâl
Bi't-temessül zâhir oldu rezîl
Râhımı kat' eyledi mel'un u zelîl
Pençeleşti dîv-i merdud u laîn
Çok şükür Allah'a ki oldu mu'în
Gitme der Ahmed Ziyâ'ya ol denî[121]
Tâkatim kesti zebûn etti beni
Tâ civâr-ı hazrete geldikte yol
Terk edip gitti o dem dîv-i fuzûl
Dikkatim celbetti bu hâl-i garîb
Ki neden gitti o şeytân-ı keîb
Birde gördüm dâire çekmiş Ziyâ
Ol sebebden girmedi ol bî-hayâ
Zâhir oldu nûr-i sultân-ı rahîm
Söndü ol dem nâr-ı şeytân-ı racîm
Çün cenâh-ı kutba girdim ben hemen
Gitti zulmet feyz-i nûr oldu cihân
Gördü gözler hatt-ı kutbu âşikâr
Mest olup kaldım hemen-dem bî-medâr
Lîk ol hat hanegâha pek yakîn

[120] [50a] Sayfasının kenarına yazılmıştır
[121] Münevvire'nin devamı 50b sayfada devam etmektedir.

Üç bin arşın var veyâ yoktur hemîn
Hatt-ı kutbiyyet eğerçe pek geniş
Ben fakîre lîk mahsustur bu iş
Ol sebebden çok ezâ çekti bu kul
Hamdü lillah ki Ziyâ etti kabûl
Çünkü girdim hatt-ı kutba ol zaman
Şems-i tâbân-ı Ziyâ oldu ayân
Çünkü geldim hânegâh-ı izzete
Bu sebebten girdim sanırsın cennete
Bu kelâm etti büyüklerden sudûr
Lem yekün üstâzuhû sırrı budur
Kim ki mürşid destini tuttu kavî
Hiç zarar kılmaz o şeytân-ı gavî
Lîk kâmil mürşidi bulmak gerek
Sıdk ile teslîm ü bend olmak gerek
Ehl-i sıdk erbâb-ı iffet-bendedir
Kizb ü kasvet sâci-yi şermendedir
Kim sadâkat eylese Hakk'ı bulur
Sıdk ile maksûduna vâsıl olur
Kim sadâkatle Ziyâ'yı özlese
Hem rızâ-yı Hakk'ı dâim gözlese
Hubb u şevki her zaman tezyîd edip
Aşk ile Allah'ı hem tahmîd edip
Eylese zikr-i Hudâ şâm u seher
Mâsivâdan ol kula gelmez keder
Kim ki zikr etse Hudâ'yı aşk ile
Sevse hem Ahmed Ziyâ'yı aşk ile
Oldu bil sahib-saâdet rehberi
Hem de sevdi Hazret-i peygamberi
Hazret-i şeyhi seven âlî-cenâb
Okusun İhlâs ile Ümmü'l-kitâb

Münevvire

Çün menâkıb zübdesi buldu nizâm
İstedim ki ola miskiyyü'l-hitâm
Son kelâm-ı hazreti ben söyledim
Nazmımı bu sözle itmâm eyledim
Âlem-i mânâda görmüş ol tahûr
Nâfesinden bir ziyâ etmiş zuhûr
Ol ziyâ tutmuş cihânı serteser
Âsumâna berk urub etmiş eser
Nûra gark olmuş zemîn ü âsumân
Bir mücessem nûr imiş güyâ cihân
Şark u garbı kaplamış nûr-i sabûh
Zulmeti mahveyleyip kalmış fütûh
Bir şehir yâ ki kurâ kalmış değil
Ol ziyâdan bî-nasîb olmuş değil

Her yeri almış o nûr-i Kibriyâ
Vâsıta olmuş ana Ahmed Ziyâ
Nûr-i gavsiyyettir ol nûr-i azîm
Gördüğü mânâda ol kutb-i kerîm
Bunca âsârı şehâdet eyliyor
Cümleyi gark-ı saâdet eyliyor
Tâ kıyâm-ı haşre dek nûr-i Ziyâ
Feyz-i pâk-i serfirâz-ı evliyâ
Berk urub eyler münevver dilleri
Ötmede bâğ-ı Ziyâ bülbülleri
Hazret-i şeyhi seven âlî-cenâb
Okusun İhlâs ile Ümmü'l-kitâb

[51a]
Arz-ı Merâm
Gitti hazret bizleri kıldı yetim
Beynimizde ihtilâf oldu azîm
İhtilâf ettikçe etti iştidât
Kîl ü kâl gittikçe etti imtidât
İhtilafsız hakda olmaz âşikâr
Cümlesi takdîr-i Rabb-i Kirdigâr
Ol sebebden ihtilâf etti zuhûr
İhtilaftan gelmedi gerçi fütûr
Hazret-i Fahr-i Risâlet söyledi
"İhtilâfi ümmetî rahmet"[122] dedi
Hiç olur mu ihtilafsız ictihâd
Dest-i kâtibde hilâf eyler midâd
İhtilâfa kimse etmez i'tirâz
İhtilaftır ehl-i Hakk'a müstefâz
Hakk için olsa güzeldir ihtilâf
Hakk yüzünde nefse vardır çün hilâf
Lîk nefsânî olursa hayrı yok
Ol hilâf u i'tirazın şerri çok
Nezdi Hakk'ta ihtilaftır dediğim
İctihâd-ı ehl-i hak söylediğim
Ehl-i Hakk'ı hak olan reddeylemez
Hakk'a karşı hak olan söz söylemez
Lîk bir sır var bu gayette kabîh
Hiç kabûl etmez bunu kalb-i sabîh
Nefs ü şeytân fitne ilkâ eyledi
Herkesi bir türlü iğvâ eyledi
Lâkin ervâh-ı 'izâm etti meded
Dâm-ı şeytâna bu dem çektirdi sed
Hamdü lillah sâye-i şâhânede
Hatm olur dâim saâdethânede

[122] "Ümmetimin ihtilafı da rahmettir." (Hadis-i Şerif)

Pâdişâh-ı zî-adâlet kâm-bîn
Kimseyi etmez sefâletle hazîn
Hazret-i Abdülhamîd-i şehriyâr
Ol emîrü'l-mü'minîn şevket-şiâr
Ber-karar olsun serîrinde müdâm
Tâ be-haşre saltanât etsin devâm

Kasîde

Ba'de 'usrin yüsr ile imrâr eder a'mârımız
Çünkü fermân-ı Hudâ'ya doğrudur ikrârımız
Döndü birkaç gün felek ber vefk-i arzû-yi hilâf
Sandılar biz haksızız anlar musîb ağyârımız
Bilmediler izdiyâd-ı aşkı mûcibdir firâk
Çok terakkî etti bu firkatte hep ebrârımız
Çün sehâb-ı gadz ile mestûr idi şems-i Hüdâ
Bir zaman vahşette kaldı nâzenîn esmârımız
[51b]
Münkirânın rişte-i ümmîdi kat' oldu bu dem
Âh u vâhı arşa dek ref' eyledi ahyârımız
Kim çerâğ-ı hazret-i îşâna kasd eyler ise
Mahv olur îmânı el-hak böyledir ısrârımız
Şark u garba doldu çün nûr-i çerâğ-ı Ahmedî
Hiç ne mümkin köstebekler mahv ede envârımız
Pür ziyâ olmuş avâlim mâh u hurşîd zerresi
Şebpere varsın çok olsun yok bizim ekdârımız
Sırrmız fâş eylemek ister gurûh-i seng-dilân
Hakk bilir ki nass-ı Kur'ân'dır bizim esrârımız
Hakk mezîd etsin Ziyâ'ül-Hakkı ve'd-dîn feyzini
Sâyesinde seng-i sâr içre açar gülzârımız
Biz Ziyâ-yî bendesiyiz ki bu Fevzî kemteri
Serv ü gül eşcârımız hem la'l u dürr ahcârımız

Müseddes

Beni dil-i mürde kılan nefs-i leîmin zararı
Bana sorma diyemem dildeki hüzn ü kederi
Dile sor ağlayarak şerh ede sıhhat haberi
Ne bilir erzel olan şîve-i hükm-i kaderi
Yine eflâkı siyâh eyledi âhım şereri
Ne hakîkat bilir ebter ne gök anlar ne yeri
Edemem şerh-i zamîr düşme bunun pîşine sen
Beni hâlimle bırak ağlayayım şâhıma ben
Düşüp azlem eline bend olacak cân u ten
Çıkıp eflâke kadar cûş edecek türlü fiten
Nice tavrımda ola hande ve gönlüm ola şen
Ne hakîkat bilir ebter ne gök anlar ne yeri
Düşünüp geceleri subha kadar âh ederim
Âh u zârla sebeb hüznüme ikrâh ederim

[52a]
Bizi bu hâle koyan hakkına Allah ederim
Bu sözü inleyerek vâsıl-ı dergâh ederim
Baş açıp sîne döğüp hüzn ile her gâh ederim
Ne hakîkat bilir ebter ne gök anlar ne yeri
Götür ey bâd-ı sabâ lutf ile şehrâha haber
Ağla ey mürğ-i seher sen ere dergâha haber
Söyle dil geceleri Hazret-i Allah'a haber
Sen ilet peyk-i celîl-i hâlimi ol mâha haber
Hûn-i çeşmim dökerek söylerem ol şâha haber
Ne hakîkat bilir ebter ne gök anlar ne yeri
Gideyim mahşere dek çâk-i giribân ederek
Tutayım dâmen-i lutfu zâr u giryân ederek
Varayım Hazret-i Allah'a da emân ederek
Sarılam sâkına arşın gidip efgân ederek
Edeyim vird-i zebân Fevzî'yi nâlân ederek
Ne hakîkat bilir ebter ne gök anlar ne yeri
Diyem ey şâh-ı risâlet meh-i eflâk-ı kerem
Sebeb-i ser-zede-i kevn ü mekân levh ü kalem
Meded ey pâdişeh-i her dü cihân fahr-i ümem
Lekedâr etmeye sa'y etti bana verdi nedem
Bize şeytân-ı leîm eyledi zulm ile nikam
Ne hakîkat bilir ebter ne gök anlar ne yeri

Hâtimetü'l-Menâkıb Kâside-i Muhammediyye der-Beyân-ı Şu'ebât u Müceddedân-ı Tarîkat-ı Aliyye-i Sıddıkiyye-i Haceganiyye-i Nakşibendiyye-i Halidiyye-i Ziyâiyye

Zuhûr u mebde-i halk, şems-i tâbân-ı Muhammed'dir
Felekte kubbe-i mînâde bünyân-ı Muhammed'dir
Nefahtü fîhî min rûhî[123] dedi ki sırr-ı sübhânî
Vücûd-i âdemî'de rûh-i rahşân-ı Muhammed'dir
[52b]
Ademde kalmayıp izhâra bânî olduğu kevnin
Şuûnât-ı Hudâ hep ışk-ı sûzân-ı Muhammed'dir
O fermân-ı şerîf-i "allme'l-esmâ" da âdem'de
Temevvüc kerde-i deryâ-yı irfân-ı Muhammed'dir
Cinâna etmeyip rağbet değişti habbeye âdem
Bu hûd sırr-ı tulû'-i tal'at-efşân-ı Muhammed'dir
Bu yerde kalmayıp eflâke çıktı İbn-i Meryem hûd
Meramı ümmet olmaktır hoş ihvân-ı Muhammed'dir
Taayyünde muahhar geldi ol şâh-ı cihân-ârâ
Hakîkatte mukaddem nûr-i zî-şân-ı Muhammed'dir
Henüz memzûc iken Âdem anâsır su ile toprak
O dem mescûd-i ervâh-ı rûh-i rey'ân-ı Muhammed'dir

[123] Ben, onun yaratılışını tamamladığım ve ona ruhumdan üflediğim zaman, siz hemen onun için secdeye kapanın. (Hicr;15/29; Sad; 38/72)

Gelip bir bir zuhûr etti merâtibçe bütün mahlûk
Nebî, mürsel, melâik müjde dârân-ı Muhammed'dir
Tulu'ıyla cihânı serteser tenvîr edip Mevlâ
Felekler devr edip derler ki devrân-ı Muhammed'dir
Nübüvvetle Mübeccel olduğu dem ol şehinşâhî
Münâdîler nidâ kıldı ki evân-ı Muhammed'dir
Şerîat tahtına kondu, tarîkat tâcını giydi
Uruldu tabl u nekkâre bu sultân-ı Muhammed'dir
Hakîkat esbine bindi maârif iklimin gezdi
Ânın seyrinde dil âciz bu seyrân-ı Muhammed'dir
Bütün dünyâ ve mâ-fîhâ çü doldu nûr-i Ahmed'le
Okundu levha-i menşûr ki Kur'ân-ı Muhammed'dir
İki yol gösterip ol şâh biri zâhir, biri bâtın
Bu yollar evvel âhir râh kârbân-ı Muhammed'dir
Çü gitti Hazret-i Ahmed Muhammed Mustafâ Hakk'a
Dedi eflâk ü emlâk rûz-i hicrân-ı Muhammed'dir
[53a]
Gerek zâhir gerek bâtın Ebû Bekr-i sadâkat-kîş
Halife nasb edildi mâh-ı hûbân-ı Muhammed'dir
Tarîk-i hufyenin şâhı o zât-ı pâk-i akdestir
Reîs-i kümmel-i ashâb u yârân-ı Muhammed'dir
Tarîkat aldı ândanda o pîr-i pür safâ Selmân
Dahî Kâsım, dahî Câfer, nedîmân-ı Muhammed'dir
O Tayfûr ibn-i Bestâmî ve Harkânî, dahî Yûsûf
Gelirler birbiri ardınca a'vân-ı Muhammed'dir
Dediler burda Sıddîkî tarîk-i hufyeye ey cân
Ânın erbâb u ashâbı sebak-hân-ı Muhammed'dir
Gelince Gucduvânî hâce-i sâdât-ı bî-hemtâ
Tarîk-i hâcegân dendi muhibbân-ı Muhammed'dir
Buhârâ'dan tulû' etti tarîkat rehberi çün kim
Bahâüddîn-i Şâh-ı Nakşibendân-ı Muhammed'dir
Müridânıyla dünyâ serteser ma'mûr olup hakkâ
Cihânı feyze gark etti bu hep şân-ı Muhammed'dir
Mürûr etti zaman çünkü tarîkat şu'belendi çok
Gelen pirler bütün mâh-ı münîrân-ı Muhammed'dir
Gelince çün Ubeydullah-ı Ahrar-ı Semerkandî
Anın ismi şüyû' buldu nerîmân-ı Muhammed'dir
Zuhûr ettikte Serhendî İmâmu'l-Evliyâ Ahmed
Müceddid oldu ol demde bu ihsân-ı Muhammed'dir
Dahî Hâlid Muhammed Şeyh Mevlânâ Ziyâüddîn
Müceddiddir muhakkak dürr-i gîrân-ı Muhammed'dir
Tarîk-i bâğ-ı vahdettir Cenâb-ı Şeyh-i Mevlâ'nın
Gel ey bülbül terennüm eyle rîzân-ı Muhammed'dir
Gürûh-i Hâlidî'ler şark u garbı eyledi ihyâ
O rehberler o dilberler vekîlân-ı Muhammed'dir
[53b]
Vekîl-i Hazret-i Hâlid, Cenâb-ı Şeyh-i Ervâdî

Mükemmel vâris-i ilm-i firâvân-ı Muhammed'dir
Sadef-veş bî-bahâ dürr-i yetîmi eyledi izhar
Ziyâüddîn Ahmed feyz-i bârân-ı Muhammed'dir
Doğunca meşrık u izzetten mağribden ol Ahmed Ziyâüddîn
Dediler hep bu bir şem'-i fürûzân-ı Muhammed'dir
Ziyâüddîn tarîk-i Hâlidî'yi eyledi tecdîd
Ziyâiyye tariki bülbülistân-ı Muhammed'dir
Budur bâğ-ı hakîkat şemmesinden mest olur uşşâk
Debistân-ı maâriftir gülistân-ı Muhammed'dir
Hasan Hilmî vekîl-i Hazret-i Ahmed Ziyâüddîn
Reşâdet menba'ı mâh-ı şebistân-ı Muhammed'dir
Muhalleddir Ziyâ'nın âsitânında Hasan Hilmî
Desinler her ne derlerse bu meydân-ı Muhammed'dir
Tevessül eyle gel Fevzî oku esmâ-yı sâdâtı
Gürûh-i Hâcegân elbet müridân-ı Muhammed'dir

DER BEYÂN-I SİLSİLE-İ HACEGÂN
(Kaddesallahu Esrârahum)
Tarîk-i hufye ey dil pişuvâ ân serverest
Ba'de ez Sıddîk u Selmân ba'de Kâsım Câ'ferest
Pes ezû Tayfûr u Harkânî Aliyy-i Fâremed
Yusufest ü Gucdüvânî, Ârif-i Rîvigerest
Hem çerâğeş Fağnevîst vâz pîşi âlî bidân
Menba-i feyz-i er Simâsî şâh Külâl-i ekberest
În gürûh-i Nakşibend râ şod Muhammed serfirâz
Ez Buhârâ şod birûnân şâh ki şems-i ezhârest
Ez Buhârî Yâkub âmed pes Ubeydullah-i cân
Zâhid-i fânî, Muhammed Hacegî, Bâkî, Müceddid şehverest
Urvetü'l-Vüskâ ve Seyfüddîn ve Bedvânî dilberân
Çeşme-i âb-ı hâyât u Cân-ı Cânân Mazharest
În cihân pür-geşte en envâr-i kutb-i Dehlevî
Yânî Mevlânâ Ziyâüddîn nûr-i ekberest
Ez pey-i Mevlâ-yı Hâlid Ahmed-i pür feyz-i mâ
Der cihân lutfeş firâvân lîk münkir a'verest
Ez teselsül în sülâle çün resîd üstâz-ı mâ
Çar cihât ü heft ü kişver zü şuâ-'i ezherest
Ân Ziyâüddîn-i Ahmed kutb-i dehrest bî-gümân
Her kirâbâ şod firâset der dereş hâk âverest
Zübde-i nûrest Hasan Hilmî ki emsâleş 'adîm
Fevziyâ şebhâne-i dehreş çerâğ-ı enverest

[54a]
Kasîde Der Niyâz-ı Server-i Kâinât
(Aleyhi Ekmelü't Tahiyyât)

(Elif)
Elâ yâ mefhar-i âlem bi-lâ eydin velâ ayni

Kiriftem halka-i bâbet nazar dârem şifâeyni

(Mim)
Men ân merdem ki der âlem nedârem zerre-i ezhar
Velî bâ tû süpurdem men heme ahvâl-i dâreyni

(Elif)
Eger ez tû nebâşed şefkat ü hurmet der ân rûzî
Halasamrâ nebâşed hîç zi dû haslet medâreyni

(Nun)
Nedârem perhîz ez münker ne kerdem emr-i zîbârâ
Heme hâlem ne bîrûn şüd derîn dâr ez hatâeyni

(Elif)
Ez în ahvâl çünân medhûşem ü der-hâtırem ânest
Zi tû ger merhemî nebved men elfün beyne lâmeyni

(Yâ)
Yemînem der menî yânem zi umyi dîn nârestî
Tu ger pîşrev şevî bâşem çü bâin beyne kâfeyni

(Sin)
Sehî guftem velî nârestîem ez tû şudem havleyni
Ki ber cürmem geşi her dem tû lâmin beyne kâfeyni

(Râ)
Rehâ kün bende-i şermende-em hemdem şude nefsek
Keşîde ber der-i çeşmem ve gûşem hem hicâbeyni

(Vav)
Ve für ez sem‘a-yi rûyet cihân şems ü kamer ahter
Nebînem çeşme-i hurşid ki der-çeşmem nikâbeyni

(Râ)
Recîlem bâ tû çün âyem şikeste dest ü dû-pâyem
Alîlem men nebînâyem merâkün iltifâteyni

(Ayn)
Amîmest rahmet ü lutfet kerîmest harmen-i cûdet
Zi-genc-i gevher-i hikmet bi-gûşev inkişâfeyni

(Elif)
Ümîd ez lutf-i tû dârem velî bî-had günahkârem
Sa‘âdetmend ü hünkârem eger şüd iltimâseyni

(Lam)

Licâm ez dest-i güm gerdem garîb ü bî-hüner mürdem
Zihad efzûn hatâkerdem tû şâhî zü'l-atâeyni

(Mim)
Meded ey gonca-i bâğ-ı risâlet-pişer-i hûbân
Zi-cürmem noh felek ebrest bi-vâvin beyne dâleyni

(Nun)
Ne ân merdüm ki baş ed zerre ez hâk-i deret şâhâ
Ne şâyestem kabûlî ki şevem rîk-i ni'âleyni

(Bâ)
Bi-hakk-ı şîzer-i Rahmân yehüsnin Ahmed-i Yezdân
Bi-'izzin sûret-i Furkân merâbahş-i inbisâtayni

(Elif)
Ezel güftem türâ îmân ve her çe ârî der-Kur'ân
Nedânem hîç men în ü vân bi-hâhem iktibâseyni

(Şın)
Şefî' dânem türâ câne ki dâred dâmened Mûsâ
Türâ ümmet şeved Îsâ ve hızri zü'l-cenâheyni

(Dal)
Demâdem ez felek âyed zi-behr-i ravza-i pâket
Züvâr-i hayl-i rûhânî be-re'y-i inkıyâdeyni

(Cim)
Cemâleş Yûsuf-u Ken'ân nedâred arza der meydân
Bi-dâred zincir ez gerdân zi-behr-i ictinâbeyni

(Ze)
Zemîn ez hurremî dâred ber eflâk râyet-i ulvî
Ki gûyed merkad-i Ahmed berem tû kün bükâeyni

(Ze)
Zehî hurşîd-i rahşânest ki zerre der nazar âyed
Kamer râ çün büved tâbi ki nâyed inşikâkeyni

(Te)
Temevvüc ez bihâr-ı aşk-ı tû keşti-i uşşâkân
Çünân garkest ki kâh ender meyân incimâdeyni

(Vav)
Vesîm ez tû ki bâşed hîç derîn râ rû dâren ravza
Eger gûyed kesî hestem biyâbed û helâkeyni

(Mim)
Müdârâ bâyedet kerden zi herçi der gümân âyed
Ki tû gernâ şodî zâhir ne bûdî în mekâneyni

(Hâ)
Harîm-i vaslet ez cânâ buved reşk-i behişt ârâ
Cinân ez tû buved mesrûr ki dâred inşiraheyni

(Rı)
Rikân‘ ger âsumân bâşed vü eşcâr ermidâd âyed
Melâik verdebîr âyed nebâşed vasf-ı na‘leyni

(Mim)
Menem ser-defter-i âsî nebînem ez Hudâ Fevzî
Neyâyed ger tû destî bi-sûzem beyne nâreyni

Aman ey server-i âlem nebâşed cüzz-i tû mahrem
Şefâat kün merâ ân dem tû şâh-ı “kâ’be kavseyni”

[54 b]
Menâkıb bitti artık bir sözüm var
Beni levm etme ey zât-ı keremkâr
Egerçi çok nekâyıs ettim izhâr
Bana lutf et ânı sen eyle izmâr
Kadîm eş‘ara taklîd ettim ey cân
Ânı sevmişti gönlüm ey muhibbân
Egerçi tarz-ı nevnâzik edâdır
Mukaddemler velâkin muktedâdır
Velîler söylemiş şîrîn kelâmı
Bu tarz üzre binâ kılmış nizâmı
Velînin isrine uymak revâdır
Velîler iktidâya pek sezâdır
Severdim bende bu tarz-ı kadîmi
Niyâzî, Şeyh-i Kuddusî, Nedîm’i
Nizâmî hem Fuzûlî pîr-i Nâbî
Dahî Rûmî, Sezâyî hem Türâbî
Hesapsız söylemişler şi‘r-i manzûm
Bu tarzda eylemişler nazm-ı mefhûm
Daha pek çok esâtîz-i hünerver
Husûsen Yazıcızâde o rehber
Bu tarzda hep terennüm eylemişler
Bu vâdîde kelamlar söylemişler
Bu tarz üzre olur tatyîb-i uşşâk
Bunu ister kulûb-i ehl-i ezvâk
Bazı tabirler ki vardır söyledim
Bu kitaba anları nazm eyledim
Anları bilmezdim evvel şimdi hem

Bilmezem ma‘nâ nedir ey zî-kerem
Ney ki geldi kalbime bir bir hemen
Yazdı kilkim deftere ey cân-ı cân
Almadım bir mısra‘ı ben ‘âriyet
Hamd ü bî-had bitti nazm-ı ‘âkıbet
İstedim her yerde hirz-i cân ola
Ehl-i aşka mûcib-i efgân ola
Ol sebebten söyledim mevzûn kelâm
Her sözüm dâd-ı Hudâ’dır ve’s-selâm
Gerçi nazmım kıymet etmez bir metâ‘
Rişte-i ümmîde etmez inkıtâ‘
Ehl-i Hakk’tan eylerim dâim recâ
Etmişem erbâb-ı ‘afve ilticâ
Gerçi bî-hadd ayb u noksanım bedîd
Setr edip eylen bana lutf-i mezîd
Rahm edenler merhamet bulsa gerek
Merhamet erbâbı afv olsa gerek
Sende rahm et bu fakîre zî-kerem
Aybımı setr eyle ey ‘âlî himem
Naksıma kim afv ile eyler nigâh
Bâb-ı lutfundan ayırma yâ İlâh
Hayr ile yâd eyleyen ehl-i dili
Son nefes îmân ile kıl müncelî
Hazret-i Hilmî’ye ver ömr-i tavîl
Ol Muhammed hürmetîçün yâ Celîl
Feyzini müzdâd ber müzdâd kıl
Dâimâ kalb-i münîrin şâd kıl
[55a]
Feyz-i pâkinden bizi dil-sîr et
Sohbetiyle kalbimiz tesrîr et
Hizmetinde kim olursa müstakîm
Anlara ecr-i cezîl ver yâ Azîm
Yâ İlâhî ger müsâb u ger ‘usât
Cümle ihvâna şefî’ olsun o zât
Müsteşâr-ı hazret-i şeyh-i Münîr
Nâzır-ı cümle umûr-i destigîr
Dersiâm-ı câmi‘-i cennet-misâl
Hazret-i Fâtih Muhammed zî-kemâl
Lüleburgazlı ve hâcezâdedir
Hizmet-i ihvân için âmâdedir
Hazret-i Eşref Efendi-i kerîm
Bahr-i lutfundan ayırma yâ Rahîm
Ömrünü müzdâd edip ey Kirdikâr
Sa‘yini meşkûr et ey Perverdigâr
Sen rızâ ver hâdimîn-i hazrete
Anları erdir İlâhî ‘izzete
Yâ İlâhî varlığım kâşânesi

Benç-i bünyâdım vücûdum lânesi
Bu cihâne gelmeme bâdî olan
Evvelâ Hakk'a beni Hâdî olan
Vâlidim Nu'mân ile ecdâdımı
Vâlidem bîçâreyi, evlâdımı
Yâ İlâhî afv edip kıl rahmeti
Hazret-i Ahmed Ziyâ'nın hürmeti
Rü'yetinle müjde et ihvânımı
Son nefeste sakla sen îmânımı
Ol meh-i burc-i hilâfet pür kerem
Ol şehinşâh-ı cihân âlî himem
Hâmi-i ümmet emîrü'l-mü'minîn
Ol mu'izz-i a'zam-ı dîn-i mübîn
İzz ile olsun hilâfette mekîn
Sayesinde millet olsunlar emîn
Ol şehin a'dâ-yı bed-kirdârını
Kahr u tedmîr et diyâr u dârını
Âl-i Osmân'a kıyâm-ı haşre dek
Ver bekâ yâ Rabb zuhûr-i neşre dek
Bu duâmı kıl icâbet yâ İlâh
Dü cihanda cümleye sensin penâh
Zât-ı Pâk-i Zü'l-Celâlin hürmeti
Hem sıfât-ı bî-misâlin hürmeti
Hazret-i Fahr-i Risâlet hürmeti
Gülbün-i bâğ-ı sadâkat hürmeti
Şimşir-i şehr-i adâlet hürmeti
Bülbül-i gülzâr-ı vahdet hürmeti
Hazret-i şâh-ı vilâyet hürmeti
Ol iki sıbt-ı nübüvvet hürmeti
Yâ İlâhî dertli kullar hürmeti
Semt-i Hakk'a doğru yollar hürmeti
Hürmetiyçün âşık-ı bî-dillerin
Bâğ-ı vahdette öten bülbüllerin
Sırr-ı mi'râc-ı nübüvvet aşkına
Ol şeb-i pür feyz-i izzet aşkına
Cümle mü'mîn kullara imdâd kıl
Rü'yetinle bizleri dilşâd kıl
Düşmanı kahr eyleyip tedmîr et
Son nefeste bizleri tesrîr et
[55b]
İltifât etsin Muhammed Mustafâ
Müsterîh olsun bu Fevzî Mustafâ
Oldu bin üç yüz on beş yıl bi't-tamam
Bu menâkıb hatmedildi ve's-selâm
Avn-i Hakk'la bitti manzum lâyiha
Gel oku İhlâs ile bir Fâtihâ

İstişfâ' ve Na't-i Nebevî
Eman Yâ Şefia'l-Müznibîn

Şâh-ı serîr-i ıstıfâ fahr-i risâlet pür-safâ
Dînim Muhammed Mustafâ ente'ş-şefî'u kad kefâ
Ey mâh-i burc-i lâ-zaman şâhinşeh-i kevn ü mekân
Peygamber-i âhir zaman ente'ş-şefî'u kad kefâ
Ey kâbil-i faslu'l-hitâb gencîne-i ümmü'l-kitâb
Seyrangahındır nüh kıbâb ente'ş-şefî'u kad kefâ
Kutb-i medâr-ı kâinât ferman-fermâ-yı mümkinât
Âyîne-i Zât u sıfât ente'ş-şefî'u kad kefâ
Ey zübde-i ilm-i ezel sensin ma'şûk-i lem-yezel
Kuldur sana her bir milel ente'ş-şefî'u kad kefâ
Ey kıble-i insâniyân ve'y Kâbe-i ruhâniyân
Ve'y mâye-i 'ayn-i 'ıyân ente'ş-şefî'u kad kefâ
Ey mahzen-i esrâr-ı Hakk cümle senindir tumtırak
Hâk-i kademdir nüh tıbâk ente'ş-şefî'u kad kefâ
Mahbûb u ma'şûk-i İlâh âlemlere sensin penâh
Şakk-ı kamer eyler güvâh ente'ş-şefî'u kad kefâ
Yâ rahmeten lil-âlemîn ve yâ şefî'al-müznibîn
Yâ mün'ime'l-müstağfirîn ente'ş-şefî'u kad kefâ
Cürm ü hatâ şânım benim ey merhametkânım benim
Ve'y derde dermânım benim ente'ş-şefî'u kad kefâ
Dergâhına geldi bu kul lutfunla sen eyle kabul
Göster bana râh-ı vusûl ente'ş-şefî'u kad kefâ
[56a]
Fevzî kulun ağlar müdâm gerçi hatâda ber-devâm
Oldu sana şahlar gulam ente'ş-şefî'u kad kefâ

Tevessül-i Şerîf
El-hamdü lillahi temme'n-nazmu bi'l-keremi
Ve sallahu ale'l-Mahmûdi fi'l-ümemi
Ve sallallahümme ale's-sahbi ecma'ihim
Ve 'ızzeti'l-Mustafâ ilâ yevmi'n-nedemi
Ve efdalü'l-ümmeti Sıddîku zî-şerefin
Selmânü ve'l-Kâsımu Ca'feru zi'ş-şiyemi
Tayfûru ve'l-Hasenü Ebû Aliyyin rızâ
Yûsufu şemsü'd-duhâ Abdülhâlıkihimi
Ârifü ve'l-Fağnevî Aliyyü Râmitenî
Ve's-Semâsî ve Külâlü'ş-şeyhi muhteremi
Ve sahîbü't turuki'l-aliyyeti pîrünâ
Muhammed şâhünâ zi'l-feyzi ve'l-himemi
Muhammedini'l-Buhârî, Ya'kûbu'l-Hisârî
Ubeydullahi ve Zâhidün aynü'l-hikemi
Dervîş ve'l-Hacegî ve'l-Bâkî ve Ahmedü
Ve 'urvetün ve Seyfüddîn ezka'n-nesemi
Muhammedini'l-Bedvânî, Mazharu Dehlevî

Muhammedinü'l-Hâlidü sâhîbü'l-'âlemi
Ve Ahmed'ül-Ervâdî vehuve şeyhu şeyhunâ
Min nûrihî eşrakati'l-arzu bi'l-hıdimi
Üstâdünâ Ahmedü kutbü'z-zemâni Ziyâ
Gavsü'l-halâiki vehüve tal'atü'z-zulemi
Ve Hasenü halefü üstâdine'l-müctebâ
Eşrefü ihvâninâ fî rütbeti'l-'izami
Ahsenühüm hulukan ekramühüm şerefen
Efdalühüm fî cemî'il-emri fi'l-kıdemi
Vec'alillahümme min hürmeti eşyâhinâ
Li-ahkari'n-nâsi lutfen fî yevmi'n-nikami
Zenbî kesîrun ve lâkin ente erhamu
Feğfir lenâ zenbenâ yâ Sâhibe'n-ni'ami
Mevlâye a'ti rizâen minke vâ mededen
Li-Fevzî yentedimü min cürmin ve vasami

Temmet el-kitâbü'l-menâkıbi li-sâhibi a'lel-menâsıb
bi inâyeti'l-vâhibi'l-mevâhib
Sene: 1313

SONUÇ

Mustafa Fevzi Efendi 19. yüzyılın son çeyreği ve 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşamış, telif ettiği manzum eserleri ve Cerîde-i Sûfiyye dergisindeki makaleleriyle Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı içerinde önemli bir yazar ve şairdir. Tasavvuf Edebiyatı alanında önemli eserler kaleme almasına rağmen edebiyat sahasında hak ettiği yere ulaşamamıştır. Yaptığımız bu çalışmanın kültür ve edebiyat tarihi içerisinde hak ettiği yeri alması için bir adım olacağına inanıyoruz. Mustafa Fevzi Efendi'nin hayatının anlatıldığı giriş kısmında müellifimizin ilmî birikimi ile nasıl bir ortamda yetişmiş olduğu anlatılmaya çalışılmıştır.

Araştırmamızın birinci bölümünde ise Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî'nin hayatı tafsilatlı bir şekilde, kaynaklar arası yanlışlıklara da olduğunca fazla yer vererek zamanın neden önemli bir ismi olduğu belirtilmek istenmiştir. İkinci bölümde ise menâkıbnâmelerin özellikle kültür tarihi araştırmacılar için neden önemli olduğu; tasavvuf tarihi açısından da menâkıbı anlatılan şahsın tanınması, insanların kendisine bakışı ve zamanına olan etkisinin görülmesi açısından önemi açıklanmış Mustafa Fevzi Efendi'nin Ahmed Ziyâeddîn Efendinin hayatının anlatıldığı menâkıbnâme de sonunda verilmiştir.

Mustafa Fevzi Efendi döneminin sosyal buhranlarını ve tasavvuf felsefesinin en ince konularını sade ve akıcı bir üslupla kaleme almış önemli bir şair ve yazardır. Bu açıdan da zamanın en müessir dergisi sayılan Cerîde-i Sûfiyye de sermuharrirlik yapmış bir kişidir. Tasavvufî meselelere olan vukufiyetinin yanı sıra vahdet-i vücûd neşvesine sahip olması da dikkat çekicidir. Hâlidîler de ve özellikle de Gümüşhânevî ekolünde bu neşveye belli sebeplerden dolayı hoş bakılmamış, nassların ötesine geçilmemesi hususunda da dikkatli davranılmıştır. Mustafa Fevzî Efendi'nin bu neşvesinin kaynağı da şayet müntesibi olduğu dergâh ise tasavvuf tarihi açısından yeni araştırmalar yapılması gereken bir konudur.

BİBLİYOGRAFYA

ACLÛNÎ, *Keşfü'l-Hafâ*, Beyrut, 1351.

AKŞEHRİ, Mehmed Emin, *Tasavvuf Âdab ve Erkânı*, (Haz.Necdet Yılmaz), Kutup Yay., İstanbul, 2001.

AŞKAR, Mustafa, *Tasavvuf Tarihi Literatürü,* İz Yay., İstanbul, 2006.

ALBAYRAK, Sâdık, *Son Devir Osmanlı Uleması,* (I-V), Medrese Yay., İstanbul, 1981.

ALBAYRAK, Sâdık, *Meşîhat, Şeriat, Tarîkat Kavgası,* (I-III), Mîzan Matbaası, İstanbul, 1994.

ALGAR, Hamid, *Nakşibendîlik,* (Haz.A.C.Köksal), İnsan Yay., İstanbul, 2007.

ALGAR, Hamid, "Hâlid el-Bağdâdî", *DİA*, XIV, İstanbul.

ALGAR, Hamid, "Hâlidiyye", *DİA*, XIV, İstanbul.

ARVÂSÎ, Abdülhakîm, *Râbıta-i Şerife,* (sdl. Necip Fazıl Kısakürek), Büyük Doğu Yay., İstanbul, 1981.

ATTAR, Feridüddîn, *Tezkiratü'l-Evliya,* (trc S. Uludağ), Erdem Yay., İstanbul 1991.

BAĞDÂDÎ, Mevlâna Hâlid, *Risâle-i Hâlidiyye Tercümesi*, (Trc. İsmail Fakirullah), Yasin Yay., İstanbul, 2000.

BAĞDÂDÎ, Mevlâna Hâlid, *el-Akdü'l-Cevherî*, Beyrut, 1300.

BAĞDÂDÎ, Muhammed b. Süleyman, *el-hadîkatü'n-Nediyye*, Kahire, 1313.

BURSALI, Mehmet, *Osmanlı Müellifleri,* (Haz. A.F.Yavuz-İ.Özen), Meral Yay., İstanbul, 1925.

el-BUHÂRÎ, Muhammed b. İsmail *Sahîhu'l-Buhârî,* Dâru't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut

CARL Wett, *Kelâmî Dergâhından Hatıralar*, (Trc. Ethem Cebecioğlu), Muradiye Kültür Vakfı Yay., Ankara, 1993.

COŞAN, M. Esad, *Tarihî ve Tasavvufî Şahsiyetler,*(Haz. N.Yılmaz), Server İletişim Yay., İstanbul 2008.

COŞAN, Esat, *Makâlât-ı Hacı Bektaş-ı Veli,* (sad.H.Özbay), K.B. Yay., Ankara 1996.

CEVZİYYE, İbn Kayyim, *Medâricü's-Sâlikîn*, Dâru'l-Hadis, Kahire, 1983.

ÇELEBİ, Elvan *el-Menâkıbu'l-Kudsiyye,* (Haz.İ.Erünsal-A.Y.Ocak), TTK Yay., Ankara 1995.

DAĞISTÂNÎ, Ömer Ziyâüddîn, *Tasavvuf ve Tarîkatlarla İlgili Fetvâlar*, (trc. İ.Gündüz-Y.Çiçek), Seha Neşriyat, İstanbul, 1986.

ERAYDIN, Selçuk, *Tasavvuf ve Tarikatler*, İFAV Yay., İstanbul, 2001.

EYİCE, Semâvî, *İstanbulun Kaybolan Eserlerinden Fatma Sultan Camii*, İÜİM, İstanbul, 1987.

GÖLPINARLI, Abdülbakî, *Menâkıb-ı Hacı Bektaş-ı Velî,* İnkılap Yay., İstanbul, 1958.

GÜMÜŞHÂNEVÎ, Ahmed Ziyâüddîn, *Râmuz el-Ehadîs, I-II*, (Trc.Abdülazîz Bekine, Haz:L. Doğan-M.C.Akşit), Gonca Yay., İstanbul, 1982.

GÜMÜŞHÂNEVÎ, Ahmed Ziyâüddîn, *Câmiu'l-Usûl*, (Thk. A.Ferîd el-Mezîdî), Dâru'l-Kütübü'l-İlmiyye, Beyrut, 2007.

GÜMÜŞHÂNEVÎ, Ahmed Ziyâüddîn, *Mütemmimât Kitâb-ı Cami'ul-Usûl,* Beyrut 1971.

GÜMÜŞHÂNEVÎ, Ahmed Ziyâüddîn, *Ruh'ul Ârifîn: Vuslat Ehli ve İlâhî Aşk,* (Trc. Rahmi Serin), Pamuk Yay., İstanbul, 1987.

GÜNDÜZ, İrfan, *Osmanlılarda Devlet-Tekke Münasebetleri*, Seha Neşriyat, İstanbul, 1984.

GÜNDÜZ, İrfan, *Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddîn ve Hâlidiyye Tarikatı*, Seha Neşriyat, İstanbul, 1984.

GÜNDÜZ, İrfan, "Gümüşhânevî Ahmed Ziyâeddîn", *DİA,* XIV.

GÜZEL, Abdurrahman, *Dinî Tasavvufî Türk Edebiyatı,* Akçağ Yay., Ankara, 2006.

HÂNÎ, Abdülmecid, *el-Hadîkatü'l-Verdiyye Nakşibendilerin kitabı***,** (Trc.A. Akçiçek), Rehber Yay., İstanbul, 1990.

HÂNî, Muhammed b. Abdullah, *Âdab,* (Trc. A. Hüsrevoğlu), Erkam Yay., İstanbul 2004.

HAYDÂRİZÂDE, İbrahim Fesih, *el-Mecdu't-Tâlib fî Menâkıb-ı Şeyh Hâlid*, Dâru't-Tibaâti'l-Âmire, İstanbul 1986

HUCVÎRİ, *Keşf'ül-Mahcûb Hakikat Bilgisi,* (Haz.S. Uludağ), Dergâh Yay., İstanbul 1996.

İbnü'l-Emîn Mahmut Kemal, *Son Asır Türk Şâirleri,* MEB Yay., Ankara 1969.

KARA, Mustafa, *Din, Hayat, Sanat açısından Tekkeler Ve Zaviyeler,* Dergah Yay., İstanbul, 1999.

KARA, Mustafa, "Cemiyet-i Sûfiyye", *DİA,* VII.

KARA, Mustafa, *Günümüz Tasavvuf Hareketleri,* Dergah Yay., İstanbul, 2003.

KELABÂZÎ, *et-Taarruf,* (Haz.S. Uludağ), Dergâh Yay., İstanbul, 1992.

KEVSERÎ, Muhammed Zâhid, *İrgâmü'l-merîd,* Mektebetü'l-Ezheriyye, Kahire, 1952.

KÜBRA, Necmeddîn, *Usûlu Aşere,* (Haz.M.Kara), Dergah Yay., İstanbul, 1996.

MUHÂSİBÎ, Hâris, *Âdabu's-Sûfiyye,* Beyrut, 1987.

Mustafa Fevzi Efendi, *Menâkıb-ı Haseniyye,* İstanbul, 1313.

MUSLU, Ramazan, *Osmanlı Toplumunda Tasavvuf (18.Yüzyıl),* İnsan Yay., İstanbul, 2004.

ŞAHİN, Haşim "Menâkıbnâme", *DİA,* XXIX.

OCAK, Ahmet Yaşar, *İslâm-Türk İnançlarında Hızıryahut Hızır İlyas Kültü,* T.K.A.E. Yay., Ankara, 1990.

OĞUZ, Muhammed İhsan, *Tasavvuf Yolunda Manevî Cihad,* Oğuz Yay., İstanbul, 1993.

ÖZDAMAR, Mustafa, *Der Saadet Dergahları*, Kırkkandil Yay., İstanbul, 2001.

TOSUN, Necdet, *Bahâeddîn Nakşibend Hayatı, Görüşleri, Tarîkatı,* İnsan Yay., İstanbul, 2003.

ULUDAĞ, Süleyman, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* Marifet Yay., İstanbul, 1991.

ULUDAĞ, Süleyman, "Edeb", *DİA,* X.

ULUDAĞ, Süleyman, "Delâilü'l-hayrât", *DİA,* IX.

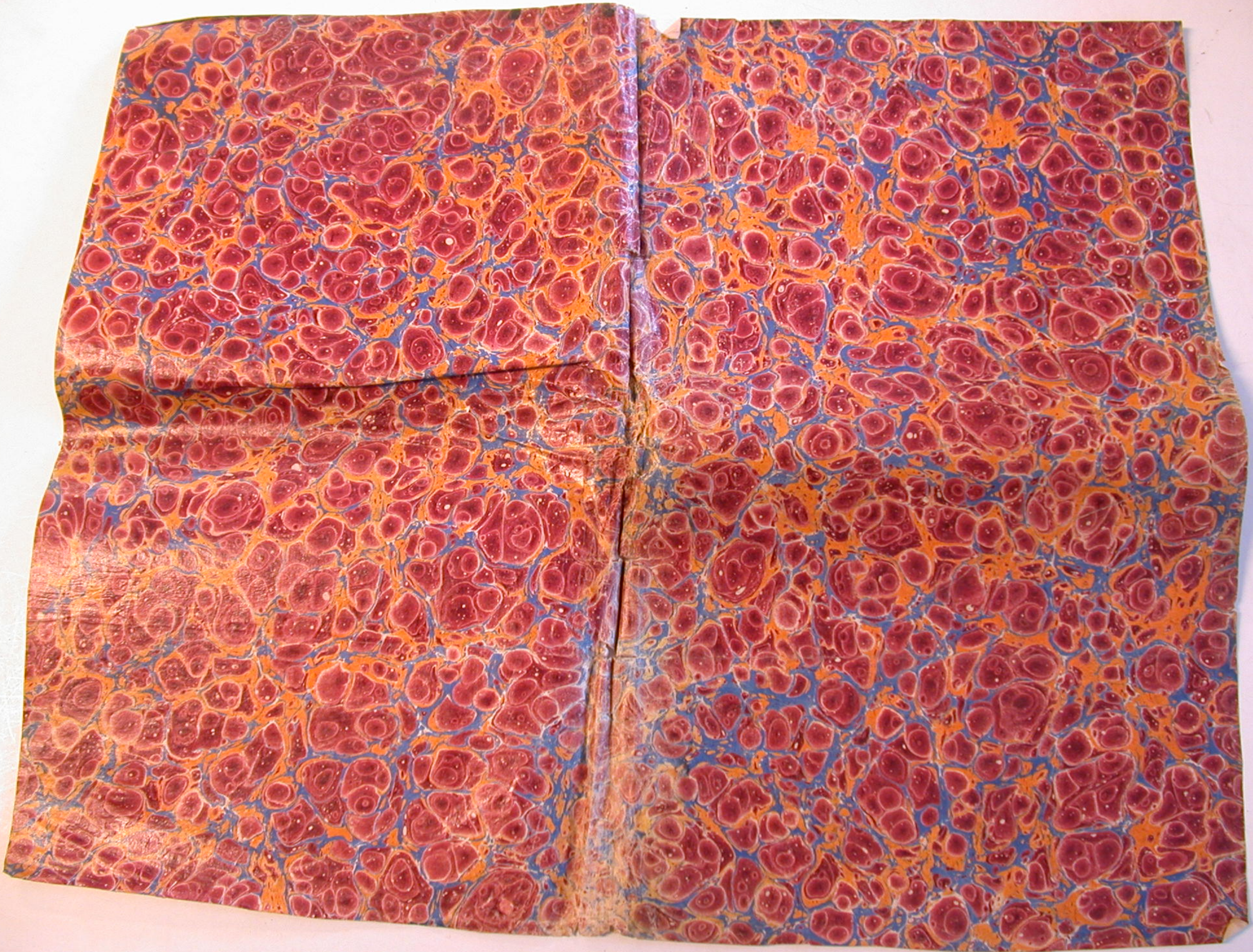
UZUN, Mustafa, "Ferşad Efendi", *DİA,* XV.

YILMAZ, Hasan Kâmil, *Altın Silsile,* Erkam Yay., İstanbul, 1994.

YILMAZ, Hasan Kâmil, *Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarîkatlar,* Ensar Neşriyat, İstanbul 2000.

YÜCER, H. Mahmut, *Osmanlı Toplumunda Tasavvuf (!9.Yüzyıl),* İnsan Yay., İstanbul, 2004.

YÜKSEL, Sadreddin, *Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî'nin Dîvan ve Şerhi,* S.G.K.Yay., İstanbul, 1977.

انقذت ابنسونه محمد مصطفى مستريح اوسونه بوفوزى مصطفى
اولدك بيك اوجيونه اولدى اوجى بالتمام بو مناقب ختم ايدلدك والسلام

عونه حقله بندك منظوم لايكم
كل اوقاو اخلاص ايله بر فاتحه

« استشفاع ونعت نبوى »

« اعانه يتشفع المذنبينه »

شاه سريراصطفا فخر رسالت برضا
دينى محمد مصطفى انت الشفيع قدكفى

اى عاصه برجى لازعامه شاهنشه كونه ومكانه
يتغيب اخر زمانه انت الشفيع قدكفى

اى قابل فصل الخطاب كنجينه ام الكتاب
سرانكه مكنه نه قباب انت الشفيع قدكفى

قطب مدار كائنات فرمانفرماى ممكنات
آينه ذات وصفات انت الشفيع قدكفى

اى زبده علم ازل سرمه مقصوده لم يزل
قوله رساطهر برسل انت الشفيع قدكفى

اى قبله انسانيانه وى كعبه روحانيانه
وى مايه عين حيانه انت الشفيع قدكفى

اى مخزن اسرار صمد جمله سنكه طوطماعه
خلق قدمدن تا طباعه انت الشفيع قدكفى

محبوب ومقصود اله عالمده سنسن پناه
سنسه قسم ايلر كواه انت الشفيع قدكفى

يا رحمة للعالمين ويا شفيع المذنبين
يا منعم المستغفرين انت الشفيع قدكفى

جرم وخطا شانم بنم اى مرحمت كانم بنم
وى دردوه درمانم بنم انت الشفيع قدكفى

درگاهكه كلمشم بوقول لطفكله سرمايه قبول
كم ستر بقا راه وصول انت الشفيع قدكفى

فوزى قولك اغر مدام كرچه خطاكار دوام
اولدك سكا شكر عدم انت الشفيع قدكفى

توسل شريف

الحمد لله ثم النظم بالكرم وصلى الله على المحمود فى الامم
وصلى الله على الصحب اجمعهم وعترة المصطفى الى يوم الندم
وافضل الامة صديقه ذى شرف سلمانه والفاروق جعفر ذى الكرم
طيفوره والحسن ابو على رضا يوسف شمس الضحى عبد القادر الجرى
عارف والفقوى على رامتن والسماس وكمال الشيخ محتشم
وصاحب الطريقة العلية يزنا محمد شمسا ذى الفيضه والكرم
محمد البخارى يقتدى الحضارى عيسى الله وفالله عيه الحكم
ادريسه والجنيد والباقى والله وعروة وسيف الدين ازكى النسم
محمد البدوانى مظهر وحلوى محمد الخالد صاحب العلم
واحمد الارزارى وهو شيخ شيخنا صدر نورى اشرقت الارض به بالخدم
استاذنا احمد وطيب الزمانه صيتا غوث الخلايقه وهو طلعت الظلم
وحسن خلفه استاذنا المجتبى اشرف اخواننا فى رتبة النظم
احسنهم خلقا اكرمهم شرفا افضلهم فى جمع الامر فى القدم
واجعل اللهم صدر سينه اشياخنا لاحصا لنا تن لطفا فى يوم النقم
ذنب كثير ولكنه انت ارحم فاغفر لنا ذنبنا يا صاحب النعم
مولاى احطط رضاك منك دائما
لفوزى يندم صدر جرم وحشم

تمت الكتاب المناقب لصاحب
اعلا المناصب بعناية
الواهب المواهب

AHMET ÇİFTER
YAPI KREDİ
ARAŞTIRMA KÜTÜPHANESİ

مناقب تبدی ارقعه برسورم وار — بن لوم اینه ای ذات کرمکار
اگرچه چوقه نقایص اینم اظهار — بلکه لطف ایت انی سهدایلا اغماء
قدیم اشعاره نقلید اینم ای جانه — انی سوشدیه کوکلم ای محبانه
اگرچه طرز نو نازك اولور — مقبلار و لکنه مقتدا در
ولیلار سوبلیه شیوه کهلدی — بوطرز اوزره بنا قیلمه نقصانی
ولیلك اثر بنه افکچه رواور — ولیلار اقتدا یه یلدسناور
سوردم بنده بوطرز قدیمی — نیازی شیخ قدوس نه یمی
نقصانی کم وفضولی بیه نابلی — وض رومی سزایه کم ترابلی
حسابسز سوبلشلر شعر و منظوم — بوطرزده ایلشلر نظم مفهوم
دها یلدچوقه اساتیذ نقدور — خصوصا یانیجی زاده اولچلبد
بوطرزده لهیب ترنم ایلشلر — بوواد یده کهلر سوبلشلر

بوطرز اوزره اولور تطییب عشاقه
بونی استرقلوب اهلی اذواقه

بوقصه تقبیلر که وار دسوبلدم — بوکتابه انکی نظم ایلدم
انکی بیلمزدم اول شکی کم — بیلمزم مضامندهای ذی کرم
لیلك کلدی خلیم بربر خصمانه — یازدی کلکم دفتره ای جانه جانه
آلدم برمصحفی بهدعایت — حمد بیحد بندی نظم عاقبت
استدم تحریر ده خدجانه اول — اهل عشقه موجب افغانه اول
اولسبدیه سوبلدم موزون و کلام — هرسوزم داد خدادر والسلام
کرچه نظمی قیمتا بتمز برمتاع — رشتهٔ امیدم ایتمز انقطاع
اهل همتلر ایدرم دائم دعا — ایتمشم ارباعفوه التجا
کرچه بیحد عیب و نقصانی بدید — ستر ایدوب آیلك بالطف مزید
رحم ایدنلر مرحمت بولسکرلی — مرحمت ارباب عفو اولسه کرلی
سنده رحم ایته بوفقیره ذی کرم — عیبی ستر ایله ای عالی همم
نقصمه کیم عفو ایله ایدنگاه — باب لطفکدن آیرمه یا اله
خیدایله یارایلیانه اهل یلی — صون نفسی ایمانه ایله قیل منجلی
حضرت حلمی و برعمر طویل — اول محمد حرمتیچون یا جلیل
فیضی مدادار برمنوار قیل — دائما قلبمنیه شاد قیل

فیضه باکنه بزه دلسیرایت — صحیفه قلبمه تسیرایت
خه مشنده کبرا ولورسه مستقیم — اندره اجرجزیل و یرعظیم
یا الهی کرچه بابه کرعصات — جمله امته شفیع اولسون روز قیامت
مستشار حضرت شیخ مفید — نظم جمله امور ده سدیکر
و سلام جامع جنت مکان — حضرت فاتح محمد زی مکان
لولو برخانه لی اوضلچه زاده در — خضت اخوانه یکوید آماده در
حضرت اشرف افندمز کریم — بحر لطفکدن آیرمه یا رحیم
عمرلی مدداد ایدوب ای کردکار — سفین مشکور ایتیه برور روزکار
سهم رضها و برخاد حضرته — انکی ابر در الهی عترته
یا الهی وارلغی کاشانه ك — بخ بنیادم و جودم لانه ك

والدم نصائحه ایام اجدادمی — والده م بیچاره بی اولدرمی
یا الهی عفو ایدوب جمله زللرمی — حضرت احمد خلیفه حرمتی
رؤیتکله مژده ایتا فوانمی — صون نفسمه صداقه سهدا جانمی
اول مکه برج خلافت ذی مکان — حضرت عبد الحمید خان
وارث تخت خلافت برکرم — اول شهنشاه جهانه عالی همم
حامی امت امیر المؤمنین — اول صفی اعظم دیه مبین
عز ایله اولسونه خلافتده مکین — سایه سنده ملت اولسون ایمن
اول شهنشاه اعدلی بدکردارلرك — قهر و غضبیله دیار و دارلرك
آل عثمانه قیلدم حشره دك — ویر بقا بابنه ظهیر نشره دك
بودعالر قبل اجابت یا اله — دوحه بانده جمله یه سنده پناه
ذات پاك ذوالجلالك حرمتی — هم صفات جمالك حرمتی
حضرت فخر رسالت حرمتی — کلبهٔ باغ صداقت حرمتی
شمس برج عدالت حرمتی — بلبل کلزار وحدت حرمتی
حضرت شاه ولایت حرمتی — اول ایکی سبط نبی حرمتی
یا الهی درتنی قبلار حرمتی — ستر ایت حقه طوغرلی یولار حرمتی
حرمتیچون عاشقه بیدلرك — باغ وحدتنه اوتنه بلبللرك
سر معراج نبی عشقه — اول شب پرنیصه وعزت عشقه
جمله مؤمنه قیلاره امداد قیل — رؤیتکله بزلری دلشاد قیل
قهر ایلیوب تدمیرایت — صون نفسه بزلری تسیرایت

دشمنی

بوجزیئی کلمه بادی اولدم — اولاحضرتنه هدیه اولسون

وکیل حضرت خالد ضیا شیخ اردوی
مکمل وارث علم فراوانه محمد در

صد فوسه بی برج در بینمی ایدیه الحاج
ضیا الدینه احمد فیضه بارانه محمد در

طوغنج مژده عزیزنده اول احمد ضیا الدینه
دیدیر لهیب بوبر شمع فروزانه محمد در

ضیا الدینه طریقه خالدیه بی ایلدی تجدیده
ضیائیه طریقی بلبلستانه محمد در

بودر باغ حقیقت شره سنده مستاولور عاشقه
دبستانه معارفده کلستانه محمد در

صد حلمی وکیل حضرت احمد ضیا الدینه
رشادت منبعی ماه شبستانه محمد در

مخلده ضیانك استانکی صد حلمی
دیوانه لهجه زیرلرسه بو میدانه محمد در

توسل ایلدکل فوزیه اوقوا اسمای سادتی
کروه خواجگانه البت مریدانه محمد در

در بیانه سلسلهٔ خواجگانه قدس الله ارواحهم

در طریقه خفیای دل بشوانه سروریست — بعد از و صدیقیه و سلمانه بعد قاسم جعفریست
پس از و طیفور و خرقانی علی فارمد — یوسفیت و نجمه دار عارف ریوکریست
لهم جراغسه فغنویت و ازیسه عبدانه — منبع فیضه ارسباسی شاه کیلانه اکبریست
ایمه کروه نقشبند اشد محمد سرفراز — از بخارا شد بروده آنه شاهکه شمسی اظهریست
از بخاری یعقوب آمد یی عبید الله جانه — زاهد فاز محمد خاکی باقی محمد شره دریست
عروة الوثقی و سیف الدینه وبهاء الدینه — جمشه اب حیات و جانانه مظهریست
ایمه دریانه پرکشته از انوار قطب الاولیا — یعنی مولانا ضیا الدینه نور اکبریست
از یی مولای خالد احمد پرفیضه ما — در دریانه لطفسه فراوانه لبالب مدکر عورست
از تسلسل ایمه سلسله چوده رسید استادیما — جاری حیات و لطفت کثور روشعاع اظهریست
آنه ضیا الدینه احمد قطب اکبر ریوکریست یکما — هر کرا باشد فراست در رسه خلال اوریست

زبدهٔ نوزیست صد حلمی که امثالسه عدیم
فوزیا شبخانه اظهر سه ضیاع انوریست

قصیده در نیاز سرور کائنات علیه اکمل التحیات

الا یا مفخر عالم بلوایید وسیله — کرفتم حلقهٔ بابت نظر دارم شفائیه
مه آنه مرد مکه در عالم ندیم ذره زاخیر — ولی با تو شریک دم مه هر احوال دارایه
اکر از تو نباشد شفقت و حرمت در ایه روزی — خدا صحرا نباشد هیچ نزد خصلت مدایه
ندارم پرهیز از عصیان کردم امر زیارا — همه عالم نه بیهوده شد در یه دارا ظهائیه
از یه الهول جنابانه مدهوشم و در خطرم آنست — زتو کر مشفق نبود مه الفه یه لامیه
یعنیم در نمی یابم زغم دیده نا راستی — تو کر یشره شوده باشم جوبا و بیده کافیه
سهی کفتی ولی نا راستیم از تو نیم خواره — کر بر جرم کشی هردم تو لوم بیه طائیه
رها که بنده شرمنده ام محکم شده نقطه — کشیده بر در چشمم و کوشم هم حجابیه
وفور از شعه روی جرانه کسی فرخاسته — نبینم جنسه خورشید کر در چشم نقابیه
رحیلم بانو جوده آی شکسته دست و دل بایم — علیلم مه نه بینایم مراکه الشفائیه
عمیمت رحمت و لطفت کویت خرمه ظهورت — زکنج کوهر حکمت بکو شوانك فیه
امید از لطف تو دارم ولی بیچه کنم کارم — سعادتمند قطارم اکر شد القمائیه
لجام از دست کم کردم غریبم بی هنر مردم — زصد افزونه خطا کردم تو شاهی ذو العطائیه
مه دای غنچهٔ باغ رسالت پیشرو جوبانه — زجرمم نه فلك ابرست بو ویه الیه
نه آنه مردم که باشم ذره از خاك درت سائلها — نشایستم قبولیکه شوم ریك نعالیه
بجوه شیر زحمانه بحمد احمد یزدانه — بفرسوده فرقانه مرا بخشه بنسالیه
ازل کفتم ترا ایمانه و کفر چه آری در قرآنه — ندانم کفیح مه بیه آنه بخواهم فتحالیه
شفیع دائم تراجانا که داری دولت سوی — ترا امت شود عیسی و خضر ذو الجناحیه
رها دم از فلك آید زبهر روضهٔ پاکت — زوار خیل روحانی برای انقیادیه
جمالسه یوسف کنعانه ندارد عرضه در میدانه — بدار در نخیر از کروانه زبهر اجتنابیه
نعیمه از خرمی دارد برافلاك رایت علوی — که کوید مرقد احمد برم توکه بطائیه
زلفی خورشید رخشانست که زره در نظر آید — قمر را چوده بود تابان کر نابد اشقاقیه
تموج از بحار عشق تو کشتی عاقانه — چنانه غرقست که ماه اندر میابد انجادیه
وسیم از تو کر باشد فیح در به دارد و در به دیه — اکر کوید کسی لهتم بیابد او هدکیه
مدا باید ت کر دیه زلهر چه در کنار آید — که تو کر ناشدی ظاهر بنوری ایه مکانیه
حریم وصلت ای جانا بود رشك بهشت آرا — چنانه از تو بود مسرور کردد زائر اجیه
رقاع کر آسمانه باشد و انجا رسد آید — ملائك در دبیر آید نباشه وصف نعلیه
منم سر دفتر عاصی نبینم از خدا فوزی — نیاید کر نه توردتی بسوزم بیه نار بیه

امانه ای سرور عالم نباشد جز تو محرم
شفاعت کهه مرا آنم تو شاه قاب قوسیه

عدد قلیب اخبار باری اطیف کنوز
شؤنات خدا هیچ عشوه سوزانه محمد در
اوفر جانه شریف علم الاسماده آدمده
تموج کرده دریای عرفانه محمد در
جنانه ایجیب غیب دکشفه جبه آدم
بوخود سر طلوع طلعت افشانه محمد در
بوبرده قالیب افلاکه جیفه ایله ریم خود
مرامی امته او طلقده خود ایله خوانه محمد در
نفیسه مؤخر کلدی اول شاه جهانه آرا
حقیقتده مقدم نور زیبانه محمد در
کلهذه محزوج ایکسه آدم عناصر صوایله طهرانه
اودم مجود اروالح روح ریحانه محمد در
کلوب بر ظهور ایتدی مراتبجه بتوده مخلوقه
بنی مرسل ملائکه مژده دارانه محمد در
طلوع عید جهانی سرتسر تنویر ایدوب مولد
فلکلر دور ایدوب دیرلر که دورانه محمد در
بتوده مبجل اولدیغی دم اول شرف شاهی
منادیر ندا قلدیغه که آوانه محمد در
شریعت تخته قونمغه طریقت تاجنی ایلدی
اور لدی طبل و نقاره بوسلطانه محمد در
حقیقت ایسه بنده معارف افلیمنه کندی
انا سیدنا دل عاجز بوسیرانه محمد در
بتوده دنیا و مافیها جهه طوردی نور احمدله
اوقونمغه لوح منشور کی قرآنه محمد در
ایکی یول کوستروب اول شاه برزخ طهه
بو بولدن اوگ آخر راه کریانه محمد در
جهه کینده حضرت احمد محمد مصطفی حقه
دیده افلاک و املاک روز جزانه محمد در

کرام ظاهر کرن طلعه ابوبکر صدیقت کیسه
خلیفه نصب ایدوب شاه خیرانه محمد در
طریقه خفیه شاهی اوزات باقی قدسه
رئیس کل اصحاب ویارانه محمد در
طریقت آلدی اندنده اوبیر برصفا سلمانه
دخی قاسم دخی جعفر ندیمانه محمد در
او طیفور ابه بصری من وخرقانی دخی یوسف
کلوب سر بر بری اردنجه اخوانه محمد در
دیدیلر بوزده حمدیفن طریقه خفیه ای جانه
انا ارباب و اصحابی سعد خوانه محمد در
کلنجه مجددانی خواجه ساداتی بک مکتما
طریقه خواجگانه دینده مجبانه محمد در
بخارا ده طلوع ایتدی طریقت رهبری چونکه
بها الدینه شاه نقشبندانه محمد در
مدد ایتدی زمانه چونکه طریقت شعله لندی جوهه
کلوب پیرلر بتوده ماه تابانه محمد در
کلنجه جوده عبدالخالق احرار سمرقندی
انا اهل شموع بولدی نریانه محمد در
ظهور ایتدکده سرهندی امام الاولیا احمد
مجدد اولدی اول دمده بواحسانه محمد در
دخی خالد محمد شیخی مولانا ضیاالدینه
محمدی محضه دن کیرانه محمد در
طریقه باغی وحدتده جناب شیخ مولانا
کل ای بلبل ترنم ایله ریحانه محمد در
کروه خالدیه شرقه وغربه ایلدی احیا
او رهبرلر اودلبرلر وکیلانه محمد در

منکرانك رشتهٔ امیدی قطع اولدی بودم
آه و واویلا عرش دن رفع ایدیلن اخبارمز

کیم چراغ حضرت ابراهیم قصد ایدیلسه
محو اولور ایجاق الحمد لله دراصرارمز

شرحه دیکز، طولدی جمله نور چراغ احمدی
هیچ نه ممکنه کوستیکلر محو ایده انوارمز

یر ضیا اولسه عوالم ماه و خورشید زره کبی
شبیره وار سونه جمله اولسونه بوجه بزم اکدارمز

سر فاسه ایلیه استر کرده سنگدلانه
جمله بیلور که نص قرآندر بزم اسرارمز

جمله مزید ایتسونه ضیا الحمد والدیه فیضف
سایه سنده سنکسار ایجره آچاق کلزارمز

بر ضیائی بنده سی بر کره بوفوزی کمتری
سرو و کل اشجارمز هم لعل و دره احجارمز

مدس

بنی دل مرده قیلدانه نفس لبلهٔ ضدی
بقا جمعه ده یوم دلده کی خنده وکدری

دل جمعه اغلیه رمه شرح ایده صحت جدیدی
نه بیلور ارزل اولانه شیوهٔ حکم قدری

نه افلاکی سیاه ایدیه اهل شری
نه حقیقت بیلور ابتر نه کون اکلار نه بری

ایده یم شرحی ضمیر دوشه بونه پیشه سه
بنی حامله بداهه اغلیه یم شاهد به

دوشوب اظلم ان بنداولیجه جهانه اید نه
جیفهٔ افلاکه قدر جمله ایدیجك دلوفته

نیچه طوغمیه اول خنده و کوکلم اولیشه
نه حقیقت بیلور ابتر نه کون اکلار نه بری

دوشونوب کیجه لری صبحه قدر آه ایدرم
آه وزاریله سبب خنده اکراه ایدرم

بری بوجاکر قیوانه قفسنه ایدرم
بوسونه اکلدیکی واصل رخنه ایدرم

باسه آجیب سینه دوکوب خنده قهقهه ایدرم
نه حقیقت بیلور ابتر نه کون اکلار نه بری

کلور ای باد صبا لطفه شریك خنده
اغله ای مرغ سحر سنده یره رخنه خنده

سینه دل کیجه لری حضرت الله خنده
سنه ایتسه یدك جلیل حالمه اول شخنده

خونه چشمی دوکه رك سویه رم اول شخنده
نه حقیقت بیلور ابتر نه کون اکلار نه بری

کیده یم محشره رك جان کریانه ایدرك
طوغه یم دامنه لطفنه زار و کریانه ایدرك

داره یم حضرت الله ره اعانه ایدرك
صار بلام ساقیهٔ عرشه کیدوب اغفانه ایدرك

ایده یم ورد زبانه فویه یم الانه ایدرك
نه حقیقت بیلور ابتر نه کون اکلار نه بری

دیم ای شاه سیالکت مه افلاکی کرم
سبب سرزدهٔ کونه و مطلانه لوح و قلم

مددای بادشه لطفکدن اوحیرانه فخر امم
لکه دار ایتمه کی سن ایتدی بقا وردی ندم

بزه شیطانه بلیس ایلدی ظلم ایله نقم
نه حقیقت بیلور ابتر نه کون اکلار نه بری

«خاتمة المناقب»

محمد
{ قصیدهٔ کربلانه شعبانی و مجددانه طریقتی علیهٔ
{ صدیقهٔ خواجکانه النقشبندیهٔ خالدیهٔ ضیائیه

ظهور و مبدأ خلقه شمس تابانه محمد در
فلکده قبهٔ هیناده بنیانه محمد در

نفخت فیه من روحی دیدیکی سرسبحانی
وجودا مده روح رخشانه محمد در

كيتمه دير احمد ضيا يا اول دف
ه فتح كسدى زلوه ايندى بنى
تا جوار حضرة كلدكده بولى
نرك ايدجك كيتمه اودم ديو فصول
دفتم جلب ايندى بو حال غريب
كه نده بكنده او شيخ نه كيب
برده كوردم دائم حكمه ضيا
او سيده نه كيرمه اول بك ضيا
ذى همم اولدك نور سلطان رحيم
سوندى اولدم نار شيخ نه رحيم
جونه جناحى فطبه كيردم به همانه
كيتمه ظلمت فيضه ونور اولدى جهانه
كوردى كوزلر خط قطب آشكار
مسته اولمه قالدم همانديم بيدار
بك اول خط خانقاهه بك بقيه
اوجى بيك ارشوه دار و بابو فيضه جهيه
خط قطب اكرچه بك كلسه
به فقيره بك فيضه بولسه
اولسيده جونه اذا جيكدى بوقول
حمد لله كه ضيا ايندى قبول
جونكه كيردم خط قطب اولزمانه
شمس تابانه ضيا اولدى عيانه
جونكه كلدم خانقاه عزته
بوسجونه كيردم ضيا نور سلطنته
بوكلام ايتدى بيوكلدى حمد نور
((لم يكن أستاذه)) سترى بودر
كيمكه مرشد دستى طوتيده قدى
جهيه ضد قبلرا و شيخ نه غدى
بيك كامل مرشد بولمه كرك
حمد قيله تسليم و بنده اولمه كرك

اولدى بو جلب ايندى بو قبول
كيمكه ذكر ايتمه ضيا يا شيخنى
كيمكه ذكر ايتمه ضيا يا شيخنى
اقرأ سوره انشراح الم نشرح

قطب عالم روح اجداد جهانه
بر تصرف ايلسه غوث كريم
اذنه حقله هر نه امر ايتسه اوذات
هر نه لطفيايتسه قول پروردكار
نزد حقده بر بلا كلمز قول
اوليا اسباب افعال خدا
اوليادر هم جواسيس القلوب
اوليادر بغضه ايدنه رد فيوض
هوك نفس مغلوب اولور دشمنه
سويدك اول حضرت حق دوستى
كرديار سه دوجهانه افتخارى
جهانه ولدنه سو جناب احمدى
قطب اعظم حضرت احمد ضيا

هيچ تصرف ايلياده اولمز هيچ نه
فيضه حقه غرقه اولور عرش عظيم
اول مرام اوزره دوزلر ممكنات
لطفه حقه قطب اعظم مدار
برولى، بلكه ظلم ايتسه اول
هم وليلار نجوم الهتدا
انلرى سويه ايدر محبوب
نزد حقده بولمدى جاى قبول
نفسنى تسليم ايدر شيخ نه
اوليا من سوجهانه سوز بنم
سوولى يى سيل كوكل الواضى
دائما ياد ايله روح امجدى
غوث اكرمدر اونور كيريا

حضرت شيخى سوله عالى جناب
اوقوسونه احمدى ايله ام الكتاب

٢٧

منوره

عالم مفاده كورمسه اول ظهور
اول ضيا طوتمسه جهانى نور
نوره غرقه اولمسه زمينه وآسمانه
شرقه وغربه قابلامسه نور وجود
برشهر ياكه قرا قاطمسه اركى
هر بريى المسه اونور كبريا
نور غوثيته اول نور عظيم
بونجه انوارى شرياد ت ايليور
تا قيام حشره دك نور ضيا
برده اوروب ايلر منور دلرى

نافه سنده برضيا ايتمسه ظهور
اسمانه برده اوروب ايتمسه اثر
برمجسم نور ايتمسه كويا جهانه
ظلمتى محو ايليوب قيامسه فتوح
اول ضيادن بى نصيب اولمسه ركى
واسطه اولمسه الى احمد ضيا
كوردكى مفاده اول قطب كريم
جلدى غرقه سعادت ايليور
فيضه پاك سرفراز اولميا
اونره ده بخ ضيا بلبلدر

حضرت شيخى سوله عالى جناب
اوقوسونه احمدى ايله ام الكتاب

(حيف كه لم يكن أستاذه نقص بو سوزدر اتم ايدلم)

(حيف كه ذكر ايتمه ضيا يا شيخنى اقرأ سوره انشراح الم نشرح)

(كيمكه مرشد دستى طوتيده قدى جهيه ضد قبلرا و شيخ نه غدى بيك كامل مرشد بولمه كرك)

(كيمكه مرشد دستى طوتيده قدى جهيه ضد قبلرا و شيخ نه غدى بيك كامل مرشد بولمه كرك)

(اصل صيدده ايرباط خفت بنده در) (كيمكه مرشد دستى طوتيده قدى جهيه ضد قبلرا و شيخ نه غدى بيك كامل مرشد بولمه كرك)

(كتبه دوستى ضيا يا شيخنى) (حضرة مرشد الاكرم محمد ضيا قدس سره)

قوسيه
١

١٠٠

حضرت امام

كيندى حضرت بزلرى قيلدى بنيم
بنمزده اختلاف اولدى عظيم
اختلاف ايتدكجه ايتدى اشتداد
قيل وقال كيندكجه ايتدى ازدياد
اختلاف حضرته اولمز آشكار
جلاى تقدير رب كردكار
اولسيده اختلاف ايتدى ظهور
اختلافدن كلدى كرچ فتور
حضرت فخر رسالت سويلدى
اختلاف امتى رحمت ديدى
هيچ اولورمى اختلافسز اختيار
دست قدرتدن خلاف ايلر مدار
اختلافدن كيمه ايتمز اعتراضه
اختلافدن اهل حقه مستفاضه
حمد اولسونه اولسه كوزلر اختلاف
حمد يوزندن نقاب وار دور هيچ خلاف
ليك نفسانى اولورسه غيرى يوزه
اوله خلاف واختلافدن شرى يوزه
نزد حقده اختلافدر ديدكم
اجتهاد اهل حمد سويلدكم
اهل حقدن حمد اولماسه رد ايلمز
حقه فارشو حمد اولماسه سوز بلمز
ليك برسوداى بوغايتده قبيح
هيچ فيضى اينز بوزقلبه صبيح
نفس وشيطانه فتنه القا ايلدى
هر كسى بردر لواغوا ايلدى
للكهار واحى عذابم ايتدى مدد
دام شيطنه نه بودم جكدى رد
حمد لله سايه شاهانه ده
ختم اولور دائم سعادتخانه ده
پادشاه ذى عدالت صاحبيه
كمه يه اينز سفالته ضيه
حضرت عبد المجيد شهريار
اوله امير المؤمنيه شوكتمدار
برقرار اولسونه سريرنده مدام
تا بحشر سلطنت ايتسونه دوام

قصيده

بعد عسى يسر ايله امراء ايدر اعمارمز
جونكه فرمانه خدايه طوغيدر اقدارمز
دوندى برقه جكونه فلك بر وفوز زوى حنوف
صاندى بيلر بز حقه زاندر مصيب اغيارمز
بيلديلر از دياد عشق موجدر فرحه
جونه ترقى اينك بو فرقتى هيچ ابرارمز
جونه سحاب غدر ايله مستور ايدى شمس هدا
برزمانه وحشتى قالدى نازيه اثمارمز

حاصلی اوچ کونه بولی ایتدی دولم
اغلدم آه ایلدم مست مدام

صورتیله حالات نه سویله یه زه
دردکی کتم ایتم شرح ایله یه زه

سویله دردن بلکه درمانه ایلر
دفعه سن فریاده ایلر

دردکه بر بولورز حاذقه طبیب
سویله بر دانه حبیبا قاله اولم غریب

سویلدم دردم قبول ایتمز عبدی
صعب یوقه اجتناب

انسه عشقده پریشانه ایلیانه
کیجه کوندز زار و گریانه ایلیانه

نار کیانه برسن ایرشدی کوشه
اول صدا دهشت کوردی هوشه

سویلدی هاتف کلدم یا ربا
دیر قطبدر حضرت احمد ضیا

ایشته عاشقه اولمشم بوانسه یه
نوده در بیلسم اوعنقای قصه

بیت

مکه مشهور عالمه سن یه بیلدم انجمه
بیلور هر کس جهانه سری احمد ضیا اولمه

بیلدم حضرت پیر زمانی
خیر ویردی بطانم وشانی

کتلوب کوردم سنی الحمد یه
بطا لطف ایدی بو دمده ایله

دعایه جوهه تضرع ایدی بیحد
تبسم ایلدی مولای احمد

قبول ایتدی رجا سیمه قدری اعلانه
اکا لطف ایلدی جوهه خانه غرقانه

ولکه جوهه نصیحت ایتدی حضرت
دیدی جوهه رحلدر بو کرامت

عبد فوللقه اولمشدر مکرم
کرامت استقامتدر معظم

دعی انعام و اغنا ایلدی جوهه
انی معناه و صورا قلدی مزدوجه

سنی مزدوجه ایده دیرسک هوا یه
افندم روح ضیا، قبل هوا یه

قصیده

سنا غزل جلا لکجونه بنی مست ایلدی اللهی
یانوب عشقله اودینه هجر ایرشدونه کوکده آهم

دوشوبجم سنا غیری یکیب جانه سوداسنه قهرم
اولدم عشقله هردم بولونماسونه قرارم

دیوانه هجر بطا مجنونه دل لیلا اولوب بیزاره
شرار آه ایله دل جانه طوندرمشونه قهرم

ندر عاشقه ندر معشوقه وعشقی بلمز ایکیسنه
کلوب برنا پیر ایچنده خراب ایتدی بنی شاهم

بونی بیلدیکم الا دیدیردی هیچ بطا غفلت
بولیدی هردم بویله اولایدی سالی یه ماهم

سنی بیلمشم ایله کوسترمه خالقه یوزمه
بنی عشقله مفتون ایدن اولمیه جکم آگاهم

اسرکه دیلمن شرمنده یوزفوری بنده نه یارب
اوحالم خیر ایله هردم آچیلسونه قبر کاهم

منوره

بوطا بلکه حسابنه جوهه کرامت
کتابه آلمز ایدرسم کرحمایت

ولکه بر روایت عبد سابقه
آنلا شرحیده بوتقدموافقه

دیدیلر حضرت علمک بریسی
کیدرکه راهه اول ایچریسی

بیابانه ایچره قالمشه یوهه جلیس
خدا لطف ایلمشه اولمشه انیس

دوشوب لبه دیو نولور بر وردکارم
بنی قطبم ایرشدرکه دکارم

بطا علم لدنه اوکرتمش الهم
مشقتله بنی فوریاد یتاهم

بو سوزلر فکرنی مشغول ایدرکه
ایشیدی بنده بوجه اصله

دیدی هاتف که یا صاحب بو روزوار
مرامه مستجاب ایتدی کروکار

قطبه حضرت احمد ضیا کیت
نه ایسترسن اکا عرضه و یابه ایت

یوزن سوره خاکپای غوثه فرده
بولنمز شری امثالی بو یرده

ایشیتدی چونکه طالب بو ندایی
درونده اولدی احمد ضیایی

حوبولدی حضرت قطب جهانی
خدا ایتدی بولنمز جسم و جانی

هنوز بدأ ایتمشدی کشف رازه
دعی باشلامشه درسی بیانه

کراهتله بیلور مسه مساجالی
دیدی ای مسله براده جوهه وجهایی

چالیسه سیکله بولمز عشقه ضیایی
اوعشقه تعلیم ایدر علم هدایی

نه لازم قطبا یکونه کز مادجهانی
سکا سنده یقینه روح روانی

توجه قیل قلوب اولیایه
یاپسه باب جنابه کبریایه

مضمونایت بزاده صاحب دمادم
اطور سکا بزاده بلی شبهه همدم

چیقار دلدن غموم ماسوایی
کورورسکه انده سنه احمد ضیایی

و لکه عوده جهه اولمز سیاوه
سکا لطف ایلمز اول شمس انوه

بنونه کونه لطفی ایتمه خدانه
اولورسکه همدم احمد ضیا نه

دعی اغنا ایده ایتدی بردی عودته

منوره

اهل دوجه اربابه احوالدنه ری
صاحب کشف وکرامت اختری

حضرت ابوب جوارنده اوذات
جمله کونه کلدی اوشخص خوب صفات

حضرتا کلدی زیارت قصدینه
اول زیارتدنه نجات قصدینه

کلدی چدنه اول خانقاه دولته
آستانه قطب بان عزته

دیر جناب اشرفه ای بلی ربا
ای مکرم خادم احمد ضیا

کلمش غایت اوزاقدنه بهر غریب
حضرته بهر زیارت ای ادیب

لیک شیطان لعین ایتدی جدال
جمله جفالر ایتدی اول بدخصال

بالتمام ظاهر اولدی اول رزیل
الهی قطع ایتدی ملعون و ذلیل

پنجه لشدی دیو مردود ولعین
جمله شکر الله کراولدی مبین

سه قبول ایتمه حضور احمده — اندن کیرو برم دار اسعده
محمد احمد ضیادن دور ایدوب — اول مقامن اندره مسرور ایدوب
سه ضیایی مسرع ایت یا الله — کلمسون نزد ضیاء بر ناگاه
چونه دعا بندک تمام اولدی کلام — بنده اولدونه اویاندم والسلام
زوده ایله قالقدم یتاغمدن کچه — رضیا اولمسه سماوات وزمینه
نوره غرقه اولمسه بتون دار ودیار — عشه دوکسه مجسم بی اختیار
براشارت بورده وار غایت عظیم — والدینه طعمه ایدوب اولم لئیم
سه لسانه کف ایدوب قیل حرمتن — نزد احمده بولورسه رحمتن
دل اوزه والدیه حضرتنه — سه فوه ایتمه جناب عزتنه
کهده شیخ قدریی اکلاکورزم — سه بیلورسه نفسه لایقه سورزم

قطب حقدر حضرت احمد ضیا
غوث اعظمدر اولنور کبریا

منوره

عینی کور سه بورؤیانه بوذات — که ایکیسنی ذوقه دکسه التفات
چونکه لطف ایتمه اکا فخر جهان — وصفنی یازمغه قلم بیلمز لسان
سویمه شاه رسالت بی حجاب — ای کشن اولدی قاتمده مستجاب
هرنه استرسن قبولمدر بودم — کیرو دونمز سوزن قیلمزندم
لیلک کیمسه بیلمدکی بو لطفه سبب — هانکی خدمت یا عبادتدر عجب
یارسول الله نیلسونه بوفقیر — سه بیلورسه صوه بیلور بیلمز حقیر
لیلک بیلمدرسن قبولدی اکا جهان — المدد بیغمبر اخر زمان
سویله لطف ایت لطفکی مزاد قیل — بوفقیر دیمکسن ارشاد قیل
چونکه لبیک اولدم بو رفعته — سعی ودوزسه ایتمدم برخدمته
دیر اودم فخر رسالت یا فلانه — خدمتک غایت قبولمدر هانه
یا بیون خدمتله بولدن فرصتی — هرکشی ایتمز بودر لو خدمتی
سه زیارت ایلدن چونه امین — ایشته بولدن تمدی لطف سرمدی
سه ضیا الدینه قلدن چونه خطاب — بختیارسه نفسکه بولدن خطاب
اوزیارت لطفه اولمدر سبب — هرایکه اولدی روا چوکم تعب
هرکشی ایلمز زیارت یا اخی — هم زیارتله ایدر خدمت دخی
لیلک خالصه ایلمک مقبول اولور — کیم ریا ایتمز او خالص قول اولور

ایشته خالص خدمت ایتمه بو شریف — خدمتی مقبول اولوب اولسه منیف
خالدیه لبیک استادی دکل — حضرت شیخ بیر ارشادی دکل
حبذا لله زیارت ایلمسه — اول زیارتده نجات بولمسه
صانه رؤیا بلکه الهامدر بوحال — بونی انکار ایلمز صاحب کمال
کیم کورر بیغمبری خواب ایچره بیل — رؤیتی صادقدر ایتوقای قیل
انبیا و اولیایی کیم کورر — اول کورسه رؤیا دکل الهام اولور
اهل حال قدر ضیایی بلدیلر — هپ بری نزدنده خادم اولدیلر

حضرت شیخ سوزه عالیجناب
اوقوسون سوزه اضافه ایلرام الکتاب

منوره

برکلامم وار قولاغه ویرسه بلطا — بو حکایت یادکار اولسون سزا
کشف ده برخواجه کلدی حضرتا — بوز سورردی خاکپای دولتا
آغلدی آه ایلدی قلبی فغانه — دیر خدا اولسونه سزا جسم ایله جانه
عاشقه اولدم حضرتا پیر منیر — خوب جمالی کوردیه ای دلپذیر
کور ماسه بوکورلرم رسوا سزا — هم قولاغم طولماسه رسوا سزا
وعظ ایدر دم برشهره بیکمانه — سمعه برسن ایرشدی ناکاه
برصدا کلدی دلالی مدهش سه ایدر — عاشقه صادقلری بربوسه ایدر
برنده کلدی بحمد کبریا — قطب عالمدر دیدی احمد ضیا
هم کشفانه دیدی مولانا اکا — بونداده کلدی برهشت بلا
بوکلامه کیمسه نه بزمانه — عقلمی غیب ایلدم ای مردمانه
چونکه کرسیده اولوردی بوندا — نطقمی قلدی هم انه خوف خدا
اغلدم کندنه افغانه ایلدم — برقت آه فراوانه ایلدم
اغلدم بنه هم حرقت برفغانه — اغلامقدنه مست اولوب بیر وجوانه
سویلدم ای مستمر بی همال — ختم وخط ایلمک اولدی محال
وار بوکونه ذهنمده برخیال غریب — هم وجودم ختم اندی بلا عجیب
سرایدی چونکه انی قلدم زبانه — ایستدم بکم طوبسونه انسی ایله جانه
حجره م کیتدم بوحال اوزره هیهه — چونه دوشوندم ایلدم آه وانینه
بنه بوحالمدنه دوشمش رنجیده — اوقوکبر مزدی بتونه شب دیده
ایرتسی کونه مسجده کیلدم بنه — کرسی یه چیقدقده مست اولدم بنه

کور دیدر چونکه خیدر قیلدیلر — فیضه حقدن مست و مدهوش اولدیلر
دیدیلر ایشته بودر قطب عظیم — شبهه یوقدر احمد ضیا غوث کریم
ایشته صوندی کوندی دی استرک انی — بزده لطف ایتدی اول ذات غنی
چونکه یوقدی کیچدی شبی جانه — لطفت آساندی هر اولدی ناکهانه
بیلمز حکمت ندر حکمت ایتدیلر — انتابدن اولزمانه نکت ایتدیلر
صکره دن دیرلر دیکر واحسنا — فرصتی فوت ایلدک وا فرقنا
صوندیلر قطب ایرشدی مراده یکه — ذات پاکیله کوردیلر مسرت ایکمه
نفس رضا ایتمدک دریغا لکه — عاقبت فائده یه تشویشلکه
بزقدوم شیخ مسعود ایکمه — هم ظهوریله انده سرور ایکمه
عقلمز دوشمدی ندن آیا — قطب ایدی خواجه حضرت احمد ضیا
نفسمز کورکه بزه نسبتی اوکونه — شمدی الیوم بحر لر بوکونه
حاصلی کورکه بوعالمده دیر — اندره صوندی طوغری سوزلر سویلدیر
قطب عالم ایرشدی مطلبده — هم اعانت ایدر اول راغبده
بیلک تسلیم اولنه صادق کرک — راه حقده بی غرضانه عاشق کرک
چونکه عاشق صادق ایدر کامل — مدعی سز چونکه برهانه سویلدیلر

قطب اکرم حضرت احمد ضیا
غوث اعظمدر اونور کبریا

قطعه

دیدم اصحاب دل کیندی جانه بوشدر حقیقه جانا
بولونور شمس تبریزی کهاف امثال مولانا
کیدنلر کیندیلر لکمه بوداری بوسه برافزل
کیدنجه طلعت نبویه کلور ماه منیر دانا

منوره

خالدیلر دنیه برده اهل مقام — هم خلافتله مجلل شیخ تمام
یاد اولنقده حضرت شیخ کلور — نور کشف ایله انده ظاهر بیلور
یوز سورر اقدام پیره منقش — جذبه مدهوش اولور ذات نقش
اول کیجه رؤیاده کورمسه یوزیله — دعوت ایلر مسه محمد مرتضی
چونکه کیشه دعوت پیغمبره — بنده ایتمه الله برده یره
چونکه تفویض ایلمسه اول محترم — کل بیورمسه حضرت خانه کرم

برده کیردم درحضور احمدیه — پادشاه تخت ملک سرمدیه
فیضه نور سرمدیه انعام مدهوش الطاف — هپسنده حال و بیهوشانه اوطوب
اولمشم مستغرقه وسنه مدام — هیچ نه محکمه کا ایدم عرض پیام
اورده بحر صهبای عشق ایچمشم — عقل و ادراکمدن انور کچمشم
حیرت اندر حیرته واردم اوردم — بوبوجودم محوایدی سرتاقدم
بی اثر قالدی اودمده جسم وجانه — عقلم کلمز دی هیچ جانه وجانه
بی تکلف دوشمشم بکوشه — خشیتدنه دوشمشم اندیشه
برده آچدم کوزلرم کوردم خانه — حضرت احمد ضیا قطب الزمانه
اولحضور کرسیده باعز وصفا — محرمی اولمسه محمد مصطفی
اصحابلرنهم بریره اولدم جلیس — مرحبا ایتدی ایکیجه الانیس
دکلدم صحبتلریه بیلا کوسه ایله — دالمشم دریای عشقه جوشه ایله
چونکه صحبت ایتدیلر عقلمده یوقه — لبیک ذهنم بوسوزی ضبط ایتدی چوقه
عزایله دیرکه محمد وصاحبی — ای مکمل دائم ظاهر وخفا
فخر اقطاب زمانه غوث کزیده — شمس افلاک ولایت رکن دیده
شرع پاکم طلعتی احمد ضیا — رهبر راه هدای کبریا
سرّ بزم نائب ضیا محمد بوکونه — هم وکیل منتصب محمد بوکونه
مجلسه خیر الوری محمد سنه — فیضه پاکلک نور یوکمدر سنه
والدینم حضرتلرینه سویلیه — بی مرایا اندی طلعت ایلیه
اهل عصیاندر کزرلر اول کشه — حصول اوجون دشوار اولور جلدایشه
اویله شخص سره قبول ایتم ضیا — اندی سوزم جناب کبریا
بنده سوزم سوزمدی وحی صمد — مجلسکده طرد و نبعید ایلمسه
حضرت احمد ضیا دیر یارسول — اندی سوزم رضا ایتمز قبول
بیلمسم چاره ندر اول شخص یه — قبل ترحم بنم کرطف ایلمسه
فخر عالم دیرکه یا احمد ضیا — منبع علم وادب خانه حیا
بونی استرسم قبول ایلر خدا — لطفه محتاج اولور شاه وکدا
دستکی قالدر حضور غزتمه — بهر حاجات ایلیم اول حضرتمه
سنده آچمه سویله لطفنه سویلیم — شبهه سز مقبول اولور لطفنه کیم
دکلدم بریر دعای حضرتک — دیر الهی ذات پاکلک حرمتک
والدینم طلعتلریه مدعاملری — اول کروه بی ادب مشؤمدری

سویله ای مدد شفیعه یا نبیلیم
فضلکه انسانه و عالمه ایلیم

دنیه بیلن کیمسه یوقدر اهل سوال
سیره سعد آبا ده وارسه بی مثال

اگر سیره طول طویل انسانه ایله
لهب کیبی کرده ایله جهانه ایله

خلق عالم یوستونه غفلتلر
لهب یوسرده اولیا دهشتلر

قایلادی شر براری ناآشنا
فسوه ایله طولدی زمینه ایله زمانه

بر دعانار ایله بوقسوته
صوه صقیمه اوسونه یوملک وملته

اول کریم ایتدی بنه بر التجا
طوروب دیدی برکزدی قبلدی رجا

دیر اقدم مجرم و شرمنده یز
بر کزیکا عاصی و بد زنده یز

سه شفیع اول مرحمت قیلی نزاره
بوکزیکار مجرم و عاجز اره

رد ایدجک برقولادی ایتمه خیبه
بر دعایت بزاره بیر کزیمه

چونکه جوده یالواردی اوذات کریم
مرحمت ایتدی اودم شیخی رحیم

بر توجه ایلدی قطب جهانه
ایلدی اجرای ختمی خواجکانه

رعده ویرمه اوردی فلک دهشتنا
لهب منازل اولدی اجرام سما

کون یوزه کیبا اولوب برجیس سا
برلره ایندی بتوله همچو بجا

لهر سوفانه برزه ایدی ای مستنیر
لهب صولی اولدی برخوصه کبیر

نصف سعت سوردی ای جانه جانه
صوبر غرقه اولمزدی کیبا کر دریانه

جمله دلبر اولدی حیوانه ونبات
برنوری باشنه باشه بولدی حیات

غیرت اهل ولایت بویله در
شوکت ارباب عزت بویله در

بویله در ارواح قدسه شانلری
بویله در ملک وفا سلطانلری

بر توجه ایلسه قطب الزمانه
جمله صیلور ارضه وسما کونه ومکانه

حضرت قطبی سوه عالیجناب
اوقوسونه اخلاصیله ام الکتاب

منوره

عزیز بلده ایشتدم بر روایت
کیر بر تخصه ایدردی اول حکایت

دیدی برکونه کیدردم حضرته بعد
کیدوب یوزینه ایریدم رفقه بعد

کیدر کیده براده کیدردم محققه
مکرکه اوراده وار مسمه برقاچ احمقه

سلام ویردم اوطوردم وجه مکنونه
که صباحنجه اولدی جوقچه محزونه

دیدی نردنه کلورسه ای وفادار
مرادمی قبلکدر کرمکار

دیدم قصدم جناب حضرته بید
زیارت استرم بروجه تقیید

دیدیلر اول مسافرلر بظاهم
کوکیسه اول جنابه ذات افخم

دیدم شیخدر اول احمد صبادر
عجوبه اثرجم بلریادر

دیدی برشخص موصوف نفس مفرور
سنیده الله مشتی شیخ مذکور

دیدم حیف ای سوء بدبخت سه
بوسوزلره برد هاره ایلرسه

غضبلندم بوسوزدن دیدی زیاده
بوردم حضرت صاحبقرانه

حضور حضرتنه کیردم مکرر
بولدم اقدامنه سوردم مکرر

دیدی نردنه کلورسه بوایتمه
بقا بر رحمتیت ایله امده

دیدم اوده کلورسم حضرتنه کیمسه
قبا اولسونه بوجانم دوشنه کیمسه

دیدی هیچ برزه سه کیرمه کمی
وضو برکه اصلا کورمه کمی

دیدم نجسه بله کیردم افقم
اوذاتی بلکز کوردم افقم

دیدی نوایده اصلا کیرمه یدن
اوضلکه کیمسه یوقدر هیچ کورمه یدن

دیدی کلبلره ورر کربانه بوردوچم
بوقی هیچ نسنه یوقدر کوزلره کورنجم

بوسوزلردن حقیقه اینجنمی بردم
اکر ویرسه ایدن جهانه کردم

کوررسه ذات شعور جوزایله فسقه
سکوت برحال سه کورمه می ایله ضلعه

دهابر جوقه نصایح ایتدی حضرت
بنی اغلاتدی اول صاحب کرامت

اکر استه سه کز لطف خدایی
آکلمق اخلاص ایله روح ضیایی

٢٨

منوره

تکوشش بوسخه جناب محترم
هم ذوی الباس اتصف ذی کرم

هم بر به استاد کل فاضل ذوات
هم صدور ذی ترفع اصفات

لهذه برقاچ خواجه تقواشعار
برکرده انتقاد رفعت نثار

اتفاقا برکیجه بوعالیجه
حضرت بوسخه مذکور فاضلجه

خیلیجی صحبت ایدوب دیرلرکه آه
حاظر جمله خراب بزلر تباه

آه نولدی قطب صوه غوث جهانه
واقع اولسیدی بویرده نا کهانه

بزلری ارشاد واعجاز ایلسه
بزمریضه لطف وغیار ایلسه

سویدی بوسوزلری بونلر نهانه
خواجه واردی ایکی استاد زمانه

اول صباح قالقدی بدواتدن بقودنه
قبلدی راحت دکدی قیقودنه

شافعی وقتی جناب دستکیر
کور دیر که کلدی اول پیر منیر

حضرت احمد ضیا قطب جهانه
شیخ اکرم غوث صوه اول جانه جانه

نا بجا تدبیره بوقمه اضیاجی — نفع ایدر می قدرة اللهی علاجی
درنجیی اولدم بوسوزلر دردهمانه — دشمنده نته دی جانه وجانانه
ترك ایدوب اول مقصد قدیم جمعی — توبه اینم ایلدم حق خشوعی
وقصد ده یکدی همانه از برزمانه — لطفیدی براولدم اولدم شادمانه
کرم اقدم دایدی اهل وعیال — لیك اغلم یوقه ایدی بی قیل وقال
شوی ارکك ویردی اول ذات کریم — لطف ایدوب بونی، حق رقیم
اولیانك هرسوزی بی حکم — طوتم ولیمك سوزلریه جکم ندم
هرسوزی ارشاد ایجوبه سویلردی — برکلامیله ایدر احیا دلی
هرکلام اولیا الهم اولور — هرسوزی بر نکته احکام اولور
هیچ فضل اولز کلام اولیا — هرسوزی مدلول نعتی کبریا
هیچ غیب سوزسویلمز قطب جلیل — هرکلامی معدن خزانه دلیل

قطب اعظم حضرت احمد ضیا
غوث اکرمدر اونور کبریا

منوره

مرد مخلص برمرید طاهر — یعنی اول حب محمد نامدار
دیرهمایا بنده سیدم برزمانه — چوقه وقتلر خدمت ایندم بیکمانه
حضرت احمد ضیایا کورمدم — کم دنه اول مرد پاکی صورمدم
چوقه یا فدی کوکلی عشوه آشنا — قلبه کلدی انتساب ایتمك ایشی
چوقه زمانلر سوردی بوحال غریب — برتردده بولندم یا عجب
بعد هدا بیدنه خدمتایندم همانه — خوف ایدردم ورطه دنه روز وشبانه
سویلدم بر بنده، بوحالمی — حضرتی عرصه ایت دیدم احوالمی
حضرت احمد ضیایه سویلمه — خاکپایه حالمی عرصه ایلمه
استخاره امر ایدر غوث جهانه — دیر منافندم اما اوسوده عیانه
هرنه کوردیسه مطیع اوسودانا — بویله اشعار ایلمه حضرت بنا
اوبیچه کوردم اوصاحب دولتی — کم عزیز محمود افندی حضرتی
بوفقیری جلب ایدوب وعاصمه — بی توقف یونوم حاقدی رسمه
بنده یی چکدی کوردی حضرتی — برفیو کبردکله بکزر جنتی
چونکه جمنده بولنمز حزن وغم — اوردی اولمز حسرت وردوالم
اشته بکزردی بومعنایه مقام — اوردی جنت ریکی طوبای شام

تا حین کله بعلو ردم حضرتی
اول ضیا الدینه عرصه عرض ایتدم

برده کوردم کوشه ده پرمنیر — عزو دولتله اطهر مسند دنکیر
دیرکه بوعبد ضعیف اولسونه نزه — انتساب ایتمکده اقدیکی یره
لیك تسلیم ایدم شوی سما — لطف وشفقت ایله ای حضرتا
بومکه احمد ضیا در ذی کرم — حضرتی قطب وعظیم و محتشم
لطفله طوتدی بوکون دمده بنی — برتزلزل قابلدی روحم وتنی
صحبت ایوب قالقدم بنا غوغه همانه — اول جناب احمده اولدم روانه
برده کیتدم آستانه عزتی — مجرة یان جناب حضرتی
هرنه کوردمسه عیانه واشکار — عینی کوستردی اوله بروردکار
انتساب ایتدم اوصاحب رفعتی — حمد لله کم ایرشدم دولتی
اولیا مرآت تمثال صرف الله — اولیا شمع شبستانه زمانه
اولیا شهر حضار رهبر لری — اولیا مهر وفا دلبر لری
غوث واحد اولیا سردار بدر — قطب ماجد اندن خطاب بدر

قطب اعظم حضرت احمد ضیا
غوث اکرمدر اونور کبریا

منوره

برزمانه یاغمزدی یغمور لر مدام — چوقه تضرع ایتدیلر خاص وعوام
خیلی مدت بویله اینمش امتداد — آسمانه اینمزدی کیما انجماد
چشمه لر آغمزدی یاغمزدی سما — سبزه لر بولمزدی هیچ نشو ونما
یر یوزی قحط وغلا اولمش هویدا — بویله در نقید رب العالمین
چوقه دعالر اولدی تأثیر اینمدی — بو مصائب چوقه زمانلر کوردی
سویلدی برکونه زمانیت برکشی — حضرتی احمد ضیایه بوایشی
دیرکه ای شیخ افخم الحمد — برجا سویلر بونی اینمز رد
خاکپای حضرتکده ای شریف — بر دعاوطلبه ایدر عبد ضعیف
سهل دعا اینمز اکر مأثور اولور — بو خلایقه جمله سی مسرور اولور
یرده یوقه چوق ذره کوکده سحاب — رحمت قیل بزده عالیجناب
هیچ چکلدی چشمه لر آغمز بری — قابلدی دهشت سرایا برلری
دیر خدا اولسونه سطاعتی آبی — تشنه لکدنه یاندی جمله وحیوانی
هیچ اغلمز خشک اولور تخم نبات — بر دعا ایت لطف ایدوب عالیصفات
حضرت پیر منیر دیر ای کشی — زهمه قیدك بودم سه نشویشی

انقباض دفع ورفع اولدی انی — اغیرلسن اکسلدی حکم اولدی نی
سابق متلذذ اولمز انقباضه — چاره قیلدی شان یان مستفاضه
اندفاع قبضه ایدی چونکه مرام — کلدی اول دم خسته یه برانتظام
بیتی نقصانه یمیه بده بیلمدم — صحت بیماره نیت قیلمدم
کلدی عقلم باشکه ای جانه جانه — لیك کیتدی الدن اول قطب جهانه
حمد لله خسته بولدی صحتی — آزجه قالدی شمدی اسکی علتی
کورنمز ایمز جناب احمدی — سوانی بولسنده لطف سرمدی
اولیانك سوزلری روحه صفا — انلرك هرشیئی درده شفا
یا خصوص قطب الزمانه اولرکه — هرقولی بیك درده درمانه ذکر

قطب اعظم حضرت احمد ضیا
غوثه اکرمدر اولور کبریا

منوره

حضرت الحاجی ایمه یا طبیب — بزاره نقل ایتدی اول ذات ادیب
دیرکه دنیا اولادمز اول ذی ضیا — روضه قبضه ایتدی رب کبریا
رحم مادرده بودرت طفل صغیر — مقتضای شیوط امر قدیر
مدت حملك خفاتی کماینه — هرکزه ایتدی اولدم تسلیم جانه
خسته طبیبه چوقده دوا ایتدی الحاح — بولمدی چاره صحت بولما
صدمکز یوقدر طوغدی اولدی طاهیه — لیك کیتدی غمکسار اولدی کجیه
چاره بولمدی استدم لیل ونهار — عاجز ودرمانده قالدم بیقرار
حاملی عد ایلدم اول حضرتنه — قطب عالم ذات یاك دولتنه
دیر محمد تسمیه قیلسونه انی — مژده ایتدی جمله خادملر بنی
بو اشارتدن دیدیلر بی پا — التماس ایتدی رضا احمد ضیا
چونکه امر ایتدی بوسرای خوبرو — براوغل احسان ایدر بولدی نکبرو
حکمنه سویلر سه بالاده اولمز اوسوز — لامحاله روح سیزر کورمزسه کوز
بنه تجدید ایلدم برجوقه زمانه — عاقبتا اولادم اولدی بیکمان
طوغدی صحتله وجود نازنینه — برکذار قطب رب العالمینه
طوغمه یلنلر نصکره کیتدیلر حضرته — غوث اکرم خاکپای غنیه
دیرکه اوغلك اولدی شیخ منیر — حضرت احمد ضیا اول دکنیکیر
لطفکز له اولدی برای علم دیدیم — باتأدب بوکلمه سویلدیم

اسمنه صباح محمد سویلدی — لطفله بونامی ایراد ایلدی
حاصل صباح محمد اولدی نام — حکم ضیا الدینه دیدم یا تمام
نورعینم محمد منور ایلدی — دیدهٔ قلبی منور ایلدی
حالیا اول زادهٔ صبلی بنم — نورباصر نشئهٔ قلبی بنم
لطفی نوسلم حیاتم میوهٔ یکم — شمس ضیالم خواجم نشوه سی
نورچشمم شمدی الله برحیات — صحت معموریسونه دیرسوردنجات
برادیم اولادم اولدی برحیات — حضرت شیخ صبغة الله حضرتلری
لطفی استرسه دیرقطب کریم — اذنه حفظ الله ایدر غوث عظیم
اویله درطبه قویم ای خوبرو — صحت دیرر خیر الخلف بونه یکرو
چونکه حضرت همت ایتمه یاخی — شادمانه دوجهانه ای سخی
اجتبا یلدی وارث سید الله کل — باب یرفیضه ولی الله کل
دوجهانه استرسه ای ذوجود دینی طوت — حلقهٔ باب ضیا الدینی طوت

کردیم سه دولت هردوجهانه ٧٧ دامنه یان ضیایه طوت قصانه

حضرت شیخی سونه عالیجناب
اوقوسونه اخلاص ایله ام الکتاب

منوره

برمرید متقی برخوبخصال — ذی مرحمت یکتی صاحب کمال
دیرکه مسافتیدی بقا براصیلمز — انقضای شهوتی ایتدم عیان
استدم شهوتی ندیکی اوسونه — او خواطر قلبیوی بولسونه
چونه تناول ایلدم اندنه کمانه — نندیان حضرتی اولدم روانه
چونه اوطوردم بده حضور حضرته — داخل اولدم اندنه بزم وحدته
دیر جناب شیخنا احمد ضیا — قطب اعظم غوث یان کبریا
سه علاجی ایتمه ضیع قصه — رخصت اولمز انقضای شهوته
نفس وشیطانه سالکی اغوا ایدر — عاقبت برمهلکه القا ایدر
معرفتی اولدیرمق تبدیل ایدوب — قوهٔ نفسیه تعدیل ایدوب
ذکر ایله اول شهوتی نور ایلمز — عشقه حقله قلبی مسرور ایلمز
شهوتی ناسوتی لاهوت ایلمز — نفس شومی لال ومبهوت ایلمز
بی لزوم تفریط وافراطی ایتمیه — قوهٔ نفسیه اسقاط ایتمیه
اذ دیاد امته خدمت کرن — لیك دائم سالکه عفوت کرن

الف ایلوب جامه لهم خسته زبه — برخیابه زار ایدوب جانه وبده
برده کوردم حضرت پیر منیر — شمس تابانه طریقت وشکیر
نزد جمله کلوب قلبك نظر — کور مدی احرضیایی ماحضر
دست باکیه وضع ایدوب اول خسته یه — چونه تلطف ایلدی دلبسته یه
وضع حملی اینك او خسته بیقراره — طوغدی برقز اولدی اورم آشکاره
خسته لك کیندی لهمانه بولدی شفا — لهم زیانه اولدی ضیای برصفا
الف ایلوب طوغدی اول قزی ریا — برکنار اینك زبه احمد ضیا
لهم معمر اولدی شمدی برحیات — حضرت شیخ صلاله طیبات
حضرت احمد ضیا عین نفس — خسته یی صنع ایلدی اول مقتبس
اولیا دستده یوقدر وار اولور — اولیای سویله بیزار اولور

سوجناب احمدی اول معتمد
کل اوقوسونه قل لهواسه احد

منوره

برمحبت یه برذات بنام — برمرید ذی ادب شخص بخام
دیوکه کیتدم حضور حضرته — خدمت ایلردم اوصاحب عزته
دوشدی برتل لجه سنده ناکهانه — اول مبارك لجه یه الدم لهمانه
خنجر جانه ایندم او موی رنجوری — شمدی ایدردم اندیه بوی عنبری
کیزلدم اول لجه یه جانمده اوز — حفظه وقت ایدردم لیل ونهار
بشقه برلجه دها بولدم ولی — اسکی برده کور مدم سابقه تلی
بردها بولدم کور دم کیزلدم — اسکی یه بولسم دیو صوقه کوزلدم
حاصل برلجه جفت اولمزدی لیکن — عقل عاجز سره یول بولمزدی لیکن
بردها خدمتنه اولدم مقیم — نشه لیدی حضرت پیر قویم
لجه سنده دوشدی برشعر شریف — شمدی الدم کولدی اول شیخ لطیف
بنه تأدیب ایلدم اولدم خجسته — دل صفا دده ایلدی جوشه وخروشه
اکلادم برجمله حضرت ایمش — التفات پیر پرهنت ایمش
برلطیفه ایلدی قطب جهانه — حضرت احمد ضیا غوث الزمانه
سوجناب احمد عاقل حرمتی — نزد حقده دائما بول راحتی

قطب اعظم حضرت احمد ضیا
غوث اکرمدر انور کبریا

منوره

برغریبه وار دها ای جانه جانه — ای محب حضرت قطب جهانه
بر زمانه خانه مده بیمار ویرمه — خسته وبیچاره وار منقبضه
درد سردنه آه وواه ایلر مدام — انقباض کچدی برآی تمام
عاجز ودرمانده قالدی لهطبیب — قطع امید ایتدی بوعبد کئیب
حاصل لهزعم عدم شفا ایتدی اکر — انقباض ارتده دائم مکر
عاقبت کوندن کونه اولدی شدید — دردی ارتدی علتی اولدی مزید
صیحی یولاره اغلر اینه ایلر لهمانه — کیمسه کوندوز اونی یوخوسنده ای نوجوانه
ان مؤثر مرهمی وبردی اکا — طاریکه اولمزدی صبح اوکدنه صبوحا
اول فقیره دیر خدایا سهر پناه — دردم درمانه اولدی یا الله
قالمدی طاقت دها ال جانمی — مرحمت قیل یاکریم ورحمانی
خیلی مدت یکدی بوحال غریب — برنفس زن ایتمدی درد عجیب
نزد حضرتنه بولندم برکیجه — شای یاکندیه قویاردم [redacted] وزه جه
نوش ویردم خسته یه کلدم آنی — برشفا ویردی لهمانه بی غنی

صحیفه فخاریه بزار شریف
حال ما بیده وی بزار شریف

ای دل قاس نه پراندیشه سه — بی مرطابا سه غفلت پیشه سه
کورکه نیار اول شه علما تبار — حضرت احمد ضیا عزت شعار
بوکرامت برنصیحت بزه — غفلتی کور که نه نکبتده بزه
قوزیا غفلتله طولسه کوزلرك — جرم وقسوتله بتوره کوزه سوزلرك
صوپیان حضرت احمد ضیا — خواب غفلتدن اویاندیه کبریا
ای که غفلتده اویانمه ایستیانه — حضرت حق طیا نمه ایستیانه

کل اوقو اخلاص ایله ام الکتاب
تاکه امداد ایده روح مستطاب

منوره

مرد صادق برکشی فیضیاب — بردایت سویلدی عینه صواب
دیر غنایه کیندی کوراسلامیانه — جد ایده دی دولت عثمانیانه
کرچه بهه دار خلافت مکیه — لیك اولاد وعیالم بی معیه
مصدی تشریف ایلسه احمد ضیا — قطب عالم سرفراز اولیا
لطف مقامنده بولنسه برتقی — حضرت پیر منیر متقی
دهشت جدیله بتوره یروجوانه — کجرتی استدی کوریر مسلمانه
بروه کیتدم اول جناب شیخه به — سویلدم ای صاحب خلوص صمه
ای افندم بهه برا حضر مسکنم — دار جده یه یقینه رمسکنم
بیلمزمکه نولدی اولاد وعیالك — قلبی یینقدی بو پریشانه حالك
کجرتیله استرم برموقعه — دار جدیده یه اوزاقه برموضعه
کوره یازمشدر بقا مکتوبایله — سویلمشدر بکزل اسلوبایله
اقربادنه ذی مروت برکشی — بنده کز تبلیغ ایده شو ایشی
بر بوکله استشاره ایتدیکمه — استخاره ایتدی جواب ویرسویلمسه
دیر جناب شیخکه ای مرد خدا — چونکه قبلدك بوزره سه اقتدا
امر مزطوتمه کرن روز وشبانه — برخدمه ویرمز سزه چوق دشمنانه
کلم رانشدم بهه جناب حضرتنه — ویرمدی رخصت بوحالده کجرتنه
پیر منیر احمد ضیا قطب جهانه — دیر که کجرتی ایتمیه شوری اوجهانه
یانجقه نقل ایدرس بوجه کدر — کوردیکی بودیاره نقل ایدر
امر شیخ بوا ولفیه ای ذی کمال — اذنه شیخیه چیقمه برزره مثال
چونکه ایشدم اول وکیل بی عدیل — سویلدی بوسوزلری پیر جلیل

کجرتی ترك ایلدم ایتدم رجوع — نصحی طوتدم ایلدم قطع شقاق
چونکه سکز یل کچدی مدینه دنمم — کیدوب کیتدیکی اول ذات علیم
کلدم کلدیکی مصر ده پیر منیر — حضرت احمد ضیا اکسیر
برصله اتبکلکی عزم ایلدم — حضرت پیره یوزقصدم سویلدم
دیر کرامت معدن شیخم بقا — بر سکز یلدیر ازنه ویردی سکا
سنکله رخصت ایستمکیچون کجرته — کلدیکك دمده حضور حضرته
بزره عهد ایتدیك اول کلدکرم — اول عهده حلمی جناب محتدم
بزدیدیکك کلدوکه مقام غربته — بوردیاره پایتخت دولته
بزسنه نقل ایدیدیکك بلدیکك کلمانه — سنه نیچون مکث ایدیدیکك ای مسلمانه
چونکه بهه کوسه ایلدم بوسوزلری — شرحه شرحه اولدی قلبم کوزلری
قبلدم اویردی عقل ایتدی ذهول — خاکپای حضرتی ایتدم قبول
تره وفقره حکم ایدر قطب عظیم — عرسه وفرشی سیدایده غوث کریم

قطب اعظم حضرت احمد ضیا
غوث اکرمده اونور کبریا

منوره

برحکایت نقل ایدر بعض مرد صمد — دلداری تفریح ایدر مثل شفقه
دیر که زوجم خسته وغایت ضعیف — آه وواکنده بری قدیه نحیف
چوجه زمانده آه ایدوب امیرانیه — خسته اوستمده بنم قالدم بی معیه
التی ای مدت بوحال اوزره مدام — خانه مزده خسته لك ایتدی دوام
قابلداری کرچا بنم دردوالم — ارتمزه کوندره کونه حزنه ایله غم
خسته خسته بروضوح ایتدم کمانه — قبلسه روندم اوطورم اونزمانه
رابطه قبلدم دیدم ای مستغاث — مجرمم دعانده یم به الغیاث
بوزیه بچاره یه قیل شفقت — دفع ایدوب دردوبلا وعلتی
مرحمت قیل بهه کنهکار مجرمه — سهه شفاویر یاالهی دردمه
بویله سویلرکه ایدوب آه وفغانه — حضرت شیخم ظهور ایتدی کمانه
قلب زارم نشه لی احمد ضیا — باعث عزم اونور کبریا
کوردیکمدم خیلی مدته نبرو — خانه من تشریف ایده اول خبرو
قابلداری اول دمده برکشته بنه — تاکه انی صادق برحیده بنی
موقعم غایت اوزاقه چونکه الحا — اولسبیله کلمدی بوخسته بقا

بالای بر مسوده ایله اشعار ایده
طرفنه الصه ایده ایجاد ایده
بر نوع جمع اولم بولسه ختم

با الاهی جرمم عاصی کیب — بیکس و بچاره بابکده غریب
رو سیاهم دوشکونم ای پادشاه — ذره وسه یوقه توایم یا الله
بر وسیله طفلشم انجه سنا — حضرت احمد ضیاء ویر بنا

کر دیدر سنا فونیا حبیب صمد
او فوشیخ قول هکوا یا احمد

منوره

بر روایت دکلدم غایت لطیف — بزاره نقل ایتدی بر ذات شریف
دیر کر خلوتده چیقمغی بسهه کرکمش — انده امر ایتدی حضرته رایتمش
دیر کیدن بو شعده سیزاه ایلدیلر — اول مقامی سیر و دور ایلدیلر
امر ایتدیلر رعایت ایتدیلر — چیقدیلر جمله یاره کیتدیلر
کچمیه بر نیچه یوقه براغمیه یاکریوک — اقچه سز جمعه و ایوره ایتمز قوک
دوتدیلر نکاره کلدیلر حضرته — کیدیلر اول طرفلره رفقه
کوردی حضرت بو خبری دوشمه کیدوب — انفعال ایتدی جناب ضوبروب
دیر کر کیشی بوارلر طوره مسوده — امر ایلدی بر ذره دکلمه قیرمسونه
حاصلی اوچ رفقه کیتدی کلدیلر — اصل مقصدا متعاقب بلدیلر
امر ایلدیلر رد ایچیده یر ویردیلر — طوره یلدیلر الکیدن دیر دستکلدیلر
اتفاقه ایتدی بو دفعه فکری — لایقه اولمز دیدیلر روی دکری
کچمیه بر فره دیمز جانلی — کمسه بیلمز بونلرک احوالنی
اتفاقا بولده بر شخص عجیب — حل اشکال ایدردی غایت غریب
آیری آیری انده انفاق ایدر — ماده، بیلمسه کیم اشفاق ایدر
خیلی مبلغ ویردی او صاحبکمال — الدیلر اول اقچه یی بی قیل وقال
امر حضرته اوزره انار کیندیلر — ایمه نوبه ضمسه زیارت ایتدیلر
امر شیخ اکبر کیم انیس اشتیاق — برایشنده کوردیلر احوال حال
هر سوزی عینه کراشد رانطاق — هر امورک محصه حکمتدر انده
امر شیخ کر طوتارسی برکشی — مطلق آ ساله اولور هر برایشی
امر شیخی بیل خدا فرمایدر — هر خصوصه امر شیخ درمایدر
امر شیخدر هر هنوطلغارض — جنکه امر ایتمز شریعت خارجی
هر نه امر ایتسه او شیخ پرصفا — یاکه قرآنه یا حدیث مصطفا

بطیشیخدر امر جمعه ایلدی ظهور — بو کلامه معتقدر بی شعور
شیخ فاسق مقصدم اقدس دکل — اهل شیخ ایلیاده ناکس دکل
اصل حاکم اهل سوزی الزام ایدر — آندی انکار ایدنه بد نام ایدر

جسم و روحاکورمیه دیرلر عذاب
کل او قو اضلدوس ایله اسم الکتاب

منوره

نزد یاکنده بری اول سرور — خدمتنده اول ملائک بیدر
بر زمانده مشغول اولور کیدی کدر — ماسوایه میل ایدر قلبی مکدر
دیر تا اصل ایلیم ابتدا — برتاج اولدیم اولور دی الطفا
بو خواطره دیدی شاه اولیا — بحر وحدت در تاج اصفیا
انفعال ایلر جناب دستکیر — دیر جو جقلر اولیلر بیلر بیدی کبیر
بو سوزی اکلار اوزات پراضطراب — بلک خجل اولمش رخی چکدی تعب
نزد حضرته مسافر برکشی — وارایدی اول ذات بیلمز دی اینشی
خادم ندکور خجالتله جکر — طوره یلمسه فطه ایلدی اول ذاتی بکر
ترجمانه اولمه طریقیله دیدی — حضرته تکرار کلامیه سویلدی
بو کلامدن کوردی حضرت بالضرور — فی الحال اولدی وجه باکزه سرور
کمسه بیلمز اهل دل احوالنی — اکلامز ارباب قلب اقوالنی
بو عجبمی قطب ایچوره ای مستمع — حکم ایدر دنیاده قدری مرتفع

کر دیدر سنا سبب صفای سرور
ضیا ایله بادایله روح احمد

منوره

دیدیلر برخادم حضرت دخی — بر زمانه قبلمشدی برخدمتدخی
غسل ایچوره یقین جناب دستکیر — صو ایصیتمشدی اوشخص حقیر
لیک غفلته ایلمسه خدمتده اهمال — نزد شیخده بولمسه جای قیل
بی حضور و رابطه یاقمسه اوجاقه — کشف ایدوب بیلمسه اورم اولیوری آقه
منفعل اولمسه او قطب ذی جلال — هم ظهوره ایتمسه او عزت جلال
خادمی قوغمسه صوبه دوکمسه خصمانه — وخمه یا کورمسه هم اول دم دیکرانه
دیر نه ایلسکه اندن بی غفلت اولور — سالکه او بابتده قوت اولور
هرکه غافلدر او محجوب خدا — قوته مقدوره اولانه کور مرتضا

دیرگه برکشاتش یه اولدم قریه — انتسابایتدم اکای سعیده
لیك شیخی بکزمزدی آنده — اول کروه ازل خوم جانده
اهل سنندیه ایدی حکم منقش — بدعتی سومزدی اول ذات نقش
خاکت زعفده اول ذات شریف — دیربقا برسوزکه غایتده لطیف
دیرسن اصحابلدم بدای برید — سیه اولورسه عاقبت مردسعید
بزبوکلر نزدنه دیورلر سنی — انکری رد ایلیوب اولدی دنی
اولزمانده کزمکه دیار ودیار — اهل بجنده اولوب ایندم قرار
نفس اوجیه اولمسی برسرری — جمله بقا کوندردی قطب اکبری
اولزمانکه حضرت احمد ضیا — حضرت یوشعدن دوست کبریا
بیه فقیری نزدنه جلب ایدیر — سعیم کیزلیجه برسوزسویلدی
دیرسن اصحابلری شیخ بقا — بیه شادات ایلدم شکری سقا
بوکلامی دکلیکه اولزمانده — انتسابایتدم ضیاء بیه کمانه
جمله شکرالله فتح اولدی کوکل — فیضه ظفره عاقبت طولدی کوکل
درلولرلو بیه شقاوت ایلدم — توبه لراولسونه نداخته ایلدم
شکری بولدم بیه شریف مؤمنی — شکردی کوردم بیه طریقت ساحنی
جمله هدایت ایلدی شکری بنی — الدامشدی اولانفس دنی
حضرت احمد ضیا قلدی کرم — بنده سیه قورتاردی اول صاحب کرم

کل اوقوسه بوکلامی اتمه رد
فاتحه یله قل هوالله احد

منوره

برکرامت نقل ایدم افواه دیه — بومقاله عبرت آلسونه سعیده
حضرت احمد ضیا قطب زمانه — دیدیلر بکقوزده اول جانه جانه
جمله ری تشریف ایدوب کروخرام — جانشینه اولمشدی بروفره نظام
جمله سنه خادمیه اولمشدی خواجه — هربری مجذوب ومدهوش وخوش سیه
بربلودی ملتنده ناکهانه — برجوخت کلدی ارکلدی زنانه
فسقه وار برزنکه غایتده ضعیف — بستروبالینه قونمزدی اول نحیف
بیتشاهنده جناب حضرتك — اول ضیاالدیه قطب عزتك
برطرفنه بونلرا وطوردی کهربر — بریره جمع اولدی برفاجر دلبر

جمله نفس ایتدیلر انده هجیه — اوکلدیه قالقدی تبغ کلجیه
رحلته یوز طوتدی اول کروه کبار — حضرت احمد ضیا نقوشعار
دیربرلرینه نیجه یه کیدی بوذات — کیمسه ایتمزدی بودعالی صفات
بن آنکیچون خوفه تفنن سویمزم — نزد پاکنده نبیل ایلمز
کیتدیلر طوردیلر رحلی وار بردیلر — خشت مزوار درالخافیلدیلر هپسی
ظهرنجا حترام ایتدیلر اکا — کویا تطییب کلام ایتدی اکا
بیلدیلر بزلرازالر ایلدی — بی ادبلك ناسزالر ایلدی
مراحت فیلدیلر بزه باری نولور — بیه دعا ایتسه بیله صحت بولور
رخصت ایتسه بزاره بدیلر سکر — دستمز بوسه ایلیوب جانه زکر
اذنه شیخك خشت مزلکیه بوردیلر — خاکیای یوز سوریه اوسونه قدم
جمله نکه عرصه ایتدی بوجا خادیمه — هپسی قبول ایتدی اوسونه یقیمه
کلدیلر بربر ایدوب دیار بدر — اندری رد ایتدی اول ضرور
دیرکه زیارتکه اولیلر کلدیلر — خاکیای حضرتی بوسه ایتدیلر
خشت اغراه ایدیلر ایلرنیاز — خاکیای یوز سوریه طوب وداز
بیه مرحبا تفاولدی اوبرای — لامحاله مست ایدیه منکراری
هپسیلرینه بنده دی ارصه وسیا — خادیمه اغراری اول دم سیما
فیضه حضرت اغراولدی کلستانه — نوراید طولدی قلوب عاشقانه
هپسی بوهیبتدیه برنه عاشقدیلر — صیحه اوردی اوردی صیادلدیلر
مست ومدهوشه اولدی دوشدیلر یره — صیحه سندیه سکرة کلدی سریره
کوردیلر دیرلر بودرلو هیبتی — طوپیحضره اصلا بوفیضه وقتی
طپه قصر بویله در اول کشاده — اول زیارتی ملتی بیکداره
دنیوی غایت بیوك برلطف اولور — یا اولورکه عاقبت ایمانه بولور
کربیلدم اندی تخفیف ایجیه — جمله تحری ایدرم تقریبه ایجیه
کلیدوجانه صوراي منکیه — کورنه حکم ایدر بوطا اول بنکیه
لیك انصاف اولمسه وجاندیه بوجه — ایدرم وجانه اهلیه عاطفه جمله
بزاوجانه تکلم ایتدیلر — اویله برقلبی توحکم ایتدیلر
بن کروه اهل قلبه سویمزم — اندیلر وجانه وجانه دیرز
هپسیه نازم سوزاوزاتمه فوزیا — قطب عالم شیخ سری احمد ضیا

مرتبا بر جمیع اصحاب ضیائیه — کلور اول صاحب انوار بهائیه
جلوس ایلر رئیس اهل عرفانه — قونار رأس شریفه شاه مردانه
بشیلی بر قوسه ایچره دوراو محلوده — اما جمله اولوردی جمله محلوده
کوکر جمله شکله بکزر دی اول قوسه — وجوده سر نسر اولمشدی منقوسه
اولطور دی رأس حضرتی اوجوله — معارضلر بوانشرح اولدی حیرانه
تمام اولدقده درس اوجدی هوایه — بوایسه جرئت ویرر دی ماسوایه
کورنجه خادمه عاداتی بونلر — طوغنجه رفعت ساداتی بونلر
تلاش اولمز دیه بیلم بوبیلر برکار — کلاه حضرتی ایتمیر افشار
کورای فکر نه ایلر دیلر — بوفکر کورمز کوزی کور در دیلر
بوانشرح دایجائب سر و حکمت — انی اوران ایدر ارباب وقعت
حبیب الله اولمشدر بو حالت — کر طفیانه ایتمه ارباب شقاوت
اما قصد ایتمه کافر بهادر سه — بونلرك شبهه سه نقصد بوقدر سه
کوکر جمله خدمت ایتمه مرضی — انی کوسترمه دیر اهل شقایی
اکر غفلت باشنه وارسه ای جانه — بوا سرای دوشونده ایله اذعانه
الهی حضرت احمد ضیا دن — ایر بزلرك اول بر صفادن

سن عفو ایتسونه استرسن اوایه
اقعد روحی ضیایی قل هوایه

لهب کورنجه شیخی دیرلر نه عناد در بوشیخ
اسمی احمد بر بیلمز کزلو مفاد در بوشیخ
لهم مقامیه نیجه یوز بیلکه مسافه دور ایدر
صد هزاران عیش فائقه قطب بالادر بوشیخ
نیجه یوز بیك حور و غلمانه قلب شیخنده کیزلیدر
شبهه ایتمم جنت اعلادر اعلادر بوشیخ
لهذا در لو مدحی ایدرسم بیلکم بر وصفنه اکمل
ستر لاهوتیه شرفیاب عبد مولادر بوشیخ
کر بودر لو مرشدك مدحینی افراط دیر بر
فوزی دیرکه برضیای جنت آرادر بوشیخ

منوره

برضیافت ایلمشدر اول کریم — حضرت بونشده برجم عظیم
اوچیوزی بحمشدی اخوانه کزیده — بلکه درجوزدی جمیع مؤمنیه
بر قویونه کسدیکه اوحضرت دیدیر — اول جماعت جمله اندیه بیدیر
لهذا بر دی توکنوزدی طعام — اول طعامدنه اکل ایدر دی خواص وعام
سید القوم اولطیفه اول ذی کرم — خدمت ایلر دی اوقطب محترم
بومقام جوهه ایدر دی حرمتی — سنده زن ایتمه تعالی سنتی
باکفوزی تشریف ایدر دی حضرتلرینه — خیمه قورمشدی جابردن برزمانه
جوهه تفضیل ایدر دی پیرمز — شیخنز احمد ضیا اکبرمز

سنه اوقعود برخانکه استاده کمل
روحی باکی یاد ایتسه آتمداده کمل

منوره

بر زمانه بونشده برجوهه سالکیه — نزد حضرتی اولور دی مکیه
کور دیلر برسر کرده اللهه کمالنه — حال وطوری خارج شرع وبیانه
حاصلی فسق وفساد ایله بیدر — اهل طفیانه بدفواد اصحابیدر
چونکه کور دی حضرتی اوسر کرده — خلق ایلر اکراه ایلر دوزدیه کری
کوندر بر خادمی حضرتی اما — دیرکه سویله اول سفیه کلسونلطفا
کیتدی خادم ارقه سنده چابکیر — اولدقده سکرنه وارمیه باغیر
دیرکه خادم کل سنی حضرتی دیلر — بلکه ملا با سر کرده غایت کولر
سر کرده دیر شیخکز نیلر بنی — دیر او خادم بیلمزم استرسنی
کلدیلر انلر بوحال اوزره کیمسه — کل دیدی اول مقتدای سالکیه
بر خفی سوز سویلدی حضرتی اما — دیر خادم جانه وجسم لعیسما
بوکلامه هیبتنده نره دك — جذبه دنه ارسلانه مثال کوره دك
انتساب ایتدی اوذمه حضرتی — ذلتی ترك ایتدی ایردی عزتی
بوسوزی نقل ایلیان عالی صفات — دیرلر کندی حالنه سنجم
خیلی دمدر حضرتی اولدی مستجیم — قالمدی کندنه جمال سنجم
اول خفی سوز کما حقه دیدیکه — کم بیلمزدی خفیی صورتدیکه
صور دیلر لکنه دیمزدی برزمانه — خیلی دمدر بوسوزی قلدی زمانه
عاقبت برکونه حمایت ایلدی — دکلیانه ذاتنه روایت ایلدی

کرکمای ذاتکه اظهار ایله — علم وفضلات بزاره اشعار ایله
بزسنی قصیده ایدوب اولدی نامیه — فضلکه هرکس ایدر حمد حمد بیمه
بو خواطر کلمه جوله بی اختیار — نوبتم چوقه قدم اعتذار
کیندوه حفظ چونکه یاندم نوبیه — باشلادم نفس نفیسی لوبه بیه
لطف حال اولدیسه آیوبه یاکه خوب — خلوتی طوله ردی نور منصه به
کور دم اول دم حضرت اوضیا — غوث اعظم عبد محمد کبریا
بمده وغرتله جلوس ایتمه طورر — خلق جم برکوشه سنه اوطورر
بر مرتبه قابلوسه ارضه وسما — خلوتی قیلسه منور سیتما
هرزه باقدم انی کوردم عیانه — آشکاره برضیا جمله زمانه
دیرنه ظهر ایتدی مشایخ بویله در — هرنه سویلرلرسه اهل سوبلدر
برنه زلزل آلدی اندام لهمه — اول بنی ایشاد ایدر بیلدم یقینه
اولزمانله حضرت ایتمشدی ندا — باقدم اول سسه اولمامسه نبیده جدا
هم مرتبه کیمسه بیلمزده نور — توبه ایتدم استدم عفو غفور
ایرتسی درسنه اول صاحب کرم — نور عبدالصفیا اول ذی همم
دیر ولیلر نورنی بوصفه زمانه — کوسترلر کیده وهم وکمانه
لکمه اول نور ذره دهدولمز بزید — محوولور کرجه سیه کورسه مزید
یا الهی چوقه شکر بونیه یی — بوکنهکار فوزیه شرمنده یی
منتسب قبلدی جناب احمدیه — اولیه برذات مقدس امجده
نولر عفو ایله کناهکم کردکار — جمله اخوانمه ای پروردکار

کو دیدم سه عفو ایده ذات احمد
افتو شیخ قبل هواه احمد

کوکل پروانه ایدوب اوچدی دیدم مرغ هوا ربو
کیدوب کلزاره جوله فوزیه دیدی عشوه ضیادربو
دیدم سرتم نادیه قیل کرچای ضیادر بو

ایکه اوزره برخوبرو کدیرسه مرتضی ربو
دیدم کیم بوسیر آرا دیدی احمد ضیادر بو

شکسته سرفرو ایتمه بکاده کلاله وسنبل
قرارمسه کلی مجانبده خفاته ایدر دخیل
رخنده خالنی کورمسه حمرامسه یاد فلفل

ایکه اوزره برخوبرو کدیرسه مرتضی ربو
دیدم کیم بوسیر آرا دیدی احمد ضیادربو

کهن برتاب ایدوب زلفیه دل عشاقی مستایلر
کهن لطف ایلیوب بوصفه آنلر کوکلیه دوشتایلر
نظر قیلسه اکر حالتی نظاهر آنی شیفته ایلر

ایکه اوزره برخوبرو کدیرسه مرتضی ربو
دیدم کیم بوسیر آرا دیدی احمد ضیادربو

نزار عاشقه هردم کولرده خفاته ایتمه
روادر صادقه شاهم انکیچون زار جانه ایتمه
دیلم کیزلی بوسرکی سنه کم لازمدر زبانه ایتمه

ایکه اوزره برخوبرو کدیرسه مرتضی ربو
دیدم کیم بوسیر آرا دیدی احمد ضیادربو

صحلده فوزیا بوکونه جونه عشاقه دیار
که کوردم شمس به آرتمه نظر قیلمم برالوار
خجه دیردم به اوصافیه بیلدیکه کلسونه بوسیار

ایکه اوزره برخوبرو کدیرسه مرتضی ربو
دیدم کیم بوسیر آرا دیدی احمد ضیادربو

دکل مدح ایلمک حدیم مرامم برشفاعتدر
انی مدح ایلمک جانم حقیقتده سعادتدر
ضیاء بوصفه ایده احمد ذی الفضل شفاعتدر

ایکه اوزره برخوبرو کدیرسه مرتضی ربو
دیدم کیم بوسیر آرا دیدی احمد ضیادربو

منوره

روایت ایلدی اهل درایت — حدیث اوزره ایلدم حکایت
حسد ایتدی جمیع اهل حسدیس — بویولدی اندی قاندی ابلیس
دیدیلر کلمسونه درس اوخمقه — بوبرده بوجه اکبر دولوسعت
اوقوسونه بشقه برده درس ودرق — بودولو ایتدیلر اول ماهه کوری
زیارت خبیه دوشمه ایتدی اصرار — جمیع اهل زوره اربابه انکار

مجوه من شریف ایدر ذات فخول — محمد آنده نا محوم اول
بو کلام سویلدک دیر جوکدی لهم — باشلدی یا سه دوکه عالم همم
بو مقامده بکدی برخیلی نماله — برباشنه کوزیه اجیدی قصاله
دیر شکر الله رفع اولدی ظلم — حضرت شیخ جرمه جکدی قلم
دفتری بجانبی عصیانه ایلر — قاره لمحه کوشه ی طغیانه ایلر
شبه یوقدر بو وقدی کوردم تمام — حضرت احمد ضیا دیردی سلام
اغلدم دیر دردمه درمان بولدم — ملتجا یز کهف آمان بولدم
صاحب با سعادت بزلرز — شاه اورنلر شفاعت بزلرز
بزکرده اولیایز مکرمز — دستگیر بنده کانه مجرمز
اشته سیلدم دفتر کدیه قاره یی — بز حیاتنت ایدرز بیچاره یی
برده کوردم دفتر جرمم سفید — منبع فیضمدنه اولدم مستفید
بو وقایع تحدیث ایتمش ظهور — اشته تحدیث کیدی اوذات طهور
یاد عجب سزل بولنمه بنجه — بو عجائب وقعه امر مقتضه
میدر حوم سویلدی بوسوزلری — رشحه جسته لبالب کوزلری
برکز ایله صیحه ی جکدی لسانه — امر اِرْجِعِی ایله جانانه
بویله تسلیم روح ایدر متقیه — رحمة الله علیهم اجمعیه

کیم سورسه حضرت شیخی اکر
روحی پاکه فاتحه الهدایدر

منوره

معتمد اضیاء ایدر برجود نفوس — مصدره کتشدی ملکشمس الشموس
واقعا اقدمجه اعلام ایلدک — دفعه مصدره نزه قلب سویلدک
وار دلکمه بورده برامر عجب — سویلمک استرانی عبد کئیب
اولیانه دیرلرکه برکونه حفیظ — نزد عالیسنده صاحب رفعتلر
کوکلمز پرنشه مجلس عثمان — یعنی کلدوکی بزم والده دیدیلر
بز جمالیله آنلر مدهوشه ایدی — ضحبنده حضرتی برهوسه ایدی
بنه بوحال اوزره طورر کنه ناکهانه — برده کوردک مجوه آچدی دهانه
روی انور برمبارک ذات یان — مجلس احبابه ایتدی اشتمال
وجد منوره اوزره جوشه وبردی سلام — حضرت شیخ ایلدی رد سلام

اول مسافر کلدی کلدی ایدی — حضرت پیر کویا بیلدی ایدی
شیخنا احمد ضیا ایلر قیام — دیر حضرتا کلدک سلام اندر سلام
ای شه ملک ولایت مرحبا — وی مه برج سعادت مرحبا
بربر بن حیار دیار بکنلر ایلر — چوجه نوازشه ایدیلر استقبال ایلر
اولقدر یکزری ولیه ولیده — انلری اکلادی اولسر شیده
حضرت پیر یه جانه دیکری جانانه ایدی — نور واحده دنه ایکی شمعدانه ایدی
هرکورنه دیرلرکه شوه اولمش فخر — قاب قوسینه دنه مثال مقتبر
بیلدیلر احمد ضیا کیمدر عجب — اکلادیلر عزیزی اوذات پراذب
نور اصل ایدی بر دیکر مثال — کنزی ایدی کنه عرصه جمال
بنه هماله شمسه مستفرقه ایدی — کویا برکوکب اشرقه ایدی
بر زمانده بولدی غیبوبت وقوع — نور ایدی چهره اصلنه ایدی رجوع
بکفه کوردی اوقطب غوثی — کرچه امت قیلیه کنز لدنی
بزری حیرتی کوردی برمز — اول رشادت منبعی اکبر مز
دیر سزی سکرانه ایدر چیقدم بوحال — وقعه دنه اخبار ایدم جزوی مقال
اولکه حالنه سزی حیرانه ایدر — عرسه وکرسیده کچر سبدانه ایدر
اذنه حقله برده کوکده صباح وصول — کلدی عوالمده تصرف ایدر اول
بعضا دیرلرکه اول ذات شریف — حضرت خضر اولمش قول ضعیف
قول حضرت اولدر بیلنلر سویلدی — روح حضرتدر تمثل ایلدی

عفو ایده دیرسک سن ذات صمد
کل اتی عبده قل هو الله احد

منوره

برحقایق دکلدم ای سامعین — که انا جزئه اولور اهل زمین
سویلدیم برذاتکه طوری مستقیم — صادق القول دکریم ایله کریم
دیرکه خلوتده بولندم برزمانه — عادت اوزره کلدی اول قطب جهانه
کلمه نزلزمه سلوان ایرانه — انی تعلیم ایلدی اصحابنه
لکمه اول بیدمنیر دستکیر — سابقنده ایلدی درس کثیر
قلبیه کلدیکه ای ذات شریف — خواجه مشکلک شیخ منیف
جوقجه ایلدی صحبتی طول ودرانه — آنی تقلیل ایتدک اولمز برانه

عینیه ریکیکدن ساقط همه اندیه سو اولمه ایاب نفاقه
یا الهی نفسزدن ایتمه بنی صافلمه شرمنده آنده مجلد منی

سوحباب احمدیه انسانه آیرلمن
روحی پرفیضه اوغمه افواهه ایرلمن

منوره

بوسوزه اقبال ویلور پرقصه وار بوکرامنده دخی چوقده حصه وار
پرنجاتیه صباحین یا الهی هاک یکیجه آلمه اوزنده خیلی خاک
یکیوه استه پرفضای دیکره شب قرالخلوه لیلی مخملی رختخوابده
لطف مساعد چوقده اوزاده یولی زیاده بلکه کیتوه آنکجوده ویلکه
کیتمکه جیقمدی ولکه یوقه رفیقه نفس وشیطانه اولمیه پرمشقه
خیلی مشکل کیتمکه اوتوریاغیه باشلادی قورقوقه نفس کیب
قورقوسی ایتدیکه ایندی ازدیاد چوقده تخویف ایتدیه دیوبه زیاد
قورقوسنه عقلمی اولدیه سرسری قایغلادی دلشتی سرایا برای
عقلمی دوشردی اولدیه بیحال باقدیکه سوزسویلمک امر محال
قلبمه کلدی الهامه احمد ضیا غوث اعظم نوریاکبریا
باقدیه براسب سفیده اوزره سوار حضرت احمد ولیه کردکار
اولی طرفدیه کیتدیه پیرشفیقه کوردی شاه اولدی دیدی نعم الرفیقه
سرعت ایتدی اوزمانه مرغیب تایتشدی حضرتی اولدیه قریب
دیرکه قورقمه سهم مرابطه اولمازه بزمعینز ملتجایز عاجزه
صوه بزه انعام واحسانه ایلدی بزلری کهف غریبانه ایلدی
بزکروه اولیا رهبریمز بندکانه دائما لطف ایدرز
اوزمه حفظ بزده اولمرصاغ وسول لطف اوزاده اولمز بزراه وصول
قورقمه قورقمه بزرفیقه اولدیکه سهم غیرتیه ایلدیکه مقصوده بقا
اتدیه ایندی اول مربی محترم کوردی یوقه احمد ضیا خانه کرم
دیرنه حال اولدی بقا ایواه مدد سهم بقا رحم ایله ای بیت صمد
بندیه بوحال اوزره آنه اول کشش آرتدی کیتدیکجه دعادم بدم تشویش
کوردی تکرار حضرتی شیخی اوزاق درعقب محزونه اولوب قوشدی آت
دایدی تکرار کوردی یوقه پیرمنیر دفعه بنده کوردی حاضر دستگیر

حاصلی خیلی مسافه کیتدیلر مضرتی شیخله رفاقت ایتدیلر
عاقبت اولدی بوصل اوزره حاصل خوف وخشیتده مرید بولدی فضل
رابطه ایله جناب احمده قطب مطلق ذات پاک امجده
رابطه راه خدادر رابطه موجب نور الهدادر رابطه
باب برفیضه سعادت رابطه موصل کهف غربت رابطه
لطف مربیده رابطه شهراولور کیملکه ایتمز رابطه کمراولور
سهم قورقوسه دیرم اولمشکر سوزیمه آنلرک تبعیتله اولورسه یوزیمه

سوحباب احمدیه اول مقتدره
کل ای منکر بوانظار ودیه نه بولدیکی

کم مؤمنلره سنه شانکده اقرار
ولایت الهلنه نکدیبایدر سزه

سنی محو ایتدی الهلرین انظار
کورورسه خارقه عادتی بونجه

ایدرسه فکر مذمومکده اصرار
بنی انظار ایچوده نفسپرستم

لطف کلدم الهی وعفار

فصورم چوقده ایرتمز درکهنه
بنی سترایله کرسنه عیبستار

منوره

سویلدیه برمرد صادق بیخلاف طوغرو سوز درصانکه لاف وگزاف
کوردی بروقه بوچشمم بحجاب عجبه رحمه بلاکه ذات مستجاب
الهلنقوادیه مقدس محترم منبع زهدوادب خانه کرم
هالکت نزعه قریب نزدیکه خاندانه تسلیت قیلدیکی
حجره سنه وارایدیه برفراش کوزلری خانه دوکه دهشتی وحاش
خیلی دم بولمشدیه دنیادنه کوزیمه لطف الله دوشدیه یوزیمه
برده باقدم کوزلریمه آچیلمه طورر کوکره سهم ارسلانه مثال اولورر
دیرچیکسونلر بوزندن یا مکر باشلری اوزره بورنسوزه دشمنلرکزه

نور دیدار اعماره غوث عظیم — جانلره جانسزاری قطب کریم
امر حقله برده کوکره نه فلک — حکمنی انفاذ ایده انس وملک
لیلی استقباده یلکلو خرامور — قد ریحی لبده هنده در مارومور
کوچه شمس اکسیر اعظمه کوزوم — لطیف قواقدیه سهیه کن براوزوم
خرده پیه اشعال اولسه بر سبب — حشری یاقمشی بر دفعه عجب
کوچه رحمتدر اوباراده برکه — حیة دده حیقیمشی برودته صفاسه
بولندی فکر ایتده انفاذ براده — حسه نظمه کلده اصمارك براده

رفعت استرسك بوبابده جانفو
روح یاك احمد اخلصی اوقو

منوره

برصداقت پیشه برذات ادیب — منبع حلم وحیا شخص حبیب
دیرکه برشب مجلس استادده — اول مبارك مجمع ارشاد ده
جمع اولوب جمله مریدانه عظیم — لطف برله نشئه اولمشدی مدام
حضرت استاد اعظم خوب جمال — عادت اوزره لطف ایتدی سؤال
یعنی ذکر وحال درویشانه حضور — قلبی بولقلار آینده ذوقه آثار
کز دیدار خدام حضرت برمدام — قیلدیلر بوجمله مریدانه بطام
استدم بنده کوکلمده حضوری — بله فقیده کم اینمز رغبتی
سوالدم بابه اولدیغی برسز — اول حسنه حلیمی مه اکسیرسز
واسطه اولسیله شمدی بزره — بوکزطار بیکس وعاجزره
کیوه دیدی چونکه اولدم بوسیاه — ذات پاکی برحمه شفقتدر پناه
بو خواطر قلبه قلدقده خطور — لطف وشفقت آتشی اینمش ظهور
برزمره بولدم اودمده بی نصیب — کیوه عزم ایلماکیوه درعقب
سوزوبرده بکه یکره اینمز عهود — خانه مزده خرج ایکیوه آلدده نقود
لطف حبیبانه حضرتی نظم اینمز — وجهیان حضرته نظم اینمز
خنجر تشنه محبوب اله — لطفله بزده بقا قلدی نگاه
دیرنه استرلر بوعسکرلر مکر — سویلیورلر برمرام وارسه اکر
بزسکوت اینمز دیمزدن کیمسه کم — صمانه ایشیتمزدن کلدی بزاصم
بردها تکرار ایدوب احمد ضیا — دیرنه ایستر لربوانلر آیا

بزینه صوصمده دیمزدن برکلام — بوسوزه نکرار ایده دی اول تمام
کیتدیکه حضرتی جونکه دولتخانه یه — بزدوعزم اینمز سوی جانانه یه
کیوه یه کیتدیکن زمانیت اوزمانه — حضرت حلمیه کوردن شاد زمانه
دیر بزی کور دکده اول قاله کرم — حضرت حلمی جناب محترم
مرحبا خوشه کلدیکز دیرای حبیب — بوجمله سزه لکمه بوکون بزده نصیب
کر مقدم بوده بارکه کلمکز — اوچ کوندر اقدم بورده حضرتلرکز
خلوتی قوردم سزه بله ایده وآنده — لیلك اولمز نمودیه کچدی اولزمانه
اکلادم اولدمده بله نقصانمی — اعتراف ایتمزکه عصیانمی
برخواطر کورکه نیلر درویشی — درویشه اول قلبده چیقار فکرتشویشی
برولی لقدر مقام ایدرسکر — دیکریده اول مقام اوزره کزر
خاصلح احمد ضیا شیخی کبیر — اول کرامتده نصیب اولدی دستکیر
مفتوح قونیه ارشاد ایلدی — عاجزه ایلسیه ودلشاد ایلدی
چونکه کلمك استدی استانبوله — اتفاقا کیچ دده چیقدمده یوله
یولده اولدمده خیالمی مدتی برزواله — دائی ظلمتده قالدمده برزمانه
شبده ظلمتده سرده غربت دل ضربه — کوکده اکشت دلده وحشت بی مهابه
قورقو کیتدیکچه تشدد ایلدی — کوشه برمرد غائب سوچدی
کویا سویلیورکه ای شخص غریب — بهسن زن اینمزم قورقو حبیب
چونه نظر قلدم یمینمده بقا — حضرت حلمی باقار کوردم بقا
ایستدم آتده اشغل ایتمك — خاکپای حضرتیه یوز سورمك
دیرا شانه اطهر قالقم حضرتیه — ایشته بهانکده یم اولم حضرتیه
لطف تبسم ایدر اولدی ذات شریف — قورقم دیردائی بقا بیدمنیف
بزیوصلی اوزره کیدردن برزمانه — تاکه ظلمت کیتدی نور اولدی عیانه
الوداع اینمك بقا اول جانبه — لطف اولدمده اولدی کوزاردده زمانه
کیتدی قورقو کلدی فیضلر اولدی دامنه — نشه وار اولدی قلبده عاشقانه
کفة (منه کم یکفه استاذه) — کانه شبطانه له استاذه
سری فؤادمه اولدی بورده ای حبیب — حزنه وغم کیتدی فرح اولدی نصیب
کورکه سادات عظام نیرسنی — انری انظار ایدوب اولمزنی
فوزیا انصاف کل انصاف کل — دلده انکار یاده انصاف کل

دیرگه ای شیخم سنا کلدم اعانه
سویلدم بوسوزلی قبلنده اول
مطلع اولدی اوحالگه قطب جمله
دیردی برالها اکا حضب کرم
ایکیگز دنه بر ولی اولسونه دیدی
حامله اولدی اوکیجه زوجمی
دیر خدایا بونه کیجم قلدی نصیب
یا الهی لطفکه یوقدر شمار
یکدی برمدت چوطوغدی برغلام
ای محبانه بویله درغوث جهانه
کر دیدیلر طویراغی یکیا ایدر
یا ضیاالدینه احمد الحمد
مجرمم یا بکده بنه روی سیاه
منه نبی بیغمبره یوقدر بوزوم
یوقه قیوکدنه بشقه برباب نجات
سنده اوزگه بیلمزم برملتجا
نزد حقده جنگه سنه سوکلو
بنده برقطمیر باب احمدم
چوقه کنکم حضرت احمد ضیا

کیم سورسه حضرت شیخی اکر
روحی یاکه فاتحه الحمد ایده

منوره

سویلدی برذات اقدس پاکمانه
نزد پاکنده بولنسه برمرید
دیر ایکی اعلمی دار اشیخی منیف
بوسوزی قلبنده دیدی اینکی نیاز
دیردی برمقدار کیسه اول ذی یم
دیرکه اکل ایتدی ایکی طفل صغیر

دیرکه او قطب جناب مستعانه
برمحب شیخی ذات مستفید
بندیدردم هربری اوسونه شریف
حضرت شیخی اکلادی طول دراز
قطب اعظمکه اوغوث محترم
اول یکسنده اولدی اندر مستنیر

برولی دیرسونه جناب مستعانه
عونه حقله قلب شیخی بولدی یول
اولیانک سرویی اول یوزی آفه
نصفی سنه نصفی بیسونه حرم
امر شیخله اولدی مرید انی بیدی
قلبه صاردی عشقه حقله موجک
کر بوذاته بنه کی اینلدی قریب
رحمتک دریای بحر و کنار
اندنه شاد ایلدی رب الانام
هرنه استدی اولدی اول بیکمانه
لطف حقله مرده یی احیا ایدر
الامانه سنده مدد نور صمد
کلمتم جرمله ای شمس الـ
حضرت اللهدن کچمز سوزلرم
کر قوغارسک بنه بیلسونه بوزی عصات
قبل شفاعت ایلدم سنده رجا
رحم و شفقت ایت بنده سهای اولیا
بنده صاحبصفای اوخدرم
سنه شفاعت ایله نور کبریا

لطف ایکسن حافظ اولدی بی خطا
یا الهی لطف و رحمت قیل بنه
چوقه کنکم کرچه لیاقت یحمشم
حضرت شیخه باغشله یا اله
یوقه قیوبشقه زه کیتسم کرکن

مقصد واله بولدی مطلقا
عفو عصیان ایله شفقت قیل بنه
بن زیاده جرم و عصیانه یحمشم
روز محشرده بنی قیلمه تباه
سنه طورو رکیمه کیمه بوزطوتم کرکن

کر شفیع اولسونه دیلرسه احمد
خدایله یاد ایله روحی امجد

منوره

طالب علملر بی نقل ایلدی
دیرکه کیدم بحضور حضرته
کشف ایدوب قصدم دیدی اول برحکیم
کیت فلانه موقعده نصح ایتمامه
امر شیخله کیتدم اما نیلیم
چونکه درکم نحو ایدی بنه مبتدی
چیقدم و عظه ایتمکه کرسی به
سویلدم سوزلر تصوف باکلدم
کلدم کلدم عجب نه سویلدم
مجلسم بر مجمع اخیاء اولدی
دکلدم بر بر کلدم یه عجیب
بنده شاشدم سوزلرمه بی مجال
نصح ویندم برکتاب کتب ایتمامه
طویامسه عمرمده کوسه عبدتم
اولزمانه بیلدیلکه بنه برتر جمانه
حمد و شکر ایندم جناب غوثه
کل کرامت ایستیانه دیوانه باده
کور کی بنه حضرت احمد ضیا
اولیادر جمله دلده سویلیانه
سویلدم دلسزلری بی نشه و زیب

بی عجائب بر روایت سویلدی
نیتم اولمش طشره رخصته
حضرت شاه ولایت محتدم
سن دورزسه ایله عالی همته
برانصاع بیلمزمکه سویلیم
قدرتم یوقه لیاقت استدی
نطقه اولدم جانب قدسی به
بر ده باقدم مستاولور جمله انام
خلقه سوزردنه مستاولور بنه بیلرم
لکن سوزم بر شاهد دلدار اولور
لکن صدیم مغز قرآنه نجیب
بیلمزم نه سویلرم بنه بونه حال
بر مؤلف سوزلرم ثبت ایتمامه
بلکه طوغدی بویله سوزلر عترتم
سویلیانه احمد ضیا قطب الزمانه
بنده ایتمه به فقیری حضرته
ترجمه وغیره حکم ایدنه سوزلرمه باده
روح عالمدر کروه اولیا
قطب اعظم جمله حکم ایلیانه
بویله در باب شریف اهل غیب

مرید اندہ برینہ خانہ سنہ — مسافر مسہ انک قاشانہ سنہ
کورر کہ بر بیت انکور تازہ — کتور مسہ برمید اول سرو نازہ
دیدہ تقدیر ایت ای صاحب سفر — بنی محزونہ ایدوب اولہ مسافر
کتور دم کندی محصولدر الحذر — بونہ بربر تمارن ایندم انجمہ
بو تخدم طیب محصہ اولمسہ حلالدر — جناب شیخہ مخصوص بر توانندہ
دیدہ تقدیر ایدہ بخ شیخ یرنور — حسامدہ بیزم بہ بویلہ انکور
بونہ باش یتمی مایدی مقاصب — فدانکر عرس ایدلمسہ حال منقاصب
کہ بشقہ بردہ المشر محصہ — انی عرس ایلمش باغہ مطلوبہ
خدمتہ صاحبندہ بوخ اشجار — جالنمسہ مطلقا سویلر بو اشعار
بونہ طیدی اوصاحبخانہ اخوانہ — انی اغوا ایدر نفس ایلہ شیطانہ
اشارتلر خودی انکورہ بر بر — قارشدیردی اوزومدر بشقہ وافر
طعام ایلر کہ اول بحر کرامت — اوشافع سدرۃ بیخ ولایت
کتور دی برطبقہ انکور معہود — قودی اول سفرہ یہ برچہ مسجود
تناول ایلدی حضرتہ اوزومدہ — فولادہ چرکدہ اسراری سوزومدہ
کورر کہ حضرت صاحبکمالی — آیرمسہ شبہہ دہ طیب وحلالی
بیمسہ اول براوزومدر دہ کہ الطیب — آیرمسہ شبہہ یا انکورلری لطیب
دیدی بزل بیلورز حل وحرمت — حرامدہ کورورز درلو ظلمت
بزی سہ تجربہ ایلدم دہ اکراہ — خطادر بوجسارتہ ایلہ اکراہ
بوجرأتہ دی سہ استغفرالله — سنی عفو ایلسونہ بودمدہ الله
بنی حقدہ شبہہ ایتمہ بردم — سنی محجوب ایدہ اول شبہہ لردم
بزاول ارباب جہد واجتہادز — بزاول اجتناد حمد عالی زیادز
بزہ مکشوف اولور سرّ وخفایا — بزہ معلوم اولور لطف مزایا
بزم مشہود دمز در لوح محفوظ — بزی حمد ایلمسہ لطف دمزہ محفوظ
الہی فیضنی سہ ایلہ تربیہ — بزی احمد ضیا دہ ایتمہ تنبیہ

سونہ احمد ضیای جانہ جانی
اوقسونہ روحہ نبع المعانی

منوره

مصدوہ حضرتہ کلمسہ یا اخوانہ — دیمسہ مشکلکشای سرّ سبحانہ

بوکونہ کیتمک کورونمز دار کفرہ — غریبت ایلدم بہ دار کفرہ
فرنکلرہ کورونمز اولدی الزم — بقا رخصت ویرای شیخ معظم
دیدہ کیتمک کرک لکہ حقیقہ مسہ — کمای زہدہ وتقوایہ رفیقہ مسہ
حقیقہ شایقہ کینہ اوردہ زنار — سنی بندہ ایتمسونہ دیو جفاکار
لزومی اولدیدہ سہ اولہ لابس — قونوشمہ کفرو شرکندہ طیب ویابس
دیدہ شایقہ کیرمز مسلمانہ — بوقعہ اولزم بہ اصلا بویانہ
بوعہدہ اوزہ کیدر اول شخص فیضور — فرنکستان دن برچہ مذکور
لزومندہ کیدر شایقہ اولذات — بونہ صدکرہ ایدر دی کندی اثبات
کچنجہ وقتہ دہ برخیلی مدت — اولطور مشدی سعادتلہ اوحضرت
کورور کہ کلمسہ زیارت قصدینہ اول — دیدی عذرلن وکلدی برزہ مقبول
چراغ سہ سویوندردی یورو وار — سنہ حالک بودمدہ اولدی دشوار
سقا بزسویلدی چوقچہ نصایح — ولکہ ایلدی قبح القبایح
بزمہ ایلدکدی عہد وپیمانہ — بنجونہ نقصہ ایلدی اولدی پریشانہ
کفردر شایقہ بی گناہ دیدہ مدی — حقیقہ بوندہ حقیقہ بہ سویلدمدہ
دکشدی دنیکی دنیایہ ایواہ — سنی بندہ ایلدی شیطانہ گمراہ
یورو کیت اغلہ اللہ دوکمہ یاسہ — بوزن سوی برلرہ حرم آچمہ یاسہ
الی نفسہ ترک ایتمہ بردم — نیازم بوعلم در یا بکدہ خرم
بنی حاملہ حشر ایتمہ الہی — باغشلہ لطف ایدہ جرم وگناہی
سمرہ اغلیلہ عشقدر ایکونہ — سنا کونہ آہ ایدہ صادقدر ایکونہ
سنا غرق جلالک حرمتیچونہ — اوذات بی زوالک حرمتیچونہ
محمد مصطفی حقیچونہ اوسونہ — حبیب مجتبی حقیچونہ اوسونہ
آیرمہ باب فیضکدن دخیلی — بزی دور ایتمہ لطفکدن دخیلی
بزی قیل منتصر زمرہ سندہ — آیرمہ ملتجیلر جملہ سندہ

اگر عفو ایتمہ استرسہ اولہ
اوقسونہ روح ضیایہ قل لکھوا

منوره

برمریدک اولدی اوغلی قبری — کلی قولاغنہ چربط دکہ سوزی
کلدی بر کونہ دار شیخہ اول جوانہ — چوچ تضرع ایتدی قبلندہ زمانہ

وکله بعضه خارجه العادتی سه — قعهٔ قدسیهٔ ساداتی سه
قلبلکن تنویر ایده بوکفتارلر — کهربزنده وار عجائب نکتهلر

((منوره))

جمعه اولور دی اویقوسز یاتمیشم — تا صباح ایدردی اول غوث شریف
با خصوص تألیف آثار ایلدیکی — بو جهتله جمله اعمار ایلدیکی
اول زمانلر اویقو کیرمزدی کوزه — جانه ایله دکله قولاغه ویرلوسوزه
کیجه لرنا صبحه دک جانه جرعه — مست و مستغرقه اولور دی بیکمانه
سیما تألیف ایدرکه برکتاب — نزد پاکنده اویر مستطاب
حضرت خلق مرام اولمشدر رفیقه — خدمت ایتمشه دائما پیر شفیقه
آلتی آی کچمشه زمانه بی ریا — کیجه لرکوز یومامشه احمد ضیا
تاکه اشراقه وقتی کچدکده کهکانه — اویله بر یه ازجه خالدن زمانه
کچه لری خادمی اولور دی سبیل — هم جلوسنده اولور دی اول جلیل
دیر دیکه اویله اذانه قالمشه کهکانه — سن بنی اکاه ایدک ای خادمانه
وجه بالکز بیتکیدر اولور — اویله دیه اقدم کهکانه اویانور
کچمیه نصیب اولمز اویاندیرمه بنی — جمله سز اویا نوریدیکه جانه و تنی
نوره ده اولیقو فرصه اولمز مطلقا — کچمیه اویقوفردی اوسوره بقا
حاصل بومدته ایکیوزیله کهکانه — حضرتنه کیمه جرعه ویرمز بی کهکانه
کندیسی قالقاردی دائم اومیز — عادتی ایتمشدر بوجهاندن کیمیز
بوکلامی حضرت خلق دیدی — مجمع اخوانده بویله سویلدی

برصحابه تابعیه اهل ایدر — کهکانه اندرون بوکهکل جاکیدر
عشقه ایدن سرتاقدم اول مه جبینه — عشقه ایدن اویقو بیله ایچمه کچمیه
اول وجودی عشقه جمله المشدیدر — عشقه اله جمله جرعه طولمشه ایدی
کهکنزه وارسه اوعشقه زیده دی — لکن اولور دی جانه ودلدن بنده دی
عشقله جوانی هم انسانه ایدر — بر نظرده ی سه اغلج دورانه ایدر
کر نظر اینسه اکر کفاره اول — عشقله کفار ایدر یا بیله مقبول
برقاچ امثال وار بویرده یازمجبور — جانه قولاغه ویرده دکله ای حبیب

یله یا بیسه باب خدا عشقه
کل اوقو احمد ضیا عشقه

حضرت اشرف افندیده دیدی
برکلمه معنی نقل ایدلک

منوره

برکیجه بکقوزه ده اول روح جرعه — نزد پاکنده موافقه بنده کانه
خیمه قور مشده چاپرده اول کریم — عادته اوزره ایدیه ختم عظیم
ختم ایدرکه کور دیلر بر وقعه ضیا سه — لکن غلبه ایدیه جوشه و خروشه
کلدیلر جمله اغلجلر صفاف صفاف — خیمه نه حوالیده ایدیلر طواف
اوردی کی مولوی اولانه اخوانه دیه — خادمیه و عاشقیه و صادقیه
دهشتله مست و مدهوشه اولدیلر — کهربی بیعقل و بیهوشه اولدیلر

قطب حقدر حضرت احمد ضیا
غوث اعظمدر اولور کیمیا

منوره

کهم چاپرده ایدیه شاه مقدس — کهکلوردی نزدنه پیغمبری
آه و واه ایلردی اغلردی کهکانه — ارنیردی کوکه بکوکه زار و فغانه
دیرکه ای شیخ کور مامشه کوزلرمن — بونه حالکدر سرنه یا قدیر بنی
کرحضورکده بولونسم بر نفس — استراحت ایلدم والله بس
بیخضورم خود بخود کرسم جرعه — راحتم وار نزدیاکلکده کهکانه
بونه سردر اکلدم عقلم قاصر — سنده اکثره کورمدم بر مثیل
بیلسه اول عیسوی مرد ضعیف — انسه کفری انی ایتمه تحریف
کیجه کوندوز یاقمده کفر آتش — اوزه والله یلمک بیلمزدی اتش
نوردحقدر سوندیرردی نار نی — شعلهٔ توحید یاقاردی خارنی
اولسیدنی حضور حضرته — جانه اتاردیکه ایرمزدی راحته
دائما استردی شیخی وصلنی — یلمک بیلمزدی بوسرک اصلنی
حب شیخی دلده اول کتم ایدیک — عاقبت ایمانه ایله ختم ایدیک
سویلیلک ای منکریه بی ادب — بویله قوت وارمیدر سزده عجب
کر بوقوت سنده وارسه سنده خود — چونکه حقدر غیری غوغای براده
قوتله یوقسه بن مرد فضول — حقه انظار ایتمه کل ایله قبول

ایتما استریش سطاله مدد
اوقو شیخ فی هوالله احد

منوره

ایشتدم بر حکایتی ای محبانه — مکر برکونه جناب شاه خوبانه

برد احمد ۱۰۴ افق اوفده سکه
برد یوسف محمد دز بخارا
برد عالم ۱۰۵ قبانه اسکنده محققه
برد عثمانه ۱۰۶ افق افغانستان
برد الحاج طواس ۱۰۷ مصطفی در
قزانلیدر برد غازی محمد در
مکتبخانه فضائلی مصطفی نام
عربیه بسمه کتب الدی خلافت
ایکینجی اکمن ذکر اولدی مقدم
بودر تخصیص اصحاب روایت
بیلور سز نظمه کیدمز هرخواطر
صفیه رنجیده اولم ای کرمکار
حقیقتده حکمتده شعر و منظوم
انا یکونه حذف ایدوب برچوق مبالغ
اسعداده کتبه محذوف کوزتدم
بنی ظنم قصوسن اهل انصاف

مسامحه حضرت احمد ضیاء
افندمزه فاتحه نورحضرتلری

حضرت پیر دستگیر قدس سره العزیز افندمز حضرتلرینک
بعضه کرامات قدسیه لری بیانندر

حمد حکمتی خارق العادات پیر
وصف شیخنده عجز واکمل ساده
دفتر المزمدح قطب اکرمه
لیلک تنویر قلوب عاشقیه
ضرمه جود وکرمدن دانه در
ذکر مز بحر کرامت رشحه سی
قطره دن بحره دلالت ایلدم

برد اسعاد افندی
برد عبدالسلام صدر فیضه سکانه
برد اوزبکلی اسماعیل احمد
برده مصطفی دز شیخ افندی
کوزیه ۱۰۸ افندی اندیه اقدم
بوزدات استانبوط مکتبه سنده
برد احمد کوهستانی مصطفی
برد یوسف ۱۰۹ شیخ منور
بکر در خواجه اسماعیل برادرلری
برد ضابط عبید کبه یادر
بولغب فیضه آلور احمد ضیادده
برد هستانی محمد محمد
اوغرفانه مجلسی ذات بیاض
جناب شیخ قدسک لری مشاور
احقدرلری امور استشارت
حسنه در نام پاکی ادبکیر
برد احمد ۱۱۰ افندی یرضیادر
قزانلی عبدالحمید ارجمندی
حصه منصوره خواجه عبدالرحمانه
برد مولی برد جرکس محمد
مراد و محبی عثمانه جرکس
علی ۱۱۱ شیخ حسینه کندیلری
قریی حاجی ۱۱۲ اسماعیل افندی
برد عائشه برد یوسف مشرف
برد شرف ۱۱۳ اکینجی افندی خلیفه
برده خواجه ۱۱۴ ابراهیم اسلم
عمر احمد دخی یوسف ضیادر
برد عثمانه ۱۱۵ افندی ضیادده
برد خواجه ۱۱۶ شیخ در لری محمد
برد اشرف ۱۱۷ افندی خواجه الحاج
افی نکه یوردی حضرتلرینه
زهن البقره اوزانه نظارت
برد حافظ کتاب حضرتلرینه
برد حافظ عمر صاحب زکادر
سلیمانه اکبس لری محمد ۱۱۸
جناب مصطفی ۱۱۹ پرفیضه سلی
برد احمد کتبخانه الحاج شعبانه
حسینه ۱۲۰ یزدی افندی محمد
برد یوسف برد خواجه حسنه در
برد رجانلی اسماعیل افندی
برد حلیمه برده ۱۲۱ مصطفی حیوانه
برده خواجه ۱۲۲ ابراهیم محمدانه
برد خواجه حسنه در دوزجی شهرلی

برد احمد افندی
برد عبدالسلام صدر فیضه سکانه
برد اوزبکلی اسماعیل احمد
برده مصطفی دز شیخ افندی
کوزیه ۱۰۸ افندی اندیه اقدم
بوزدات استانبوط مکتبه سنده
برد احمد کوهستانی مصطفی
برد یوسف ۱۰۹ شیخ منور
بکر در خواجه اسماعیل برادرلری
برد ضابط عبید کبه یادر
بولغب فیضه آلور احمد ضیادده
برد هستانی محمد محمد
اوغرفانه مجلسی ذات بیاض
جناب شیخ قدسک لری مشاور
احقدرلری امور استشارت
حسنه در نام پاکی ادبکیر
برد احمد ۱۱۰ افندی یرضیادر
قزانلی عبدالحمید ارجمندی
حصه منصوره خواجه عبدالرحمانه
برد مولی برد جرکس محمد
مراد و محبی عثمانه جرکس
علی ۱۱۱ شیخ حسینه کندیلری
قریی حاجی ۱۱۲ اسماعیل افندی
برد عائشه برد یوسف مشرف
برد شرف ۱۱۳ اکینجی افندی خلیفه
برده خواجه ۱۱۴ ابراهیم اسلم
عمر احمد دخی یوسف ضیادر
برد عثمانه ۱۱۵ افندی ضیادده
برد خواجه ۱۱۶ شیخ در لری محمد
برد اشرف ۱۱۷ افندی خواجه الحاج
افی نکه یوردی حضرتلرینه
زهن البقره اوزانه نظارت
برد حافظ کتاب حضرتلرینه
برد حافظ عمر صاحب زکادر
سلیمانه اکبس لری محمد ۱۱۸
جناب مصطفی ۱۱۹ پرفیضه سلی
برد احمد کتبخانه الحاج شعبانه
حسینه ۱۲۰ یزدی افندی محمد
برد یوسف برد خواجه حسنه در
برد رجانلی اسماعیل افندی
برد حلیمه برده ۱۲۱ مصطفی حیوانه
برده خواجه ۱۲۲ ابراهیم محمدانه
برد خواجه حسنه در دوزجی شهرلی

کر بدیدی خال تو زاهد بکردی صد سجود
زاهد او زائل شدی در میکده چون بو ریا

کر تجلی میکند ابروت در بزم هلال
از خجالت در خسوف آید و بنماید گجو یا

رود عرعر هم صنوبر یا شاه در گل بماند
از برای دیده قدت نه شکت ساقیا

بنده بوده گجینه شاه خرابات زمانه
تا بکی آیی زهد و شکر یزدانه خوزیا

در بیان خلفای حضرت قدس سره

بو زاوده آتی خلیفه دار دیدی — محلنده ای ذکر ایلدمدی
تبرک ایلدم تعداد اسما — دیم بر بر بو لنجه حی و موتا
صهبه جلبی[1] که شیخ پر حیادر — وکیل حضرت احمد ضیادر
او نور عینه اخواله کر امدر — شیرازه بند سادات عظمدر
او در مرشدان شهر بودی — انا مثلی یا تورلر هب عدمده
او دُرّ تاجِ اصحاب نقشدر — او شمس انور اهل نقشدر
مخصوص قدوهٔ جمله مریدانه — اودر شبهه ایدلمز کامل انسانه
تواضع پیشه در ذات کریمی — کل انظاره خوه نفس لئیمی
انی احمد ضیا قویدی پرینه — احاطه کم اذا ایتسه پرینه
انی انظار ایدرمی بلکه مریدانه — الا کم سو جیلیانه بلکه اوطرز اخوانه

نعت شریف

کل ای اخوانه پر عرفانه وکیلی حضرت ضیا کلدی
ضیا کیتدی بو عالمدن پرینه پر ضیا کلدی
قومزلر بندگانی غرب ایچره دشت ظلمتده
کیدنجه اول ضیا آلدیه چراغ اضیا کلدی
کلک ای نقشبندیلر کورک استاد نقاشک
کروه خالد یزدن او نقشه کبریا کلدی
ضیائیه طریقتده بو کونده میداده ارشاده
مکمل وارث یاران علوم انبیا کلدی

صهبه جلبی شادت منبع شیخ فضیلتمند

بحمد حضرت 41 ظهیر اتقیا کلدی

نه در لوصه حی ایدر سن فوزیا عجز سدای عجز

مقام احمده پر نورلرای اولیا کلدی

پر شیخ صفی الدین خلافت — پری الشیخ سعید پر کرامت
پری خواجه محمد شیخ کلفم — طبرزونی جناب مصطفی هم
پری خواجه صهبه صهنور مطلق — پری اوکبلی ابراهیم جنانی
نوغایلی عبد الصالح در پریده — دخی عبد العزیز آندن کیریده
نوغایلی خواجه آق عیل پرلی — پری خواجه صهبه 41 جلیلی
پری بوسناده محمود مفخم — پریده مصطفی شیخ مکرم
علائیه قضاسنه پری وار — خلیل آصنمز اول ذات کرمکار
پری قونیه ولایتنه داخلنده — که عبده 41 افندی نور دیده
پری الجی حمه خواجه افندی — که ارنجاقلی اول مسکنه ایدندی
طرزونی پریده خواجه احمد — بخارالی پری الشیخ محمد
قریمده پری الجی صهبه هم — جنانی مرغیلی اولادات افخم
پری شیخ المشایخ نور الکبر — داغستانیکه عبده 41 اکبر
پریده آندن ای روی انور — سیواسلی مصطفی سید مطهر
یازر حصار صهبه شیخ معظم — خلیلی وهبی امدی ذات اعظم
محمد قسطمونی عالی همت — پری الشیخ صهبه ذی سعادت
پری خالد بنام حضرت پیر — پری ارشد محمد شیخ اکبر
پری احمد افندی قلیوبده — جناب حضرت شیخ پیر ویدر
پری اوفی جناب خواجه عثمانه — الحا بیعت ایدرلر برجوعه اخوانه
پری شهزاده خواجه سی علیدر — قضای پرلیه فیض جلیدر
محمد آدر پری چکمجه قضای — مدام دائما حفظ رضای
ایچ ایللده پری دیر پرلیلنده — مصطفی اوکبلی سرور
داغستانی دیدیم پر خلیفه — که عبده 41 دیدیم اول شریفه
محمد خواجه اوکبلی پر هم — حیدر یزدیدر شیخ اکرم
طرزونی اوحافظ خواجه عثمانه — قریمی مجتبی آدر پریده اخوانه
پریده اوفی قضالی خواجه احمد — پری اسمیه لی شکلی محمد

الحمد لله نجم افتم و شدم الله ایجوده
کرچه مجد مدد بو فوزیه توبه کار اولدی مدد

((نعت فارسی در حضرت قدر کرده))

دیشیم در باغ نیستی خوبجمالی بنموده اند
جمله خوبان سلف در نزدوی حالت بوده اند
خور و مه در آسمانه حیرانه شده بزار خسته
زمرهٔ روحانیانه پرّ فرحه وی بکشوده اند
بمهٔ اقبالسه خانه افتاد در روی زمینه
خیل دولتمند عصرسه جانه و تنه بخشوده اند
لؤلؤ لهجیه بیله مانند دُرِ مقبالِ خالی وی
لطرحه اید از جواهر لهم کرِدْ آلوده اند
کل شیئ فی زمانه لهذه محتاجاً الیه
لهم تخته اند از برایسه کوه و دشت بیموده اند
یا الهی انت لهادی و لهودال فی السبیل
لهاینه چنیه مردانه در بیهوده خواهشت افزوده اند
ایه یکه جست و بیه چه عادل راور روی زمینه
لهاندیه روز خیلی اخته فیضه از و بر بوده اند
بر تو رویسه وحی بوده آمد اکمسه ای ثقات
مهدیه کویم دا صفانه در حضور لال بوده اند
یا شیده گفت مه از مه میکویمیس کراو
دلبر بسنه حضرتنا سانه مجلسی بستوده اند
رانده اسب دولتسه سوی فرمانی قبل قال
شهریت ذاتسه زشوکه محمد ها بخشوده اند
مهبط نور هدایت خانقا لهسه فوزیا
از دل و جانه امر بردار لهذا چه شانه فرموده اند

((نعت دیکر))

لاف زده با شمس رویت لهست مجز افتاب
خلخل جهت در افکنده در تحیر نه قباب

در جانه بوده چوند ای جانه جانانه جانه
در حیاله غنچهٔ لب وصل و قطع آرزو
در نظاهت اکسیر اعظم زبانسته هیچ خود
بلبل دلرا مدد رس لهم لهانه زیباب
مخزنه حکمت تویلد مهر سائل بل دست ویا
در نظاهت اکسیر اعظم زبانسته هیچ خود
کرد هانم شرمه باشد در مقابل آب خضر
کیمه عصر ایمه کدرا دعوتسه لهم کیمه مجاب
تشنهٔ لعل لبت شد دل خرابی میکنند
هیچ نمی دانم نظاهر از تو خواهم آب بناب
ای شه کردون سوار و مقتدای مجلد جانه
از نم بوی کلت ایمه تشنه را خود کیمه سیراب
ایمه جانه تنه بود و تو رو حسه شدی در روزکار
ناسزای لیکه از تو لطف خواهم روضاب
بی تو کی باشد که ایسته رو بنابد در خراب
مرغی دل در بی کیتی دیدکلرا بیشمار
لیلک تو بر توست صد برکت بجشمه بر دیده خواب
یا ابا الفیضه از تو خواهم فوزیٔ کمتر نوا
پاره در دل تو نما باشی دلریسه کباب

((دیکر))

روی خوبت دمبدم افزونه میکردد ضیا
شمس و مه کر میکند دام شعاع تو کو بیا
در دلم سوزی بدارم کفتسه باهر کسی
در نمی آید زبانه کویم زیاده کیمه صافیا
بوی زلفت چونه صبا آرد بسوی کلستانه
بلبلانه دیوانه کردد کیمه بوی زلف کیا

نه عاصی مذنب و گمنام بنده یم یا رب طفل معصوم دلم بسته ناز بنده یم یا رب
بیونی بنجه نفس فتنه شرمنده یم یا رب آزاد فوزی اوزی مضمون اولاده در بنده یم یا رب
بنی عضو ایله سه یا رب حیا تمده شرفه فاطمه

« دیکر مسدس »

مطلعنده روغونه دلسه ایدی شمس هدا بولنسیدی ذکر یارایله بودل اولدم غدا
باشلا مشرق کلکه شرح ده دل اکردم خدا ایده جکدم عقل و ارغانی تجوزانده فدا
ابر عصیانم کلوب ایتدی بنی اندیه جدا
استرم برکز دفن کوستر سونه اول شمس خدا

صبح وصلکدر بو عشقای دل شاد ایدی مرغ دل نالانه وکریانه غنچه کل خنده ایدی
خانه قلبم خرمه وکلشه آباد ایدی عاشقه بر روز عشرت فائده زنده ایدی
ابر عصیانم کلوب ایتدی بنی اندیه جدا
استرم برکز دفن کوستر سونه اول شمس خدا

دل کهی اغلر ایدی کجرانه یار کریانه فزار هیچ اندیشه اولمز دی فرقتکه کجه ماه
کر تسلی ایدردی دیردی کلمز روز بهار نسیم تجلی ایلمشکه روزنه وصلنده یار
ابر عصیانم کلوب ایتدی بنی اندیه جدا
استرم برکز دفن کوستر سونه اول شمس خدا

کویا کلزار ایچنده بلبل نالانه ایدم روز و شب پروانه سه به عشقه کریانه ایدم
عید وصلنده مرا دوستم قربانه ایدم نام پاکلک دلده تسبیح ایدردی کریانه ایدم
ابر عصیانم کلوب ایتدی بنی اندیه جدا
استرم برکز دفن کوستر سونه اول شمس خدا

وادی ظلمتده قالدم قورتارای جانم مدد بنجه اعداده قالدی حکم کیبانم مدد
جانه دوداغه کلدی جیقمانه دردم درمانم مدد خیلی مدتدر درده درمانه ایدی افغانم مدد
ابر عصیانم کلوب ایتدی بنی اندیه جدا
استرم برکز دفن کوستر سونه اول شمس خدا

« دیکر »

ساقیا حمول باده یی سهدیلهٔ غمده بقا
بوشب دیجور عمده رهنما جامده بقا
رشتهٔ امید وصلکه چونکه دستکده در
خاکپایه اتیمه زبانی اوده اندامده بقا
نغمهٔ دلسوز کریاه جانانه کوسه رادیم
مجلس رندانه عشقه دلبر آرامده بقا
ساقیا ویر بربیاله دل خراب اولدی بوکون
برقدح کزنوسه ایدر کم صبح بیرامده بقا
دور ایدر پیمانه کردم مجلسه شافنده
کلمدی نوبتمی بیلکم خیلی ایامده بقا
طاس زبرجد لبالب کوشهٔ میخانه ده
لعل سنه دستکده ایچسم یه بیول نامده بقا
ترک ایدر نام و نشانی فوزیا مرد ستاولاده
بهه دفن سکرانه وارکم نام دکل خامده بقا

« دیکر »

قلک دل دریای عشقده رهکذار اولدی مدد
قایلدی طوفانه کجرانه دل خسار اولدی مدد
موجه دریای فراقده کریبان غمکین
زورقه قلب حزینم بیقرار اولدی مدد
کوردم فلک فتاده زحمت دریانده
بر طلب طعمه دردنم تارمار اولدی مدد
اوچه بر دریای کجره دل کرفتار اولدی کر
بوقه طوراجقه بر مطلب حکم بی کنار اولدی مدد
چکمامسه فلک فنا جرمم کبی بار تحمیل
بوقه بالانم بار جرمم بیشمار اولدی مدد
زرهٔ جرمم کبی کور مسه دکل ارضه وسما
بوعجبکه جرمم یر تا بدار اولدی مدد

بوکینجه واصل اینمز تیرک مقصوده کمانه
نکته معهوده دنمز بوکره سلمانم بن

جوره یایلمز یقینجه خانه ویرانیمز
یقدی اعمار ایلماکجون ده ماه تابانم بن

جوره بوجانم چیقمیجه وصلت یاره یوخسه
فوزیا چیقسون بوتندن نزک ایدوب جانمی بن

((دیگر))

اویله بیلدم عشقه ایمسه اصلاح ایرتمه اقرانمی
تهمتی بیلدمکه اول تحقیقه ایدر ایمانمی

لهم قلبمی سهم ازال قیلی عشقه روز و شب
قیلی بنی آلوده عشقه آل جمیع اذعانمی

اویله بر عشقه مبتلا قیلی دل ویرانمی
چاره بولمیان الهیا بویله ایت احسانمی

عشقه ایلمطلسونه درونم قالمسونه اغیاره یر
ایت ترحم یاالهی عشقه قیل اعوانمی

قایلاسونه جمله وجودم عشقه بنم ای کردگار
کار وبارم جمله وارم عشقه قیل دخل زمانمی

بیلدم عشقسز جرمانی عشقه بقا درمانه کرک
درده درمانه عشقه اولورسه کور علوشانمی

ای بنم پروردگارم دردمه محرم قیل بنی
کر مجاز ایلسه حقیقت ایله بوافغانمی

فوزیا بولدم دکلمی دردمه درمانه ایلیانه
کل سنه امیدم دردمه بولمیه دردم درمانمی

((دیگر))

تبدلسز تغیرسز بونجمه حقه مخصوصدر ولایقدر
وجودده واجب اولمشدر وذاتی لم یزلیقدر

خدایقدیر بوانجمه جمال واحده محال وغیر محکمدر
کوزه نصف صو دیگری نورسز قرانلقدر

کورمسه دائما مشهودی اولمشدر بلرکوده کم
صباحه برنفسده نصف کاذب نصف صادقدر

کسن کورمزده مسرور اولمز لایعده دخل جهانم
ومحزونده اولمیه دائم بونی قرآنده نا طقدر

بوفوزی کمدی دوایدی عسر ایله یسر ایچره
کم متبوعینه نایلدی بوحالار هپسی موافقدر

((دیگر مخمس))

اوطورمسه کشف عقلم خدا برعهده قالمسه
قیدلمسه کاف قلبمی نه یزه یزدوذقده قالمسه

وجودم نکه سبا نمسه هماره ستر غرقه قالمسه
بوفکرم نار مار اولمسه جنونه قاصدنده قالمسه

دور ولمسه دفتر اجرم فضادنده بورده قالمسه

نه ترفه روز ایدی اول هماندم قورسه کبی اولیدم
نهایت بنلکه دوشدم اورکمه قانلی ایدم

دعادم آرتیوب جرمم کناهم پرویال آچدم
اوقودم مصحفی بردنه بتوبه فتح ایلیوب کیدم

ولکمه شوقی قلبمده هماره ربنا الفاظه قالمسه

مقدم حاجه محرم قیلوردم بهر نی حیفا
بتوبه نکوبه آه واحفانه صالوردم بهر نی حیفا

کیده رک ارتیور دردیمه بیلوردم بهر نی حیفا
صیقندم جمله دنیه حقه صالوردم بهر نی حیفا

ملکه کنجی نیمانده اوشتی ماضلوه قالمسه

شاشردم ذکر و تسبیحم تقوب دریای عصیانه
قایلدم موجه نفسه مجای بوهه زار و افغانه

باشم چکدم الهاعنده نه لایوطف واحسانه
قاچردم فوحشی الدنه واصلکمه روز رخشانه

کفوردم باکه عقلم ولی شوقی غلوه قالمسه

بنی بوکوشه غمده قویاده کیمسه کیمسه کورمز
بیلوردم دردمه درمانه فغانه وزار و آهمدر

بنی قورتاره جمله بوبنجه بلادن شهر اهمدر
در لطفنده ستر ایلر بنم ریم پناهمدر

اوایواده معلاده دیسون زار برعکوه قالمسه

هنوز طفل دبستانکه اوقودم شرط اسلامی
صلاة وصوم وحجی هم زکاتنده بغره الزامی

شهادتله بتوبه احیا ایدردم صبح واخشامه
نه اولری بیلورم حالم کیدردم دلبر انعامی

بحمد الله ایمانم اولدی برسبحه قالمسه

ای نیم شبم افتدم در دمک وبارفی کل
سه لوصاقیل جانکی جسمم بیاب اولدیغم

رکب ساقینک بنه لعل کبوده نوسه ایلیم
ساقی خدایچون بکم لطفم می ناب اولدیغم

هوده زمانده برف بارایدی سحابقسه
رونوه جنکله قلبم ماه تاب اولدیغم

عشقم بی قابم دوکر خرقه خواب مدام
فوزیا نوسه ایله اشکم خونه زاب اولدیغم

« دیکر »

دوسته بنه خنجر کتورسه دیمک صبا یلدیزه
بویله برقت آکنی هوه دیرسونه قولدیزه .

دوشم بکا بخی صورا دوکر بنه داغم فزار
قالمامسه قلبنده قرا کیمسه غربت ایلدیزه

کوردم بنه شخک لوزی بکلدم بنه تلی سوزی
دیکمسه مبارک کوزی باقا جنکه باغلدیزه

کوردم شخک نازی نمازده کی یازی
جنه باغلامسه کوزی ای جان طوب والدیزه

شنجم بانه تاغ کیور آنی کوزیریور
دوشی سونلر سوبور اکی دوزی یولدیزه

شنجم بنم اچون ضیا کندوی نور اکی ضیا
کجه قیوسنده ریا کیمسه اولمیلدیزه

شنج ایشکن اوزلیاله دوسته دیار بنه کوزلیاله
شنجلت ایزنی ایزلیاله کیمسه کجه یولدیزه

شنجم شول کجه یه بکزر یوزی شمس وآیه بکزر
نفس عیسی یه بکزر طالعی عرفانه کولدیزه

فوزی دیده بوسوزیله قانه ایله طولوزی کوزی
شنجلت صبایه یوزیله بکزر جنت کلدیزه

« دیکر »

بوشب ظل وخیالکله کوکل برشعله حال اولدی

کوسوب خطاب ایله اولدم کوزم هجرنده لال اولدی

خدا دانه کرمقصودی دمنه دلداره تویم
سنه حسنه بانده شهر هوده قیل وقال اولدی

زندهای پری بیلکم بولدل سنه زبانی ایتمز
اوتزدیلعل رهانکده طوطی دلسنان ولال اولدی

اکر دانه کرتوکیشی صوفی زده مبلده مانند
بوصوفی کوکلمه دامی بنا غلط اوزره خال اولدی

قریبدی وصلکه ایرمه شهابه بیله فکریمه
کوزه دیردم اوایامی ولی چوقه ماه وسال اولدی

بنیشمز من بوقدار آه وافغانم عجب جانا
فراقکله سهی قدم سوزلره همچونال اولدی

بوایام روزفرقتده کمانم وقتیدر شدی
دوردولی صفحه فکرم سانم بی مجال اولدی

بیلورسه کورمکه طوعم سنای خسرو خوبان
سنی برکز کورنه عاقله بوکلده کالهلال اولدی

بدابیات بیله بیقیمت ایکمه فوزیا ذاتا
برع سز همه محبوبه دیزلمسه برمثال اولدی

« دیکر »

باقدی جانم بوکزه قدم بیقدی جانم بن
خوسه تیماشایی اوشاکم دردهدرمانم بن

باقمیجه سیف براقه اولمز اول تیره صدیه
اوسبه فرقیله باقدی خافانم بن

« ناله و زاری درونه »

هجر و فرقت نار و یاسی ایتسه قلبم لوحه سنه
دیده گریانه کبی ایتمز نوحه سنه
دلده قلمش ناله کلوب دیده کوز یاشی سنه
تنهه سوزنه آی نوکسه دل اوتوسه بحر سنه

بو نجه دهشتله کتورم قلبداه صیحه سنه
یارب اسعفله انیس ایت یا فوکو کلم صفحه سنه

بودهورم تلکه ی یرغه دریا بلک قیم
غروه ایچوبه اوغراتمزده دائم اوشبطاله رقیم
قیروی دیار لواسم یوسونه نفس ایتیم
دست ویایم یاغدی محلجه دنیای زیم

بو نجه دهشتله کتورم قلبداه صیحه سنه
یارب اسعفله انیس ایت یا فوکو کلم صفحه سنه

برطرفدنه درد و فرقت برطرفدنه آه و واه
قیب اولادی عالم الیدی قلبم تباه .
نقره عمر عزیزم الیدم فتن سیاه .
نقدی تسلیم ایدوب الدم مقابلده کیاه

بو نجه دهشتله کتورم قلبداه صیحه سنه
یارب اسعفله انیس ایت یا فوکو کلم صفحه سنه

واسم یارار دلده قاله بوسیه کیس تهی
ایچمسم زلف لعل یلمزم یصح اکسهی
دیمک قرب مقدر دهنده قدر بهی .
لالا کفتم و الا لعل لحمه ناکهی

بو نجه دهشتله کتورم قلبداه صیحه سنه
یارب اسعفله انیس ایت یا فوکو کلم صفحه سنه

لا تقطن النفس یارب رهنمایی کیمه مرا
وارحم اللهم رحماً واسعاً والطف بنا
تو نمی فرمودهٔ لا تقنطوا درحمه ما
مهه بدیه امیدی کردم زیاده جرمرا

بو نجه دهشتله کتورم قلبداه صیحه سنه
یارب اسعفله انیس ایت یا فوکو کلم صفحه سنه

« هجر و فرقت »

دوکسم یرده دوشر دیدلرم یاش بوده
دیدی یلم نوردده هدی بوده یاش بوده
دردی دردله قرانم آیتوکوندکوره
هغ بیقدم دردله لوله دردیصح یاش بوده
هشم دیاری دره غرقه دکلرم بم
به غریب دوشدم بو دردیصح اکسهامکان یوقه
ایچمسم زلف لعل یلسونه زیاده بکا
واسم دهمانه لذه یفس اماق یوقه .

——— « دیکر » ———

هجر و فرقت چشمه یاکز حجاب اولدی بنم .
آه و زاریم دکلیانه یوقه دل خراب اولدی بنم
اه بو فرقت وار یسنده اویله اوشدم ذلیل
احمد اعشقله کوکلم یلکیا باب اولدی بنم

کاه اولور یاقدی سرعشقه دلسوزک سنک
کاه یرایچره کیاهی قورد یوبوآب اولدی بنم

رنگ قبیل دیده گیریانم
نالهٔ و افغانه کلدم بیکسکا
الامایه شخیم افندم سودم
رحم قیل آمانه کلدم بهره سکا

ای تراب اقدس و خاک لطیف
فوزی یی قربانه کلدم بهره سکا

دریانه حضرتلری

غریب و بی نوایم مریضه و خسته جانم
خلیلم هم کدایم فقیر و ناتوانم
جدایم کاربلاده نصیبم یوخ جلاده
اوصالدم وصلتاج جانده زهاره و شب فغانم

اسیر نفس شومم رزیل و لهو بومم
کرم اخطر فضولم بنم بود رشانم
اونوتدم لطف یاری بتوردم دلده خماری
بتوده کوره آه و زاری ایدرم یوخ صورانم

صباوت کلدی گچدی شباب مرغ اوچدی
بو نفسم بیراده آچدی قاچردم لهب زمانم
نه محکمه راهی بولدم اراده نادم اولدم
بیلنده صوردم الحمد کهبار وقتی وآنم

زوالم وقتی کلدی سیاه مودی ابیضه اولدی
جوانلوغم کلی صولدی هابس چوخه زیانم
کهن اویدم کهوایه میل ویردم سوایه
بو دیوی جهایه اسیر بلا امانم

قصور ایمکه یکتا کوکل قرعونه لقمتا
طبیانده بورده کفتا یمنش بی زبانم

سوزم چوخه دل کلوز کتابم رفتر آلز
بو فوزی اردم اولز مدد شاه جهانم

تاریخ وفات پیر دشگیر قدس سره

بحر فیضم ای صدر کبریم افندم الفاتحه
نور قلبم محیی سرم افندم الفاتحه
قطب عالم غوث اعظم فرد اکرم نور حضرت
حصن حصین رحم ولده ذکریم افندم الفاتحه

درج برج قلعهٔ ربه منبه احمدی
ما فتابم شمس اکبریم افندم الفاتحه

امحاء تحتک حکمک یا نجیم احمدا
کرهکلی اج بنده قطبیم افندم الفاتحه

باغ دیای مطلقه کا شفای لطفو
ترجمانه حقه مخبریم افندم الفاتحه

نار خنم نور وجهکه اولو کسد مصطفی
نمدی روضه ک جای تربیم افندم الفاتحه

سنکه وقفی حلقه تمکینه قطبیت ایرک .
وصفایره مز کلک تقریریم افندم الفاتحه

روز شنبه ساعت اوزه لقتم ذی القعده
تره دی عرشه شاه کشمیریم افندم الفاتحه .

سویلدی فوزی بو تاریخی فریاد ایدوب .
فخر بزمم مرشدم پیریم افندم الفاتحه

SERMET ÇİFTER
YAPI KREDİ
ARAŞTIRMA KÜTÜPHANESİ

مناجات بمقام حضرت شیخ قدس سره

سائلم اعانه کلدم بهکا
دردمه درمانه کلدم بهکا

یاندی دل اهوکله الطف ایلیکا
قطره عمانه کلدم بهکا

نور ایدن عالم مسلما یوزاهیدن
شعله فشانه کلدم بهکا

سنکه غرامیتک ریا صهبته
شاه مهسیانه کلدم بهکا

بهزاب نیره مهر عیسی نفس
نفخه انسانه کلدم بهکا

روح ایدن جمله وجانه جانه ایدن
لامکانه پرجانه کلدم بهکا

پرولم یا قدی عشقک آتشی
برعجب دوانه کلدم بهکا

نذ جیانه اتیم دیکر لطفکه
وعده می انیانه کلدم بهکا

دل ریاح روضه کی ایلدی
بی عقل شانه کلدم بهکا

برضیا کورم که ظلمت زدای
احمد ایروانه کلدم بهکا .

دل سحاب نقص ایر فیاضه در
جرم غفرانه کلدم بهکا

باب فیضکده هو بولدم دولتی
قول رکل ده یانه کلدم بهکا

باغ هسکده در کرم کلری
شمدی بریجانه کلدم بهکا

غریبم آستانده کهکارم یوزوم قاره
رفیقك یا بکه کلدم بجوت قرآنف

جنابکبریا حقی حبیب مجتبی حقی .
کروه انبیا حقی کرم قیلی عفو عصیانف

مدد ای حضرت شاه ولایت فوزی کسته
غریبه لجه عصیانه قولکده سه کرمکانی

« مرثیه »

سینه نی جاك ایلیون او درك دله هجراندمدد
اشك خونبار ایله سنکجون ایتمده طغیان مدد

شرحه شرحه قلبنی عشقلرك یرخونه ایدوب
خسته لهجوکله ایتدك عالمی نالانه مدد

فرقتك یاقدی دل اهوانی یاندی ایلدی
تابحشر قلبه صالدی آتشه سوزانه مدد

ای فلك ترك ایدوب بومهرك شعله وانواعی
ایلدك ماه منیری قرص نابابانه مدد

مبغ ایرادی نهاله اولوبکتدی ضیا
بزلر قالدی خونه کونه نالهوافغانه مدد

دشت عطشانده قویوب جمله مریدانی بوکونه
ذات پاکك خمخمه ایلدك نهاله مدد

آه و واعطشا کوکلره چقدی مریدانك بوزم
فرقته قانلی یاشلر دوکده اغواله مدد

یا ضیاالدینه احمد بزلری قیلمه غریبه
روز محشرده شفاعت ایلهای سلطانه مدد

فوزیه بی فورتنا بولنلك آشنده الغیاث
یا الهی سنده استر دردنه درمانه مدد

يا الاهی رحم ایدوب فورتار دل دیدانه می
سنه مدد قیل کرچه بنه جرم فراوانه ایلدم
یا ضیاالدینه احمد احمد سندن مدد
عرصهٔ یوم الجزاده زار و آه ایلدم

« مرثیه »

یا ذالعالمینه یا رب رحمة الرحیم
نیلیم حالم کیم عرضه ایلیم سنه علیم
جانه تأثیر ایلدی یار فراقه احمدی
یاندی دلکاهلم آلدی عشقنه واله العظیم
آغلادم کوز یاشلرم تأثیر ایدر نخة الشدا
ایکلدم آلهم حیفا افلاکه تا عرش کریم
بن سرشکم قطره می یزانه دوشسه آکر
حالم حیدن قیلار دی مطلقا الهی جحیم
آه سردم وصل اولسیدی بهشته شبه سز
درد و محنتم ایجوندی اعلا دی اصحابه نعیم
درد هجرانی سزجه بلجه اولور عشقده
بعد زیاده احوال و اقوالم کورونور مستقیم
جسم بیجانم جورجم سنه ایرك ای حور رو
سنه زیاده اولدی قدر شاهم اولدی الوداع یا قیم
ای تولی یار شهی اولیا لر سروری
روحکه رحم طفیل اولمشدی تا عهد قدیم
اولسیدنه جسم فوری بلجه لای قدیده
جونکه جانی داعما خاك مزارکده مقیم
یا الهی بنده کی جیدانه احمد قیل مدد
صحبه جنتده بنی دشاد ایله یا حلیم

مرثیه

دلا ایام یاتمز نه لازم زوده وسیرانی
کرکدر عیاشه بیته ایدوب آه و افغانی
کوزمل ملکی خراب اولدی فنا بولدی ضیاالدین
دوکولسون دیده دن صوفیا جیوب ابریشانی
کرکدر محو اولسون خلایق آه و زاردن
دوشون ایام نه ایامدر بومیدر دونیه شادی
تأمل ایله ای فتوری بوکون سنه بره آغلر
سنك قلبك نیچون رحم ایلیوب کا حقانی
عجب طاشمیسك ای نفس کم اصلا انصافك یوقمی
یمك ایچمك اویومق لقیه کوجك بوندن فانی
فلکلردن ملکلر آه و افغان ایلدی بوکون
بوکون یوم الجزادر آه رای عرصه سنه فی
دوشون بونده نه لر اولدی بو بزم هذا ربکم
دیلم طوتمز قلم یازمز بو فرمان سبحانی
ضیا بحسه اولمایوب بوکون شمس و قمر آغلر
یقیلسه قبهٔ مینا بوزیلسه چرخ دوران
تأمل قیل که کیمدر اول ضیاالدینه والحقدر
تفکر ایله برکره بولنورمی یه صحیح اقرانی
اویر بوکر محمددر اویر شاه ولایتدر
اونبر شاه سعادتدر بونی کمی دکشانی
اویر یای بوندنه کلاله بر دیکتادر
آنك سزده دنیاله لقدر ایله بحر عمانی
برای ملکه انصاف ایله کم منصف
سنه بوسنه دکلدر اونجه یه صحیح بوکونی
نه دیلوسویلم یارب بوقلبم ایلمز راحت
یکم اولسه اولا جقدر بوندن تقدیر یزدانی

او خواهند صبا یله برخاک قلبکده دائم طوت
جهدی وهده ذکری مرثیه غنادیبه

آه عهد الفرقت

بو فرقته یانار جانی یابه دوسته قاوشمز کم
جیقاره افلاکه افغانم یابه دوسته قاوشمز کم

فغانه وزار و آه ایله دعادم ایلدم عاجز
دوکر قانلر بوچشمانم یابه دوسته قاوشمز کم

اورهب وحشتده قالدم باشم ایدم آهکیدم ایواه
آماله شفقتله سوندم یابه دوسته قاوشمز کم

نولورحالم بوحشتده جانم دنیزه بولدقشتده
بلاحرم ایله سجانم یابه دوسته قاوشمز کم

عجب حالم نولور دوستلر صباحی روزمحشرده
خبیر ویر ای مجانم یابه دوسته قاوشمز کم

زبانیز کزهارم مدد ای عالی خطارم
زبونه نفس وشیطان یابه دوسته قاوشمز کم

کسلدم جوده یوزدیم چاره ندر بولدردم چاره
اسیر دام وحمانم یابه دوسته قاوشمز کم

دوشوندکجه بواسراری اوفوتدم بشقه افکاری
بونلکجوده زار وکریانم یابه دوسته قاوشمز کم

اکر جنته اولسیدم یانار دم نار فرقتی
کورونمزسه اوجانانم یابه دوسته قاوشمز کم

صباحی حشر اولنجه کر کورونمزسه شه خوبانه
چکوب بیرتم کریبانم یابه دوسته قاوشمز کم

اوکونی بیلدرم دوستلر نه منصب اولور بیلکم
بنم حال پریشانم یابه دوسته قاوشمز کم

بولنجه لطف شاهی نیلی سودیسه بیکاهی
بولنمزسه نیرحمانم یابه دوسته قاوشمز کم

یانار بوفوزه جانه افیندی دیده دنه قانه
الهی حی ورحمانم یابه دوسته قاوشمز کم

« مرثیه »

حضرت احمد ضیا حقنده افغانه ایلدم
قلبی محزونه دیده می خونریز و کریانه ایلدم

نیه می یه یتوب درونم قانله محلو ایدک
بوسینا شادی لشکره قلقانه ایلدم

روز محشرده جناب احمدی کوزمزسه کوز
باسه آهیله یالیسه آبانه جاک کریانه ایلدم

یالکز بنه می فدای جانه منت ایمان
انس وجنه جمله ملائک بویله اغانه ایلدم

ای مجانه سنده تقدیر ایلیک حزنه وغمی
سزده کی دلقتزه دعوانی لقمانه ایلدم

یلغری دارک دوانسزدرده دوا اولمیه
عالم احمد ضیادن بویله ایمانه ایلدم

کر زبانه مالک اولسه سویله لوح درونه
عدسه اعلا حسام صیقوردی بویله ایقانه ایلدم

خالق مالک روضه احمد ضیایه یوزسوردی
جانمی صدقونه اولسه اول جانه قربانه ایلدم

بلنهایه رحمتاولسونه اول جنابه احمده
روح پاکه بنه سلام صدقه فاتحانه ایلدم

قونه دیرلرسه دیسونلر برکروه منکربنه .
تا صباح حشره دک قلبم فروزانه ایلدم .

بنه نفس خبیثیم سویرک دل دیوانه سه
ایتمونه فریاد و افغانه بویله اعلانه ایلدم

کرسکوت ایتسه لسانم قلمم لکن کوشه سیه .
عالم احمد ضیاده صوغ نالانه ایلدم

بنه صباح حشره دک دونمم سوزمدده نفس
دوستم دوستم ضیانک جانه جانانه ایلدم

وقت عصر اولمشدی کیفیت وصدة — حضرته اولسون حمدة طیبات

حضرة عبد المجید تاجدار — اول شهنشاه جناب پادشاه

کونده دوبار مأمور یخصوص صلة عید — آلنده ایتمشی فرمان اکید

بعضیلر قبرنی مأمور الماهیر — بعضیلر فیضیاب سرور اولیلر

حاصل سلطان سلیمان شهیر — تربه سی نزدنی اول پیر منیر

دخی ایرلی موجب امر شریف — روضهٔ جنتده اول خان لطیف

سال الهجرتی بیلدی اویسون اونبره — وار یلفیجه کل دیلدی یلجبره

برباز اکوندوقت صبح ایرتی بکر — ساعت اون اولمشدی مقول معتبر

تاسعه ذی القعده دخی قطب جهان — واصل الحق حضرته بلیه وآله

نزد پاکنده اون دیار دیر یلر — لطف یازدی سوآلی سویلیلر

بسمه کوفی یکمشدی اصل یمدی — بوبخه مدینه یجره رأفی دیمدی

اوچ کونه وارمشدی کآخر زدی کونه — لطف لسانندن ظهور ایتمزدی سونه

کریشیل اولدی دیدیلر کی بیاصه — کرقرار دی کل کیجی اول مقاصه

میل ایدرلری دائما صاغ جانبه — ملتفت اولمشدی شمس غائبه

اول کیجه تاصبحه دک شیخ منیر — اول حمد حلمی جناب دستگیر

حضرتك نزدنی اولمشدی مقیم — ستة وستمئه ایدی اول مستقیم

سته بوسه اولمشدی ام السالکیه — نزد شیخنده ایدی آه وانینه

لطف بولمشدی اول کیجه برتاج دولت — خادمیه براد ب عالی صفات

وقت صبح اولمقده دیرلر بادیا — آجدی چشمان سرفراز اولیا

باقدی بردفعه دخی یوندی الحمد — حالت نزعده قریب اولدی زیاده

حالت نزعده اول قول صحیح — تویلدی برسوزکه غائبدی فصیح

کوزلرن آجدی دیدی احمد ضیا — لهبنی به استرم یا کبریا

صوك سوزی دیدرلر بوالموحضرته — اول ضیا الدینه علی الحمد

اوچ کزآخر دنی ایتمش سامعه — دیدیلر انا الیه راجعه

برره جاسویلیر بوفوتی قارئیه — وکل الله عشقه ای سامعیه

کل دعا ایله بواحقر بنده یه — بوکنهکار مجرم وشرمنده یه

صوك نفسده ختم ایدم ایمان ایله — عشر اولم احمد ضیا ۱۲۵۳ ایله

والدینم مغفرت قیلسون اله — تاکسونه محشر ده آلدره تباه

جمله اخوانی برابر اول مقیم — رحمة الله علیهم اجمعین

مقتضه کندوسنده فیضه النامه

ملتفت التفات ایده

شمس غائب عالی غیبه کونش

ستره پوشیده جاسانی کیمسه

ام السالکیه درویشلرن والده سی

سرفراز اولمق ویلدرلی بیوك

سامعون ایشیدنلر

قارئیه کتابی اوقویانلر

تباه شاشرمسه قالمه

مسودة نامه — ایکنجی قاریه

تحت اللوا — لوالوین آلتنه

ام الکتاب — فاتحهٔ شریفه باس

حشر ایله مؤمنلری مرسوم زیاده — جمله سیه تحت اللوا کرانس وجاده

بو دعا مقبول اولور یوم الحساب — کرادقورسن حضرة ام الکتاب

سوجناب احمدی حمد وصلوة

کل اوقوسه قل هو الله احد

اولمولمز بروفا اصدق عجب عبرتنما دیو — زهد وشکری شهدی کی لطف وصفا دیو

کوریلمز برصبا حیکآنی وفی ایمنود اهتمام — سروری کنج ظلمته فرحبخش ضیا دیو

لطافی آدم ابوالبشر لطافی نوح ایلا براهیم — لطافی موسی لطافی عیسی مقام اعتبار دیو

محمد مصطفی نولدی ابوبکر وعمر نزده — قنی عثمانه قنی حیدر کی برسیر خفا دیو

حسه نزده حسین نولدی بوایشلر دنیه دیر کل — محمد قائله طوبراغه سرا سر کربلا دیو

نبیلر نزده قالمشلر ولیلر نزده رسولیله — قنی لقمانه واسکندر زهر غفلتسرا دیو

قنی شوکتلو سلطانلر قنی قدرتلو خاقانلر — عقللر بهت وحیرتکه دردی دوا دیو

سنیده یوقیدی اقتدر صوکنی برنفس ویرمز — کوزلرك آچ عقلکی طویله کبرا دقتلو دیو

بویله بیلدی اولیعنی اونبره سیله کیدر متمدد — کوزکدده قافلی یاشلر دوکه لعل ناب دیو

اوشاه خلقة خوبانه جناب غوث یلانمتا — بویله ایلدی رحلت نیاله اعتبار دیو

وصیت ایتدیکی یرده آنی دفنه ایلدی خلقی — سلیمانیه ده مدفونه یتیشا حفاظ دیو

مزاری سنکه یاتسه بری اهل سعادتدیه — الله رضادیرسون که برحمة الله دیو

نه لرکه دیلمسه اول ذات آنی کتب ایلدم عینا — اوقونسون سبحه و سه الصرد م اوقونمه دیو

اوقوانلرحق رحمة ایله شفاده جمله اسقام — یازوب تعلیمه ایدن اخوانه السلام یا رب دیو

قصیده در سنك مزار

نظر قیل چشم عبرتله مقام اتحاد دیو

ایرنلر درکهی بابه فیوضات خداد یو

ضیا الدینه احمد مولدی آنك کشخانه

شهیر شرقه وغربك مرشد راه هدا دیو

بحقوق اهل حقه اولمز ایده صیدینه بیلمی زائر

سرای قلبکی یاران ایله باب اولیا دیو

شعاع دات وحدت منبع علم لدنیه

مکمل وارث شرع محمد مصطفی دیو

خلافت مسندنه اجمعین وقتینه ذی حقا

طریقه خالدی یا نشر ایدنه حمد اهتدا دیو

بلبل باغ شریعت نزده در — سنبل صحرای وحدت نزده در
نزده قالدی اول طریقت رهبری — نزده در مرغ حقیقت شهپری
نشئه صهبا دیریِ معرفت نولدی کو کل — تشنه لکه دیغنجه لر صولدی کو کل
ای کو کل شرح ایده درد فرقتی — بر خبر ویر کل تحیل الحبیبك
سنه دن یوسه ایله کل عاشقدی — ناله وافغانه صال صیاد قدری
لهذا بیلدیك سویله لرای برادر — یاوه دل غفلته برناز فراغه
رحلت ایتدیکده بطاقیر برخبر — سویله لهذا رکلدی کسه معتبر
اضحاء گیزلودی آلدکده صور دن برخبر انلری کوچ — کشف وشرح ندیه آنلر اضحای کوچ
خسته اولدی جناب دستگیر — بن ضعیف اولدی دل پیر منیر
کلمه اولدی مسجده تراجع زمانه — آغلدی بو وقعه دن پیر وجوانه
سحابه برصباح فالقدم یتا محمد دن حزینه — چونکه دنیا کوریشم ای سامعیه
پستنه پیاخود بوسه کورلرلو پستنه تح حضرتی کوردم بوسه — سویلشور نزدنی کی اخواندهموسه
جانه جانه جانه جانی سویلشور که راحته وارمی لهمانه — کوزلری یومدی سوار اولدی جانه جانه
رأسی بذنظیر بکزی ولیانه باسه — لهم اوزلتدی یانی اول دستگیر — یاصدیقندیه دوشدی رأس ذنظیر
غمگسار غمگسار اولیقودی قالقدم دیانم غمگسار — برزمانه قیلیقودی قالدم شرمسار
شرمسار مأیوس مکدر کور دیلکم دنیاده بولدیشتدر — برمصیبت یوقده بولدیشتدر
مخافت فوقنو هیچ فجه دنیاکورشم بهدن ثمار — هیچ مخافت چکمشم بوندن نوار
شعور عقل لیك اولزدم بولدکلوبی حضور — والشتمدر قالمسه اصلا شعور
دار بوانیشن رمصیبت یاعظیم — سهم مقیمه اول برزه حیّ وکریم
قالقدم اولدم بهکیدروم حضرته — اول جناب شیخ قطب عزته
یولن کوردوم برمحب صادقی — برصداقت مصدنی برعاشقی
آبا عجبا دیرخبه وارمی اوحضرتی آیا — نولدی لهجیح بیلمزنیه احمد ضیا
بهدیدیم بیلمم نه اولسه کوردیم — بسه کوبه اولدی حضرته بهایردم
دیریور دبنده کلدیم حضرته — ایرشز بوردمی اوکو دلکشه

کردیلرسه عفوایت ذاته حمد
کل اوقوسه قل هوالله احمد

غمگینه غملی یوم الحزنه مأیوس — حزناولدی جناب اهل عشقك — ایرعشه نفاق اهل عشقك
انموذج یوم الجزا قیامتده برنشانه — بوکوبه ماتمه اخواندن اولدی غمگینه — بوکوبه یوم الحزنه خلوه وسکینه
بوکوبه انموذج یوم الجزادر — بوکوبه برلر خراب اولسه مزادر

بوکوبه آفت عظما عظمای اخواندن — بوکوبه شدت کبرای دولانه — آفت عظما بیوك بلد شدت کبا بوردن
بوکوبه دلخانه غصه عقده یقدی — بوکوبه لهجه یاره یه نهر آب صفدی — دلخانه غصه عقدن کشاده زهراب زهرا صه
بوکوبه کلاه صوبه باغبانی کیتدی — بوکوبه دل فصرینك سلطانی کیتدی
بوکوبه مبدأ انواع دلفت — بوکوبه شدت مقدم دیانت — مبدأ انواع دلفت لهفوقنو هیچ مقدم دیانت هرنه اول
بوکوبه روزغفلته صفیادر — بوکوبه ماتم زده احمد ضیادر — ماتم زده احمد ضیا حضرتی ماتم زمانه
بوکوبه طلعت غروب ایتدی خفیا — یوردی دار ماتم احمد ضیایه — خفیا بورده رقوس
ضیاالدین احمد پیر بیرلانه — بوکوبه رحلت جوزدی ای مریانه

~~مضمونه شیخ وده علیجناب~~ سوله احمد ضیای جانه جانی
~~اوقوسوله اخلص لیله دار الکتاب~~ اوقور اخلاص لیله سبع المثانی

بروه کیتدم دنه کیم سلطانه دل — نالهم سلطانه تجمع اخوانه دل — مجمع اخوانه اخوانه طوپلانه بیر
آه وواه اولسه زمینه وآسمانه — نالهوافغانه وارسه جمله جانه
برطرفدنه خصم قرآنه اقتور — برطرفدنه نالهعرشه طوقنور
برطرف فریاد واه ایلر لهمیه — برطرف مغموم ومایوس وحزینه
برطرفدنه غسل وتکفینه ضیا — برطرفدنه فرقت والشتمزا — فرقت والشتمزا فوقنو اکدیاکیری بریله
بزبوحال اوزره طورکن ناگاه — بروه طوپدیه طشره دن قوپدی غفله — باب اولیا فکمسلطانه جانه غفلة اوزره کیدیلرسه بیلدیلر قبرلرینه
دنعقب فتح اولدی باب اولیا — بروه کوردل کیردی تابوت ضیا
جوده جنازه کلدی جولیه تمام — مسجده کیردی اصحاب خاص وعام — دلدار دوست
جمله س قابوتی ایلدی طواف — لهم کلدیه جولیده آغلدی صاف صاف
کوردیلر بوحال یوجه برجاده لهیح — کیمه طوپمیه رویت دلدار الهیح
قویدیلر تابوتی مسجده لهمانه — کیردی اولدم مسجده پیر وجوانه
اویله بی قیلدیه اطوردیه بر غفله — جوده اراده کلمشدی اولزمانه
حضرته اشراف ایدنجه رضا — بروه کوردل کلدی اول کاشانه وفا
چونکه کیتمه حضرته خاقانه اول — وقعه یی اخبار ایچون سلطانه اول
بویله عازم اولدیغی سویلدی حالی — سویلیوب سلطانه خندان وفرحناك
حاصلی فرمانه سلطانه جهانه — صارمسه سویلیوب بی کرانه
کلدی فرمانه امیر المؤمنینه — رفعه اولنسون یعنی قطب العارفینه
اولزمانه سردار جمع الاولیا — نعشه پاك حضرته احمد ضیا
اولدی بروه سه مدفن بی کرانه — پرعه اوستنده کتوردی مردانه
اولقدر کلمشدی رنگینه وفقیر — بایزید آلمزدی برجم غفیر

امیر المؤمنینه پادشاه زمانه
سردار جمع الاولیا اولیانك باشی بوکا نعشه خزانه
بروه سه مدفن مکمل نقش اوستنده بی کرانه شبهه یوق
جم غفیر غایت جوده بوجمعیت

اول سبحان ربنا باقی سبحان الله‌ی کو‌ل — کل بو مرآت محمد در کو‌زل الله‌ی کو‌ل
زیر یا‌شه طو‌بو‌ب سکنه‌ا‌ولو با‌زا‌ده دل — سیز‌ا‌یدب شرقده غربی بیچه عزه الله‌ی کو‌ل
قلبکی ا‌یله مجلی ذکر ا‌یله تا کو‌ره ملک — نیم نظر‌له با‌ن ا‌یده نا‌یا‌بی بحر الله‌ی کو‌ل
جمال و طو‌طو‌ر وخیل و قال حضر‌ته تا‌ره‌دا‌ری — قلب شیخه بر نظر‌ته‌یل ا‌صل بیت الله‌ی کو‌ل
عندلیب غنچه کلزار حمد‌یا‌ر ا‌ولو‌ب — با‌قمه بنیاد خا‌یله آنچه سرا الله‌ی کو‌ل
فوزیا قو‌تله قلبک چو‌چه قر‌ا‌یسه بکی — کل بو‌یر‌ده‌کی ا‌یله مزیا‌صدر‌ا‌ولیکه
سنده حا‌لی بو‌چه قبل ا‌یله‌ا‌ولمز‌یا‌صدر‌ا‌ولیکه — کل بو‌یر‌ده‌کی ا‌یله مزیا‌صدر‌ا‌ولیکه

فجر وقتنده اشراق دل ا‌ول جا‌نه — ا‌یش کو‌جی‌ا‌ولو‌ر‌دی ذکر سبحا‌نه
بو وقت ا‌یچره کلام ا‌یتر‌دی بر‌دم — کلام الله ا‌یدی ذا‌یدلصمد‌م
کرا‌هت وقتی چیقدقجه‌ا‌ولو‌ر‌لهجه — ا‌وچو‌ر اخو‌انه ا‌یله ختم بر‌ا‌بر
ا‌یکی رکعت صلوة ا‌یله‌دی ا‌حیا — خمنده‌جکره فر‌حه‌ا‌ولمشتری کو‌یا
بو‌نی اجرا ا‌یده‌رم بلکه فو‌تت — کلیچه تا جنا‌ب احمده موت
ا‌یدلو‌ر‌دی قر‌حه‌قده بو قصه‌ده‌هر‌آنه — کر‌خنم خو‌اجکا‌نه ا‌یلیر‌دی اخو‌انه
دفن جمعه کو‌نی جمله مر‌یدا‌نه — لبالب پر‌ا‌ولو‌ر‌دی خا‌طر شا‌نه
تو‌جهز‌ا‌ولو‌ر‌دی فر‌ق فر‌ق — بو احوال نشر ا‌یلدی غرب شرقه
دفن‌ا‌یله‌یل صا‌لی جمله اخو‌انه — قر‌یبنده‌ا‌لهم بعید دیلکچه مر‌یدانه
خنمده جکره تیمه‌یا جکر‌لر — که تو‌حید ا‌یلیو‌ب جکره کیدر‌لر
بو‌نده‌کو‌ر‌لهب‌ا‌لمه‌دی شهر‌ستا‌نه — کو‌ر‌لمسه بو قدی شمس‌ا‌لضحا‌نه
مسه‌جلس مقدس ذا‌نه امجد — بو‌نده ا‌یضا ا‌یدر بر‌ا‌نر‌ه احمد
خدمتنده را‌ضی‌ا‌ولد‌یکر‌یده — اطاعت فر‌ضدا‌ولو‌ر‌لهجر مر‌یده
آلا‌ی عمر جلیل‌ا‌یتیل افزو‌نه — با‌غشله بزلر‌ه‌ای ذا‌نه بیمو‌نه
خدا‌یا ذا‌نه با‌لکل عمر‌ستیمو‌نه — حبیب تا با‌ناکل عمر‌ستیمو‌نه
ابو بکر و عمر عثما‌نه وحیدر‌ه — بو در‌ه‌یا‌ر حقه‌ا‌ی ذا‌نه شیر‌ه
آیر‌مه بزلری با‌ب ضیا‌ر‌دن — اسر‌کمه فو‌زیی عجب ور‌با‌ر‌دن

سوا‌د‌ا‌ول احمد ضیا‌ی جا‌مه جا‌نی
ا‌دو‌ا‌خذ صن ا‌یله سبع المثا‌نی

ا‌یکی رکعت ا‌ترا‌وه نما‌زی ر‌مضا‌نده ا‌یتو‌ر‌ز‌دی

آثا‌ر بز کیدیسه

ا‌فزو‌نه نیا‌ده

شبنده فا‌یسجی جنا‌ب قطب ا‌لکس

لوح دله‌ده سل جیقیا‌ر غیر بی دله‌ر‌دا‌ر‌ا‌یکه — یا‌زه اغیا‌ری ا‌ولوحه سنگا‌ا‌ول یا‌ر‌دا‌ر‌ا‌یکه
قلبکی ا‌یله مجلی ذکر ا‌یله تا کو‌ره ملک — لطف حقدن کو‌ره‌رمز‌ده‌نه اغیا‌ر‌دا‌ر‌ا‌یکه
جمال و طو‌طو‌ر وخیل و قال حضر‌ته تا‌ره‌دا‌ری — بو‌ی عر‌فانی طو‌یا‌یمز سنده انکا‌ر‌دا‌ر‌ا‌یکه
عندلیب غنچه کلزا‌ر حمد‌یا‌ر ا‌ولو‌ب — رو‌ز و شب نغیا‌ر‌ی با‌شنده‌دا‌یم ذکر‌دا‌ر‌ا‌یکه

فوزیا قو‌تله قلبک چو‌چه قر‌ا‌یسه بکی
سنده حا‌لی بو‌چه قبل ا‌یله‌ا‌ولمز‌یا‌صدر‌ا‌ولیکه

در بیان وقعهٔ دلسوز وفات حضرت قدس سره

کلبه‌دو‌نیا‌یه میّا‌ل ا‌ولمه‌سه — بو‌نمه‌دیه دستو‌ر‌ل‌ا‌ولمه‌سه
اگر سو‌ری و‌لمایه‌دیا‌س و‌فتنه — عا‌قبت ا‌یلر غدا‌ی یا‌رو‌مو‌ر
اگر صبا‌حله‌دا‌ر‌و‌ر‌ا‌نده ظلم — اگر سو‌نجا‌نه‌آ‌ه‌در‌حز‌نه‌دا‌لم
اگر بر‌ا‌ری کو‌ا‌یده‌یا‌دخدا‌نه — مقدسیده بیدا‌د‌آ‌ه و فغا‌نه
اگر بر‌ا‌ری کو‌ا‌یده‌یا‌دخدا‌نه — اگر سعا‌دتیه جنس‌ا‌نو‌اع ذلل
اگر دو‌دو‌نه مخبر‌یدن ا‌جل — فر‌د و‌ا‌حده یو‌قه‌ا‌و‌لمز مضطر‌به
اگر کا‌یا بر‌زو‌ا‌له منقلب — اگر طلو‌عندن مر‌جعی‌ر‌ا‌غر‌وب
اگر ظهر‌و‌ر‌ل‌ا‌آخری محو‌د‌کر‌د‌ب — نفع و خیر‌مضر‌زیا‌د‌تی چو‌چه
ملک دنیا‌یا‌ملک‌ا‌ولسه‌خیر‌ی یو‌چه — بند دا‌م موت‌ا‌ولو‌ر‌لهعا‌قبت
نوح ا‌یله کن فو‌تا‌ولو‌ر‌لهعا‌قبت — شو‌چه و شا‌دی فنا‌ه و فر‌یا‌دا‌ولو‌ر
ملک و ملک عا‌قبت بر‌با‌دا‌ولو‌ر — بو‌سو‌زی انظا‌ر‌ا‌یدر‌س بر‌ل‌ل
دا‌یم بر‌بنو‌سه‌ا‌یتمدی جا‌م ا‌جل — خا‌نما‌نه تر‌ک‌ا‌یدیلر کو‌ز‌یمیلی
اگر کلمه‌ندا کیتدیلر کو‌ز‌یمیلی — بر‌و خا‌س یو‌چه و‌لی ا‌فنا‌یو‌چه
بنچه مو‌تکیدیسه بر‌خا‌نه یو‌چه — نیچه یو‌زیلی‌ل کبا‌ب‌ا‌یتدی‌ا‌ولوم
نیچه د‌و‌لتلر خر‌ا‌ب‌ا‌یتدی‌ا‌ولوم — چو‌قلری قیلدی‌ا‌ولوم بخت سیا‌ه
چو‌چه یتیملر‌ا‌یدی فر‌یا‌د‌و‌آ‌ه — قو‌رتلسه یو‌چه فو‌زیا‌ا‌نصا‌فکل
حا‌صلی بر‌آ‌سیا‌یدر‌یو‌ا‌جل — فسنه کیتدی‌ا‌ول‌ته‌ا‌کیدیم آ‌ه
نو‌لدی‌د‌ا‌لشیخم‌ا‌فندیم یدم آ‌ه — رَحمای لطا‌لبیه‌د‌و سا‌لکیه
منبع فیضه قلوبی عا‌رفیه — مطلع فیضه‌ا‌حد شمس هدا
حضر‌ته‌ا‌حمد ضیا‌ی نو‌رهدا

ولی‌ا‌یده — بر‌با‌ده‌قو‌سنده‌ظلم قر‌ا‌ولمه
و‌ا‌سنه — ا‌ر‌قو‌سنده ظلم قر‌ا‌ولمه
با‌د‌خز‌ا‌نه — کو‌ز بو‌ز‌ظا‌لم
و‌لا‌یت لطفعلیه — نجیبی‌ا‌جل‌ا‌ولسه‌خیر‌ی‌سه
جسر کو‌یی — ذلل ز‌یللت
کر‌وب کدر — مر‌جعی کیمسه‌یو‌ق بر

نبذه‌ا‌م موت — ا‌ولمه طو‌ر‌اغه طو‌ر‌ملمه

ملل ملتلر
خا‌نما‌نه خو‌ا‌نمان
ا‌فنا‌نه ا‌صلی یو‌قه‌شیدی

ا‌سبا‌بدن ذکر‌مندر
سنه ماه اکبه کیبا
لِقضا‌ی مر‌شد ا‌ستا‌د
الله‌ا فیضه طو‌غیلیر هدا‌یتی کو‌ستر

نغمهٔ نصیحت

خافقانه سلطنه یا پادشاهدن یادگار
جهانده دنیاده مالک اولان
شهنشاه یا پادشاهدن یادگار
قضایا ای الالهی
زیاده عمرنی عزیزالله کونبدن کونه بلی شمدیدن صکره
جنود ملتی مؤید عسکرنه سیف ظفر قرینی

شه خوبانه کونبدن یادگار

مبتدول جوده اولان

عموم وعظ ایده رکسه شمس ضیاده کامل وعظی حضرت عبدالمجید خانه
وعظ عبدالعزیز سلطان اعظم کامل وعظی نصیحی ایده رکسه اولی معظم
خصوصا حضرت عبدالمجید خانه او سلطانه ایده سن دایه سطانه
رعایت حرمت ایلردی کروکار او خاقانه السلطنه او جهانده
جا غزی جودنه خانه دار السلطنه کور وشدی ذاتیه یاکیله دل آگاه
سوردی دائما احمد ضیایی وعظ تقدیس ایدردی خاکپایی
آلهی سودیکیوده احمدی اول حضور کرم آلی سه ایله مقبول
خدایا شوکتیله برقرایت زمانه عمرنی لهم بی شمایت
عدوی دولتی زیروزبر قیل جنود ملتی سیف ظفر قیل
اکا خاقانلری قهرایت آلهی مظفر قیل اوعالی پادشاهی
حمایه ایلیوده شرع منیری وعظی اولسوده شریعت دستگیری
جناب حضرته احمد ضیانك شه خوبانه ولی کبریانك
وجودی خسته الطافنه بغایت یینه طلعتیه ایلردی عنایت
کیدردی خسته خسته درگهکوده وعظی خسته دوام ایلردی کاکوده
آنك لهردم عموم لطف مبذول امور دینه ایله اولشدی شغول
ایکی وعظ ایدردی یلدیه خلوتی بری ذی الحجه تهنئه اوحضرته
جبهده بعینه ایلردی تکمیل بوخلوتی بولنمدی اهل تحصیل
بولنمز اهل دنیا دنیاده بویله که دنیا آنلره اولشدی پرده
بتوده ارباب علم وجهد وعرفانه مکمل لطف بری اصحاب ایقانه
خدوقت حضرت ایلدی بوحاله که بو منصب سزاوار اهل حاله

سوندی حضرته قطعه تاریخی
اوقوسونده روحه بسم الثانی

المدد

بزکروه نقشی یزصیقه اکبر شاهز بنده مولایه زیب شمله فانوس باهز
تنبلز بزنده منکروه ولکه لهزوز درویشز بزبیت مولوی بزمزده ظاهز
احمقز منکرلرن عذرنی لهمیوز بیلز جوقه کوزغر طعمه جاهل فضل ایدرالله ظاهز
ذکرمز ذکر خفیه مرتبه عالیدی طبع جاهله نصیبز زوقه ایدر آگاهز
خوزیاسه لقمهٔ اللهی اوتورمیم نص یاك اذکروالله یدبزده تهلهز ظاهز

ماه بیداره سوزی تعلیقه

فریق افرانی اوطبانه موقه موسه
اعوز شاش مقوله بوراده ضبطی الجوزیکه
قال کوکل قسمنه فیلبك قراسی محمود موراد
شبیه براده کبی قوش کلنش انطاریه

نقاشخانه آثار بیه نوع اولانه اثرلر
نقشبند امام الطریقت شاه نقشبند
مدرك اکلاسیه
وقفه اکمه شیئی مقابلنه اهل تکیه کدیلر
روی یکیه قوزی کبی یوزلو سکرکه سرخوسه
اهل ارا رأی صائب زیره بر شیئك ان نوزم اولز
اصحاب شوراء بوراده عقلاسولر دیکدر خدام قدیم

فرمان اوقوسی اولنان مکتوب
فرمان شاشی مقوله بوراده ضبطی الجوزیکه
قال کوکل قسمنه فیلبك قراسی محمود موراد
شبیه براده کبی قوش کلنش انطاریه

عشا باتسه
نجوم قسمه فنا حالده
غربت اهل تصوفه بخصوص برنصوص حرفت قنوا دیکدر

فرید عصر ایدی نصره مجدده بوفی تسلیم ایله لطف بیموجده
مکرر مشکوة انوره دوزاقوده کوزی کوررمز دلی قسوتلو مهوده
تماشه کوزلری نوره ضیادیده آنا کوزیه یخمیه شمس ضیادیده
سناك مسموعاتی الشد دکرر کرشمس نفسی ایدر شد تلمیذ
آنك نوریله دنیایی کورکه آنی انکار اولی رکه ارکه
امام اعظم عصر ایدی ظاهر بوفی اظهار ایله لطف برمظاهر
شمال نقشبند المشدی معنا آنك احوالنی کیمسه دی عیناً
محمد نامنه دینه بدیعه آنی درك ایتمده عاجز خلیعه
دنیاری دایه لهم اهل تکیه جمله بندهٔ قزلرسه روی زنکیه
مرتبه نوزیه کورمزدی اخواته کورنلر جنده دیه المشدی سکراته
آنك آینده عاجز اهل آباد کلمدمن زبدهٔ اصحاب شوراد
طعام ایلردی جمله کبی لقمه مسافر سز طعام اجنبی بردم
طعامك اولنده آخرنده لحوزی تراب ایتمدی احمد برزه
عشا دنه صکره قطعا یلمزدی دخی دنیا کلامنی دکلمزدی
لزومسز سوزلری سومز قولقز نجوم اهلیه لهم بردم کوز یومز
عزیمتله عمل ایلردی لهرحال عمده رخصتی قلمزدی آصال
بتاغه کیردیکی دمه حضرتی اوقوردی سوره یٰسین آلتی
ضعیف اولدقده دکلردی بوتشب حضورنه اوقوریردی ذاتاً تنب
وضوء ایدکرتراویحه قدر دی سوداك اوطاسی وارث منفوت اولدی
کرهی سورم جکردی چشم تازه اوآلهوکوزلری ایلردی تازه
فضایا خمسه دیدیلر بوعصره اخواته مبارك لحیه یه آول شاه خوبانه
پیاده اولکه کزمزدی عصانز بوده کاسوستی سوردی خطانز
رغائب لیلهٔ معراج احمد براتك وقدریله عیدیه امجد
مقدس مولد شاه رسالت کهطوغمشدی اوشب ماه نبوت
صباح ایلردی بوبلده بعاده برابر ذکرایدردی جمله اخواته
رجب ماهیله شعبان المکرم خمس اثنیه ایله عشر محرم
رضی ایام بیعدوستة شوال مبارك کونلری بروجه منوال
صیام اوزره مرور ایدردی دهر ضعیف اولدقده بغایت ایتدی افطار

حضرت شیخ مرحوم علیه الغفران سوندی حضرته وطعه تاریخی
اوقوسونده روحه بسم الثانی

فرید عصر ایدی نصره مجدده بوفی تسلیم ایله لطف برموجده
مکرر مشکوة انوره دوزاقوده کوزی کوررمز دلی قسوتلو مهوده
تماشه کوزلری نوره ضیادیده آنا کوزیه یخمیه شمس ضیادیده
سناك مسموعاتی الشد دکرر کرشمس نفسی ایدر شد تلمیذ
آنك نوریله دنیایی کورکه آنی انکار اولی رکه ارکه
امام اعظم عصر ایدی ظاهر بوفی اظهار ایله لطف برمظاهر
شمال نقشبند المشدی معنا آنك احوالنی کیمسه دی عیناً
محمد نامنه دینه بدیعه آنی درك ایتمده عاجز خلیعه
دنیاری دایه لهم اهل تکیه جمله بندهٔ قزلرسه روی زنکیه
مرتبه نوزیه کورمزدی اخواته کورنلر جنده دیه المشدی سکراته
آنك آینده عاجز اهل آباد کلمدمن زبدهٔ اصحاب شوراد
طعام ایلردی جمله کبی لقمه مسافر سز طعام اجنبی بردم
طعامك اولنده آخرنده لحوزی تراب ایتمدی احمد برزه
عشا دنه صکره قطعا یلمزدی دخی دنیا کلامنی دکلمزدی
لزومسز سوزلری سومز قولقز نجوم اهلیه لهم بردم کوز یومز
عزیمتله عمل ایلردی لهرحال عمده رخصتی قلمزدی آصال
بتاغه کیردیکی دمه حضرتی اوقوردی سوره یٰسین آلتی
ضعیف اولدقده دکلردی بوتشب حضورنه اوقوریردی ذاتاً تنب
وضوء ایدکرتراویحه قدر دی سوداك اوطاسی وارث منفوت اولدی
کرهی سورم جکردی چشم تازه اوآلهوکوزلری ایلردی تازه
فضایا خمسه دیدیلر بوعصره اخواته مبارك لحیه یه آول شاه خوبانه
پیاده اولکه کزمزدی عصانز بوده کاسوستی سوردی خطانز
رغائب لیلهٔ معراج احمد براتك وقدریله عیدیه امجد
مقدس مولد شاه رسالت کهطوغمشدی اوشب ماه نبوت
صباح ایلردی بوبلده بعاده برابر ذکرایدردی جمله اخواته
رجب ماهیله شعبان المکرم خمس اثنیه ایله عشر محرم
رضی ایام بیعدوستة شوال مبارك کونلری بروجه منوال
صیام اوزره مرور ایدردی دهر ضعیف اولدقده بغایت ایتدی افطار

عید بیه ایکی بیرام

خمس اثنیه پنجشنبه یازارایسی کونلری
ایام بیضه هرآیك اورتاسنه اوچ کونکه کجه سیغیرلرایسنده

عمامه صاحبه
آبیه عادت

لباس اخضریه یشیل لبه

اخضریه صاحبی یشیل
طفیلیه خدمتچیلر
وادی جیزه جیزمه وارنه صیلیه
الله وایه اوتی بوی سویلمیکه

واشنایا پوشی کیدوی یای باکر سروناز
لهم سپاه کیمزدی سر جلدلی کیدوی اخضریه

لهم عمامه باغلدوی تاج اوزره کم تیمی بیاضه
جمله الهوای آنك آیه اصحابه کزمیه

بویله اتاری کیمزدی خرقه و جبه بیمیه
آخر کیمزدی یا زکوی قیمیه لباس اخضریه

اول وجود نازنینه جیقاره اثواب پاك
مثل جمینده معطر دی بیلور لر خاصیه

خاتم پیرانه وسادات اولغیه اول نور وجود
ظهر پاکنده اشارت وار دی دیر لر شاهیه

لهیئته اولطفیلیه حریم دولتی
وادی جیزه وارنه سویلمز لر آیه دیه

یتمه آلتید - دیدی اهل وقوف سر شریف
- حرمة الله علی الاستاد قطب العارضیه

سکسانه اوج یلیده - دیدیلر بعضه ایاب خبر
جمله بیلور اعلم اودر والله خیر القائلیه

قصیده

رشك ایده اصحه وسما هم اهلی آنك شانه
کور ماسه دریای محمدانه ویله بر دردانه س

غنچه سندن بلبل شیدا اولسه باصدا
شمعه پروانه کلسه نه فلك دیوانه س

نیجه اسکندر دخی کیفرو فا اقول اولور -
بزم لطفنده آنك دم اورمغه دارانه س

بیلمیانه فارانه دوزخ لهم بصیر تا هلنه
روضه جنتدر البت مجلس رندانه س

سحای عاشوآنك وصفنی ایدم بنکه ندر
نور احمد در سراپا مو سینك لهردانه س

ای ضیای شمس وصلت ستیاده پروانه کل
بولنا وخوب شیدن نه سانی اولمسه بیگانه س

ناهدا انظاره قویمه اول سیر ناشادکی
کل بو دمده بریو دم ایچ که آچیوب کیمانه س

اولشه جناب پیر برنو - ضیاء الدین احمد شیخ میرو -
اولور دی بعضه قرمد کور دیشیخ اکبر - بولنماز دی جینه بول احمد
دیمز دی حالنی برماسوایه - اوزی مشغول ایدی غیر خدایه
صباقید ظهر ایتمه یوخسولهم یوخسا - میراثه دیر دی نقد دماغ
ایکی دلیسمز دی اول یوز لحاله - ایدر دی معاینجه الطعام والنقاده
بولور بر فضله غیره منت اتمز - آکا قانوندایه دی جزوی یکمز
مبارك زنجیس وار دی معطر - کورندظهایدر دی مدن اظهر
قوقاندمتی اولور دی کمسنه - آنی اعمی بیلور دی زنجیسنده
وجودی قایدمشدی ذکر سطا - کی غضوندن اظهر توی اولمشدی عشانه
فنافی اللهه وارمشدی وجهه - بقا اندن بقاده بولدی ولیت
یتاغه کیرمشدی اول مجاهد - بوسوزی سویلدی یکدیگه شاهد
کرآلتسبیل باش کورمزدی بالیه - قیاس ایتمه بوندن آزقه هو کالیه
ضعیف اولدقجا اول شاه ویرات - وجوده لازم اولدی استراحت
ضروریت مس ایتمه ندنمالك - یتاغه یایلدی اول صاحب کمال
ضعیف وخسته اولشکله اولطا - اوزاتمزدی آیاغنی صوبرآنه
اولور کمه کوزلری قبلی کورردی - خواطرده مریدی دوندیردی
اکر برخاطره کلسیدی قلبه - قالمندم خاموشه ایلردی توبه
مبارك قلب یاك مظهر پیر - مریدانی ایدر دم تسویر
حضورنی طور رکه اهل توحید - خدایی دائما ایلردی تحمید
اوکطرفی کور مه ایاب ایمانه - مجتنده کیمه وطوپلازدی ای هاله
نظر قیلمه قجه زیبا وجهه شویله - حضور جوه نظر ایلردی کوکله
کرای لطف وعنایتله اولدلبر - مشام طالبی ایلردی عنبر
جمال ایلردی که هر وجه مشروع - دیلمزدنه اولمسه برزه ممنوع
ایشی تالیف وتدریس شریعت - دخی اخوانه تلقینه طریقت
دلالتله حریصدنه وعظ ایدردی - تماما فرقه سنه بویله کیدردی
قصیده شرح ایدردی حضر پیر - کرنظم ایتدی بصیری شمس کبیر
بو صورتله عوام قیلدی ارشاد - جهانه سرتسر اولمشدی استاد

اولشه بر بنده بحمد بنده دیوانی وار -
بنده ماننده اولماهلك فوزینه برداندس

تحمید حمد و ثنا اینمه

زینهار غایت کوزل
دلبر کوزل مقام بولرونه
بر وجه شریعت واژه سنه زاد سهو موضع ایتمه سوزه کوز

بالیه ایصه بولمه

لازمدر ضروریه

بصیر قصیده بروزنه صاحب ذاتی
سرتسر باشدن باشه

او خواجه رحمة الله مفضل — کلشنی اول مؤلف ذات افضل
بیاله الحمد کتابدن خالی بید — رخی بحمد تصانیف صاحبیه
مصرده حاضر فی زیارت — آکا بیعت ایدرک تقبیلی اطاعت
مقدم فس کبیر دی قدوة الناس — مصرده تاج نقش ایتدی لباس
براز مدت صاتمش یاکه تاجر — بوحال اوزره کزدی تا یوم منهاج
عماد صاری تاج اوزره مؤخر — کوزللریشروی اول وجه انور
مصرده کلدی عنقای دیدت — کیدوب طنطای ایتدی داغزت
او شهری ایلدی احیا سراسر — جهانی قایدوی اول مسلک اظهر

حضرت شیخ سودیه عالیجناب — سوندی حضرت قطب جهان
لوقوسودیه اخذ صن ایدلم الکتاب — اوقدر اخلص ایدسبع المثانی

شمائل حضرت قدس سره

بر شمائل سویلیم حیران اولمه اهل زمیه
صاحبیدر مایه الفخر کروه خاکیه

کلمه دمراث قلبک طوتیه جمله یاره یاره
ایلیوا سرتی ظهور زعم اولورسک ظاهیه

کل بوشطاره وجودن اولیا صباح همه
تا اوصباحک شعاعیله کورنورسه ملک یه

دکلای عاشقه جناب احمدی وصف ایلیم
لوح قلبکده آنی نقشه ایتلیوبدی مستقیمه

وَهلَة ذات جناب حضرتنه شیخی کورنه
دیرلرنه دیه بویلوعظیم الجثه سروناز نیه

قدوالجو سنده کلک عاجز قالور ایکمز زیابه
اوسط القدر یمکدر لیکن اوزات بهیزیه

حضرتنه شیخ اولقدر موزون دیدی تراقدم
شاخ عرعر قامت زیبا یه مثل اولمزنه

رنک رویی کل کبیدی صانکه کلدی خاری
کل یوزنه ذرلر کلورانس دُرِّ ثمینه

مصحف مسحنی آنک ستایدی عاشقلری
وجه فیضا فیضنه حیران اولوردی سالکیه

محمد تی غالبدی لکه آحه ایدی وجه منیر — صورتی خوش بخش
روی زیبا سنده خالک تقریر عرض ایلیه — خال بوزده اولدیسه سیاه نکمر
کوزلریکجا تراشیده روی لعل بکر زدی لبی — قصر نکیه غایت قیمتلی بزدون قط
سویلدکجه مستاولور روی طالبیه دلسامیه
دُرلیدکجه دُرلری بکز روی اول دُردانه یه
صانکه شبنمله مزینه اولدی ورد آتشیه

شبنمله کبی لبلره یاغمه جی ورد آتشیه آتشه کلل
بوروی جلمه اوزه تازیوکسک جناحلر آرزیچ
وسیع کلسه آلف بوزده جیبه آلیه
یک مناسب وجهله انفه برابر دی جیبیه
روینده طهر جانبنده خال مشکیه وار ایدی
شمع رخساره اوشوشمسه صانکه پروانه همیه

وجه پاکی طلعت آسا الحمد آجیوقه ماشری — طلعت آسا کونشه کبی
یک مرحبا عاشقلرک اول قاشاره اخوانیه — یک مرحبا قوزغون
ابروانک آره سی تنویر ایدردی شبلری — ابروانه قاشلر
قاشلرک محرابنی تفصیل ایدر ماه نوینه — ماه نوینه یکن قوشه آیه بکزه قاشلری
چشمهٔ عینیه آنفیه صولغی بزخال مشک
مدت ایدتمسه غنچه وسه ناصوسه اولور دهانیه

لعل مبارک صاغ کوزی آلتنده کی خال سیاه
برقرنفل دانه سی کل وجهه ویرمسه زیبا و زینه
کوزلری اوسطه مدور جوره سی غایت بیاضیه
اول سیه چشمانه غبطه ایدر آهوی جبیه
ست ایدر عاشقی لعل دم اولوزدن کرشمه لری
تیغ شطانی آنک اهل دلی حبل المتینه
کوزاوجیله باقسه لهوسه ایدر بی دلری
غمزهٔ آهولری جلد ایدر ارباب یقینه

دیر بو چشمانم حضور حقده بر شاهد برز — شاهد برز
کوز مدت مشلیه جرأت ایدر نه یوزیله یمیه
اول مبارک طیه سن نوره مشابه آمه ایدی
شاربِ پاکی آنک مسنونه ایدی طالبیه
موی عنبر بوی حضرتنه بولنمزدی سیاه
دائما مطلوبه ایدی اُس نفیس کلیه

زیب و زینه ایکیسی زینت ویلدیر

بو تشبیهلر بتوده یرلو یرن — خطا بو قده محققه لصیح یرن
بو امته وراثت هو دکلمی — وراثت عالمه الیوم دکلمی
بو سوزده شبهه استرمی محققه — ضیا الدینه دکلمی وارثی حقه
سکلمه برقیلی فرجه یاخود یاره جه — کلی ای دوستم اکر برآره جه
کوره دل وارثی حقه محمد — لعام من ضیا الدینه احمد

سوندی حضرته قطعه جوابی
او قوسونه رحمه سبع المثانی

اثبوتیه نامه کده بدرو نسخی صحیفه نظم اولنه

لطف قهرک شیئی واحددر نظم اقدره قصور — وصف ذاتک ایتمدی مرغ خیال الصیح قصور
بحر قهرک قطره سی بیکلرجه عمانی محیط — زره لطفکدن ایلرو بر شمار دریا طاشور
خونه خنجر ده تجلی ایدرک لطفکله کر — اولور الوهزم آسا شبهه سز نابود اولور
قهر ایلر آب حیاتا ایدرک برکز نظر — بی توقف قطره سندن فلان برباد اولور
ایشه قهرکدر سنان کافرده کافر غبار — عارف ذاتک لطفکدر دیه بر دیه یا غفور
ایشه لطفکدر سنان مؤمنده کا ایمان دیه — دیو دوتر شاهی قیلار قهرکدر آلته کفور
ایشه قهرکلر بوجهل ایتدی یا مبدل الجدال — قلب صدیقه قیلدی لطفکدر رحمانی نور
قهر ایلر فرعونه و نمرود و ایلدی دعوانمود — لطفله موسی و ابراهیم دیدیلر یا صبور
لطف و قهرکدن سنکدر بنده کم بنده سنا — قهر ایدرسک کیم نه دیر دکدر لطفدن دم دور
قهر ایدوب ایتمه بنی دلتنک و رسوای ایله — لطف ایدوب بالوح دردم قیلمه شهر جای فتور

روی فوزی خاک ذلتده محمد یا لطیف
فاجعل اللهم وجهی ابیضا یوم النشور

ایکیوز طقسان اوچ سالنده حضرته — تا اصل ایلدی باعز و دولت
بو امر نه رضی قطب ثیادت — وراثت مسلکیه قیلدی حراست
اصیله لهم غنیه و سخیه — تقیه و نقیه لهم سنیه
حسیبه لهم نسیبه لهم مخدره — جناب بیره اولشدر مقدره

اب پاکی وزیر ذی اصالت — امیه شاهجناب پر سعادت — سخاوت منبع اول کفایت شفقت
او حضرت بر زمان شیخ الحمیدی — ندیم روضهٔ فخر الامجدی — ایکیوز طقسان کوره تاریخ ولادت — کفایت بدی بزه کفایه بدحال
سعادت اولمیدی کرا زیده — بو لطفکور محمدی لم یزله — برانه اخواله رفیعو والدی ضیا — بو امر شریفه اولدی مأمور
احیاه اولمیدی کا نه خفت — ایده میدی جناب قطب خدمت — دیدیلر قرعه کیدی مصدر سیر — کفایه بلر انکله اولدی اسیر
حسیبه اولمیدی ام الاخواله — نصیب اولمزدی بو لطف و احسانه — طریقت دیرری بر فیلی صفوه — اولوب بر جوهر شوخ خریدار بهره

ایکیوز سکسانی کچمشدی طالب — آنك تاریخ حل اولدی مطالب
دیدی عید فطر ده حکمه شاهد — کیدر باطمه تکرار اول محامد
عدوی لهم نفث آتدی دیدیلر — کورنلر بویله جه نقل ایلدیلر
وزیر افخم واکرم تو ماندانه — رعایتلریله وقی شیخه جاندنه
اویرده اولدیغی مدت دیارم — خدم تقبیل ایلدی برجوده آرم
غزاده اولماضنده حضرته پیر — عدو اولدی اویرده قهر ودیر
رعایتنده بولدوکجه حد اعظم — رضی پاشای پر فضل و معظم
دو شرباشماه دیاری یاپدیردی — آلور پاشای اعظم آنی یردی
اویر سر دیکدی چشمه غباری — رضی تقبیل ایدوب اقدام یاری
معینه اولدینه برجوده امیدله — فریقلرنهم لوالر میدیدله
اویرلر بر براولیشماجه باکی — سویلرسر سویه چشمانه خاکی
کورنجه حضرته پاشای آکاه — معذرت ایلسویله دایندهٔ الله
اشارتدر دیدی خیر الغرایه — تضرع ایلدی احمد ضیایه
بوغفاده دونجه مرغ دولت — یه استانبوله ایتمشدی عودت
ایکیوز طقساندهالسه سال هجرت — رضی در تهیل امر دیر ایتمشدی مدت
ایکیوز کز حجازه قیلدی نیت — عیالیله برابر ایتدی رحلت
بواثناده جناب قطب اعظم — وکیل ایتدی حسنه جلبی دانشمند
آنا تسلیم ایدوب بوست شارت — کیدر مولدی احمد باسعادت

کیدر بطمی دیشهرته اولور — اولور برجوهر شوخ خریدار بهر
بولرلرده حدیث مصطفی یی — اوقرمادهٔ شریف مجتبی یی
اوقودوب نشر ایدر اهل علوم — طریقت کوستر لهمده عموم
رضی عودتی مصره کلدی حضرته — بولنجه بویله دیدی اصحابی خیرته
مصره اوچ یل ایتدی مکث و اقام — نه حکمته آیدی ایتمز افهام
یدی رضی حدیثی ایتدی تکمیل — اجازتنامه آلدی آنده اهل تحصیل
یدیجی کز که دیرمدی اجازت — ایکیوز شخص ایدی صاحب شرافت
مبارک جامع سلطانیه احمد — او اخفادی ضیاب ذات اوحد
لباکب پر ایدی اهل حقایقه — بتوده اشیاخ وارباب دقایقه
عریضه بسته خلیفه قیلدی تکلیف — رشادتلو جهانی ایتدی تشریف
بری جودت بری الشیخ محمد — ایکیسی جمله ده مشهور و امجد

معاونه کوستروب اولدی کرکسیر — جناب جلبی ایتمشدی تشویقه
معاونه اوچ نفر ذات کرکدار — بری اشرف افندی دیکری دفتردار
بری ای حج علی خواجه افندی — بریده خواجه اکمل افندی

اصحی یا خجت خدمتکاری
مکث و اقام اطهر یه اقامه ذکر احمد یه
جامع سلطانیه حضرته طلبی تشریف

لمعه رویلک کورنلر دیدی آیا بولندی — هوآنی امثالی ایچنده قویلدی اسعد ایلدی
رقعه کوکلم تجسس ایتدی تلبیه بولدی — یاده جیمانک کلدیکی غیره اسعد ایلدی

ناظمه امر الرئیس شاهد جبل المتینه

مقدم شاه ویلیت دهری نجاد ایلدی

ایکیوز سکسان ایدی سال الهجریه — که جمع ایتدی بر بخی دفعه حضریه
کیدیکه وارمشا علم نبوت — جهانه سایح دریای وحدت
رکوب حضرة مخصوص ویردی — محفوظ برسفینه کوندردی
بتوفیق موایدی افراد مدلاح — خدا الوهابی آقا اشباح وارواح
قیدیلردی صدلقی باجمعت — ختم اجیا ایدردی ذی کرامت
دیدیلر اهل کشتی کورمدک بز — بودر یوز دفعه بز پردک بز
ندر بوخیصه وانوار فراوانه — ندندر جملهمز مسرور شادانه
نه لولوی بزلره نصر بوسفره — بزه کلمز لهموم وغم کدره
بوعالم باشقه عالمدر دیدیلر — بوسوزی بربرینه سویلدیلر
دیدیلر نیلرز اولسه دوامال — خدا ایتدی بولنده جاه وآمال
کیدیکه مصره جیقدی شاه خوبانه — صالیوز لرشهره کلدی ماه کنعانه
اوتوز کوندنبرا کسك ایتدی آرام — اویرده جوده ایلدی عزّ واکرام
کچولک عائشه افضل شیخ ماجد — وکیل حضریه مولدی خالد
اویرده ساکنه وارشاد ومأمور — ایدلمشدی جناب شیخ پرنور
کوریجی حضریه قطب الزمانی — قیام ایتدی لهم لولوی شادمانی
یاشنده اختر آسا قالدی عائشه — کوزلرینه سویلدی برقول صادقه
ولکنه حضریه استاد اکرم — اکا تعظیم ایدردی پیر اعظم
خدیجه مصر اولدیغه باشای افخم — زیارت قصد ایدردی دائما لهم
آنکجون دعوت ایتدی حضرتلری فعلا — میسر اولمدی لکنه ملاقات
دخی اسکندریه شهر نبیل — قدومیله اولحضریه فیلدی تجمیل
اقامت ایلدیکی اوچ یدی کوچ — اوشهرلی نوره غرقه ایتدی خالقکوره
زیارت ایلدی لهم برمقاص — بتوفیه احیا ایدردی صبح دشامی
کوزلردی تکاهنز اولوری — سوزلردی بتلیدی قصد جنابی
سوندر بتلیدی قصد جنابی — ایدلدی جوده آقا انعام واکرام

کیجه لردی حرمت شاه خوبانه — وقوعبولسه دکل غیره بواحسانه
بانده کفالمزدی مریدانه — بولنمه یاکز برخانه عرفانه
اوخادم حضریه اشرف افندی — جناب شیخ آقی محرم ایدندی
کیده لهم شتوخده خاص بنده — حرمت لهم بولندی خدمتنده
بولندیریجی آقی لهدرم نظرده — کیجه کوندوز مفرده لهم حضرده
امیر مکه عبد الله اشرف — دعا ایتدیردی اولاشرف
نزه دار جناب ذاده عالی — سخاوتی اظاهر الصالی

بدایتده بتوده تدریس وتحصیل — سلوکیله خلوتده سیر تکمیل
اومالهمدرسه لکنده مطلع — اوفیضه برصفایه اولدی منبع
طلوع ایتدی اوبرجیده لهمحیطلعت — ظهوره ایتدی اوروده عهد رحمت
جوغالمه قجوجوغالدی نورسجانه — کورورلرکورمه کوزه آزمقده افسانه
بوایامه قدرلهم جمعه کونلر — کیجه لرلهم صباحلره قدر ختملر
اولوری فاطمه سلطانه ولکنه — اوحضریه مدرسه دارنه ساکنه
اولوری بومقامه داخلوتده — زماندنقدرلی اولماه طلعت
ایکیوز سکسان یدی هجریه — کرفاطمه سلطانه نقل ایتدی حضریه
تجمع ایلدی بویرده شمسیه — وقوعبولدی اورمه تاجر سیه
ضیا الدینه بری ایکنجی حاملی — جوصدیقه ومصطفی یه یار دکلمی
سطا تشبیه ایدم سرّ جلوه سرّدنه — صاقیه آلدیغنه نفس شومه بردنه
مقدم مدرسه لولوی ملکه — اوحضریه مجره سیه قیلمشدی تکه
اویرده هجرتایتدی چونکه احمد — آکا یار لولوی حاملی محمد
کلوب بیرده خلوتده قیلدی سلطانه — اویرده ختم خواجه اولدی نهایه
بوخلوت ایشه غار لولوی زمانی — اویرده قایلدی طلعت جهانی
جوآمر لولوی اخوانی بوخلوته — اوآنه مسجده نقل ایتدی حضریه
قبادر ایشه اوجمعه مثالی — مدینه شهریه بکزت بوحالی
نصلکم مکه ده جیقدی محمد — مدینه شهریه کلدی احمد
زمانی نوره غرقه ایتدی یاسین — جهانی قایلدی سعد ایلدی عنبر
کلوب لرفوج فوج قدامینه — کیدرلر فرقه فرقه اشوبنه
ضیا الدینه دخی لهمجو یاسین — جهانی بستوده ایتمدی نور
صاقیه منکرلره آلدیغه جانم — سنی آلدیغنوده یشیه جوانم

سفر بولکنجا حضرته برده برشی
ایدرمکه شریف عبد الله متعرضدی

الی مقدم

بوراده فصلك زیاده قدر اولدیغه بکزیت
بازله قدر فصلك «ایکیوز سکسان ایدی سال هجرتی»
بتنده یازیلدیغنه جمله

قولهم برابر اکید

قول کیل وکیل اینجا شوفی شبخار
لاسحاله شبه سنز قیل وقال دیرک قورق

آنك تربیتنده اولدی استاد — بوکوندهٔ تمکده رهنمای ارشاد
آنك محفتده دار بر حوصلهٔ لطائف — ویکمه ترجمهٔ آلمانه صحایف
بری بودر سیوردی شیخ اکرم — آنی سومدی بنی سوبلهٔ توأم
قرنداشم حسنه حلمی دیدیلر هم — برادر ایلدی اولبیر اخم
وکیلمد اطاعت ایلدی سز — بونی یکدیکره لهم سوبلهٔ سز
بولنمیدی اکر آندهٔ سزاسی — آنی تقدیم ایدر حقدن خلاصی
چوجقلرینه صاغلغنده ایدی تکمیل — آنی جمله شیوخه قیلدی تفضیل
بو سوزلرمدن ایدلدی لوحاله — قولاقده آصمه صاغیه سرمه چیل قولاقله
کوزلری یوقدر قولاغلری دکلمدر — سنلهٔ عقللری بودر مزی آلدلرمدر
ایدردی حسنه ظنه دائم ضیاییه — یوزلرن کوزلرن سوردی خاکیایه
حسنه حلمی وکیلمد بیوردی — آنی لهجر مریدانه طوبوردی
اکردی دیسه ایسه لرن فوزی بحقوه — کوزنه تامر ضیایی ایلدی آجمیوه
اوتوزنه سنده یاخود آرتیقده — اولدوردی شبهه سز نوشته رشاده
خلوصتله مدتی قرنه شوندن آرتیقه — روایت بویلدی برقول ناطوقه
بولندی جناب غوث اعظم — برسادات طاهرهٔ فرد معظم
سراپا نوره غرقه ایدی جهانی — که ارشاد ایلدی بیکلرجه جهانی
بواستاده یوزاوده یشدیه برآرتیقه — خلوصتله دیردی قول صادقه
محلنده یاخود برباسامی — جبر دار ایلدم بنه خاص وعامی
دیدیلر اوته کره نکیوز یکدیکره اخوانه — دخی بولندی زیاده دریل ای جانه
خلیفه کوندردی غرب وشرقه — طریقه تلقینه ایلدی فرقه فرقه
بولنمز برشهر دنیاده ای جانه — کوطلسه لرنه سوه بولنسه اخوانه
بودکلوایلدی احیار نمانی — جهانه شرح ایلدی نام وشانی
خیلی آجیدی دیاده حسابز — عدد ویا ایلدی تحریرده تابز
حسابی یوقده کتابلرایتدی تألیف — آنی ارباب ایتمدی توقیف
حدیث وفقه وصرف نحو عقائد — تصوف لهم کلدم پر فوائد
دخی علم نمودده بی نهایه — کتابلرباز دی اصحابه نهایه
دیدیکی الهی ایکیدیه اهل اخباره — آنك تألیفنك اعدادی ای یاره
بری اموز ایلدی شرحی مدوّنه — حسابز طبع ایلدیلر همدنه
غرابتده بری شرح حدیث لعموا — حمدیشده بونلری بیل ای کرطقا

تابز کوز
توقیف وقف ایلما
اصحاب زمان عقل صاحبلرینه
مدونه بیوك کتاب

کتابلرلهبر برنه بیلده بیحد — دیرلرایا بنه مولای احمد
ایدهجك تدریس اجازتلرنه برابر — لهدیه ایلرایدی شیخ اکبر
دخی دیکر کتابلردهدیرلری — حضاری شاد وخرم کورمدیری
اوتوزسکزیه قریب بزوجه تحریر — بوحالی دیده ایدهٔ طلبهٔ قاصریر
نهایت اوده سکزیاه جلد کتابی — تصوف لهم حدیث مستطابی
وفاتندهٔ مقدم ظن شفقت — دیدی طلبهٔ وقف ایتم اوحضرته
دخی انشا ایلسه اوج شهرده — کتابخانه کرمثلی یوحدرده
بری بایبوه وقضا سنده براوف — بریده ریزه ده بروجه معروف
مکمل لهبرنه جمودهٔ کتب دار — تصوف فنیه حکمت علوم آثار
وظیفه تقیه ایتمه لهبرنه — نه کیم ترتیب ایلسه لهبرنه
محلنده بوخیری ایتمه اجرا — لهذا مری حکمة اوقتدی زیرا
نه کیم ایضا ایدردی قول وفعلی — دوشردی سنهٔ انسب واجملی
بتوده بدعتله ایتمدی تبرا — اوزی دنیا ایتمدهٔ هب مبرا
مقام حضرتنده خیلی متعدد — کتابه بیشمار ایتمدی ایثار

کرمذکور اوده سکزیاه باشقه دیرلر — مؤخر دیدیکم بروجه تسجیل
کرد رسه اولدی بونکله ای محتابه — کتبخانه دکل دریای عرفانه
دلهایك جمودهٔ مبرای محققه — قلم عاجز آنی یازمقه لمحه
بوکیم املا ایدلدی جمد قطره — نه قطره بلکه بحر غیر قطره
سخاوتله بولنمازدی اویاری — غنی ایلردی اهل افتقاری
بولنمز بکلردی اصحاب مناجات — که احسانه ایلیه یاول کاه حاجات
وجوده وقف ایله وبری مؤنسه — ایشی لهبه خدمتایدی اهل دینه

~~حضرت شیخ سوه علی الکتاب~~
اوقوه اخذ ایدهٔ سبع الثانی

سزنده حضرت قطب جهانی
اوقوه اخذ ایدهٔ سبع الثانی

حمد وشکر اولسون خدایه کوکلی آبادلری — خمهٔ قلبه دیرسن اولری شادایلدی
رحمت والطافی آنك لهمنالوهاری بوکونه — توحید ذاتی حولنده تلی ارشادایلدی
انتسابم ایدلرزمانه مناسب کورلیکم — حادث شرع الهی نفس برباد ایلدی
مالهٔ ولرجمدسن کلدی آنك سیرانه — دستار لواری قموسی آنی استاد ایلدی
ضبح قلبی برلهوایتدی بتوده آنی کوریه — یوم حشری جمودهٔ تفکر ایتدی دیرلر ایلدی
ایلمك مدحت بکا دشخوار ایدیه یلدم — جمودهٔ ثنا ایتدی بیلمدم ره انشادایلدی

مصنف حضرت بولنمایه ایدلر بوراده طلبهٔ کتابه دیکله
مصنف نائب چلبی طلب طلبدار نسبه حوبه یاه

جبلی فعل ایسه
نبا کتبه بنا کیوه حکمك
انبا اخباره
بروجه تسجیل محبت موجبیه

مبرا ضیای حسنا
املا یازمه غرغرطه فقره یازده یاه
اهل افتقار فقرا کبر

نهایت قصه عرفانه ایروب سپرنه تمام ایتدی — نتیجه ثمانیه بنداده وضیلت یا ضیا الدینه
نبیله سروری چون کیم نهایت کلدی دنیایه — ولیکن کیم یوقه اقرانه وضیلت یا ضیا الدینه
سلف اشتدیه جمله کتوره سیر یره موبد — اولمز مثل و همدم ربعانه وضیلت یا ضیا الدینه
نه مثل و نصف و ربع و خمس و عشر اولمانیت — بو وکلو جوقه اولغوانه وضیلت یا ضیا الدینه
سنکده مظهر تام اولیشکنده بو سلطانه — کا سنده آخر بیرانه وضیلت یا ضیا الدینه
کلوب حکمرده دنیایه جهانی شمدلنده ردک — سنکده طوب و دهم جوقانه وضیلت یا ضیا الدینه
جنیدک عسکری اولمزسنک قطعه بندی عشری — طولو دشمن کوی اوطانه وضیلت یا ضیا الدینه
ایوبخ غنجه باغ رسالت سنده بر ترکیب — او بینجه بو بیراخلاق نهانه وضیلت یا ضیا الدینه
لهم اسمک سمه نظیره وداتک ذاته دلیله — مثالک کوریدی نعمانه وضیلت یا ضیا الدینه
ضیا الدینه ظهرت کز خورایدک دهری — نه ممکنه کز نهکی ایقانه وضیلت یا ضیا الدینه

~~جلوس اشتدیک و العوده تلدیده — مدرکده وضی رجعانه وضیلت یا ضیا الدینه~~

چراغ شمعدیسیله پرتوی شهر قطاطیه — صباح حشره دک اولده وضیلت یا ضیا الدینه
او قصر بحر و همدته ضیا الدینه اروادی — اولوبدی والده وحیدانه وضیلت یا ضیا الدینه
صدفدی مایلنمشدی اولمادن الهی بیلمدیه — کتوره سوده دره ایله مرجانه وضیلت یا ضیا الدینه
کتوردی مایه دنیه بر دره کی سنکده کوردی کندیسی — آنک وصفنده دلیکدر انه وضیلت یا ضیا الدینه
او دره التی وصفنده خام بوردکه جانندی جانا — کی وصفنده خاتم اطعانه وضیلت یا ضیا الدینه
بو دره التی وصفنده موضع دوشوندی بولدی بر بر — کتوره سوده دره ایله مرجانه وضیلت یا ضیا الدینه
او دره الیتیم ایدی سزادی شانه رفعت — آنکچون ایدی اعطانه وضیلت یا ضیا الدینه
دولدشدی ربع مسکونی کی تسلیم ایله دنیی — بولامز صاحب ثانیانه وضیلت یا ضیا الدینه
نهایت بولدی برانسانه مقدر شهر اسعد مبول — ولی حضرته سجانه وضیلت یا ضیا الدینه
او دره التی سعادتدی و دره غوث و قطبیت — بولندی صاحبی آسانه وضیلت یا ضیا الدینه
بولوب توریع ملک ایندی اوشاه نوهخدا زاده — کی نامیه ایلدم اعلانه وضیلت یا ضیا الدینه
به آنک وصفنی بیلم فلک بی دور ملک حیرانه — کی اولده صاحب دوراندن وضیلت یا ضیا الدینه
مراحم پرتو سنه ذره غربم تا بو کلدم — کتوردم تحفه لعانه وضیلت یا ضیا الدینه
کنهلارم بو دوردم قاده بنی یارایله اولیایه — اماندر کارم اولانه وضیلت یا ضیا الدینه

مقدم
طبیعه مبعه دشمنیه مرتبه نبی یه
تشرف شرفنه

دیدی ای منبع فیضم ظهیرم — مسافر سدی بلاسه دیکدیرم
اکر لطفک ایله شمس شراقت — تشرف ایلمک یاجاه یشت
برابر ایلدی تشریف فتوحه — بولدی رضیا یه قوندی دولت

براز مدت برابر ایتدی خلوت — کورونمز ماسوایه اصلا طلعت — ماده وطلعت — فقیر اروادی ایله حضرته پیر اشاره
رویت واکه درسنه واستاد — بولنمز المنی ایتمشدی معتاد
تمام اوقاتی خلوت مرتی اولوبه — وداع ایتدی جناب رب الکونیه
زیاده الحاح کیدوب خیلی زمانلر — جناب احمد ایتدی اجازه خصوصلر
ظهور ایتدی ایکیسی دفعه حضرته — یه اجرا ایدرسوا خلوت — واب خلوت — خلوت اصول اجرا ایدی
طریقه نقشبند و قادریه — سهروردی کبرویه
خصوصا ایدوب تکریم و تلطیف — اجازتله ضیائیه و قادریه شریف
تبرکا و جهدا استاد اکرم — معارف معدن اکسیر اعظم
حدیث علمیه و فخر ایتدی قرائت — او حضرته آلدی ایتمکده اجازه
خصوصا فتح آلدی الحمد دفتر حضرته — او دره نادره دریای وحدت
بو اثناده جناب عبد فتاح — بولنمشدی بوریده تعمیر مصباح
بو ذات اول مرد کامله مریدانه — آنی کوندردی خالد شمس بیرانه
مکه کلدی شامه ده بوریاره — بو شهری ایلدی احیا همراه
بیلندوقه برنده رکلدی هندی — دیدی بغداد و یاخود کلدی
نتیجه بولدی رای طالب جوه — بولنماسه اصلا یاسور و محقه
الحاصل توریع ایلدی شهر سلطانه — کرا ایلدی اولنور رحمانه — توریع نسبه مضاف
ولیکه حضرته احمد ضیائی — اوسر تاج کرده اصفیائی — ج کمتمانون قدس سره
بر اقمه حضرته ضیا یه — اداره وادی ولی کبریا یه — ح اروادی قدس سره
آنا کچوبه کلدی اروادی بوشهره — ضیا اندی ضیا و پرتوی سپهره — سپهره افلاکه
خلافت آلدی چونکه پیر قدس — حاضر دی عبد فتاح مقدس
بولندی خیلی مدت بو دیاره — نهایت دعوت ایدلدی امکداره
او دله التی سیل و یاخود از زیاده — او حضرتدن ایدلدی استفاده
سوز الهدی یکدیکر بینی — زیاده تلر ایدرلر بر بر بینی
بقایه عبد فتاح ایتدی رحلت — اجل جاسی براقدی نا فرصت
ضیا الدینه احمد جانه جانانه — او سلطانه خلافت کاه عرفانه
خلافت آلدی بیغمبر مقامنده — وساطت ایلدی او نور اکرم
حسنه جلمکه آیرلمز مقامنده — آنی کلمه بولنمز خاص و عامنده
جناب عبد فتاح کتوردی — بزی الحمد ایچوب پرتو بوردی
خلافت آلدی بیغمبر توحید — حسنه جلمی جنابی ایتدی تجدید

ح حضرت مولانا خالد افندی حضرتلرینه عبد الفتاح افندی حضرتلری
همچو مصباح قندیل کبی
نهاده باشده باشه

ح حضرت شیخ صاحب ایله حضرت شیخ عبد الله طول الله عمره و نفعنا بعلومه

ماه درخانه دنیا نه ایلدی
شیخ الاسلام بیوردی شیخه
وجاهته کوره بونو
جلال الدینه روم مولویدن بری
الی شمس الدینه بیرلی فضیلتی
روم اهلی کوره بونو
شاه کشور ولایتنه شهریار شاهلر
سریر تخت
سوره قلعه درخانه یاکین

بیاض قدت

انیس قلیس دوست دیکدر
ماه نو یکی قمر محمد ماه

مولد بولدوقده حضرت مولانا خالد
قدس سره العالی حضرتلرینه اشارتدر

شراره قیغلجمی

نزول زلزال اولمه تریا بریلدیکی

فضلا فضله ویرمه شی دیکدر

سزا سزاوار ویرمه شی دیکدر

بیاض ایلیجی

صغا بیاض

کلدم دیرای پادشاه جانیانه — سنا کوردکه کوندیلیم داد جانه
بنی سرایلدی سودی خاکه — اوقط البعاد فیه شیخ الاماجد
سنا کوردکه کزمشم بونجه یاره — سنده مه آفتاب ای وجاهه
عبد الدیه روحی مولویدن — به اول اسمه مضمونه جمالات
سنی آرزو ایدردم غایه دوریدی — سنا عاشق ایدم قدرم کونکلده
کل ای معشوقه محبوبم بقا بله — کل ای شاه ویریت روحی اجمل
کوزیکه منبع فیضیه دیرلر — صفا کلدی اویردی شاکردلره
دیدی دره دلیلدن دیمانی کلدی — سریر صدره سلطانی کلدی
شریعت راضی کردانی کلدی — طریقت سویناه ریانی کلدی
حقیقت شهزنه خطابی کلدی — معارف قصر نیدن معماری کلدی
خفای سرّ تمل سراری کلدی — جنیدی وقتمک صداری کلدی
سمای قلبدن شمسی کوبلدی — کوکل بیماریه قلدم سویلدی
قدوم حضرتلرنه یحصه کرامت — نوای صحبتلر عیسه سعادت
سنی اوزلردی جانم حوره مانند — کیم ایرصبحه دک کادم ضمانده
غریبم بوردیاره دوشوبه نیسم — صفا کلدی کرامتلو جلیسم
ابر شدی ماه نو شمسی منیره — قصاندم بیعت ایدی دستگیره

سویلدی حضرت قطب اجهانی
اوقوایدی خواجه ایلدیع المثانی

کل ای طالب قوبوبه دیر دکله سرای بوسودنه
جناب حضرته احمد ضیا الدینه اردی
اوفرمایه مقدمی جناب بیده توفیقا
قلوب اولیایه بر شراره محوایدیه کونده مطلب
آنلر بر بنده عشقدنه اکرعالمده دوشه
نه یمین ایله آنلر بولمز منفعه بر مانع
کروه اولیایه شرقه وغربدن جمله سی بردر
بو سرّ تذکره آزوادی کلیجه شهر سلطانه
دیدی ای دل جو دعوت قلماغی یارد طلب مواد الزکر
مقام انصاف مقامیدر کل انصاف ایله ای منکر

سکا تقریر ایدم بر بر جناب قطب اعظمه
ا شارتله کلیجه شهر قسطانیه موزدنه
نه برفردل یوزیه کوردی نه صیت قیلی یزیدنه
تزلزل ایلدی آهسته عوالم تاثر یاردنه
خروشه ایلدی بی بر وابو بر لرحیتی بولدنه
مکر کیم حضرته الله آنی حفظه آمر اردنه
نه کیم قصدایتسه واقعه کرک خدا ویرسه
خبردار اولماغی شاه اولیا سرّا بوردعوادنه
اوبر بیلدیکی مقدمه بزه شاه مقدمدنه
بویرده یک بیوک سرّ وایله کلدی معمادنه

او سزی کشف ایلرفوت بولایدم کندی نفسمده — بونظم سلیم دم ایچون کرکی عفو ایدیکه
قباحتدر قولونسه کرچه ابرار لسانده — امیدم عفو درحمتدر جناب حق تعالادنه
بنی لطف ایتمه انصاف ایله عفو ایله قصورم کی — بیلورسک سرّ مقلبدر لطف ایلر شرع غرادنه
مقلد لرعداوندن صیانیچون جانه منتدر — کرباب حقایقدن امیدم نفس اهل دنیادنه
اوصحاب حقیقتدن امیدم برشفاعتدر — آنک برذره اصافی بیوک دنیا و اخرادنه

حفظ وکیلا بیلک وکیوک
ابرا بوکلک
لطف عیدیمه نزدیکرا شریفه دیکدر
افترا آفرت ارکله

نظم

جشم جانك آچ قولاغه ویر دکله اخوانم بنی
قول بی حالم کورو ب لوم ایتمه سلطانم بنی
سهو روایت ایتدیکم جانك غلوشانه باجه
کورکله محمد نه ضیایی کوره ای جانم بنی
کرچه مجرم مذنبم جوقدر کناهم بی حساب
مقصدم بوطرز ایله عفو ایده جانم بنی

نعت و نیاز

موظف

بحق حضرته قرآنه رضیلك یا ضیا الدینه
الوای سرو رضیل ولیت قطب ربانی
اولوبسك قطب بوردی کروه نقشبندانه
اولوبدی سرتسر عالم مثالی اکمل بلدوغ
قدومك ایلدی تشریف دیار روم وعربانی
حقیقت نوملدی کروم جمالك برضیاسندن
جهان قاعدی بریرسك حیات اولدی اغیار
نه مملکه ایلمك قصد اریوار صه واسمی الوه
دکل خالی بوارصه انه سك نواب ذیشانك
کروه اولیا ایچره سه اولیلر مظهر تامسك
جهانی خلوایدوب انه خلیفه آدمی قیلدی
مسلسل اولای جوده جمله سیا بدر لرکلوب کیدی
آنکله امته قیلدی ولیلرله مزینه حضه
شریعت اسبه بندی طریقت جوبنی آلدی
حقیقت اقلمیه بربر کزوب کوره بکوبکیدی

بوجانم بولدکه قربانه رضیلك یا ضیا الدینه
ویا سرحلقه خوبانه رضیلك یا ضیا الدینه
کرسنك قبله عرفانه رضیلك یا ضیا الدینه
سنکله بولدی دنیا جانه رضیلك یا ضیا الدینه
لهم اعفانی ولهشتانه رضیلك یا ضیا الدینه
نه کم جشمانه نه کرد سانه رضیلك یا ضیا الدینه
اولوبسك هادی اخوانه رضیلك یا ضیا الدینه
سنکله بوکلشه میدانه رضیلك یا ضیا الدینه
کز رحیمه دوزکستانه رضیلك یا ضیا الدینه
کرشلك کورمدی اکوانه رضیلك یا ضیا الدینه
تسلسل ایلدی عانانه رضیلك یا ضیا الدینه
حبیبه ایتدی صولی اعانه رضیلك یا ضیا الدینه
کلوب کوچدی نجه شاهانه رضیلك یا ضیا الدینه
جمیع کلیه لهرانه رضیلك یا ضیا الدینه
بو یسمیله ایدوب میدانه رضیلك یا ضیا الدینه

یا ایله فضله

اولدی ارباب فضیلت کوره یکدیگر ایله مقابل ... اهل کوره دخی بر ساده ایله دیوبل فرار ...
دائما تخم فساد المکده انتخاب فتنه ... اهل فضلدن فضلی نظاره الیتیغ دار ...
اهل فضلت بیلدم برچه کیمکی شرح ایلیم ... نزده سند نثر جواب ایلیوب قلبده اظهار ...
بیلدکده بیلدیکی وجودن ایلیه یاره ... آنلره نسبت قبول ایتمز برابر بی قرار ...
لهم نه حاجتکه قصیده ایلیم شرح دله ... شدت یلودنی فصلده رویدی اول دوستا ...
اصلنی صویمه نه مشکله یلوب شرح ایلمک ... جونکه حاضر بولونمدی بو فصلک وقتنده ...
لهذا بیش حکمتده دیه آجل وقدیمدن ... نزده دخی بیلدیکه عالم جهلیله برابر دکلر ...
جمع ایده بعضلری ظرف واحده بی بنیاز ... حکمتی واردر عبث ایتمز حکیم ذی احتشام ...
وارسه بیله حکمتیه تغییر وتصحیح ایلمه ... عالم مخبر یا خود بر حکیم نامدار ...
بیلیه نه مکله حکمتیه معتبر قیل دخلنه ... بوجه بولدیکه بر نه تسلیمده بر شک قالمز ...

خوانندگان فضلت وارسه بو توضیحاتیله
سه فضیلت اهلی اولان تلمیذه قدیر برشرار ...

عقائد دینه حیثیتی حضرتله ... لهذا اخذ ایتمشدی درس رخصتله ...
لهذا تالیف وترتیبه قویلدی ... مؤلف عبد الله تصانیفدی ...
یکری بسه سنه مدت دوامدم ... کیجه کندیمی دلطوپازدی بردم ...
کتاب تالیفه ایلدی همت ... دقیقه نفسه ویرمزدی مهلت ...
بولنماده آثاری شیخ کامل ... که ظاهر علمنی دلمشدی شامل ...
اولدم مولوی خالد حضرتلرینه ... اولمقله حظ شام ملکلرینه ...
اشارتله کلور برعجب مطلوبه ... مکمل عالم الهنده محققه ...
خدوفقه سبحان ذاتی اکرم ... ضیاء الدینه احمد شمس اعظم ...
طلوع ایتدی جهانه لهمیوطلعت ... ضیاء الهدی دلمزی خورشید رحمت ...
طرابلس مفتشی دخی مکه شهره ... اولستاد معظم ذاتنه مبروره ...
تبحر ایلمشدی حضرتلرینه ... علومدن جمله سنده شمس اکبر ...
فقه تفسیر تصوف علم اخبار ... بدیع منظومه معانی ضمنه آثار ...
کلامدم حکمت بیان علم هیئت ... قوانی لهم یلوردی فطرتله ...
علومدن لهم برنه فردکامل ... اولوبدی غبطه فرمای اماثل ...
کتاب تالیفاتیدر دی نثر ونظم ... جمیع علوم فضلده شیخ مرحوم ...
کرامت پیشه ایدی بر نور ... جناب حق لهنی قیلمشدی منصور ...
مکارم مولوی خالد قطبه ایشاد ... جهانی مرتبه ایتمشدی اسعاد ...

فذلکه شعر شریف
ملکت مملکت
شجیل شرفلنمه
لهمیوطلعت کونشه کبی
تبحر علومه بالغ ابدوایله مفتخردر
اقران اخرانه امثال
اسعاد سعادتلنمه مالک

ضیاء الدینه اولدی یاپیشق ... اوتوچ شیخ فاطمه جهانی ... شجون شیخ محمد ... اولاد طریقه بنا جه اسمی
دیمشلر کیتیه شهر قسطمونیه ... اولیا بر نور حق شیخ شمس ... شمس نبشاه کبی ایتمش
اولوبدی سعد سندن ذات مغرب ... بحار اسمه دن بطون یثرب ... بطن مکه مکرمه یثرب مدینه منوره
دیار قصده وتا آی سایر ... دخی قضای شرعه اولدی نور ... اقضای شرعه مشروطه زمانیز
مکمل صاحب باب حاجات ... آنلر درکاهیه یاپیلمشلر ...
اوبزرکلره بیل صاحب یانلر ... طریقت قصدی شمس جهاندر ...
ولیدیت غنیم سید سلک ازهر ... لهذا آجمه دکلدر ذات اطهر ... مدت ازهر ان مقبوله ... ورد اطهر قرزدکلر
اودر دوحه دیای وحدت ... او زیده شجره مجلی حضرت ...
اکرچه کوندیلمشدر خلیفه ... سنی مختصر قبلوم اول شریفه ... مختص نصوص
نصیبی سندن آلمشدر انلردن ... بو ایسه تقدیر الهیدم یزدن ...
ایریسه دار شهر استانبولطوره ... آنی بول صحبتیله برفردی کورم ...
ایدر سلک سرتسر دنیایی بنده ... سنک نامک انکله اولمش زنده ... سرتسر یاندیه یاش زنده ابدی
ایریسه کم یاورک اتیه سیمانه ... سنی مجمعده انعام واحسانه ... یاور یاردمکن بجمله صاحبلر
سنی برلطف مظهر ایتدی ذاتنه ... آنی کوریسه دکلدر هیچ انسانه ... دیانه جناب حقه براکمل
سعادتله تاجنی کیدیرن مؤیدّ ... کرامتدار لی قیلدیلر مؤیدّ ... مؤیدّ ابدی مؤیدّ فوقلشه برلشه
حرارتله شعله ی جمعدی جهانی ... منور ایده جکدر انسی وجانی ...
اولوبنامک بتوده دللره مذکور ... سنی تذکیر ایده برخوم مبرور ... فخم مبرور بیلن جهانلر فخم ویرمکده
نعم دار خلیفه م کرچه بیحد ... بو سره نظهر نجوه سنک احمد ...
سنی تنسیب ایدر اوصاف سادات ... سکا توجیه لطفنمه بو فتوحات ...
کلام حضرتی درکوسه ایدنجه ... درکوسه ایشیلمش
سمعنا کیفتح الزمر دیدی اول ... الحمد لله وزم ای ذا مقبول ... سمعنا الحمد لله یکرانقم باسه دوشه مقامنه در
کلوب شهر شهیر آستانه ... اولوب زوری قوتاردی ترانه
کوریمدی سیدی احمد ضیایی ... ایشیت دائم آنی سه ایلیه تجمیل ...
کلنجه شیخ اوزادی بو شهره ... جمالنده ضیادر دلکش زهره ... زهره زیبا زهاره
ظهوره اتدی بیلوردی اول ماه تابانه ... که طوغدی مشرقنده شمس جمانه ... ماه تابانه آیله اولمه ورده
بو شب کلمشدم اول استاد اکرم ... بنی استردیدی اول ذات افخم ... شب کیجه
صباح اولنجه سلطانه طریقت ... مقام حضرته ایتدی عزیمت ... عزیمت کیتمه
بولوب بی لهنما شاه ولیت ... جناب احمدی شمس کرامت ... بی لهنما ولیلر قدوه سنز
جمیع مریدلر دیکر یاپی ... مکمل عبد خاص کبریایی ... عبد خاص کبریا جناب حقه مقبول قول

اکوان بنوده اولر وجاند هر برلر دیکدر
رهایا بولمسه قورقولمسه
استعفت قوت قدرت
نظاهیه کوزنی نورنی
جوسما کوز یوزی
دلی کونکل ورنانه جیراند

رموزات اشارتلر
شهودات کوزه کورنانه
تفوض اراشه برمعه

فوائد بولوده رجا دیکدر

شهر خلقیه یانمسه جمله اکوانه
عالولر مسجد جامعه نهایت
جماعت ایلمسه دیو قصد ایلر
نظاهیه عطف ایدر اولرجایه
لهماندم یاپیلوب بر تخت مصنوعه
اویانمز دلشتنده یاجرانلر
بوسری کتم ایده اغیلوب یاردیه
مرد ایتمز زنانلر وقصد ایده موجوده
کیده تدریس ایچون استاد وناگاه
کوره بر مسجد اعظم الحوه
نه کیم رؤیاده کورمشدی میوزانه
تفحص ایتدی بر برکوردی یارتیب
دیدی رؤیامن کورمشدم مقدم
بوده مطلوب دکلدر بشقه موضع
بولمق تشبیه النماز غیری موقع
بولمی بویله حکایت ایتدی حضرته
ایشیدنلر ایدردی روایت
ولیکن خوانی سن ایتمه انکار
بیوندنه جزو ویرای کرمکار
آنلر رؤیاسنه الهام دینیلدی
کتابلرده بوسوزلر سویلندی
کرکز بوده تقیید وتقیدی
بولمی انکار ایدنلر اهل تکبر
حقیقت یاپیلمه شرع متقیه
عروج ایتمشدر اوعرسه عظیمه
زمانه ایتمسه الله قطب اقطاب
صاقیه شدت ایتمه دلنمه شفایاب
نه حاجت اهل عشقه قیل واقال
بوسوزلرده غنیدر اهل احوال
ولیکن مبتدی سالک هوجقدر
آنلر بوسوزلره نصیب وحظ هوقدر

یازیلم

سوره حضرت قطب جیلانی
اوقوانحدن ایله سبع المثانی

آتشه عشقی بنی فاکیده یکسان ایلدی
بهر کبی بر بحر ده بر قطره فرزانه ایلدی
حب ذاتیه دلده پنهان ایلدم رمح کبی
اولسبب دکفری ترک اطوار ایمانه ایلدی
بادهٔ وحدانیت نعمت عظمای ایکن
بیضهٔ تردید ایچوبه تنزیل قرآنه ایلدی
آینهٔ لطف بری وافی ایکن لطف بریکن
شمع واحدنه ضیای دینی برهانه ایلدی
سالکه کوی حقیقت لطفی بندولایدوب
آخذ آسا شمع بی حدنی فروزانه ایلدی

دیده یکم آخته دکل شمع شبستان جمال
معنی اول جسم وجانه جانه قربانه ایلدی

فوزیا قولله کرکدر قول ایچون قول الله
اولکریمه کمم شب ایچره نمس اصابه ایلدی

زمانه اندن ایچره لطمه یمامه
علوم عقل ونقلی فقد ایتمه
علوم جمعیه تفصیل واجمل
جمیع علم وفنی شاه خوبانه
اجانب آلدی شهید ندکه شهره
مسمی خواجه السید محمد
ایکندی خواجه سی کرد غنه رحمه
رضی مرحوم لازم عثمانه افضل
دلهادار بوعصره استاد مکمل
بواشاره تمکنناه حضرت
ولی پاشای محمود مکرم
بوداره فیضه ایچنده حصول جامعه
شرف فرمای آستانک دریت
خدا سیله الکوب مألوف وشغول
کیده تدریس ایچون طلبه کرکوه
اوقوتدی بایزیده درس ودوری
اجانب دیریدی برکز چیقدی ایسه
ایکیچی بر اجانب اوکلدوقی
کوره نار دیردی سه بزدر دیوسانه
کیر ارباب واصحاب الهوایه
سه اول صاحب صفای روح اوندس
سه اکمل لهم مکمل نوره حقدن
بوسوزه ارباب اضافه کلدی
ایشتدک بوجریل بندی صهیبه
اذا ایتمکده مفکر ایتدی اصراره
نه لرچکدی نه لرا غنیا السنده

زمانه ندن ایتمه نقصان امام اعظم
قدمنه صحبت شریفه
ندیس اوفیضه اوقتمه مجمل اعتدرمنی
مفصل اوقونه اقرانه قارشو غبطه ایدیلمه
سعادتدر بوجمله خانه خواجه سی دیکدر

اظ تعلیم ایلدی برقرآنه
تصوف علم حکمت فقه آنار
ثنا ریش ایتدی اول زاهد مبجل
تعلم ایلدی مضبوط اقرانه
اواستاد شهنشاهی مفضوره
بشهری حافظ استاد محمده
ولی حضرتیه الله رحمته
جناب شیخ آنی استاد ایدندی
ولکن ایتمدم ذکری مفصل
جوار جامع مقبول فضلت
نه سکاه بی مثل ومعظم
نهایت کوشه ده بیت المقدس
فیوضاتجنه سکانده وقربت
کوبرنمز ماسوایه زاهد مقبول
یوزی نوریه کونیلر اولمش کلکونه
اویرکوره الیه عیادته یورری
قیام ایلردی کرشبخزاد کوره
اوطوره ری جلیسی استاده خوشنودی
الهنا الله فرهنا آنادی کلیسن
غبا یکل کبی بادهوایه
مجلی ساحهٔ قلب مقدس
مکرمیسک سه اول منصور حقده
حسد اصحابی ویرمزدی سودی
او شاه قاب قوسینه وادنیه

سوره حضرت قرابه جیلانی
اوقوانحدن ایله سبع المثانی

تمکنناه اوطوردیغی مکانه
نه سکاه مدرسه
جناحم طرف بیت المقدس نجات سعادت اولده
ولایت تختنه بازدیکی فرمانروایه یقین بولنمه ذاتده
فیضه بخسه ایدیکی دیکدر
طلاب طلبدار کلکلرینه کل بولرلو
عیادته تورلی سفینه یه بیون علماده برینه ایدیلمه
شبخزاده کذلک بیون علماده برینه ایدیلمه
کلدوکی کل بولرلو خوشبوی کوزل قوقولو

غبار کبی طوپراغه اینه تورلی بادهوا قیمتسز دیکدر
فیضنه بوزده یالانده وشرفنه اولانه ذاته دیکدر

بودرسی ابوحنیفه دیکدر

تبی وقا کنده کیوب بوالهوس بیاد ایله
مست وحیران زار وگریان یوزی بیاده بولمش
تاج کوزن جاده ذلت اوکن دیرسل فوزیا
یا بیتیوب باب ضیا یه اغه اعتذاره باشلمه

انبانه بلدرمق بیاه اینمق
بنزمانه کیزلو
فروهشت صالمق خوبانه کوزلر
سلف کچمش یوبانه رغبت بولمیه

اکسیر کیمیا صنعت والد پدر صاحبلی
بوشقه بوورلوش ازعاله اکلاوه
تبزه ازاجه یمدوه برکت بارلی
عاملات اوچ عالم ملکلر وطنلر
قباب قبه لر مستور صاقلی اینقانه اکلاوه
درتیم چوارلمق ناظر مراقبه کوزلمک
جهوده وجدا بیچوده زیاده ناوکمه مغنیانه
موئوده صمغلو سوز منظومه سوزلمه
ناکرپانی اینلمز

دارالخلافت پنتاپول آمال مقصدلرنده
مکبت کندوسیله قاره کوسیاییدوه منع

فهم مرور مفهوم شادلمه
شهرالملوک استانبول

بیخ وجودم وجودوم اصلی بعض کوکی
مداهوزه حسن وشاهوم بعض بیاض کلمک کلمک بیاض اولمه
اب بیده

الدیا ایرمک اوزره خواجه کورلرینه اوغرامش
مکرم اول حضرته شیخم افندم منبع فیضم
بولنمز قچه بتاپ آنی خلقه فروخته ایتمه
سعفده بویله اجتمع کروه انبیاء شدت
بیلورسک اکثر اهل سعاده رحم مادرده
بیلنمز حضرتی بیرکون نمس اکسدی
آزدن احوال واطوارمی ویرنده پرشاهد
اکر بیسیدی برنبذه اوصاف حمیده وفضائله
قباب حقه دستور اولمش یمن وزینتله مفهوم
حدقه دیتیمن حفظ ایدرلر ناظر پرسزده

قولاغه ویرمک بکا جانمغه ایدم برپرده اینماز
ایشتدم کیمسه ایتمز مسه بیدرینه یلسه بیزمانه
برکیدیسه نیچه اقچه واشاه خلقه فروخته ایتمه
جمیع اولیاء الله بویولدن واردیلر بویانه
ویلایت اوزره طوغمشدر بوسره ایدی ایمانه
بیلورسک حضرتی بیرکون نمس اکسدی
ولکه حضرته والد بوشقه ایتمدی اینمانه
فدا ایلدی برآنه بولنده ملک اوطانه
آنکیچون دغدغه قدیمه باسر این سرایقانه
نصلکم ناوسنه مست اولورلر اکلامیورسکز جیدینه

قولاغه ویرمک برکز ماجرایی
دیدی رادی ، دانیت قول اولنمز
مکر عیله برکوره ناکرپانی
بیدامغه بولمق کیتسون دیمشدی
کلوب دارالخلافته برانمق
کلوب اوپانجقه سطنته
جیوعوده ایلمک دغدغه حضرته
دیدی کوکده آرکیه یره بولدم
نه ممکنه ترک ایدم شهرالملوکی
بنی عفو ایله ای عم نظیرم
ولی نعمتم بیخ وجودم
ظهوره بیرمه باغمغه نرده اینماز
بنی اولم ایتمیوره لطف ایلوردی

کوزدم نوری برادیجوره چرایی
بزه نقل ایلدی بزدجه منظومه
جناب حضرته قطب جهانی
تجارته قصدینه امرایلمشدی
آلوب تکرار کیدوکیتدکدی آمال
آلوب برلحظه لاترم متشتته
دیدی کیتمه کرکز شمدی البته
که دارالعلم کلدم محترم اولدم
بویرده ضم ایدم بیدوسلوکی
صاقیه اینجه بنده ای نرنیم
مداهوزه حسن وشاهوم
حبیب ومحترم اول زاده نسب
دعا ایتیوره بنم حضرته شمدی

اکرچه شرط دکلدر بوده رخصت — که تحصیل علم الزمه البت
کلنجه داده باکلمه رمیشدی — کیسه سک داعلمه سویلمشدی
اشتدم عوده ایتمه شخص مذکور — قبول ایتسونه جانم فداسیله
شو مبلغ کسب ایتمه رکتور دار — عمدک ایتسونه حقوقیه اول کرمکار
بیمله کیه اوشم مقدم — آنک اثمانیدی ای عم اکرم
اکرچه بنده یوقدر بول احمر — معینمد بنم الله اکبر
غریبم کرچه یوقدر احباب یارانه — انیسمد جناب زاده سجانه
ظهایدم یوقدر بیلورسکز بورده کس — کفایت ایلر الله مقدس
بنی دوه ایتمیک دلاوه دلاری جانه — دعا کویم نده جمله دوستلره
ویروب بنم نقدیمی جودی تمامی — دیدی بنده سمدیلمز خاص وعامی
بوکون اولی فرصتده ذمه مریدانه — کرامت منبعی اول کامل انسانه
وداع ایلر قمو احباب ویارانه — نه بیلدک دار نه خود مکان وداره
دیار غربته چوقدر حلت ایتدی — جمیع ماسوادن هجرت ایتدی
اولمودی بایزیدده یخانه سنده — بولنمدی بردلی باشانه سنده
کچودی وافر ایام بوده اولمز — اولودی آه یا نور علی نور
نهایت ایلدی نقل مکانی — آینده ذکر ایدم کلمودن زمانی

سوزلرن حضرته قطب جهانی
اوقوا خلوص ایله سبع المثانی

کلدی بر طلعت دیار رومه مثلی یوقدر کلمامه — بویله بر محمولهٔ حامل اولمسه ام الزمانه
چشم استقبال آنک امثالی کورمسه دکل — طرح بنیا ننده قدم یامو خرب کمانه
چوقدر جمالیله منور ایتدی دار غربتی — باشقه برجالت قزاندی زمره روحانیانه
کورمسه اعمی نه بیلسون دل ضیای عرفتی — شبهه انکار شمس ایلمسه در دریایه
غم دکل بیلمز قدر احمدی افسرده دل — خوبردیه کورمکه آرزو ایدر اهل جنانه
غنچهٔ کلشنای شرع پاک مصطفی — شاخ ایه برمنده کی بلبلره باغ جنانه
بلبل باغ حقیقت سنبل صحرای عشق — شعلهٔ شهر ویلایت شمع بخش جهانه

آجل ودریاض وصحرای وصفنده قلم
حاصل مدح ضیاده عاجز اولمش یاباشلامه

اهنوز نوسای ایکمه دیاده کورمسه — بیوک برمصیبت ایچنده اولمسه
کوزه رلطفنلی بریانیقه دیمه آینده — ظهوره ایتدی کم مثلی یوقدر جهانده

دادر برادر
مبدر بیوک اولمق
نوسبلغ نوباره کسیلمکم الله امکان
اثمانه بها
بول اکثر مطلقا یاره دیکدر
انیس دوست

دعا کویم دعا ایدیجی یم
خاص وعام بیوک کوچک
قره عبد بنده مریدان کوزیاش نوری

کاشانه بوزاده اولمدیکدر که خلقه بیرنه دیکدر
بایزید مدرسهٔ اهل الله بسطامی نزدیکنده
اولوالعزم پیغمبرلرندن بریسنک مدفنی اولان شهر

ام الزمانه زمانه واره سی دیکدر بعض کره زمانه
کنده وسنده اعلا بر فرد بولنمدیکدر

زوره روحانیانه ملائکه زمره سی
شبیه کیمسه نقش بوزاده فکر دیکدر
افسرده دل کیمسه نک کونلی طونمسه قرارمه
جنانه قلب جنانه جنان

آجل دوعانک عاجز ذلیل دیکدر

نوسای جدیده سعیده مسعده

تاریخی تهجی تبدیل — شفاعت بنمه مخزن رسالت — یکنجه تهجی تبدیل خیلی مدیه

سالی سنه ییل — کی بیک سالی یکیوز قوللطمه — وحی دیرلر اوتوز بشده محققه

بی عدیل فلسز — روایت دارکه سویدر بعضلر — یکرمیدیه سکزیل یکدی دیرلر

روحفزا روده صفابخش ارزه — اوخلی یالی برفیضدر وصفاده — اوشهریی عدیل روحفزاده

مادر والده ظهیر معینه مضیفه — طوغوسنه مادری احمد ضیایی — ظهیریم لقم معینم برحیایی

برحیا کلی اوج حیابله متصف — محمد اسمنه دیرلر امیدلر — اوتوز الفلق خاندانی لقبلیدر

خانداده قوم قبیله آمیدیله — صفحه یوم ایتمای مکتبنی به — اوشهرلی عاشوقلنماده وسی به

افاده دوکونه — آلدی اسمیه ایشته کرقوردغم — کوردیکمز کونه زماده غلم اوشاغم

مجلی پارلاق — دیکل به جمعه اخواده ومحابه — یرلشدیه جامه دیرلر لقبیدیله

قیس مشهور مجنون عجیبه — کوردیکمز زمانه کی کوزللیلی — اوچ آی جشم قیس کوردیکمز مجلس

سوره ضحی مدنیه قطعه جهانی

سبع المثانی سوره فاتحه عجیبه — اوتوا هذه من ایه سبع المثانی

راهبه تیغ مرشد — طوغوب بسه یاشنه کلمه دیلر — اوتوسنه مصحفی عشق اولهبر

فوزاده یکی طوغمه — دها فوزاد ایکه شاه ولایت — آچیلیسنه زمانه بابه عمارت

ماسوا افنا الله یه کیدوفوق یاده شهر — علوم ایلیسنه رغبت کوکلنده — چیقاسنه ماسوای جمله دلنده

سکزیاشنه اول ذاته عظیم — دلائل الخیرم قصائد حزب اعظم

اصحاب انصار خدمتجیلری — اچوسنه خدمتایدوب آلسنه اجازت — بوزه اصحابه اخبار دیه رزاقیت

راه هجرت بقصد مملکت بتوا یکیدیول — قدم باصمسنه مکه اویه یاشه اولماه — کوروسنه راه هجرته آنی ناگاه

ناگاه بردیره دار خانماو — طبرزونه ایدوب رحلت یدرله — تجاریه دار نه کیرمسنه کدرله

مفهوم مأیوس غمی کدرلی — فصل مفهوم ومأیوس المسوده والی — آنی مقصودینه ایرکورز اولیول

زمانی کیدیجه — کیدیرمسنه علم یکیوزه درسه زمانی — کهغوث الله اویامسنه نور جانی

لعب ولهو دنیا اویونی نفسانی شهر — اوقوسنه کیزلیجه صرف ایدنحوی — حرام ایتمسه اونیه لعب ولهوی

تحصیل قرائنه بورادهدرس جلخوجه دیکدر — بیه برکوزه دیمسه اوغلم نیدیسک — یتیشور بونی تحصیلکم ایدیسک

ولی فارسیجه لکهدیکدر — علم افضل بیلورم ما سوادله — ولی لزوم یوقه بیع وشرادله

بیع وشرا آلیسنه ویرسنه — تجارت بابنه باغلدکرسنه — کوزم نوری ضیام شمس وقمرسنه

مرتبه برشیئه اولجهد یله نفع زمانی — سنی منع ایتمزم تحصیل فندنه — کیدیسک برزمانه خضتبندنه

روی کلامنه کل بنا قیلی — اخوسنه کلمسه وکلمه وقت لزومنه — صبر لازم برزمای روی کلکومنه

دارالعلوم جنابلرینه تقدیم کدرلر — بیوک اوغلم کی عسکر دنه کلنجه — تجارتنه بقا اوزره اولنجه

کیدیسک الزمانه دار العلومه — ولی شمدی بنی صالم لقمومه

جکریاده م بنی ترک ایتمز زنهار — معاونه اول بقاره کانه اجار

وجودك محصد حمد بقابیل — بولنمده احتیاجم واسقابیل

فؤادم میوه سی احمد ضیا کل — شعاع انبیا جم بی یاکل

اوطوز الحرم نجم زهدی کیتمه — صاقیه کوکلم قیدرب آزدوتمه

مبایعه مقصده امرابوت — قیدامس والده ی الصلروت

مخصوصا اول ضیأ الدینه احمد — مکرم لقم مقدس ذاته امجد

نفوذ والدی تقلید ایدرك — نه امرایتسه مرام اوزره کیدرك

لفوزاوده درسیه باشلیاده — بولنمز مثلی نادره اذکیاده

کوردیکم جامعه ی بیوکه درسیتم — جهوزه لزم غصه سی برامر مهمم

اونیه حقه دولنوب دیدی الهم — کسنك یه بیورم یاپهم

سنیدم جامعه بوردیدی وقتیه — الهی مرحمت قیل بی نفایه

بولکده جامعه فدائیلك دیلردم — ستاکوره آغلیوب بقاکولردم

کوکلده آتش حبك فروزانه — بنی مجنون ایدن عشقك کمانه

اکرچه حبوه والدام قاطع — بنی عزیمده آلمازسیف قاطع

بوفی تذکار ایدردی اول یوزیله — کیجه لر صبح اولنجه نور مطلوبه

بوجه اوزره کچوردی بنجه اعامه — قدومیله مشرف ولدی دکانه

ایدردی کرچه بازاریوسانی — خدا سیله حضوروزندی جنانی

اتمه وظیفه دیستاقلمه اوالمکل — بیلوردی درس عرفانی مکمل

سوره ضحی مدنیه قطعه جهانی

اوقوسنه دوهنه سبع المثانی

ترك ایدوب داره دیاری کلیوردیاره باقه

بزم شاه وحدهیه سیر ایدیه سیاره باقه

نوسه ایدوب بزم الستده جام برفیضه وصفا

جمله واردی کچوب رقص ایلیاده دواره باقه

عشقه سوزانلق کریاده اولدی روبروداده زسه

کعبه حسنده کی دوداله ایسه زواره باقه

سرویروبا میدانه عشقه صوبولنه غلمانی کوز

آتسه سوزانه ایچنده برقه اولنواره باقه

شهوانه عشقه طلوب صهبای ذاتی نوشایده

ینجه یك صاحبقرانه وحیدکراره باقه

معاونه — نزیل — مضیفه — بابه

فؤادم میوه سی — کوکلمك یشی

شعاع انبیا جم — سنجق منصدر

یا یاسنه — آتشده اتبع کوکلمی نیه

مبایعه عکس فیضه — امرایتسه بیعت ایدیه

امجده زیاده شرفیه اولایه

نفوذ والدی تقلید یعنی بیعتنه اولمق نمایدیه کوره

ارکیا عقللو

مقدم مبلغ — لقمکه یه دیمك اکلدیه

بی نوا علیجسز بی نوا نصیب

اتسه جبك عشقه آتش فروزانه یاقیجی

والد بدر امر قاطع کیکیدیرامرده

سیف قاطع کیکیه قیلیچ تنقار نزاعیه دیرلر

صحیح صحیح

جنابانه قلب کوکل

طفل بستانه مکتب مجموعه

ی قالون ظلمات یخنده دا اولور ظاهر کیم
صبحگاه طالیاند اول دل بیدار شیخ

شاه سندن یقیندر واقف سرمن
سایه شاه انس وجاند اول دل بیدار شیخ

لهم شریعت اهم طریقت خدمتیده اولور
تکیه شاه صادقاند اول دل بیدار شیخ

ترک ایدوب دار و دیاری کزه ذاهد سری
دار شاه ذاهداند اول دل بیدار شیخ

عاشق و معشوق و عشقك جملسن ذاتنده در
شاهراه ایه وآند اول دل بیدار شیخ

براده طور سره حضور شیخنده شویله فونیا
باشاه ذاته سجاند دل بیدار شیخ

در بیانه مناقب

فه الطف وعنایت ایلکه یم
مدد قیله سوالك روح بالی
او نور الهدی ضیاء الدینه حضرت
او برشمس منیر کبیار
او بر دریانه دریای عرفاند
او حضرت احمد به مصطفی در
جناب عبد رحمانك حفیدی
کشخانیدی ظاهر ده باطنی
حقیقتده حمد فخر دنیاسه
اکا خیر القرا دیمك سزاور
کوجبلدن جزمی لکه یك مبارك
قدوم پیر ایله تشریف ایلسه
اما کیم ایجره طور اولسه مثالی
آنی مدح ایتمده عاجز لسانم
او پیرم حضرت شیخم جنانم
او پیرده تشریفا یلدی جهانی

دیرم نقد کاری لهجه کوهر
اولم احوال نطقی بنده هالکی
طلوعی بزله اولمشدی رحمت
او برشاه سریر اولیاء در
آنی تحسین ایدردی کوردیکی
ضیاء الدینه مخلص مجتبی در
خدانك بزله لطف مزیدی
ولی طوتمشدی حسنی لهجه جهانی
دکلمشه خلق خلق هوکهر دنیاسه
زاب اقدسی روحه شفاء در
آنی تقدیس ایدوب بدر صفه تابان
دیمه دیله آنك تلطیفاتیسه
ولی تفریح ایده دائم خیالی
آنك شرحنده لکه زبانم
او روح پرفتوحم جانده جانم
نصل مدح ایتمه یم بویله آنی

هرکند بوفلك دوریده لی
سنك امثالکی کویشی جهاند
سیده بصری ابو یوسف اکر
سیده سعادتیه آرزوسی قریبه
نه قدر علما جناب اولی امید
بس دیشم کدر عیسه وعیال
اعلم لونه سیمرغه توده
شرآلهم اولیه شمه شب
زده باکرانه المم
یوردم باب کرمه ایلدی
ره مقصود وه خاطر بولورسه
او سیمجانه عطا لرا وظاهر
فلذا جئتك بالفقر فقل
خدم دولتکه ایلدم قبول
مثل فونی تشبیه مدرغفیر

انا اعطیت شفاء الرجل
ایده یم زیر جناحکده مشمول
نظر کله اکا مثل اولمیه شیر

اکر استرسه کز الطاف خدا
روح شیخه اوقویك صبح وسا

نعت شریف

قبله شاه سالکاند اول دل بیدار شیخ
جلوه شاه عاشقاند اول دل بیدار شیخ

نیجه بیك عرشیه کرسی قبله تیجنده کیزلیدر
خوسه بناه عارفاند اول دل بیدار شیخ

منبع سر تجلی مخزن اسرار حقه
تخت شاه عالیشاند اول دل بیدار شیخ

تخت وبخت وحور وجنت جمله ولداده در
سیر شاه بندکاند اول دل بیدار شیخ

زده در شاه ایاغ خورشید قطره در بحر حیات
چشمه شاه تشنه کاند اول دل بیدار شیخ

باب الطاف و عنایتند نه بنی رود ـ امیدیم
بحر فیضا فیضکه دیده استدم بر قطره ما
آکلوریمی بحر شمارنه کریم بر ـ شخ دیده
نولا کریلیوه دکلمز ایلیه لطف دریغا

بولدم باب جناب حضرت احمد دیدوز
فوزیا در سایه ایچوب بودر دمه دار شفا

تضرع

اسیر نفس اولوب کلدم قپوکه حضرت احمد
دو شندم آستانکده یکا یوزه غیری ماوا
سنك لطفکدن ایمس جوقدر بنم احقر بنم دانا
بو مجرم بنده کم ایله تلطف ای مه غرا

غریبم آستانکده یوزم یوقدر ذره جز احمد
مدد احمد ضیاء الدین دیلیك غوث فی الحمدا

دلی نفسم بنی اودی دوشوردی خطر جانه
کوزم کوردی براعمایم بنی کیتمك کرك راهه
تمر دایلیوه نفسم کنهکار اولدی الله
انکچون عرصه وحال ایتدم افندم سنه التجانه

غریبم آستانکده یوزم یوقدر ذره جز احمد
مدد احمد ضیاء الدین دیلیك غوث فی الحمدا

اولوردم اهمال آچوب بولوردی بر تیلی بر چاره
امانه ای حضرت خواجم بنی کولدم اغیاره
سنك بنده اولوب کلدم بنی دوستایله الیاره
امیدم حضرت شیخدن نظر قیلیوه دلداره

غریبم آستانکده یوزم یوقدر ذره جز احمد
مدد احمد ضیاء الدین دیلیك غوث فی الحمدا

بنی ستایلدی دنیا لهم طوتدی دیو ظالم
بو نفسم جمله دردا ینه خود لهوای بد ستوده جالم
اونوتدم ذکر و فکری لهذا یکر کوره نوله احوالم
خطا و جرم و عصیانه یتوه اذکار و اقوالم

غریبم آستانکده یوزم یوقدر ذره جز احمد
مدد احمد ضیاء الدین دیلیك غوث فی الحمدا

یا شیم خلقه باب جناب حضرته یوزه
کتوردم دفتر عصیانمی حضرته یوزه
طیانه ی فوزیی نابکار حضرته یوزه
خجالتله بدا قیلدی کتابی حضرته یوزه

غریبم آستانکده یوزم یوقدر ذره جز احمد
مدد احمد ضیاء الدین دیلیك غوث فی الحمدا

بدا العبد برب جلیل — فیکفیه الی الامر دلیل
سکا بیحد و ثما حمد و ثنا — ای اولیه ذات حضرتکه غنا
مدد ای شاه رسل شمس منیر — کرمکله بکا قیل کشف ضمیر
لغت شعرایه تنظیم کلام — ایدرك سویلیم عرضه مرام
مدد ای روح ضیا قطب زمانه — کرم ایت بنده کای شاه جهانه
لهمکله دیریلیوب یخ فقیر — در لطفکده منه بیخنیر
در دریای لطفك نه عجب — کرمنده بنی خلوه ایدی رب
حما مجلسك اکر سبك — عظما مجمعك افخمیك
نعمك عینه یوقدر مدخار — ضعفا ملجائیك بحر زخار
ایده مم مدحکی حقیدا — نه یسم شانکه ای لطفکده
زمه ای باد صبا ذبفغانه — بکیدر خلقه کشتی امانه
جرس طالعم ازنغمه کند — شرف خدمتکه برسند
نردم از دیکنجیه کرم — بحمدا آیدم آمد باغ ایرم
اکر از ابر بخا قطره چکه — بسرم شبنم از قطره نه
بردم سجده کنم والدنه — بحمدا شکر دلهم لیل و نهار
قلمم مدح ایچون کرچه بنی — بیلدم کنهکای ذاته سنی
بیه ـ اشفقمز نمك کرم ایت — بحمدا صدف بلیغ لهم ایت
دم ذلهده ایله محزونه اولنه — غم اندوه ایله بخونه اولنه
دلهده فتح ایده منیفه تیلن — بوفی انظار ایده مز طبع جلیل
نه زمانه فکرمی کشف ایتدم اکر — غم اولاد و عیال دلهده ذکر

ای نجوم الهدا دی خیل اصحاب کرینه
بلبلان غنچه باغ سالک رتبه دینه
زمره ارباب تحقیق دی کرود راصلیه
لدیقیه رضوان الله علیهم اجمعین
بزکنهار خدای ذوالجلال عشقه
رحمت ایدک الهی بی منال عشقه

نعت شریف

ای شفیع عرصه دلسوز لهجرانده لامانده
دستگیر مجرم بی تاب وکریانده لامانده
مخزن اسرار طه سر سبحانده اندی
منبع انوار یس مفخر قرآنده لامانده
شاه لولاک ولعمرک ماه یثرب سر کونه
کنه عالم اصل آدم فیضه سبحانده لامانده
اول مبارک روضه یا کیسوی زهره دیلر
بو حقیر بی نوا سن ایله فریادده لامانده
یعیج اولوری راه کویکه آه بهر زاریده
یا برکهه باسه آهیچه جان کریانده لامانده
بنه نکبت مجرم وعاصی کنهکار بنده یم
کرد مادم کار وبارم جمله عصیانده لامانده
عاصی یم کرچه کنهکارم بنده یم شاهلرک
عفو ایدوب محویت قصورم حقه رحمانده لامانده
نولای کاشانه کرم بو بنده افتاده کی
لطف ایدوب وصلکله کوله آه وفغانده لامانده
الامانده ای پناه یا کی جمله یه سجود اولدیکه
لمعوت الم ایله بنی وصلکله شادانده لامانده
زاهد یاکلمه حقه استه بنی درکاهکه
نولدیکه لدیعه وکلم ایله احیانده لامانده
اونه فوتلی روز اولدنوزی جیقاردی کاهکه
استیه سنده شفاعت عالمه لامانده

توسل سلسله

ای ساکنان غنچه سی مختار جمله انبیا
وی صداقت سنبلی صدیقه بر فیضه وصفا
مرغ عشقای طریقت پیر سلمان غرب
وزد صدیق دیدیت قاسم سلمان وفا
بلبل باغ امامت جعفر نیخ منیر
عاشقه کلزار وحدت بایزیدی - یا
مخزن اسرار حقه یا بالحسنه ذاهد ادیب
یا علی سنده مدد ای منبع نور الهدا
یوسف شهراه وصلتای ولید سروری
عجد وانی عارف بر فیضه جمع انبیا
فتوی رامینی بابا سماسی المدد
یا طه لطفکزده ایتمیلک بردم جدا
درمرغوب بحار معرفت سید کلال
شاه اورنک طریقه نقشبنده خدا
یا عمدة الدین عطار البخاری شیخنا
المدد یعقوب چرخی الحصاری پیرما
یا عبید الله احرار سمرقندی شریف
ای محمد زاهد فانی جناب یاسا
حضرت ده ولیسه محمد خاجکی باقی مدد
وی محمد د احمد الفاروقی امام اولیا
عروة الوثقی وسیف الله وسید نوزحه
ای حبیب الله مظهر الحلوی شمس الضحا
یا سبحانلر سادات حضرتلرکه خیل
احمد شامی الله وادی ولی کبریا
غیظه فرمای ثریا بحر حکمت فیضه حه
ملتجای عالمیسند حضرت احمد ضیا
ای مقدس ذات پاک منبع خلوص حسنه
پیر وشاه ولیت زبده حلم وحیا

۶ حضرت محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم
۷ حضرت صدیق اعظم رضی الله عنه
۸ حضرت سلمان الفارسی رضی الله عنه
۹ حضرت قاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق رضی الله عنهم
۱۰ امام محمد جعفر الصادق رضی الله عنه
۱۱ ابو یزید طیفور بن عیسی البسطامی قدس سره
۱۲ ابو الحسن الخرقانی قدس سره
۱۳ ابو علی الفارمدی قدس سره
۱۴ ابو یعقوب یوسف الهمدانی قدس سره
۱۵ عبد الخالق الغجدوانی الی عارف ریوکری
۱۶ محمود الانجیر الفغنوی ثم علی راینتنی ثم محمد بابا سماسی
قدس الله اسرارهم العالی
۱۷ امیر کلال قدس سره
۱۸ صاحب الطریقة ذی الفضیلة بهاء الحق والدین محمد بن محمد البخاری قدس سره
۱۹ محمد علاء الدین البخاری العطار قدس سره
۲۰ یعقوب چرخی الحصاری قدس سره
۲۱ عبید الله الاحرار السمرقندی قدس سره
۲۲ محمد زاهد ۲۳ محمد درویش ۲۴ محمد الخواجکی الامکنکی
۲۵ محمد الباقی ۲۶ امام ربانی مجدد الف ثانی
۲۷ امام محمد المعصوم ۲۸ مولانا سیف الدین ۲۹ محمد الله داد
۳۰ جانه جانا نظر ۳۱ عبد الله الدهلوی العلوی قدس الله اسرارهم العالی
۳۲ قطب العارفین حضرت مولانا خالد محمد ضیاء الدین قدس سره
۳۳ استاد استادنا حضرت احمد ضیاء الدین الاروادی قدس سره
۳۴ قطب العارفین غوث الواصلین مجدد طریقه خالدیه مولانا ضیاء الدین
احمد مظفر عبد الرحمن الکمشخانوی قدس سره
۳۵ منبع الحلم والحیا زاده فضیلتلو الشیخ حسین القرطمی
طول الله عمره ونفعنا ببرکات طول حیاته آمین

اولمه ذکر دده جمله قلبلری ایله جهد
ذکر ایله مألوف اولوب عشق ایله فطور اولمز

ذکره جالیه دائما قلبی ویرمیه کور
فوزیا ذکر ایلیه اولمه دائما فتور اولمز

ذکر ده خوف ایده غافل — نه بیلسون ذوق ذکر الله
ولی ذکر ایلیه صادق — بولور اول شوق ذکر الله
جلیس جمقدر ذاکر — انیس جمقدر ذاکر
حبیب دوستدر ذاکر — بیلور اسرار ذکر الله
بو ذکرك جانی نور هدایت — صدای ذکری سرکور هدایت
نوای ذکر ایله جور هدایت — طویار سك جهر ذکر الله
جمالی ذاتنی اورتمه — جمالی پرده سیله اول
نجه بیك پرده لر یرتوب — کورر سك دلبر الله
بو غافلدر ای دوست — بیلمز داد حیاله ذوقی
جالسه انظار داورا ده — قمو غافلده در الله
شو ذکرك ذوقنه ارشده — ویرر دل جمله اکوانی
اکر بیله ایله قدیمه — قیلور دل ورد ذکر الله
او برزامه مستغنی — بتوره اکوانه رانماز
نه بود نیا نه اخرا — سنك قبلکده در الله
ذکر دن مستغنی — فکر دنده مقدسه
سنی ذکر ایتدیرن اولمه — نه ذاتنده در الله
نه ممکنه فوزیا تعریف — ایده سك عالم ذکری
حقیقی ذکری بیلمزسك — اصلا بر اولمده در الله

استمداد

یا الهی ذاتنه یاك ذو الجلالك عشقه
نور ذاتك اسم وجودك لامثالك عشقه
سر تنزیلك کتاب پاك ذو الك عشقه
دیدیکك لا تقنطوا صدقه مقالك عشقه

فوزی فوزتا یو بلکده جمالك عشقه
تقصیر کورمه کنهکار زکالك عشقه

سرور تخت سلطنت مربط روح الامینه
باعث ایجاد خلقت رحمة للعالمینه
واصل کلدشت وصلت یا شفیع المذنبینه
ای حبیب رب عزت مقتدای مرسلینه

بزلری فوزتا یو بلکده جمالك عشقه
تقصیر کورمه کنهکار زکالك عشقه

ای شه تخت صداقت بیخ بنیاد طریقت
سلسله بند طریقت شمس حق بدر شفیقت
مظهر سر علوی نفث فی الفار فیه
منبع بحر کرامت یا ابا بکر عتیقت

بزلری فوزتا یو بلکده جمالك عشقه
تقصیر کورمه کنهکار زکالك عشقه

غنچه باغ ولایت قدوه ارباب دینه
شمه نخبه خلافت تاج اصحاب یقینه
مربط فیصه رسالت وارث جبل المتینه
حصنه بنیان عدالت قلعه دیه مکینه

بزلری فوزتا یو بلکده جمالك عشقه
تقصیر کورمه کنهکار زکالك عشقه

لولوی فخر بجا معرفت شیخ ادیب
عنبر بزم حقیقت فخر اصحاب حبیب
منبع حلم وحیا شمع جماع نجیب
باب نیضکده بنی دوحه عثمان لبیب

بزلری فوزتا یو بلکده جمالك عشقه
تقصیر کورمه کنهکار زکالك عشقه

ای مه برج امامت وارث صاحب کتاب
واقف علم نبوت شاهد فصل الخطاب
شاه اورنك شجاعت فخر دوران اصحاب
باب الطفکده ایدم المدد یا باب التراب

بزلری فوزتا یو بلکده جمالك عشقه
تقصیر کورمه کنهکار زکالك عشقه

بسم الله الرحمن الرحيم

هديه الخالديه فى مناقب
قطب الماجديه مولانا احمد
قدس سره الاحد

مقدم ذكر ايله اسم جهد يله
كاولسه رمز مناك خير المتعالى

آكر اهل كيم ايدر سه ذكر حقى
ويلنده كربلور سه فكر حقى

اولور البته الله يه سيسى
ظهور ايلر آنك فيضه جلى سى

اوله اسم الله بتور له اسمين جامع
اوله رمز مناك قلبنده لمع

اوبر اكسير اعظم در قلوبه
اوله ماحى غيوم لهم كروبه

خلوص قلب ايله كيم ايد الله
آنيده ذكر ايدر اول دم الله

آكر الله ديه بركز لسانك
وجودك ذره سه ايجنده جانك

سكا لبيك ايده والله الله
كورر سك كه يوقه در الله

ايشنكجه اوزقى ديرسك ايه
ديدكجه ديرسك الله ديرسك الله

معيه لهم ظهريم ديرسك ايه
زليلم به نظيرم ديرسك الله

اولورسك ديرسك ايه يا ذا الجلاله
اولورسك ديرسك الله ذا الجلاله

اولورسك ذاكر هو بويله اولور
جانكه بوسوزى ديرسك محقوه

بكا بكزر جمالك يك غريبك
بولنمز بوسوزده نصيبك

كيجه لر صبح اولنجه آغلديانلر
نواى ذكر ايله خوسه جانفيا ايلر

بولور لرهم كورمز لر دونوتمت
اولوب عاشق طريار اولمز لذت

آكر اولمه ديه رك جهد ظهر
اولور هر دائم ايله ذكرى اظهار

كوكل سيلمك ديه رك آغلياى
براقمه دمبدم سه ذكر ياري

ذكر له مذكوره يولنه سك سه
ذكر له وارث غوثه لولاسك سه

ذكر له مطمئنه جمله دللر
ذكر له منجلى اولور كوكلر

ذكر له اولسك مقبول درگاه
ذكر ايله بولسك مقصودى هرگاه

ذكر له شاه اولور جمله كدالر
ذكر له حقه بولدى آشنالر

ذكر له نفحتى بولدى مبكر
ذكر له منتظم اولدى فلكلر

ذكر له جمع ايده دور و حرامه
ذكر له دور ايده اول ماه تابانه

ذكر له علم الاسما بيلندى
ذكر له آدم سجده قيلندى

ذكر له هوا بولدى نغمتى لهم
ذكر له ادريس آلدى جنتى لهم

ذكر له كشتى نوح ايتدى سيراله
ذكر له بولدى انعام فراوانه

ذكر له هود اولوب حقه تقوى
ذكر له ناقه صالح بولوب يول

ذكر له يا محمدى آتسه خليلى
ذكر له كعبه دى قاد اسماعيلى

ذكر له بولدى يعقوب شاه عشقى
ذكر له انوارى يوسف ماه عشقى

2

ذكر له آرزى ديدى جموسى
ذكر له رفيع اولسه دى كوكر عيسى

ذكر له انبيا بولسه دى لقايى
ذكر له اصفيا بولسه دى بقايى

ذكر له جمله اولور انعام اولمش
ذكر له حمد اولور حقيله انسانه

ذكر له عرشه جيقه دعناه بطحى
ذكر له حقى كورسه دى ماه اوحى

ذكر له اول محمد اولسه دى احمد
ذكر له حق حبيبم ديدى شهلد

ذكر له امر ايد الله باقى
ذكر له بولسه اولماه باقى

ذكر له طور ديركرسى عرشى
ذكر له دوشه دى يحيى بوفرشى

ذكر له اول موسه شعيب حيدر
ذكر له اول موسى خوسه انصار

ذكر له اول مخزنه اسرايسجاله
ذكر له اول منبع دريا عرفانه

ذكر له اول مسيوه خاص الرحى
ذكر له اول تحفه درگاه شاهى

ذكر له اول موصل ذاته احمدر
ذكر له بخشايسه فرد و صمدر

الهى آشنا قيل ذكر و فكره
قيلوب الطاف اولنيه بر تذكره

ذكر له قيل مفرح دللرى لهب
ذكر له قيل مزيه للدى لهب

ذكر ايله خدايا لهب انيسم
ذكر اولسونه محافظه حبيبم

الهى لطفكه ذكر له خصوصيات
او ذكر ايله بنى سكا قربيات

الهى يوقه حبوكدنه غيرى درگاه
سكا كلدم بنى سنه ايله آگاه

سنك لطفكه زهى جود و هبه الهى
مدد اى يادشاهدر يا زهى

زهى احسان زهى الجود بونفسم
او نوتدى ذكرى الحمد بونفسم

بها ايتدم قابوكا كلدم ذليلم
غنى ستار سنى بيلدم دخيلم

دخيلم كه سر اركمس آه
دخيلم كيدى عمرم بر هواه

سوزلرى حضرة قطب جهانى
اوقوا خلاص ايله سبع المثانى

ذكر حقه جالسا ده كوريجه بر اولور
ذكر ايله قلبى سيه اولز لهى سر اولور

ذكر بنى دله دقوه ايله اكا اقتدا
ذكر ايله بر نجه خلق باوه نيجه مغفور اولور

ذاكر ذكر اولكور مذكوره ايه يولك
ذكر يه ايده بنده سى ذاته ماجو اولمه

1

32

كتاب المناقب والفضل لحضرة قدوة الطريقة العلية النقشبندية
الخالدية الضيائية قطب العارفين عبد
الواصلين مولانا ضياء الدين الشيخ
احمد ضياء الدين محمد بن مصطفى الكمشخانوي
الخالدي
قدس س

SERMET ÇIFTER
YAPI KREDI
ARAŞTIRMA KUTUPHANESI
Y-540
46083
Menakıb-ı Ahmed Ziyaeddin Gümüşhanevî
56 varaktır.
Kç. v.

Yazma eserler tesbit fişi 540

Tasnif no: 297.75 Demirbaş no: 16982

Müellif : FEVZÎ

Şârih :

Mütercim :

Eser adı : MENAKIB-I AHMED ZIYAEDDİN GÜMÜŞHANEVÎ

Cilt Ciltsiz, Dil: TÜRKÇE

Cildin cevsafı :

Varak : 56 ~~112 sayfa~~ - Eb'ad :

Kâğıt : Çizgili muhasebe defteri

Sütûn : Yazı : Talik Satır: 29

Tezhib :

Minyatür :

Resim,şekil,plân,harita v.s. :

Cedvel :

İstinsah yeri :

İstinsah tarihi :

Müstensihi :

Te'lif Tarihi:

Baş :

مقصدم ذکر ایدم اسم جلالی
که اولدر مؤمنك خیر المقالی

Son :

برلای اسط رضاءً منك وامداداً

Mülâhazat : Eser basılmıştır. لغوزی یتدم من جرم وجسم

C.13 96